

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2KG1674	ImageGroup:	I2KG211270
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསང་སྤྱི་སྤྱོད་ན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག gsang snying spyi don mdzod kyi lde mig
Author:	འཇིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་མ 'jigs med bstan pa'i nyi ma
Descriptor:	The digital text is made available through the support of Gen Sherab Gyatso, Mindroling monastery.
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	Dehradun, Uttarakhand
Publisher:	snga 'gyur rig mdzod rtsis 'phrul sde tshan/
Date:	[2020]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St, New York City, NY 10011, US. Comments: 4/2020

གསང་སྤོང་སྤྱོད་ན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག

རྫོགས་པ་བསྟན་པའི་ཉི་མ།

སྤྱོད་ན་མཛོད་ཅིས་འདུལ་སྤེལ་

དཀར་ཆག

༡ སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ།.....	3
༡ དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བརྒྱད་ཚུལ།.....	6
༡ བརྒྱད་གསུམ་སྤྱི་འཛིན་གཞག་ལག་པ།.....	6
༡ སེ་སེ་འི་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ལག་པ།.....	8
༡ རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་ལག་པ།.....	8
༡ སེ་མས་དཔལ་འཛིན་བརྒྱད་ལག་པ།.....	9
༡ མི་མ་ཡིན་ལ་བརྒྱད་ཚུལ།.....	9
༡ མི་དང་མི་མིན་གཉིས་ཀྱི་ལ་བརྒྱད་ཚུལ།.....	9
༡ རྣམ་འབྱོར་ན་བརྒྱད་ལག་པ།.....	9
༡ མི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ།.....	9
༡ དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བརྒྱད་ཚུལ།.....	10
༡ བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱུད་དོན་དངོས་ལག་པ།.....	13
༡ ལག་པ་བྱེད་འཆད་བྱེད་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག.....	13

༡ རྒྱུད་དོན་དངོས་ལགས་པ།	31
༡། རྒྱུད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐྱེང་གཞི།	31
༡༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེང་གཞི།	32
༡༢ ཐབས་ལམ་སྟེང་སྒོ་དང་རྒྱུར་བ།	32
༡༣ ཐབས་ལམ་འོག་སྒོ་དང་རྒྱུར་བ།	32
༡༣༡ ཐུན་མོང་གི་སྐྱེང་གཞི།	34
༡༣༢ འོངས་སྐྱུའི་སྐྱེང་གཞི།	34
༡༣༣ ཁོ་བོའི་སྐྱེང་གཞི།	42
༡༣༤ རྒྱལ་སྐྱུའི་སྐྱེང་གཞི།	43
༡༣༤༡ རྒྱུ་སྐྱེང་བསྐྱང་ལགས་པ།	46
༡༣༤༢ ཐུན་མིན་གྱི་སྐྱེང་བསྐྱང་ལགས་པ།	46
༡༣༤༢༡ གསང་དབང་བསྐྱར་ཚུལ།	46
༡༣༤༢༢ དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ།	47
༡༣༤༣ ཐུན་མོང་གི་སྐྱེང་བསྐྱང་ལགས་པ།	49
༡༣༤༣༡ འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྒྱུད་དོན།	49

༼༡༽ རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཏན་པ།.....	50
༡༽ གང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞི་རྒྱུ།	50
༡ གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི།	52
༡ འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞི།	62
༼༢༽ གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་བཟོད་པ་ལམ་གྱི་རྒྱུ།.....	64
༡ ལམ་གཙོ་བོ་པོ་ལྔ་གྱི་དབྱེ་བ།.....	65
༡ ལམ་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ།	66
༡ ཐབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ལམ་བཏན་པ།	66
༡༽ སྟེང་སྒོ་འཇུ་འདུལ་བཏན་པ།.....	69
༼༡༽ རྩམ་མོང་བར་བཏན་པ།	70
༼༡༽ ཁྱད་པར་བཏན་པ།	71
༡༽ ལུས་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྱེ་བའི་གནད་བཏན་པ།.....	71
༼༢༽ དེ་ཤེས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཆུང་ལ།.....	75
༡༽ འོག་སྒོ་ཁམས་གསུམ་རོལ་བའི་ལམ་བཏན་པ།.....	80
༡ ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་བཏན་པ།	83

༡༽ ལམ་ཅིག་ཆར་བ་ལག་དཔ།	83
༢༽ ལམ་ཅིམ་གྱིས་པ་ལག་དཔ།	85
༡༡༽ རྒྱལ་པོས་པའི་མཆོད་ཉིད་ལྟ་བུ་ལག་དཔ།	85
༡༡༽ གནལ་བྱ་ལག་དཔ།	86
ཁ༡༽ འཇལ་བྱེད་བསྟན་པ།	87
༡ རྩོན་བྱུང་དངོས་ལཱ་འི་གཏན་ཆོག་ས།	87
༢ རྩོས་འཇུག་ཆུལ་ལཱ་འི་གཏན་ཆོག་ས།	91
༣ ཆོག་ས་ལཱ་འི་གཏན་ཆོག་ས།	92
༡ རྒྱལ་སྐུའི་གཏན་ཆོག་ས།	94
༡༽ ཆོག་དོན་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་ས།	94
༡༡༽ ཆོད་མ་བཀའ་གཞུང་གི་གཏན་ཆོག་ས།	94
༡༡༽ རྩོག་ས་པ་བཞིའི་གཏན་ཆོག་ས།	94
ཁ༡༽ དག་པ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས།	101
ག༡༽ མཉམ་པ་བཞིའི་གཏན་ཆོག་ས།	102
ང༡༽ དག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཏན་ཆོག་ས།	105

༡༩། སྒྲ་མཐུན་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	106
༡༩། ཉོན་མོངས་རང་སྤྱིའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	106
༢༠། མཐུན་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	107
༢༡། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	107
༢༢། མཆོན་པ་དཔེའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	108
༡༩། ཆོག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ།.....	108
༢༣། སྒྲུབ་མཐུན་ལུགས་པ།.....	110
༡༩། རྒྱུན་འཇུག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལུགས་པ།.....	113
༡༩། ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ལུགས་པ།.....	136
༡༩། ལམ་ལུགས་པ།.....	136
༡༩། གང་ཟག་ལུགས་པ།.....	136
༡༩། རྣམ་སྤྱོད་རིག་འཛིན་ལུགས་པ།.....	136
༡༩། ཆོད་བང་རིག་འཛིན་ལུགས་པ།.....	137
༡༩། སྤྱུག་ཆོད་རིག་འཛིན་ལུགས་པ།.....	138
༡༩། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ལུགས་པ།.....	138

ཕ་གང་དུ་མཐར་ཐིམ་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་བཤད་པ།	151
༡། འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་དབྱེ་བ།	153
༡༡། སྐུ་ལྔ་བཤད་པ།	153
༡༢། གསུང་ལྔ་བཤད་པ།	153
༡༣། ཐུགས་ལྔ་བཤད་པ།	154
༡༤། ཡོན་ཏན་ལྔ་བཤད་པ།	155
༡༥། ཐིན་ལས་ལྔ་བཤད་པ།	155
༡༦། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཤད་པ།	155
༡༧། དེ་ལོན་ཉིད་ལྟ་བ་བཤད་པ།	157
༡༨། ལ་དོར་བ་སྤྱོད་པ་བཤད་པ།	158
༡༩། སྦྱིར་བཤད་པ།	158
༢༠། ཁྱད་པར་བ་བཤད་པ།	159
༢༡། གྲོམ་ལམ་བཟའ་ཡོད་བཤད་པ།	159
༢༢། རིམ་གྱིས་པ་བཤད་པ།	159
༢༣། ཅིག་ཆར་བའི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ།	160

༡༩། ཐུབས་ལམ་བརྟུལ་ཞུགས་གི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ།	161
༢། བཀོད་པ་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ།	161
༡། རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ།	162
༢། གཞུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ།	162
༣། ལྷག་པ་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ།	163
༤། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཤད་པ།	164
༥། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཤད་པ།	164
༡༠། སྒོན་འགོ་བཤད་པ།	165
༡༡། དངོས་གཞི་བཤད་པ།	165
༡༢། ཏིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་བཤད་པ།	165
༡༣། དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	166
༡༤། ཏིན་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།	166
༡༥། བཏེན་པ་སྒོམ་ཚུལ་བཤད་པ།	166
༡། བསྐྱེད་ཚུལ།	166
༢། བསྐྱེད་པ་འི་ལྷ་འི་རྣམ་པ་བཤད་པ།	171

༣ དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ།	171
ག། ལས་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལགན་པ།	171
༡༣། རྗེས་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ།	171
༡༥། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལགན་པ།	172
༡༦། ཚེགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལགན་པ།	173
༡༧། གླུ་ལྟན་མིའི་ཚེགས།	173
༡༨། འབྱོར་ལྟན་ཡོ་བྱང་གྱི་ཚེགས།	173
༡༩། དགྲེས་ལྟན་ལྟོའི་ཚེགས།	174
༢༠། ཚེགས་ཆེན་པོ།	174
༢ དབང་ལགན་པ།	176
༡། དབང་གི་དབྱེ་བ་ལགན་པ།	176
༢། རྒྱ་གཉིས་ལགན་པ།	178
༣། མཚུངས་ལྟན་གྱི་རྒྱ་ལགན་པ།	178
༤། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལགན་པ།	179
༥། རྒྱེན་བཞི་ལགན་པ།	181

༡༡ རྩུའི་རྩུན་ལའད་པ། 181

༡༢ བདག་པོའི་རྩུན་ལའད་པ། 182

༡༣ དམིགས་རྩུན་ལའད་པ། 182

༡༤ དེམ་ཐག་རྩུན་ལའད་པ། 186

༡༥ དམ་ཚིག་ལའད་པ། 189

༡༦ རྩུ་བའི་དམ་ཚིག་ལའད་པ། 191

༡༧ རྩུ་མེད་མི་སྤང་བ། 191

༡༨ རྩུ་མ་བཀུར་བ། 193

༡༩ རྩུ་གསུམ་རྩུ་རྩུན་མིག་ཚོད་པ། 196

༢༠ རྩུ་མེད་ལ་བྱམས་པ། 197

༢༡ གསང་བ་མི་སྤྲོ་བ། 198

༢༢ ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལའད་པ། 200

༢༣ མི་སྤང་བ་ལའད་པ། 200

༢༤ ཡང་དག་དུག་ལའད་པ། 201

༢༥ ལོག་པའི་དུག་ལའད་པ། 202

༡༩༡ མི་དོར་བ་ལྔ་ལག་དཔ།	202
༤ སྒྲིན་ལས་ལག་དཔ།	206
༡༩༢ སྒྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལག་དཔ།	206
༡༩༣ བསྐྱབ་བྱུང་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་སོགས་བཞི་ལག་དཔ།	206
༡༩༤ བྱ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་ལག་དཔ།	207
༥ སྐྱབ་པ་ལག་དཔ།	213
༡༩༥ དེ་འཛིན་ལག་དཔ།	220
༦ མཚོན་པ་ལག་དཔ།	225
༡༩༦ མཚོན་པའི་དབྱེ་བ་ལག་དཔ།	225
༡༩༧ མཚོན་ཇུས་བྱིན་ཞེས་པ།	226
༡༩༨ མཚོན་པ་འབྲུལ་ཚུལ།	226
༡༩༩ ལྷག་འབྲུལ་ཚུལ།	227
༢༠༠ ལྷག་རྒྱ་ལག་དཔ།	228
༢༠༡ ཀྱན་བཟང་མཚོན་པ་འབྲུལ་ཚུལ།	228
༢༠༢ ཞབས་བསིལ་འབྲུལ་ཚུལ།	228

ཅ། བཞི་བསྐྱེལ་འབྲུལ་ཚུལ།	229
ཆ། སྒྲུབ་མཆོད་འབྲུལ་ཚུལ།	229
ཇ། གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ།	230
ཉ། བདུད་ཅི་གསང་ནན་འབྲུལ་ཚུལ།	230
ཏ། ལྷག་པ་ཏིང་འེའུ་གྱི་མཆོད་པ་འབྲུལ་ཚུལ།	230
ཐ། བསྐྱེལ་མཆོད་ལའད་པ།	231
ད། སྦྱོར་མཆོད་ལའད་པ།	231
བ། འདོད་ཡོན་རོ་མཉམ་བསྟན་པ།	232
པ། རོལ་མོ་ཡེ་ཤེས་ལའད་པ།	232
ཕ། སྒྲུ་ཡེ་ཤེས་ལའད་པ།	233
༡༠ སྒྲུགས་རྒྱུ་ལའད་པ།	234
༡། སྒྲུགས་ལའད་པ།	234
༡༡ གཞན་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུགས།	235
༡༢ ལྷ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུགས།	235
༡༣ ཞི་བའི་སྒྲུགས།	235

༡ རྒྱལ་ལོར་བ་རྩ་བའི་རྒྱགས།	236
༢ བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱགས།	236
༣ བསྐྱེད་པ་ལས་གྱི་རྒྱགས།	237
ཁ། ཁོ་བའི་རྒྱགས།	237
༡ རྒྱལ་ལོར་བ་རྩ་བའི་རྒྱགས།	237
༢ བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱགས།	237
༣ བསྐྱེད་པ་ལས་གྱི་རྒྱགས།	237
ཁ། ལས་གྱི་རིམ་པའི་རྒྱགས།	238
ཀ། གསལ་བ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ།	239
ཁ། ཕྱི་ནང་གསལ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ།	239
ག། སྤལ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ།	240
མ། ཕྱག་རྒྱ་ལྟར་པ།	241
ཁ། ཞི་བའི་ཕྱག་རྒྱ།	241
ཀ། ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ།	241
ཁ། རིགས་ལྷ་སྤྱི་འདུ་རྒྱ།	242

ག། ས་སའི་ཕྱག་རྒྱ།.....	243
། ཁོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ།.....	244
། རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་པ།.....	245
། འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་གཏད་པ།.....	247
། གདམས་པ་བཞི་བསྟན་པ།.....	247
། གཏད་པ་གསུམ་བསྟན་པ།.....	248
། ཆོག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།.....	250

༡༡། །དཔལ་གསང་བའི་སྒྲིང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་ཉུང་དུ་འི་ངག་
གིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་ལྟེ་མིག་
ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་སྒྲིང་མཛོད་སེམས་དཔལ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།།

དོན་དམ་དབྱིངས་དང་སྒྲིབ་བྲལ་རིག་པའི་སྒྲ།

མི་ཕྱེད་དོན་གྲུབ་པའི་གཟི་བཞིན་སྒྲིབ།།

སྒྲིང་ལྟེ་བྲལ་བའི་སྒྲིང་མཛོད་རྒྱུད་ལྟེ་ཉུང་སྒྲ།།

ཀུན་ཁྱབ་འཁོར་ལོའི་དབང་ཕྱག་སྒྲིང་པར་འདུ།།

གསང་མཆོག་རྒྱུད་ལྟེ་ཉུང་བས་གདུལ་བྱའི་སྒྲིང་།།

སྒྲིབ་གཉིས་ལང་ཆོ་རྒྱས་པའི་པད་ཆལ་དུ།།

གྲུབ་མཛད་བརྒྱུད་གསུམ་གྲྭ་མའི་ཉིན་མོར་བྱེད།
ཡིད་མཁའི་ངོས་ལ་བརྟན་པར་བཞུགས་གྱུར་ཅིག།

རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་བདག་འབྲས་དཔག་དཀའ་ཡང་།
སྐྱེས་བུའི་བཛེད་པའི་རྗེས་འབྲངས་བྲག་ཆ་ལྟར།
བརྒྱུད་ལྡན་གྲྭ་མའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས།
ཆ་ཙམ་གླེང་འདིར་གཟུབ་པོའི་གྲོ་ཡིས་ཉོན།

འདིར་སྔ་འགྱུར་བཀའ་གཏེར་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་མཛོད། གསང་
སྒྲགས་རྒྱ་བོ་བཞིའི་འབྲུང་གནས། རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲོག་
ཤིང་། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྒླིང་པོ་བཅུད་དུ་བྲིལ་བ། སེམས་
དང་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོན་པ་དེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྒྱུ་
འབྲུལ་བླ་བ་གསང་བའི་སྒླིང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དོན་
གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཛེད་བྱུང་དུ་འགོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ།

སྟོན་པས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་ཚུལ། བརྒྱུད་པ་
དེ་ལྟར་གྱི་རྒྱུད་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འོ་སྐྱེལ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བདག་ཉིད་སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་
གོལ་ཡང་། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་གཟེབ་ཏུ་རྒྱུད་ཅིང་མྱོངས་པའི་ལུན་ནག་
སྤྱུག་པོས་ཞོན་པ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
ལ་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། ཉི་མ་བྱེ་བ་ཐུག་བརྒྱའི་འོད་
ཀྱིས་མི་མཚོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་འབྱུང་པའི་སྤྲང་
དུ་སྐྱེ་བྱུ་ཆེ་ལོ་བརྒྱུ་པ་ལ་བབས་པའི་དུས་སུ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་
མཚན་གྱི་ཏོག་ལྟར་མཐོ་བ་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་མའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་
སྐྱེ་བའི་པ་སྤྱོད་དབང་འབྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་བཟུང་
སྟེ། ཤུགས་ཐུབ་པ་འཕམ་ཤུགས་ཤིང་གོ་ཞེས་སྟོན་པའི་བདན་དཀར་པོས་གསུམ་ན་
མངོན་པར་གསལ་བ་དེས། དང་པོར་གཞོན་ནུའི་རོལ་ཅེད་དང་། རིག་པ་སྟོབ་
པ་དང་། བཅུན་མའི་འཁོར་དུ་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཏེན་གྱི་སྤྱོད་པའི་
ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མང་པོས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་

པར་མཛད་ནས། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་དགུ་བཞེས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་འབྱོར་སྤངས་
 ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་། གྲུང་ནི་རྩེ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀར་ཐུབ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་
 པའི་ཆོ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས་བཏགས་པའི་ལུས་
 དེར་བཞག་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུས་འོག་མིན་དུ་གཤེགས་ནས་མངོན་བྱང་ལུས་
 བྱང་རྒྱལ་བརྟེས། དེ་ནས་རི་རབ་ཀྱི་ཆེ་དང་། རྒྱུ་མཚོའི་འགྲམ་དང་། ཨོ་རྒྱལ་
 དང་། ཟ་ཏོར་རྣམས་སུ་གཤེགས་ནས་འཁོར་དག་པ་རྣམས་ལ་འདི་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན། སྤར་བཏགས་
 པའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སྟོང་པོར་གཤེགས་པ་སོགས་མཛད་པ་
 ལྷག་མ་རྣམས་མཐུན་སྦྱང་དུ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུས་གསང་སྤྲགས་
 བསྟན་པ་དང་། འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐྱུས་གསང་སྤྲགས་བསྟན་པ་གཉིས་བྱུང་
 དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སྤངས་ནས་སྤུམ་
 མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཉི་འོད་སང་གོས་རྒྱ་ཆེར་འགེལ་དུ་བཤད་
 རྒྱུ་ལོ།

སྟོན་པས་མི་ཡུལ་དུ་བྱང་རྒྱལ་བརྟེས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་ཐེག་

བ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ལའོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ལོངས་སྐྱུས་འོག་མིན་དུ་
 རྒྱུད་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ནི་སྐྱེག་པ་དོ་རྩེས་སྤར་ཁབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་བྱིམ་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དེ། གང་དུ་
 རྒྱུད་གསུངས་པའི་འོག་མིན་དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་འོག་མིན་ཏེ་ལོངས་
 སྐྱུའི་ཞིང་གི་འོག་མིན་དང་། དེའི་རྩེས་མཐུན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འོག་མིན་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་། བྱིམ་ལའང་བྱེད་སྐྱུལ་ལོངས་སྐྱུར་གྲགས་པ་རང་བཞིན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་
 ཁམས་དང་། གཙང་རིས་ལྷ་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་གཉིས་གསུངས་སོ། །བཤད་
 ཚུལ་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་འདྲུལ་གྱི་
 ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་གསུངས་སོ། །སྤར་
 ཁབ་ཏུ་བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཁ་ཁ་ཅིག་མི་ཡུལ་དུ་སྐྱུལ་སྐྱུས་
 ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ཙམ་ལས་མ་དུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་མ་གསུངས་པར་འདོད་པ་ནི་
 མི་འཐད་དེ། ཅུ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཛོད་པ་འདུལ་བ་བཞིའི་ནང་ཆོན་
 གསུང་གིས་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ། རྒྱན་མེད་པའི་ཐེག་པ་དང་ཞེས་གསུངས་
 པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོག་མིན་དུ་གསུང་ཚུལ་ནི་ལེན་དང་པོས་

དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལོངས་སྤྱུལ་གྱིས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་ཀ་
རྒྱུད་ཉིད་ན་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བརྒྱུད་ཚུལ་ལ། བརྒྱུད་གསུམ་སྤྱི་རི་རྣམ་གཞག་དང་། སོ་སའི་
ངོས་འཛིན་ཕྱིས་ཏེ་ལའད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ལའད་རྒྱུད་རྒྱུ་ཆོ་ལས། རྒྱལ་བ་སེམས་དཔའ་རྣལ་འབྱོར་པ། དགོངས་
པ་རིག་པ་ན་བར་བརྒྱད། ཁྱིམ་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། གསང་སྤགས་སྤྱེ་འབྱུར་
བའི་བརྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱུད་ནི་གཉིས་
ཏེ། དཔེར་ན་ལྷ་མ་ལའི་རྒྱ་བ་གཅིག་ཕྱུ་ལ་རི་བོང་གི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཉིད་
གྱིས་རྒྱ་རྒྱ་ཇི་སྟེད་ལའང་བ་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་སྤྲང་བ་
བཞིན་དུ། འཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་རིགས་དུག་པས་རྒྱུད་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་
བརྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལས་སྤྱུལ་པའི་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་དང་། སེམས་
དཔའ་ཡབ་ཡུམ་ནི་ཁྱིམ་པའི་ལོངས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དོན་བརྟེན་པར་འཛོག་ཅུས་
ཏེ། དེ་ནི་གཙོ་འཁོར་དགོངས་པ་གཅིག་གིས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ།

སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་ལྷན་ཅིག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་ཟབ་དབང་

བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛོད་པས་སྟོན་འཁོར་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་
 པ་འང་དགོངས་བརྒྱད་གྱི་ཚུལ་གཅིག་གོ། སེམས་དཔའ་རིག་བརྒྱད་ཅེས་
 པ་ནི། གཞན་དུ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཅེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་ཏེ། འཆད་པ་
 གོ་དག་པའི་སེམས་དཔའ་སྤྲུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བརྟེན་པས་
 རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་འཁོར་ལ་ཐུགས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དགོངས་པ་གཏང་ནས་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་བརྒྱུད་ཐབས་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་
 དེའི་མོད་ལ་འཁོར་གྱིས་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་ཡང་དགོངས་
 པ་དོན་བརྒྱད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཡང་། རྒྱལ་བ་དགོངས་བརྒྱད་གྱི་བརྒྱད་ཚུལ་
 ལས་གཞན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་བརྒྱད་ཅེས་མ་སྟོས་པར་རིག་པའི་
 བརྒྱད་པ་ཞེས་པའི་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། རྣལ་འབྱོར་ན་བརྒྱད་ཅེས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་ནི། དང་པོ་ནས་རིགས་སྤྲུགས་གྱི་ལྟར་བཞེངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
 ཐམས་པའི་རྟོན་བཟུང་ནས་ལམ་བསྟོམས་ཏེ་དོད་ཅི་རིགས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་
 དེ། འདི་ནི་ཐུན་མོང་གཏུལ་བྱའི་སྤང་ཆོད་དབང་བཅོན་པར་བྱའི། གནས་ཆོད་
 ལྟར་ན་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྒྱལ་བ་དང་སེམས་དཔའ་ཡོད་དེ། སྟོབ་

དཔོན་ཆེན་པོ་པར་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱེད་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་ཞལ་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྟོན་དུ་
 དབང་རྒྱུད་མན་ངག་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པ་ནི་རྣ་བརྒྱུད་དོ། །སངས་རྒྱས་ནང་
 བན་ཚུན་ལའང་སློབ་པའི་རྣ་བརྒྱུད་འདྲ་བམེད་ཀྱང་སྟོན་དུ་བརྒྱུད་ཚུལ་ཙམ་
 ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་དུ་མའི་
 ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པས། རྒྱལ་བ་ལ་དགོངས་བརྒྱུད་ཁོ་ན་དང་སེམས་
 དཔའ་ལ་རིག་བརྒྱུད་ཁོ་ན་ཞེས་ལག་མི་རུང་དོ། །དེས་ན་རྣམ་འབྱེད་པ་ལ་
 རྣ་བརྒྱུད་གཙོ། སེམས་དཔའ་ནས་བརྒྱུད་ཚུལ་ཐུན་མིན་རིག་པའི་བརྒྱུད་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱིས་བརྒྱུད་ཚུལ་ཐུན་མིན་དགོངས་བརྒྱུད་ཡིན་
 ཞེས་ལག་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་སྤྱེས་ཏེ་ལག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དགོངས་
 བརྒྱུད། སེམས་དཔའ་རིག་བརྒྱུད། རྣམ་འབྱེད་རྣ་བརྒྱུད་དོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་པ་རིགས་དྲུག་པས་རྒྱལ་ཚབ་རིགས་ལྔ་སོགས་དང་། རིགས་ལྔས་
 ལྟན་ཅིག་པའི་འཁོར་ལ་བརྒྱུད་པའོ།

གཉིས་པ་སེམས་དཔའ་རིག་བརྒྱད་ལ། མི་མ་ཡིན་ལ་བརྒྱད་པ་དང་། མི་དང་མི་
མིན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་སྤྱི་རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་ལྷ་སྤྱ་གནོད་སྤྱོད་གྱི་རིག་འཛིན་
བྲགས་ལྷན་མཆོག་སྐྱོང་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་མི་དང་མི་མིན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྒྱད་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་ནི་བར་གཟེམས་ནས་ལེ་ཉར་བརྒྱད་འདས་པ་ན་དམ་པའི་རིགས་
ཅན་ལྷ་མ་ལྷ་ལྟའི་ཡུལ་གྱི་གོང་བཟའ་གྱི་མཆོག་སྐྱོང་རི་མ་ལ་ཡའི་ཚེ་མོར་རྩ་
འབྲུལ་གྱིས་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་གདུང་དབྱངས་སྦྲངས་
པས་དཔལ་ཕྱག་ན་དེ་མཛོད་སུམ་དུ་སྤྱོད་ནས་རྒྱད་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྣམ་རྒྱུད་ལ། མི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་འདི་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་
དང་། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་བརྒྱད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གསང་བདག་གིས་བཀའ་བསྐྱུ་མཛོད་པའི་ཆོ་དཔེ་
བྱིན་ལྟེན་གྱིས་ས་ཉེ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཇོ་སྟེ་སྟེ་ཨི་རྩ་སྟེ་ཏི་ལ། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་
རྟགས་ཐིམ་པ་དང་། །རིན་ཆེན་སྟེགས་བཅ་བབས་པ་དང་། །ཆོས་གྱི་བགོ་བ་

བྱེད་པ་དང་། །ཀྱན་གྱིས་དམ་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། །མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་
པ་དང་། །རིན་ཆེན་ཆར་དུ་བབས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ས་ལ་ལུང་བསྟན་
པའོ། །ཞེས་པའི་མི་ལྟས་བདུན་བྱང་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་པོ་བྱང་གི་སྟངས་
དུ་རྒྱུད་སྒྲུབ་སྟེ་སྟོགས་བམ་དང་ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་སྐྱེ་བྱུང་གང་བ་དངོས་སུ་བབས་ཏེ་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྟོན་གསང་སྟགས་ལ་སྦྱངས་པའི་འཕྲོ་སང་དེ་རྩེར་
སེམས་ཞལ་མཐོང་གི་ལེའུ་རྟོགས་ནས་དེ་དང་ཕྱག་རྩེར་གྱི་སྐྱེ་ལ་བཏེན་ཏེ་ཟླ་
བདུག་བསྐྱབས་པས་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
པས་སྟོགས་བམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་རྩེ་ལྷན་བརྒྱུད་ཚུལ་ནི།

རྒྱལ་པོ་དེས་ཀྱུ་ཀྱུར་ཇ་ལ་བཤད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཨིན་ཐུ་ཏི། སེང་ཏ་རུ་
ཇ། ཨུ་པ་རུ་ཇ། སྐས་མོ་གོ་མ་དུ་མིའི་བར་དུ་བརྒྱུད་དེ། དེ་ནས་ས་ནི་ཆོམ་བུ་དང་
བཅས་ཏེ་རིག་འཛིན་གྱིས་ལ་གཤེགས་པ་ཤས་ལྟག་གོ། གོ་མ་དུ་མིས་སྟོག་རྩེར་
དང་སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་བཤད། སངས་རྒྱས་གསང་བས་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་པདྨ་དང་བེམ་མི་ཏུ་ལ་གདམས་ཏེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ལོ། །

བོད་དུ་ནི། སློབ་དཔོན་བསྐྱེས་མེ་འབངས་འདུས་པ་ལ་ལྟ་སྤྱོད་གསུངས་
 པ་སོགས་དེ་ལས་བརྒྱད་པའང་ཡོད་པར་སྤྱང་མོད། གོང་མ་རྣམས་ལ་
 གྲགས་ཆེ་བ་ནི། བི་མ་ལས་ཟླ་གཉིས་གཉིས་ལ་གདམས། དེ་གཉིས་
 རས་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བོ་གསུམ་དུ་གྲེས་པ་གཞུབས་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ལ་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས། དེས་གཞུབས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་སོ་ཡེ་ཤེས་དབང་
 ལྷག་ལ་བཞད། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཉང་ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཁུས། དེ་ནས་
 ཉང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། ཟུར་པོ་ཆེ་ལྷ་ཀྱུ་འབྱུང་གནས། ཟུར་ཆུང་ཤེས་
 རབ་གྲགས། ལྷགས་སྤྲས་ཀ་བ་བཞི། སློ་ལྷག་པ་ལྷ་ཀྱུ་སང་གའི་བར་དུ་
 བརྒྱད། གཉིས་གཉིས་ཟུར་གསུམ་དེ་དག་ལ་གསང་སྤྱི་གསུངས་ཀྱི་བབས་སོ་
 གསུམ་དུ་གྲགས། སློ་ལྷག་པ་ལ་ལྷགས་ཟེན་གྱི་སློབ་མ་བཅུ་གཉིས་གདུགས་
 ཐོགས་ཀྱི་སློབ་མ་གྲ་ས་འཛིན་པ་སྟོང་སོགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱུད་འདིའི་ཕྱིན་ལས་
 ལྷགས་མེད་དུ་བཅུ་ལ། དེའི་སློབ་བརྒྱད་གཙང་ནག་འོད་འབར། མེས་སྟོན་
 མགོན་པོ། སྤྱོ་ཤེས་རབ་རྩལ་བྱིས་ས། ཏན་གཤམ་བདུད་འདུལ་འབུམ། མདའ་
 ལྷ་ཀྱུ་འཕེལ། ཟུར་བྱམས་པ་སང་གའི་མེ་སློལ་གཡུང་རྣམ་གཉིས། སློལ་ཆེན་

སངས་རྒྱུ་རིན་ཆེན། འགོ་ས་ལོ་ཆེན་པོ་གཞིན་ཏུ་དཔལ། ཀམ་ལྷ་དཔལ་བཞི་
 པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། འབྲི་གུང་རིན་ཆེན་ཕུན་ཚོགས། རང་གྲོ་ལ་ཉི་ཟླ་སངས་
 རྒྱུ། འཁོན་ཇོ་སྤྲུལ་ཆོ་དབང་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་
 གྲུབ། ཟུར་ཆེན་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་དགའ། དར་སྤྲངས་རིག་འཛིན་ཕྱིན་ལས་ལྷ་
 གྲུབ། གཏེར་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འགྱུར་མེད་དེ་ཇེ། དེ་ལ་ལོ་ཆེན་རྣམ་ལྷོས་
 གསལ། གཏེར་ཆེན་སྐྱུ་མཆེད་འདི་གཉིས་ཐུགས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པས་རྒྱུད་
 འདིའི་དབང་དང་། སྐྱུ་ཐབས། དཀྱིལ་ཆོག་རྒྱུད་འགྲེལ། མཐའ་དཔྱོད་
 སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་མོ་ལྷ་བུའི་ལེགས་ལའད་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། འཆད་
 ཉན་གྱི་རྒྱུན་བཅུགས་པས་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་། དེ་ནས་
 རིམ་པར་བརྒྱུད་དེ་མཐས་གྲུབ་དམ་པ་དག་ཅེ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་ནམ་
 འཛིགས་མེད་དོ་མཆོར་ནས། དེ་ཇེ་འཛིན་པ་པལ་བཀྲ་ཤིས། དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་
 གཞན་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་གསལ། དེས་བདག་ཅག་གི་སྤྲོ་མ་འཕགས་པ་
 འཇམ་དཔལ་གྱི་ཐུགས་སྤྲུལ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱལ་པའི་སྐྱུ་ཨོ་རྒྱུན་འཛིགས་མེད་
 ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུ་མཆོའི་བྱུང་བདག་མཐའ་ཆེན་དེ་ཇེ་

འཆང་པསྒྲ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དཔལ་བཟང་པོ་གཉིས་ལ་སྤྲུལ་ཅིང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་འཛིན་རྗེ་བཅུ་དམ་
 པ་མི་པམ་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེར་གདམས་པ་ནས་ཀྱང་བརྒྱད་དེ། མདོར་ན་ཁོ་
 བོ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ་རྒྱུད་སྤེའི་གནས་ལ་སྤྱངས་པས་མཁས་པའི་གོ་
 འཕང་བརྟེན་ཤིང་། འཁོར་ལེའི་ལྷ་ལ་བསྟེན་པ་ལས་སྤྱད་བཞུགས་པ་དེ་ལ་རིམ་གཉིས་
 གྱི་རྟོགས་པའི་བྱོལ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱུག་གི་སྤང་བ་བར་མ་ཆད་པ་
 བརྒྱད་པ་ལས་ད་ལྟའི་བར་དུ་དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་སྐྱུལ། ལམ་དང་པའི་སྤྱོད་མེ་མ་
 ལུ་བ། བྱིན་རྒྱབས་གྱི་གཟི་འོད་མ་ཡལ་བར་བྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་
 གི་ཞིབ་ཆ་ནི་གཞན་ལས་འཕེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་བྱི་རྒྱུད་དོན་དངོས་ལམ་དཔལ་ལ། ལམ་དང་བྱ་འཆད་བྱེད་འཆད་
 རྒྱལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བཟོད་པ་དང་། རྒྱུད་དོན་དངོས་ལམ་དང་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ལ། མཐུ། ཨ་ལུ། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་སྤེ་
 གསུམ་སྤེ། དེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱིང་པའི་དོན་

མཐར་ཐུག་པ་ནི་འོད་གསལ་གཉིས་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་ལ་དང་པོར་འདུག་
པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་གསུམ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚོག་རྒྱས་པ་
དང་། བསྐྱེད་ཚོག་གི་སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་བསྐྱུས་ཀྱང་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལམ་
བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། བཅོས་མའི་བསྐྱེད་ཚོག་
ལ་མི་ལྟོས་པར་རྩོལ་མེད་རང་བཞག་གི་ཐབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་
པའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཙོ་བོར་
སྟོན་⁽¹⁾རིམ་བཞིན་མཚན་སོགས་གསུམ་དུ་བཞག་པར་ཁས་སྐྱེད་ས་ན་རེ་
ཞིག་འཆད་བདེ་ཞིང་རོག་གི་བཞེད་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །ཇི་སྐད་བཞེད་པའི་
བསྐྱེད་ཚོག་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་བསྐྱུས་མི་གཅིག་པ་ལ་
མཐའ་གཅོད་པ་གཞན་ཡང་མང་སྟེ་མང་བས་འཛིགས་སོ། །

མཚན་ལ་ཡང་བདེ་འདུས་སྐྱབ་པ་ལྷུང་གི་བཀའ་སློལ་ས། མཚན་འི་མཚན་
ནི་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་པས་བསྐྱེད་པའོ། །མཚན་འི་ཨ་ཁུ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་

(1) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༡༩༣ ། ཉི་མ་པོ།

དགྲིལ་འཁོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །མངུའི་ཨ་ཏི་ནི་དོན་དམ་ངོ་བོ་མ་སྒྲིལ་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིམ་འཇུག་གི་སྒྲིལ་པ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་ལྷོས་ཏེ་གསུམ་
དུ་ཕྱེ་བ་ལས་འདིར་ནི་ཀུན་གྱི་དུང་ལས། མངུ་དེ་ཐེ་འཆང་འདོད་པས། ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་སྒྲོར་ཞུགས་ནས། རང་རྒྱུད་དག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ། བསྒྲེན་
སྒྲུབ་ཆམ་བཞིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་སྟོན་པས་མངུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་
དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་སངས་རྒྱུས་པར་རྩ་ལ་དུ་
བཏོན་ནས་སྟོན་པས་མངུའི་ཨ་ཏིར་འཛོག་པ་སྒྲུ་འཕུལ་མ་ཁན་པོ་པལ་ཆེ་བའི་
བཞེད་པ་སྟེ་དཔེ་རྒྱུད་རང་གནས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བོ་མ་ལས་མཛོད་པ་དང་། བདེ་
འདུས་གསང་སྒྲགས་བཀའི་ལྷེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་བྲུངས་དང་ལྷན་པའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཆེ། བསྟན་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་བྲུངས། ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་འགྲེལ། རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཞེ་ཕུགས། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ལུལ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་
པོ་སྟེ་ཆེ་བ་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པ་དཔལ་གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་ཡོན་ཏེ། མངུ་ཡོ་གའི་

དྲུ་ཆེན་པོ་སྡེ་བཙེ་བརྒྱད་ལས་གསང་སྤྱིང་འདི་ཀྱ་ཀྱ་རྒྱ་ཐོའི་དཔལ་སྤེང་བ་
དམ་པའི་འགྲོལ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་གྱི་བསྟུས་དོན་ལྟ་བུའི་རྒྱད་དང་། ཀུན་མཁྱེན་
སྤྱི་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྤྱིའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཡིན་ནོ།

དེ་གང་གིས་འཆད་ན། ལུང་རིགས་མནངས་གསུམ་གྱིས་ཏེ། ལུང་ནི་འདི་
ཉིད་གྱི་བཤད་པའི་རྒྱུད་གྲོལ་ལམ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་
དང་རྩི་རྩེ་མེ་ལོང་། ཐབས་ལམ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་སྟོན་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་ཐལ་
བ་སྟེ་བཞི་དང་རྒྱུད་སྤྱི་མ་སོགས་སོ། །ཙུ་བཤད་གཉིས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་བཞེད་
པ་མང་ཡང་། རོག་བདེ་གཤེགས་ཆེན་པོས། ཐོག་མར་བྱུང་ཞིང་བཤད་བྱུར་
བྱུར་པའི་རྒྱུད་ཙུ་རྒྱུད། རེས་ལ་བྱུང་ཞིང་འཆད་བྱེད་དུ་བྱུར་པའི་རྒྱུད་གཞན་
བཤད་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲད་ལ། ཙུ་བཤད་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱི་
མ་བཞིན་ནོ།

མནངས་ནི། རབ་གསང་སྤྲགས་སྤྱི་མེད་གྱི་འཕགས་ལམ་བརྟེས་པས་
རྒྱུད་དོན་མངོན་ཤེས་གྱིས་འཆད་ལུས་པ་དང་། འབྲིང་ཡི་དམ་ལྟས་མངོན་
ལུས་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་རྒྱུད་འགྲོལ་ལུས་པ་དང་། ཐམ་རིག་འཛིན་

གོང་མའི་མན་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་ཚད་ལྡན་མངའ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་
རྒྱུད་འགྲེལ་དང་མན་ངག་ཐོར་བྱ་ནམས་ཏེ་སྤར་ཁབ་དང་འགྲེལ་རྒྱུད་པ་རྩིས་
སོགས་དང་། ལམ་རིམ། ཐུགས་ཐིག་ལྟ་སྟེང་ལ་སོགས་པའོ།།

རིགས་པ་ནི་རྟོག་གེ་ཤེས་པའི་རྒྱལ་དང་། གཟུ་ལུ་མ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་འཁོར་
གནས་ལ་བཤད་པ་བྱེད་པ་ནི་རང་བཟོས་བསྟན་པ་དཀྱུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། འདི་
ལས་འདི་བཤད་ཅེས་པའི་ཆོག་སྤྱིར་གོ་ཡུལ་སྐམ་པོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་
དོན་ལས་གཞན་དུ་དགྱི་བར་མི་རུས་པའི་ངེས་པ་བཏན་པོ་མི་རྟོག་པས་ཅ་རྒྱུད་
ཀྱི་དོན་བཤད་རྒྱུད་ནམས་ལ་བཏྟན་ནས་གྲུབ་ཐོབ་སོ་སོའི་མན་ངག་གིས་ཇི་
ལྟར་བཀའ་བ་བཞིན་དུ་འཐད་པའམ་རྒྱུ་མཚན་ནམ་པར་དག་པས་རང་ཉིད་
ངེས་ཤིང་གཞན་ལ་འཆད་མཁས་པ་གཅེས་སོ།།

རྒྱུད་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་ལྟ་རྟེན་པོ་ཆེ། རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱིས། རྒྱུད་འགྲེལ་
པས། རྒྱུད་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱིས། རྒྱུད་མན་ངག་གིས་བཤད་པ་སྟེ་བཤད་ཚུལ་
བཞིར་བཞེད་པ་དང་། ཁོག་གཞུང་གསལ་སྟོན་ལས། སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོག་
དབུབ། དཀྱུས་ཀྱིས་བཅད། ཆོག་གི་འབྲུ་གཞོན། བརྒྱལ་ལན་ཀྱིས་གཏན་ལ་

དབབ་པ་སྟེ་བཞིར་ལལ་དང་པ་སོགས་རྒྱུད་གཞུང་སྤྱི་འཆད་ཐབས་དང་། ལྷ་བ་
བཀལ་བརྟག་གིས་དང་། སྤྱོད་པ་འཕུག་ཐབས་ཀྱིས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དོན་
རྟགས་ཀྱིས་དང་། དབང་གདམས་ངག་གིས་དང་། དམ་ཚིག་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་
དང་། བྱིན་ལས་ཚོག་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དང་། སྐྱབ་པ་ཕྱག་བཞེས་ཀྱིས་དང་། ཉིང་
ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱིས་དང་། མཚོན་པ་སྤྱོད་པ་གིས་དང་། སྒྲགས་སྤྲད་ག་
སྤེབས་ཀྱིས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱིས་ལལ་དང་པ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་སོ་
སོའི་ལལ་དང་ཐབས་གཉིས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། གསང་བདག་སྒྲོ་ཕྱག་པའི་བཞེད་པས། རང་བཞིན་དངོས་
པོའི་གནས་ཚུལ། མ་རྟོགས་འབྱུལ་པའི་སྣང་ཚུལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
གཟིགས་ཚུལ། བཅེ་བའི་ཕྱགས་ཆེ་སྤྱེས་ཚུལ། འགྲོ་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་
དང་ལྷས་འཆད་པ་སོགས་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྤྲུལ་དམ་པ་རྣམས་རྒྱུ་འབྱུལ་ཁོག་
གཞུང་ལས། རབ་ལ་མཚན་བསྟན་འབྲིང་ལ་དབྱེ། །ཐ་མར་འབྲུ་གཉིར་
དགོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་འཆད་པར་མཛད་པས་
འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལལ་དང་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གསུམ། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་

བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་མཚན་བསྟན་པ། ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་ལག་
 བས་གོ་བའི་དབང་འབྲིང་ལ་སྤྱོད་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིམ་
 བས་གོ་བའི་དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་འབྲུ་རེ་གཉེར་རེའི་སྒྲོན་ས་ལག་པོ་། །དེ་
 ཡང་གདུལ་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྷུར་བའི་དབང་རྣམ་རྣམས་ལ་མཚན་
 རོན་ལག་པ་ཚལ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་གནད་མཐའ་དག་རྟོགས་ལུས་པས་
 དེའི་ཆེད་དུ་མཚན་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མཚན་བསྟན་པ་མིན་
 ཏེ། དབང་པོ་འབྲིང་ཐ་གཉིས་ལ་མགོ་སྒྲིམ་པས་གོ་བའི་བག་ཆགས་བཞག་
 པའི་ཆེད་དུ་འང་བསྟན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རེ།

དབང་འབྲིང་ལ་སྤྱོད་ལག་པས་རྒྱུད་རོན་གྱི་འགངས་གཤེག་པའི་གོ་བ་
 རྒྱུད་ལུས་པས་གཙོ་བོར་དེ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། དབང་པོ་ཐ་མ་ལ་འང་
 འབྲུ་གཉེར་དགོལ་བའི་སྒྲོན་དུ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་བསྐྱབ་པས་དཀྲུག་མཐོང་
 ལས་རྟ་རྒྱུག་པ་ལྷུར་གཞུང་གི་ཆོག་རོན་བཟུང་བདེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

མཚན་ལ་རྣམ་གངས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
 དང་འཆད་པའི་སྤྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། རྟོག་སེམས་

དཔའ་སྤྱོད་ལྟུང་བ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་ལམ་དུ་རྒྱུད་མེད་ལས། ཚེས་མཇུག་སྐབས་ལྷན་གཉིས་མེད་པའི། རང་རིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་དོ། བྱང་ཆུབ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད། རྟོག་ཞེས་ཅི་ལམ་དུ་པ་ཡིན། ཞེས་པས། རྟོག་ཅི་མི་བྱེད་མི་ཤིགས་པ་སྟེ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། འདིའི་གོང་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་ལམ་དུ་པ་མཇུག་ཅི་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་མཇུག་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་བདེན་དངོས་གཉིས་ཆར་གྱིས་སྟོང་པས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་མཇུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱེད་པས་དེ་ལ་མཇུག་པར་བཞག་པ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཇུག་པར་བཞག་པར་འགྲོ་བས་དེར་བརྟེན་དེ། འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་སྤྲོ་མ་དང་གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ་སོགས་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་ཡི། སེམས་བྱང་ཤེས་རབ་མིན་ནོ།

སེམས་དཔའ་ནི་ས་ཏུ་འོས་སྤྱོད་པས་འདིར་བརྟེན་བསྟན་རྟོགས་གསུམ་ལ་ལམ་དུ་ཤོ། ཐབས་རང་རིག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་རང་བཞིན་མཇུག་དག་དེ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་དུས་

སྤྱུག་ནས་ཤིང་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་བརྟན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱས་བརྟན་གཤེད་ཀྱན་ལ་བརྟུག་པ་འཇམ། བརྟན་གཤེད་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོའཕྱུལ་དུ་
 འཁར་བས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་བསྐྱུས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ཤིང་ལྟ་
 བུའི་དོན་དེ་ཉིད་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོག་ས་ཆེན་གཉིས་ཆོག་ས་པའི་མཐུས་ཇི་
 བཞིན་པར་མངོན་དུ་མཛོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་གཉིས་གཞི་འབྲས་གཉིས་
 སྤྱི་མེད་པའི་དེ་ཤིང་སེམས་དཔའ་ཞེས་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ཅིང་། ཕྱི་
 མ་འབྲས་བུའི་དོར་སེམས་ཞེས་སྤྱང་ལུགས་ཇི་བྲལ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་གོ།

དེ་ཉིད་མཚན་མའི་ཕྱག་རྒྱར་སྤྱང་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་འཆད་
 པའི་སྐྱེས་བུ་མི་བསྐྱོད་པ་ལའང་དེ་ཤིང་སེམས་དཔའ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བརྟན་
 བསྐྱུས་རྟོགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དངོས་
 མི་སློབ་བྱང་འཇུག་ཡིན་ཡང་དེ་ཤིང་བརྟན་བསྐྱུས་གཉིས་བསྐྱུབ་གཞིར་བབྱང་
 སྟེ་རྟོགས་པའི་དེ་ཤིང་ལམ་བྱེད་ལ་གནས་པའི་བསྐྱོད་རིམ་གྱི་དོར་སེམས་
 དང་། དེ་ཡར་ལྷན་དུ་སོང་བའི་རྟོགས་རིམ་པའི་དོར་སེམས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་ཙམ་
 དུ་བྱུང་གོས་སོ།།

སྤྱི་འཕྲུལ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཆེ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་འབྲེལ་བའི་དོན། སྤྱི་
འཕྲུལ་ཞེས་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། ཞེས་པས། རྟོག་ཚོགས། དེས་དོན། དང་དོན། ལྷ་
རྟོག་དབྱེར་མེད་གྱི་སྤྱི་བྱ་བ་ནི་ལས། དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཤེས་རབ་རིགས་གྱི་
ཡུམ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟའི་བཅུད་འདུས་པའི་
ཐིག་ལའི་ཆ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཡུང་ཁམས་གྱི་སྤྲང་བ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་འཆར་
བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་སྤྱི་མ་དང་། དེ་ལས་ཡུང་ཁམས་རགས་པའི་ཆ་སྤྱི་
ཚོགས་སུ་ཤར་བ་ནི་འཕྲུལ་པ་དང་། དེ་གཉིས་རྟོན་དང་བརྟོན་པར་འབྲེལ་བ་ལ་
བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྲང་བ་སྤྱི་མ་ལྟར་རིས་མེད་དུ་འཆར་བའི་གནད་
མཐར་ཐུག་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྱི་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་
རང་གདངས་ཐབས་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསལ་བ་ལ་འཕྲུལ་པ་
དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་མཚོན་པའི་རྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱར་སྤྲང་བ་ལྷ་ཡུམ་རྣམས་ནི་
སྤྱི་མ་དང་། ཡབ་རྣམས་འཕྲུལ་པ། ཡབ་ཡུམ་ཁ་སྦྱོར་བ་དེ་བའི་སྤྱི་བ་ཞུགས་

པ་བླ་བའི་དོན་ཏེ།

བཞི་པ་ནི། སྐྱུ་མ་ནི་རྟོག་ཚེ་གསལ། དེ་ཉིད་རང་རིག་རྟོགས་པའི་ཐབས་གྱིས་
ལྟར་ཤར་བཞི་འབྲུལ་པ། ལྟ་རྟོག་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྲེལ་བཞི་
བླ་བའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་གཞི་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་
པས་གཞི་ལ་སྐྱུར་ན་རྟོག་ཚེ་གསལ་དང་། དེའི་སྐྱུང་གཞི་སེམས་ཉིད་འོད་
གསལ་ཏེ། སྐྱུ་བླ་སྒྲུ་མ་གཉིས་ཙམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་ན་རྟོག་ཚེ་གསལ་
ནི། འབྲས་བུའི་ཚེས་ལ་གཞིའི་ཚེས་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ན་མ་གཏོགས་མེད་
ལ། དེས་དོན་ནི་རྟོགས་པ་ཚེས་གྱི་སྐྱུ་དང་། དྲང་དོན་ནི་གསང་སྒྲུགས་ཐུན་མིན་
གྱི་གཞུགས་སྐྱུ་དང་། ལྟ་རྟོག་དབྱེར་མེད་ནི། སྤང་ཁམས་ཐམས་ཅད་རོ་མ་ཉམ་
རྩི་རྩི་ལྟར་དག་པའོ།

གཙུག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩི་སེམས་དཔའ་ལྟག་པ་དོན་དམ་གྱི་ཕྱོགས་
ནས་དང་། སྐྱུ་འབྲུལ་བླ་བ་ཀུན་རྩིབ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ལའད་པ་འབྲེལ་། གཞིའི་
རྩི་སེམས་སྐྱུ་བླ་ཤེས་ནས། འབྲས་བུའི་རྩི་སེམས་སྐྱུ་བླ་འཕྲོག་ཕྱིར་དུ་གཞི་
འབྲས་གཉིས་ཀ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལའང་མཚན་དེ་ལྟར་འདོགས་

པར་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ཆེ་བ་ལས་མཚན་དུ་བཏགས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུང་གི་སྤྱི་ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་ཡང་དེ་མེ་ལས། སོ་སོར་བསྟན་པ་རྒྱ་
 མཚོའི་རྒྱུད། །འདིར་སྟོན་འདིས་སྟོན་འདི་སྤྱིར་སྟོན། །དོན་ཀྱན་འདི་ལ་ཡོངས་
 རྒྱལ་པ་སྟེ། །ལུང་གི་སྤྱི་ཞེས་ལའད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་
 ཐེག་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་མངོན་མཐོང་དང་། དེས་ལེགས་
 དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ལམ་སྟེགས་
 སུ་བསྟན་ཅིང་། གསང་སྤྲགས་སྤྱི་པའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་
 དང་། རྒྱུད་པར་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྤྱིང་
 རོ་ཐབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གནད་གསང་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་འདིར་སྟོན་པ་
 དང་། སྡེ་སྡོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདིར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་
 ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་གསུངས་པས་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་དོན་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ལ་
 འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་གཞིལ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་སྤྱིར་ལུང་

བཞིག་ལ་ངལ་བ་མ་བསྟན་པར་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོ་བ་པ་གནས་མེད་ཀྱང་། ཟབ་
 མོ་ལ་མོས་པའི་གདུལ་བྱ་སྐལ་པ་རབ་མཆོག་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་
 གསང་བ་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་དཔལ་ཁ་སྤྱོར་ཐིག་ལེར། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། ཁ་དོར་བསྟུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅིས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར། ལམ་མདོར་བསྟུས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེའང་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱང་
 གཅིག་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། བདེ་སྤྱག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། ལམ་གཞན་བསྟན་
 པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདི་ཉིད་ཁོ་ནས་འགྲུབ་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་ལ། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་ཐུན་མིན་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉག་གཅིག་གི་
 མཐུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་རྒྱུད་འདི་ལས་ལྷག་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་
 ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་བརྗོད་བྱའི་མཐིལ་
 བེད་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་མཚན་གྱི་ཟུར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཙོ་བོར་
 དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁོ་སོར་བཞག་ན་གསང་བའི་
 དོན་ནི་སྤར་ཁབ་ཏུ་རང་བཞིན་སོགས་གསུམ་དང་། བི་མ་ལས་མི་བསྟན་པའི་

གསང་བ་བསྐྱེད་ཏེ་བཞིར་བྱེད་པར་འདིར་རྒྱུད་ཉིད་ལས། ཁོང་ནས་གཤམ་སྒྲིང་
 དོན་འབྱེད་པ། ཞེས་པ་ལྟར་གཤམ་སྒྲིང་གཉིས་སུ་འདུ་བར་མེ་རོང་གྲོང་གཉིས་
 བཞེད་པ་ལྟར་ལའད་དེ། གཤམ་པའི་གསང་བ་ནི། གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱི་
 རྒྱུད་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ལམ་འབྲས་རྣམས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་
 བས་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་མི་ལུས་པའོ།

སྒྲིང་པའི་གསང་བ་ནི། གསང་བ་སྒྲིང་མཛོད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིང་སྒྲིང་པའི་གནད་
 རྒྱུ་མིན་རྣམས་སྒྲིང་མིན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིང་གོས་པས་དེར་བཞག་
 སྟེ། འདི་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱུང་བར་གྱིས་
 དབྱེ་བར་ལའད་དོ།

སྒྲིང་པའི་དོན་ནི། སྒྲིང་པའི་སྒྲིང་དོད་ས་ར། མི་ད་ཡ། གཞུ་གསུམ་
 ལས། དང་པོའི་སྒྲིང་ནས་ལའད་ན། གཅིག་ལས་མང་པོ་འཕྲོ་བའི་གཞི་ལ་
 འདུག་པས་སེམས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་ཞིང་། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱུད་འདི་ཡང་བསྐྱེད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཕྲོ་གཞིར་གྱུར་པའོ།

འི་དཔལ་ལས་ལྷན་ན། སྒྲིང་ལྟར་གཅེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐེག་
པའི་སྒྲོག་ནས་ཞུགས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་འདི་ལས་མི་འདེམ་བས་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ་སྤྲུལ་ལ་རྒྱུའི་
སྒྲིང་པོ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་བུའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་ལྷན་དོ།

གཞུང་གི་སྟེགས་བཅའ་ཀྱི་དབུ་ན་བཞུགས་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཏེ། ལུན་པའི་
ནང་གི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་བཅུད་འདུས་པའི་དོན་ལ་བྱའོ། །དེའང་གོང་འོག་གི་ཐེག་
པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བསྟར་ཡང་། འདིའི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་པའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་གནད་འདུས་ཤིང་རྫོགས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ལམ་གཞན་མེད་པས་
གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་བཅུད་དུ་འབྲིལ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གསུམ་
སྟེ། མ་བཙོས་པའི། མ་ཞོར་བའི། གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ།

དང་པོ་ནི། གདོད་ནས་རང་བཞིན་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བུར་བའི་ཀུན་རྟོག་
དང་དེའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་སེམས་ཅན་དང་། དེ་གཏན་
ལོག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བཏགས་ཤིང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་
ཀྱིས་གཉུག་མའི་རང་བཞིན་རྫོགས་ལ་སྤྱད་སྟེ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནས་ཆབ་རོམ་

རྒྱུ་ལྷ་བ་ལྟར་བསྐྱད་པ་དེ་རང་ལོག་ཏུ་འགོ་བས་འོད་གསལ་སྒྲིང་པོའི་ལམ་
ལ་རྒྱུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་དེས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱི་བལ་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་
སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་རང་འབྱུང་བ་སྟེ་འབྲས་
བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་གཞི་དང་། བསྐྱབ་བྱ་འབྲས་བྱ་གཉིས་
ཀ་གཉུག་མ་མི་ཤིགས་པའི་སེམས་གཅིག་ཕུ་ལས་གྲུད་ན་མེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱ་
འབྲས་རོ་གཅིག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་གྲུང་བྱའོ།

ངེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་མཛོད་པ་དེ་
དག་གྲུང་གཏུལ་བྱ་ཁ་བྱང་བའི་དོན་དུ་བརྟན་པའི་ལྗེ་དགོངས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
ཏེ། དབང་ཚོན་མཆོག་གི་གཏུལ་བྱ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་
པའི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་པ་བརྟན་པའོ།

མཆོན་ནང་གསང་ལྟར་ལའད་པ་སྤྱི་གས་མཐོང་ཙམ་ནི། རང་ལྟར་ན་སྒྲིང་
གའི་མི་ཤིགས་པ་ནི་གདོད་ནས་རང་ལ་གནས་གྲུང་མཆོན་དཀའ་བས་གསང་

བ། དེ་ཉིད་ལ་གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཐབ་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་སླིང་པོ། ལྷ་
མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་སང་པ་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད། སླིང་པོའི་ཐིག་ལེ་དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྒོ་གཏུ་ངེས་པས་ན་
ངེས་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྡེའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་སུ་རྩ་འཁོར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་
པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་གསང་བ་སྦྱུ་འཕུལ་ལས་སླིང་གའི་འཁོར་
ལོ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་གོ།

ཡང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྦྱར་ན། ལྟེ་བའི་དབྱིངས་ཕྱུག་ལྡེའི་ཐིག་ལེ་ནི་
གསང་བ་དང་། སླིང་གའི་ཡེ་ཤེས་སླིང་པོའི་ཐིག་ལེ་ནི་སླིང་པོ་དང་། མགིན་
པའི་རྣམས་མའི་ཐིག་ལེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། སྤྱི་བའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐིག་
ལེ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བཤད་དོ།

གསང་བ་ལྟར་ན། རྩ་གནས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་དང་བཙས་
པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པས་གསང་བ། ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཕུང་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྩུད་འདུས་པས་སླིང་པོ། ཐབས་ལམ་ཐབ་མོས་གནད་དུ་
བསྐྱེད་པས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རང་ཞལ་ཇི་བཞིན་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཐིག་ལེ་དེ་

ཉིད་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀའི་གནད་སྟོབ་ཏུ་ངེས་པ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་
ལཡན་དེ་སྒྲིམ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གོ།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་འདི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་གྱི་གནད་བསྐྱུས་ཡིན་པས་
རྒྱུད་དང་མཐུན་པ་སོགས་མཚན་གསུམ་དུ་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་མངུ་ཡོ་ག་
ལ་ལྟེས་པའི་མན་ངག་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དུ་གནས་པས་སྒྲིགས་བམ་གྱི་ལྟ་
དུ་མན་ངག་དང་མཐུན་པའི་མཚན་འབའ་ཞིག་སྟོས་ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུད་དོན་དངོས་ལཡན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་དང་། ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། རྒྱུད་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྒྲིང་གཞི། རྒྱུད་སྒྲིང་བསྐྱུང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བ་རྒྱུད་དོན། རྒྱུད་གྱི་དགོས་འབྲེལ། འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པ་གཏད་
པ་སྟེ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི།

གང་དུ་སྟོན་འཁོར་ཚོགས་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུད་བྱུང་བས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྲིང་གཞིའོ། །སྒྲིང་ལཡན་ནི། སྒྲིང་གཞིའི་སྐད་དོད་དུ་ན་ཞེས་པ་སྒྲིན་པ་
ལ་འཇུག་སྟེ། ཁུངས་ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་རྟེན་པས་ཡིད་མི་ཆེས་པ་རྣམས་ལ་

ངེས་པ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་དོན་གླེང་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།

ད་ཀྱི་ན། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩན་མོང་གི་གླེང་གཞི་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཐབས་ལམ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ལའང་སྟོང་འོག་གི་སྒྲིའི་
ལམ་དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གནས་སྒྲིང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལའི་རྩ་བཞི་དང་། སྟོན་པ་རྩ་འཁོར་དེའི་
དབྱུས་ན་སེམས་མི་ཤིགས་པ་དྲུངས་མ་ལཱའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བཞུགས་པ་
དང་། འཁོར་རྩ་འདབ་ལ་རྒྱ་བའི་ལས་སྤྱང་གི་བཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
བརྒྱད་དང་། བསྟན་པ་ལམ་ཆོས་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསམ་མི་བྱུང་
ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་མི་ཤིགས་པ་སད་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྱངས་
ཤིང་ཆོགས་བརྒྱད་བདེ་སྟོང་གི་རོས་བྱུང་པ་ནི་སྟོན་པས་འཁོར་ལ་ཆོས་བསྟན་
པ་དང་། དུས་ནི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྡུ་པ་དུས་མེད་ཀྱི་དགོངས་པ་
མའོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སོ།

གཉིས་པ་འོག་གི་སྒྲིའི་ལམ་དང་སྦྱར་བ་ནི།

དེ་རྗེ་བཙུན་མའི་པ་རྒྱ་ལས་བཞིའི་དབྱིབས་ཅན་ནི་གནས་དང་། ཐབས་ཀྱི་

དེ་མེ་མོར་བྱའི་དབྱས་ན་རྩ་ཁམས་ཀྱི་བཅུད་འདུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་བཞུགས་པ་ནི་སྟོན་པ་དང་། བྱེད་བཅིང་གི་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཡབ་
ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་གསང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་འཁོར་དང་། ཐབས་ལམ་གྱི་སེམས་
ལྷ་རྩེ་གསུམ་པའི་མཐའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་དང་། སྟོན་པ་དེའི་
མཐུས་འཁོར་དེ་དག་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་སྟོན་འཁོར་ལུ་འཆད་བྱས་
པའི་དོན་དང་། དུས་སྤར་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤྲོས་སྤྲོས་ཆོག་པ་ལྟའོ།

འདི་དག་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མར་འབྱུང་བའི་ཨེ་མྲོ་ལྷ་ལྷ་ཞེས་པའི་ཡེ་གོ་བཞི་
དང་སྤར་ནས་ལལ་དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་འགྲེལ་བ་སོགས་དགོངས་རྒྱུ་ལས་
ཤེས་ཤིང་། ལེ་ལྷ་གཉིས་པའི་གསང་དབང་སྟོན་པ་དང་། དབང་སྤྱི་མ་གཉིས་
སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཆོག་གི་ལྷགས་ཀྱིས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྟེང་སྟོང་དང་འོག་སྟོང་
སྟེང་གཞི་ཐོན་པར་ལལ་དུ་རུང་བར་མཛོད་ཏེ། བང་གསང་གི་སྤྲོས་སྤྲོས་ལྷ་
ལྷན་འདི་དག་སྟེང་གཞིར་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྟེང་བསྐྱང་
གི་སྐྱབས་སུ་ལྷན་ཅིག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་འབྲས་དབང་བསྐྱར་
ནས་དེ་རྣམས་ནང་གི་མཛོད་བྱང་ལྷས་བྱང་རྒྱལ་བ་ན་གོ་སྤྱོད་བའི་འཁོར་གྱི་

ཆེད་དུ། ཨེ་མའོ་ཡེ་ནས་གསང་བའི་ཆོས། །སོགས་ཆེད་བརྗོད་ལྷན་ལན་
མཛོད་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛོད་
བྱུང་ལྔ་པོར་སྒྲིང་ག་དང་གསང་བའི་འོག་མིན་དུ་འཛང་རྒྱུ་ཚུལ་ཡིན་པའི་
གནད་ཀྱིས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྔ་གྲུང་གཞིར་སོང་བ་ཡིན་
ཞེས་དམ་པ་སྤྲུལ་དག་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ཕུན་མོང་གི་གྲུང་གཞི་ལ། ལོངས་སྐྱུའི་གྲུང་གཞི་འཕ་རྒྱུད་འབྱུང་
བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གྲུང་གཞི་དང་། དེའི་ནར་བྱུང་གཏུལ་བྱུང་གོས་ཆེད་
དུ་བསྟན་པ་ཁྲོ་བའི་གྲུང་གཞི། སྤུལ་སྤུལ་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་གྲུང་གཞི་འཕ་
བསྟན་པ་སྤྱིའི་གྲུང་གཞི་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ཁོག་གཞུང་ལས། ལྟོན་གནས་འཁོར་དང་སྤྱད་པ་དང་། །བསྟན་པ་དུས་
ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དུག་ཏུ་ལཡང་གྱང་། །འདིར་སྤྱད་
པོ་ཕུན་ཚོགས་འཁོར་ལ་བསྐྱུས་ནས་ལྔར་བྱའོ།

དེ་ལ་གནས་ནི། སྤུན་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི། རིག་པའི། གསང་བའི། འཛིག་
རྟེན་གནས་གྱི། དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་འོག་མིན་དང་ལྔར་ལཡང་པའི་ཡ་གྲུལ་

སྤྱི་མ་སྟེ་འདིར་བསྟན་གྱི་དབང་ཕུག་ཆེན་པོ་ནི་སྤྱི་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 སྤྱིད་ཀྱི་དབང་ཕུག་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་
 རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་པའི་དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་
 ནི། འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །དེ་ནི་གནས་
 ཀྱི་སྤྱི་མར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པོ་སོ་སོའི་རང་
 བཞིན་ནི། འོག་གཞི་འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། གྲུ་ཆད་ཀྱི་བདེན་
 བཞི་དང་། བར་བྱམས་ཀྱི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ལ་སོགས་པའོ།

གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ཏེ་འགྲེལ་རྒྱུད་ལས། གནལ་ཡས་
 གཞི་དང་རྒྱ་དང་རྒྱ། །དབྱིབས་དང་སྒོ་འབྱར་ཅེ་མོ་དང་། །རྒྱན་དང་སྒོ་བྱུང་ཏེ་
 བབས་དང་། །མཚན་ཉིད་གདན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། །བཙུ་གཅིག་དག་གིས་དབྱེ་
 བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པ་ཕུན་ཚོགས་བཤད་པ་ལའང་རང་
 བཞིན་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཏེ། དེའང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བཟང་དོན་ངོ་སྤྱོད་ལ་དགྱིལ་
 འཁོར་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཞེས་བཏགས་

པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱའི་སྤྱོད་པ་ནས་དང་། རོ་བོ་གཟུགས་སྐྱའི་
སྤྱོད་པ་ནས་བསྟན་དགོས་སོ།།

དེ་ལ་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་ནི། འགྲེལ་རྒྱུ་ལས། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གི་ངོ་
བོ་དང་། ཆོས་རྣམས་རོལ་པར་ལོངས་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་པ་དུས་བདེ་གཤེགས་
བདག་པོ་དང་། ཆོས་སོ་ཅག་དང་དབྱེར་མེད་པའོ། ཞེས་བཞིར་བཤད་
ཅིང་། དེའི་དང་པོ་ལ་འང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
སྤངས་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་མཛོད་པ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་ནར་སོན་པའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུའི་ཆོས་
རྒྱུ་མཆོ་ལྟ་བུ་རྩོལ་མེད་རང་བྱུང་དུ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་མ་བཅོལ་ལྟན་གྱིས་
སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན། ཡེ་ཤེས་རེ་རེའང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་
པས་ཆོད་འདི་ཙམ་ཞེས་བཟུང་དུ་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབྱུས་དང་བྲལ་
བའི་རང་བཞིན། སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་གྱི་གོ་འཕང་ལ་བཞུགས་ཀྱང་སྤྱོད་
ཞིའི་མཐའ་གཉིས་གང་ཅི་སྤྱོད་པས་⁽²⁾སྤྱོད་པ་བཟོད་དུ་མེད་པའམ། ཡང་ན་

(2) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༣༠.༥། རྒྱུ་དབང་བསྟན་ཡང་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་སྤྱོད་པས།

མཉམ་བཞག་གི་དགོངས་པ་མཚན་མའི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་མཚོན་དུ་
མེད་པ་འབྲས་བུ་ལ་མངའ་མཛོད་ཀྱང་རོ་བོ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ལ་དབང་བསྟུར་ཡང་
གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་བ་སྟེ། འདི་ལ་མཉམ་པ་
ཉིད་མཛོད་དུ་མཛོད་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་པས་བཅུ་དུས་བཞིའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་
རིགས་ལྔར་འདུ་ཞིང་ལྔ་པོ་འང་རིགས་དྲུག་པ་ལ་འདུ་བས་རིགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་པོར་བཞུགས་པ་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཞེས་
ཀྱང་བྱའོ།།

བཞི་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་འཁོར་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
པ་མེད་ཅིང་བདེན་གཉིས་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བ་དྲུག་པའི་དགོངས་པ་རྟག་ཁྲབ་
དུ་བཞུགས་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོར་དུས་གསུམ་འདུ་
འབྲལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེ་བོ་ལའང་བཞི་སྟེ། སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་བྱི་བ་དག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 དོན་རྟགས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟགས། ཡེ་ཤེས་དུག་དང་
 ལྷན་པའི་དོན་རྟགས། རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་དོན་རྟགས་སོ།།

དང་པོ་ལའང་ཆོས་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་རྟགས་སུ་སྐྱེ་མ་དུན་དང་
 རྒྱུ་མེད་པར་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐལ་ལེར་གཟིགས་པ་དང་། ལོངས་སྐྱེའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་རྟགས་སུ་མཚན་དཔའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་དང་
 ལྷན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་རྟགས་སུ་སྐྱེའི་བ་སྐྱེའི་སྒྲིལ་
 རེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོགས་བཅུར་སྟོབ་པའོ།།

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མི་
 གནས་སྤྱང་འདས་ལ་བཞུགས་པའི་བརྟུང་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་མཚུངས་པར་
 སྐྱེ་བ་ཀྱང་དུ་བཞུགས་ནས་འབྲིལ་བའོ།།

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ལྷ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་དུག་བརྟེན་པའི་རྟགས་
 སུ་ཐུག་དུག་དང་། དེས་འགོ་དོན་མཛད་པའི་རྟགས་སུ་དེ་ཇེ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚན་མ་དུག་འཛིན་པའོ།།

བཞི་པ་ནི། སྐྱ་སྒྲོང་པ་ཉིད། གསུང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། བྱགས་སྒྲོན་པ་
མེད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་རྟགས་སུ་མཐིང་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
གསུམ་མངའ་བའོ།

འཁོར་ཕུན་ཚོགས་ལ་ལྷན་ཅིག་པ་དང་གོ་བྱེ་བའི་འཁོར་གཉིས། དང་པོ་
ལ་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི། རིག་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི། དད་པས་གཏམ་
ཉན་པའི་འཁོར་རོ།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་
རྒྱལ་བ་རིགས་ལྔ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་པོས་རྣམ་པར་སྤང་མཛོད་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མང་དུ་འགོད་པར་མཛོད་
ལ། ཟུར་པ་ནི་སྤང་ཆེན་རབ་འབོག་གི་རྒྱུད་དང་། ཉིའོད་སང་གའི་འགེལ་པ་
དང་། རྩེ་ལས་རིམ་སོགས་ཀྱི་བྱུངས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསྐྱེད་པར་བཞེད་
དེ། གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ་སྐྱུ་མཆེད་སོགས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་རྩེས་སུ་འབྱང་
ངོ། རིགས་ལྔ་འདི་དག་ཐལ་བ་ལས། འཁོར་ལའི་ལྟེ་བར་མི་འཛིགས་
སྟེང་། བདག་པོ་ཀུན་བཟང་འཁོར་རྣམས་ལ། ཀུན་འབྱུང་སྐྱུ་འཕུལ་སྟོན་

པའི་ཚེ། །མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་པོ་མདུན་ན་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་བྱུག་པ་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པར་བཞེངས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁོར་དང་། སྦྱིར་འཆད་པའི་སྐྱེས་བུ་
རིགས་ལྷ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་སྟོན་པའང་ཡིན་པས་སྟོན་འཁོར་གཉིས་ཀའི་
གཞི་མཐུན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་ཚོ་ལས། དེ་བཞིན་བྱུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། །རང་སྣང་
རྒྱལ་བ་སེམས་སོགས་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་པའི་བྱུགས་རིག་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་རང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རིག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་འཁོར་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལའང་དོན་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བར་བྱ་བ་སོགས་སེམས་
དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བཅུ་བྱུག་དང་། དོན་མཐོང་རིག་པ་དང་། རྟག་པར་མ་ཡིན་པ་སོགས་
འཛུམས་བྱེད་ཁྲོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་བརྒྱུད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེས་ལ་དབང་
ཡུལ་སོགས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རོ་མཉམ་དོན་མཐོང་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
ལྟོག་ཆ་སོ་སོ་ལས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ་དང་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་
སོགས་ཐ་དད་དུ་སྦྱུལ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་
ལྷ་ལ་བཏགས་པའོ།

དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པའི་རྗེས་འབྲུག་ཆུང་མ་གྱིས་སྤྱོད་གཞི་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་རྒྱུད་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འཁོར་ཆུང་མ་ཡིན་གྱི། རྗེ་སྒྲོལ་ལྷ་པ་དང་ཉེ་སྟོན་སོགས་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ལས་རྒྱུད་གཞན་དུ་བྱུར་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་པའི་འཁོར་ལ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལེའུ་གཉིས་པར་སྟོན་པས་འཁོར་ལ་ཟབ་དབང་བསྐྱར་ནས་ཉོག་པའི་བྲི་མ་བསལ་བར་གསུངས་པ་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་ནི། ཁོག་གཞུང་ལས། དད་པས་ཉན་པའི་ལྷ་ཆེན་ཆུང་མ། ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་ཁོར་ཡུག་ལ་གནས་པ་ལེགས་ལྡན་མ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་ཆུང་མ་སོ།

གཉིས་པ་ནི། སྤྲགས་ལ་མོས་པའི་དབང་ཆོན་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཆུང་མ་ཏེ། འདི་དག་འོག་མིན་དུ་ཆོག་པའི་འཁོར་མིན་ཡང་རྒྱུད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་སོ།

བསྟན་པ་སྟན་སུམ་ཆོག་པ་ནི། གཉིས་མེད་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་ཉིད་དང་།

དུས་ཕུན་ཚོགས་ནི། སྒྲེང་གཞིའི་སྟོན་ལའོར་སོགས་ཚོགས་པའི་
དུས་སོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་གདུལ་བྱ་དགོས་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཁོ་བོའི་སྒྲེང་གཞི་ལའང་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ལྷ་ལས།

གནས་ནི། འབར་བའི་དུར་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཆས་
ཀྱིས་སྒྲུས་པར་རོ།།

སྟོན་པ་ནི་དགོངས་འདུས་ལས། ཤིན་ཏུ་གདུག་ཅིང་གདུལ་པ་ལ། ཁྱི་བས་
པན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལས། ཁྲོ་བོར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་ཀུན་མཛད། ཅེས་པ་ལྟར། སྤོན་ལས་ཕྱག་རྒྱའི་ཁྲོ་བོ་སྟེ། དེ་ལའང་
དང་སྟོང་ཁྲོས་པའི་དང་། མིའུ་ཐུང་བྱིས་པའི་དང་། དཔལ་ཆེན་རྣམས་བཅིང་
ཀྱི་ཆ་བྱེད་གསུམ་ལས་བྱི་མའོ།།

འཁོར་ལ་གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། རུ་ཏ་
འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའང་འདིར་བསྟན་ཀྱི་རུ་ཏ་འདི་གནས་ཚེད་ལ་སྒྲུལ་
པ་ཡིན་པར་ལའད་ཀྱང་། སྤྲོད་ཚེད་ལྟར་ན་སྟོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྒྲགས་

དྲག་པོ་བསྐྱུང་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲུག་གི་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་སྤྱང་ལྟ་བུ་བ་ཟབ་མེའི་
གནད་གིས་མ་ཟིན་ཅིང་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཆད་པས་ངན་འགྲོ་བརྒྱུད་པའི་
མཐར་ལས་གྱི་སྤྱན་པོ་རིགས་སྤྲུག་གི་མཐུ་ཅན་འཕགས་པའི་གནས་ལྟ་མ་
གཏོགས་པའི་འདོད་གཟུགས་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་གིས་དབང་དུ་
བསྐྱུང་ཤིང་འཛིག་ཏེན་སྤང་བར་བྱེད་པ། གདུག་ཅིང་གདུམ་པའི་འཁོར་མང་
པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའོ།

གཉིས་པ་ནི། དྲག་འཐུང་རིགས་བཞིའི་ཚྭ་སྤྱང་དང་། སྤྲུག་མོ་ཉི་ཤུ་
སྟེ། དབང་རྒྱུག་ཉེར་བརྒྱུད་ནི་གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་གྱི་འཁོར་གཉིས་ཀར་
གཏོགས་ཞེས་གསུངས་སོ།

བསྟན་པ་ནི། པོ་རྒྱུད་ནམས་ལ་སྒྲོལ་བ་དང་། མོ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོལ་སྤྱང་
རང་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཛོད་དུ་བསྟན་པས་སྒྲུབ་སྒྲོལ་གཉིས་སོ།

དུས་ནི། སྤྲུག་གི་གདུལ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབས་པ་ནའོ།

གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྤྱི་བཞི་འཕྲུལ་བསྟན་པ་སྤྱི་བཞི་འཕྲུལ་ལས།

གནས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྒྲོན་སྒྲོབ་ལམ་དུ་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་ཇི་

ལྟར་བཟུང་བ་བཞིན་གྲུབ་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་སྟེ། ཞིང་འདི་དང་སྤྱར་ན་གླིང་
བཞི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་དང་། སྤྱིར་གླིང་བཞི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དུ་མ་
དང་ལྟན་པའི་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ཞིང་ཡང་ཡོད་དོ།

སྟོན་པ་ནི། བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་ཀྱའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། གདུལ་བྱ་
རིགས་དུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐུབ་པ་དུག་ཏུ་བཞག་གོ།⁽³⁾ གཞན་ཡང་། དཔྱུལ་བ་
དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགོ་བ་ལ་གཤིན་ཇེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། དུད་འགོ་ཁ་ཅིག་ལ་རི་
དྲགས་དབང་པོ་སོགས་རིགས་མཐུན་ཀྱི་གཟུགས་དང་། མཚན་དཔེས་སྤྱས་
པའི་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་སྤྱུལ་པའི་གཟུགས་དང་། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུ་དངོས་ཀྱིས་
འདུལ་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཆོག་སྤྱུལ་ཉིད་གཙོ་བོ་དང་ཅུ་བའི་སྤྱུ་ཡིན་
པས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་ཟིན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ནོ།

འཁོར་ནི། གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞེས་པ་
ལྟར་ལྷ་མི་གཉིས། དེའི་ཡང་གཙོ་བོ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྤྱིར་འགོ་བ་
དུག་ཀ་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དོ།

(3) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༣༤-༡། རྟོག་པ་སོ།

བསྟན་པ་ནི། འདུལ་བ་བཞི་སྟེ། སྒྱ། གསུང་། ཐུགས། རྩམས་ཀྱི་འདུལ་
བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་མཛོད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སྒྱ་སྟེ། གང་གི་ཆོས་
སྟོན་པའི་རྟེན་མོ།

ལྷག་མ་གསུམ་ནི། ཆོ་འཕུལ་གསུམ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ཏེ། དང་པོ་
རྩམས་ཀྱིས་འཁོར་འདུན་པར་མཛོད། དེ་ནས་མངོན་ཤེས་གྱིས་འཁོར་གྱི་
སེམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཀུན་བརྗོད་པར་མཛོད། དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་
དང་རྗེས་བསྟན་འབོགས་པར་མཛོད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་ཞིང་གོ་རིམ་དེ་བཞིན་
མི་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུལ་བཞིན་དགོངས་སོ།

དུས་ནི་རྫོགས་སྟོན་སྒྱུང་གསུམ་གྲུབ་ནས་སྟོན་མ་བཀོད་པའི་དུས་སོ། །
དེའང་ལེན་གཉིས་པ་ལྟར་ལྷན་ཅིག་པའི་འཁོར་རྣམས་འབྲས་དབང་གིས་
སྒྲུང་གསུམ་གྱི་བག་ཆགས་སམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱ་མེའི་བདུད་བཅོམ་
པ་ན་དེའི་རྟགས་སྒྲུང་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱོ་བའི་སྒྲིང་གཞིར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེར་
མ་ཟད་སྒྲུལ་སྒྱུ་འགྲོ་འདུལ་གྱི་སྒྲིང་གཞིའང་ལེན་དང་པོའི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་
སྒྲུ་ཆོགས་པར་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་བ། ཞེས་དང་། གཉིས་པའི། བསྟན་ཕྱིར་སྟོན་བ་སྒྲུ་

ཚོགས་མཛད། །ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས་པས་འདི་གཉིས་ཞར་བྱང་གི་སྐྱེང་གཞིར་
འགྱུར་ཞེས་ལའདད་དོ།

གཉིས་པ་སྐྱེང་བསྐྱར་ལ།

སྟོན་འཁོར་ལུ་ལན་གྱི་སྐྱེར་བས་རྒྱུད་དོན་གདུལ་བྱའི་སྟོང་འཚམས་
པར་འབྱུང་མ་རག་པའོ། །དེ་ནི་སྐྱེང་བྱ་རྒྱུད་དོན་ཉིད་སྐྱེང་བར་སྐྱུལ་བའི་སྟོང་
ནས་བསྟན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུས་པས་སྐྱེང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱའོ།

དབྱེ་ན་ཐུན་མིན་དང་ཐུན་མེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསང་དབང་
བསྐྱུར་བ་དང་། དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱུར་བའི་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

སྟོན་པ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་ཟླ་བྱང་རྩལ་
གྱི་སེམས་གྱིས་ལྟན་ཅིག་པའི་འཁོར་གྱི་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱུར་
ཞིང་། ཡབ་གྱིས་ཐབས་གྱི་ཆ་བཟུང་ནས་འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་
ཅད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་ཆེད་
དུ་བརྗོད་ཅིང་། ཡུམ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་བཟུང་ནས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་
གཤོད་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་ལས་མི་གཞན་པར་ཆེད་དུ་

བཟློན་པས་འཁོར་ནམས་ཀྱིས་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཉོག་ས་
པ་ཆེར་འབར་བའོ།

གཉིས་པ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ནི།

སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཟློན་པ་ཨེ་མ་མཚར་ལྷ་གསུངས་
ཏེ། དེའི་ཆོའཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཡོ་ལྔ་དང་། འཛིག་འཕྲུག་གནས་པ། སྟོན་པ་
སྟེ་སེམས་བཞི་སྟོན་དུ་འགོ་བས་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་ལྷགས་འབྱུང་གི་མཐའི་
ལྷན་སྐྱེས་ཤེར་དབང་གི་དེ་བོ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། སྐར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་
དྲུག་གི་མཐར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་ཚྲོགས་ཏེ་སྟོན་འཁོར་དགོངས་པ་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་སྤྱོད་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་འོག་ཏུ་དྲི་ལུས་འབྱུང་
བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན་སྤྲོད་བསྐྱར་ངོ་། །འདིར་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཁྱེད་ལ་
སྤྲོད་གསུམ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་གྱིས་འཁོར་ལ་དཀར་དམར་གྱི་ཐིག་
ལའི་ཐུས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། འོག་མིན་གྱི་རྟོན་ཅན་ས་མཐོར་བཞུགས་པའི་
རིག་འཛོན་ལུས་ཁྱེད་ཀྱིས་དབེན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
བརྟན་ནས་དབང་གོང་མ་གཉིས་མོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་དབང་

འབྱོར་གྱི་མཐུའི་པ་རོལ་དུ་བྱོན་པས་འཁོར་གྱི་ཆད་དུ་ཉི་ཟླ་བྱིན་གྱིས་སློབས་པ་
 མི་ཁེགས་པ་དང་། དག་པའི་འཁོར་ལ་འབྲིག་སྟེད་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ལྷན་
 སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་དོན་གཉེར་ཡོད་ལ། སྦྱིར་བཏང་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་བྲུ་བྲག་མེད་
 ཀྱང་སླ་མེད་གྱི་སྤྲུགས་སྦྱོད་པའི་འོག་མིན་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱི་རྟེན་
 བྱང་པར་ཅན་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་དམིགས་བསམ་ལ་ཡིན་པ་འཇམ། ལེ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་
 བཞེད་པས་སློབ་པའི་རྟེན་ལ་བྲུ་རྩལ་ཕྱ་མོ་དག་པ་མི་སྲིད་པས་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ནས་
 ལཡན་ཀྱང་རུང་བར་སེམས་ཏེ་འགལ་སྦྱོང་དེ་ལྟར་བྱེད།

ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་དངས་ནས་ལཡན་པ་
 སོ་གསལ་ལྟར་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་མཐུར་ལམ་པ་མི་སློབ་ལམ་དུ་ཤར་དབང་ནས་ཞུགས་
 པས་ཆོག་པ་འདྲ་ཡང་འདྲིར་གསང་དབང་ནས་འཇུག་པར་ལཡན་པ་ནི་ལུགས་
 གཉིས་གྱི་གསང་དབང་གི་ལམ་འཛོག་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བས་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་འབྲས་
 དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་ལ་འདྲི་གསང་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་ལ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་གསང་
 དབང་དུ་བརྗོད་པ་ཅི་ཡིན་ནེས་འཆད་པ་གང་བདེ་དབྱུང་དགོས་ཤིང་། དབང་གྱི་
 མ་གཉིས་ལ་འང་དོགས་པ་གཅད་རྒྱུ་ཡོད་དེ་དེས་ཤེས་ལུས་སོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བཞི།

དེ་ལྟར་ཟབ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དོན་དེ་གསང་བ་བཞིས་ཆོད་ནས་འབྲུལ་པའི་
གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ལལ་པར། ཨི་མའོ་ཡི་
ནས་གསང་བའི་ཆོས། །ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
སྤིང་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པ་
དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲུལ་རུང་གློ་བྱར་བ་ཁོན་ཡིན་པ་དང་། གཤེས་བཅིང་
གྲོལ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དག་པས་རྒྱུད་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པར་
མཐུན་ནས་ཞལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱིན་མ་གཡོ་བ་སོགས་དབྱེས་ཚུལ་དུ་གསལ་
སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་རྒྱུད་དོན་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་སྤྱིར་ལལ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གྲེ་བྲག་ཏུ་
ལལ་པ་གཉིས་ཏེ།

སྤྱི་མཐུན་བྱ་གཅི་ཆེ་བའི་དབང་དུ་ལལ་པ་དང་། སྤྱི་མཐུན་བྱེད་གཅི་ཆེ་

བའི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ལས་སོ།

དེའི་དང་པོ་ལ། གང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞིའམ་རྒྱུའི་རྒྱད། གང་གིས་
རྟོགས་ཤིང་བཟོད་པ་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱད། གང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་
བུའི་རྒྱད་དང་གསུམ་དུ་བཤད་དེ།

ཉིལ་ལ་མར་ཡོད་པར་ཤེས་ན་བཏག་བཅག་གི་ངལ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པར་
ཞུགས་ནས་མར་འཐོབ་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་
མཐར་ཐུག་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་བྱུང་ཆོས་ལགས་པར་ཤེས་ན་དེ་ཉིད་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་དག་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལམ་དུ་བྱས་
ནས་ཡར་ལྷན་དུ་འབྱེད་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས་
བཙོན་པས་སྐྱབ་ཅུས་ཤིང་། དེས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཚུལ་འདིས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བས་ན་རྒྱུད་
ཅས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུ་ཆགས་ལ་བཤད་དེ། ཐབས་
དང་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐབས་ནི་ལམ། རྒྱུ་ནི་
གཞིའི་དོན་ཏེ།

འདི་གསུམ་ལ་སྒྲན་ཉ་ཚལ་བ། གནས་པ་གཞི། འཇུག་པ་ལམ། སྒྲིན་པ་
འབྲས་བུ་ཞེས་གསུངས། ལེ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ལམ་
རྒྱུད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱབ་
པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་
གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་ཤེས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་
མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲན་གྱིས་དེ་ལ། མ་བྱབ་སྟེ། མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དེ་འཇུག་པ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཡང་ཤེས་འཇུག་གཉིས་
གྱི་ལྟས་ཕྱི་བའི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ལན་བཏབ་ན་དབྱུང་དགོས་སོ།

ལྟ་རྒྱུ་དབྱུང་། འབྲས་བུ་འི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲིན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ལམ་རྒྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མ་བྱབ་གསུངས། རང་ལུགས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་རྒྱུར་པ་གཞི། ཤེས་འཇུག་གི་བྱེད་རྩོལ་དང་
བཅས་པ་ལམ། ཆོས་ཉིད་མངོན་གྱུར་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པར་སོན་པ་འབྲས་
བུ་ཞེས་བཞེད་དོ།

དང་པོ་གཞི་རྒྱུད་ལ། གཙོ་བོའི་དོན་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་
དང་། ཞར་བྱང་འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞི་སྟེ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

དགོངས་རྒྱལ་ལས། བཅིངས་གྲོལ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རང་རིག་
པ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བྲལ་བར་ཡོན་ས་
གནས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བརྟན་
གཡེའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་སེམས་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་
པར་གསུངས་ཤིང་། སེམས་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཤིན་
ཏུ་ཕྱ་བའི་སེམས་མཐར་ཐུག་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དང་། འོད་གསལ་དང་། རང་
བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། རྒྱུད་འདིར་སེམས་
དང་ཡོ་ཤེས་རང་སྤྱང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཞིང་། སེམས་རགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་བྱང་བའི་སེམས་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡོ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་གཞན་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་བཅིངས་པས་གཟིར་བཞིན་པ་ནའང་ངོ་བོ་རྩེད་ཟངས་སྤྱགས་
པས་བཅིང་གྲོལ་མེད་པ་ཞེས་བྱ། རྒྱུད་ལ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ན་ཡོ་

ཤེས་རང་གི་གནས་ལུགས་སྒྲིང་པ་ཉིད་རིག་པ་ལས་མཚན་མའི་སྒྲོས་པས་
 མི་འཕྲོག་པ་འཕ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲིང་ཉག་གཅིག་ཏུ་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བར་གྱུར་པས་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ། གཞན་དུ་སེམས་རགས་པ་
 འདི་ཉིད་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྐོས་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱོད་སོན་པ་ཙམ་ལས་ཆེར་མ་བཤད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་སེམས་དེ་དག་གི་
 གནས་གསང་རྗེས་ཡེ་ཤེས་འདི་ཁོན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་
 བཞེད་པས་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ། བཞེན་པ་གཉིས་ལ་སྒྲིར་འཛོག་ཚུལ་
 མང་ཡང་འདིར་ནི་གསང་བ་སྒྲིབ་འབྲུལ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་
 བཞེན་གཉིས་སམ་ལྷག་པའི་བཞེན་གཉིས་ཏེ།

ལྷག་པ་དོན་དམ་བཞེན་པ་ནི། དབྱིངས་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་
 རང་བཞིན་དོན་དམ། རང་གསལ་སྒྲིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ཡེ་
 ཤེས་དོན་དམ། དེ་ཉིད་སྒྲིབ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཏེ་འབྲས་ཆོས་
 ལྷའི་གཏེར་དུ་བཞུགས་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དམ་སྟེ་ཕྱི་མ་ལ་ལྷར་བྱེ་བས་དོན་
 དམ་དཀོར་བདུན་ཞེས་བྲགས་སོ། ཁའོར་ན་འོད་གསལ་གྱི་མི་རྟོག་པའི་ཆ་

དང་། གསལ་བའི་ཆ་དང་། དེས་འབྲས་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་སོ་སོར་
སྤྱེ་བར་ཟད་དོ།

ལྷག་པ་ཀུན་རྫོབ་ནི། དེའི་རྩལ་སྤྲང་ཞེས་པ་ཤད་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་ཟུར་
རྒྱུ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དུ་སྤྲང་བ་མ་དུ། རིག་པའི་རྩལ་དུ་
སྤྲང་བ་ཨ་ལུ། རིག་པ་ཉིད་རང་སྤྲང་བ་ཨ་ཏིའི་ལུགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ན་ཆོ་འབྲུལ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་པ་འདྲ་སྟེ། དོན་དམ་དེའི་ཆོ་འབྲུལ་སྣོད་
བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བའོ། །འདི་དང་
འབྲས་བུའི་དོན་དམ་གཉིས་འབྱེད་དཀའ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་འཆར་གཞི་
དང་ཤར་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་ཆེའོ། །བདེན་གཉིས་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་
རྒྱུ་འཇུག་ནི་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཅེས་བྱའོ།

དེ་འདྲ་བའི་བདེན་གཉིས་རྒྱུ་འཇུག་དེ་སྒྲོས་བཅོས་པ་ཚམ་མིན་པའི་ཡིན་
རྩལ་རྗེན་པར་མཐོང་བ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྤྲང་བའི་སྒྲོས་པ་རགས་པ་ཅན་
ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕྲུལ་སྒྲིད་ཡུལ་
དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིའི་སྒྲིད་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་བསྟན་པ་འདི་འདྲ་རྣམས་

ཀྲིས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མིན་ནེས་སྒྲ་བར་ནི་མི་
བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་ན་ཉེ་ཅུ་ཀ་གསྟོང་ལས། ཤེས་བྱའི་ནང་ནས་དམ་པར་ནི། བྱུར་
ཕྱིར་ངེས་པའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཞལ་ལུང་དུ་མ་དོའི་དོན་བསྐྱུས་བྲངས་
པར། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་། ཁྲི་བཞིན་ངང་དུ་ཡེ་གནས་
པ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་དོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིག་འཛིན་གོང་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྲིས་གཞི་ཤེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྟེ་ལམ་རྒྱུད་ཀྲིས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་
པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་རིགས་པའི་གནོད་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ངེས་སྒྲ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་ཀྱི་
གཉུག་མའི་རང་བཞིན་ལས་ངེས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་བཞུགས་པས་ན་ཡེ་
ནས་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།

སྒྲ་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་རགས་པ་ནི་
འབྲས་བུའི་ས་ན་མེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་དེ་དག་སྟོང་གཞིར་བྱས་པའི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱང་དེ་ན་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་འགོ་རྒྱུའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དབྱིངས་ལ་བཞག་དགོས་པས་

ལའོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་སྡེ་ནམས་སྤྱ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་
 སོ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་
 ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གཉུག་སེམས་སྟོན་པའི་སྡེ་སྟོན་
 བྱི་མིན་ཞེས་བཤད་ན་བསྐྱེད་བདེ་ཡང་། འདིར་ནི་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པ་སོགས་
 མཆོག་གཟིགས་གོང་མ་མང་སོ། མདོ་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་གཤེགས་སྤྱིང་
 དང་། འདིར་བསྟན་གཉུག་སེམས་དོན་གཅིག་པས་དེ་དག་གི་དགོངས་གཞིར་
 མ་ཟད་བརྗོད་བྱ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་གསུངས་བྱུང་
 མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྤྱིན་སྤྱིང་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནི་
 རིག་པ་འགྱུར་མེད་སྤྱད་གཞིར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལྟན་སྤྱིས་
 མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྡེ་གསུངས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་ཞེས་
 བཞེད་དོ།

དོན་འདི་དཀའ་བའི་གནད་ཡིན་པས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་
 ལ་བརྟེན་ནས་དབྱུང་པའི་སྒྲོ་ཙམ་སྒྲོས་ན། སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་
 གཉུག་སེམས་དང་ལའོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་བསྟན་པའི་གཤེགས་སྤྱིང་གཉིས་

མིང་མི་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་ལ། དོན་དེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་
 བཞུགས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་འབྱུང་པའི་སེམས་གྱིས་བསྐྱིབས་ནས་མ་མཐོང་
 བ་ཡིན་པས། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འབྱུང་པའི་སེམས་འདི་སྤྱང་དགོས་
 པར་གཞིན་པ་ལ་འང་མཛོད་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། སྤྱང་ཚུལ་མི་འདྲ་
 ལྟ། མཛོད་སྤྲུག་མ་ཟད་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་དུ་འང་སེམས་རྒྱལ་པ་འདི་
 ཉིད་ཁོ་ནའི་སྤྱང་ནས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ནམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱངས་ནས། མཐར་གཤེགས་སྒྲིང་དངོས་ལ་རེག་
 པར་སྟོན་པ་ལ་སྤྲུག་ཡིན་ལ། དེ་མཛོད་སྤྲུག་དཔོན་གྱིས་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཐབས་
 གྱིས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་འོད་གསལ་དེ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་སང་པའི་རྟོན་
 འབྲེལ་བསྐྱིགས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་བས་ད་ལྟ་ནས་ཀུན་རྟོག་འབྱུང་པའི་སེམས་
 འདི་ཐད་ཀར་གཅོད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་འབྱུང་གསང་ཟབ་མོས་གཉུག་
 སེམས་མཛོན་དུ་སྤྱང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཡར་ལྡན་དུ་བྱེད་ནས་འབྲས་བུ་ལ་བདེ་སྤྱོད་དུ་
 སྤྱོད་བྱེད་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ་མེད་
 ཅིང་། ལམ་སྐྱབ་ཚུལ་སྤྲུག་མའི་སྐྱབས་སུ་མི་མཁོ་བའི་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ནམ་

གཞག་དང་། གཞུག་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་སོགས་
ཀྱང་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་ན་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ལལ་ལྷན་ན་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པསྒྲའི་
འདབ་མ་ལྟར་མ་འཛིང་མ་འབྲུག་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བདེ་གཤེགས་
སྤྱིང་པོའི་མདོ་མཉན་དུ་རུང་བ་ལ་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ་བར་ཡང་མི་
འགྱུར་ཏེ། དབང་བསྐྱར་བ་ནི་གཙོ་བོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུགས་གཞན་དུ་འང་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འབད་པ་དུ་
མས་ལྟན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱབས་པའི་དོན་པོ་བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་སྒྲེམ་པ་
ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་མཉན་པ་ལ་དབང་ཞོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་ནས་དེ་འདྲའི་གཤེགས་སྤྱིང་བསྟན་པ་དེ་ད་ལྟ་ནས་ལམ་
དུ་བྱ་བའི་ཆེད་མིན་ན་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་སྒྲིབ་སྟོང་བྱེད་ཚུལ་རྒྱུད་
སྒྲ་མའི། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
མཆོན་ལྷ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་འང་
ཞིབ་ཆ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་པར་གཤེགས་སྤྱིང་ལ་རྟག་པའི་ཆོས་

ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལལ་དཀའ་བ་འགའ་
 ཞིག་ཡོད་པའི་འགའ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཁོག་
 བསྐྱུགས་ནས་ལེས་པར་བྱའི། འདིར་མ་སྤྱོས་སོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། འཁོར་
 ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲགས་ཀྱི་འོད་གསལ་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་རྣམས། མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་རང་རང་གི་དགོངས་གཞི་
 མཐར་ཐུག་དང་སྤྱར་བའི་སྤྱོད་ནས་ལལ་དཀའ་ན་འདི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཐབ་མའི་
 མདོ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་གསང་སྤྲགས་སྤྱོད་ལ་གཞི་ལ་
 རྟེན་བསྟན་པ་ཅི་འདྲ་དགོངས་པ་སྤྱང་ནའང་འགའ་བ་ཆེར་མ་མཐོང་སྟེ། རང་
 ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

ཡེ་ལེས་དེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་འགྱུར་རྟེན་ནི། སེམས་ཅན་
 རྣམས་འགོ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་ན་ཕུང་པོ་སྤྲུམ་ས་རྒྱལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་
 པས་འོད་གསལ་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱུད་ཅིང་། སྤྱར་ཡང་དེ་ཉིད་གཞིམ་
 མེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་དང་བཅས་པ་ལས་སྤང་བ་གསུམ་དང་ཀྱན་རྟོག་གི་རྒྱུ་སེམས་
 རིམ་གྱིས་མཆོད་དེ་བར་སྤྱིད་དང་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་ལ། སྤྱོད་བསྐྱུངས་ནས་ཀྱང་

ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྱི་མའི་སྤྱད་བསྟུན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱི་སྣོད་དང་བཅས་པ་འདུ་བྱེད་
 ཅིང་། ཇི་ལྟར་འདུ་བྱས་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་ལོ་
 ལྟར་འཁོར་བ་ནི་སྤྲོ་མེད་གྱི་རྒྱུད་གསར་རྒྱིང་པ་ལ་ཆེར་ནས་གསུངས་ལ། ད་
 ལྟ་གསོན་ལུས་ལ་གནས་དུས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་ར་གས་པའི་རྒྱུད་སེམས་གྱི་
 ཆ་ཐམས་ཅད་ཉི་འོད་དང་དེའི་དོད་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་སེམས་གྱིས་ཁྲབ་
 བས་གནས་པས་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་
 བའི་ཆ་རེ་མེད་མི་སྲིད་ལ། དེ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་སེམས་རྣམས་ནི་
 གཉུག་མའི་ཆ་དང་། ར་གས་པའི་ཆ་རྣམས་དེའི་ཆོའ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་
 སྒོ་ག་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་
 ཤེས་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུད་སེམས་སུ་མ་ཆད་པ་ན་དེའི་དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྣང་
 བའང་འཁྲུལ་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པས་སྣང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བའི་
 གཞི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་གསང་སྤྱགས་སྤྱ་འགྲུར་
 བས་ལའད་པ་སྟེ། འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལུས་ལ་གནས་པ་དང་ཤར་བ་མི་
 གཅིག་ཅིང་འཆར་བའི་ཐབས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པས། འཆི་དུས་སུ་ཤར་

བ་སོགས་ནམ་མཁའ་རྒྱུན་གསུམ་དང་བལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་སང་གི་ནམ་པ་
 ཅན་དང་། རྩུ་ཏིའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་ཁོ་ནར་འཆར་བ་སོགས་ཡིན་ཡང་འོད་
 གསལ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ཙམ་ཞིག་སྤྱང་བ་ལྟར་
 སྤྱབ་སོགས་སྐབས་དུ་མར་མཁོ་བས་སྒོས་གྱི་རྒྱས་པར་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སྒོར་
 ལས་འབྱུང་བ་མ་བཤོད་དོ།

དེ་ནི་ཀུན་ཉོན་འཁོར་བའི་ཆོས་གྱི་གཞི་བྱེད་ལུགས་ཡིན་ལ། རྣམ་བྱང་
 སྤྱོགས་གྱི་གཞི་བྱེད་ལུགས་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་དེ། གཙོ་བོ་ནི་གོང་དུ་བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་གྱི་དོན་བཤད་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་དབང་གི་འཆར་རྒྱལ་
 ལྟར་བཞག་པ་དག་པའི་སྤྱང་བ་དང་། སེམས་རང་སྤྱང་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 སེམས་གྱིས་དཀྱགས་པའི་དབང་གིས་སྤྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་པར་འཆར་བ་
 མ་དག་པའི་དངོས་སྤྱང་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གྱང་སེམས་རང་གིས་བཏགས་
 པ་ཙམ་གྱི་སྤྱང་ཆར་ཟད་གྱི། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་སྤྱང་ཞེས་

བྱེད། བྱི་མའི་གནས་ལུས་སོགས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་
 པ་གང་ཡང་མིན་པས་རང་སྣང་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་
 བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཉིང་ལས་གཞན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས། །བཙུལ་ཡང་རྒྱལ་
 བས་མི་བརྟེན་སོ། །ཞེས་སོགས་སྣང་སྤྱིད་དག་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྤྱིར་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 སྣང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྟུན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཞར་གྱུང་འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞི་ནི།

གཞི་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཀྱང་། འབྲུལ་པ་ལ་གཞི་ཡོད་ཅེས་རོག་བདེ་
 གཤེགས་ཆེན་པོ་གསུངས་པ་ལྟར། གཉུག་མའི་རང་བཞིན་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་
 ཀྱང་། དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་འབྲུལ་པར་ཤར་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ཞལ་འགོབས་
 ཤིང་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཞེན་སྣང་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་བཏགས་ནས་ལའོར་བ་
 སྤར་གས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ། དེ་ཡང་
 གཞུང་སྤྱི་སྤྱོད་དང་བསྟན་ན་སྣང་སེམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་
 ལྟར་ཞེན་པས་ན་ཞེན་སྣང་ཞེས་སྤྱོད་དགོས་པར་མངོན་ཡང་། འདིའི་བཀའ་

སྒོལ་དུ་འདས་པ་སྒྲང་ཡང་འཁོར་བར་ཞེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་
སྒྲང་བ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།

གང་ལྟར་ཡང་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལ་འཛིན་པར་
བཤད་དེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
མཆོད་པ་ལྟེ་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་སྒྲང་བ་རང་རྒྱུད་པའམ་རང་དབང་བ་དང་རང་
མཚན་པར་ཞེན་པའོ། །དེའང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལས་གཞན་དུ་གོལ་བའི་
རྒྱུ་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྟན་སྤྱོད་དང་ཀུན་བཏགས་
གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་འདིར་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་མ་བཏགས་
ལ་མ་བཞག་པར་ངོ་བོའི་དབྱིངས་ལ་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱི་མ་རྟོགས་པའི་མ་རིག་
པ་དང་། སྒྲང་སེམས་རང་རྒྱུད་དུ་ཞེན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་མ་རིག་པ་གཉིས་ལ་
བཤད་པའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདིར་བསྟན་ཞེན་སྒྲང་ནི་དེའོ།

སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པའི་བསྐྱབ་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་བོའི་
གཞི་དང་། སེམས་ཙན་དུ་གོལ་བའི་འཁོར་ཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་
པའི་གཞི་བསྟན་པར་སེམས་ཏེ། སྤྲུལ་མ་བསྟན་ན་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་སྤྱོད་

པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མེད་ལ། སྤྱི་མ་མ་
བསྟན་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྱང་བྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་མི་ཟེན་པས་དངོས་དང་ཞར་
བྱང་གི་ཚུལ་དུ་གཉིས་སྟོས་སོ།

གཉིས་པ་གང་གིས་རྟོགས་ཤིང་བཤོད་པ་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི།

སྤྱང་བྱེད་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྤྱད་བྱ་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་
གི་སེམས་ལྟ་སྤྱེས་སམ་སྤྱེས་པ་སྟེ། རིམ་གསུམ་ལས། རོ་བོ་ཤེས་རབ་རྣམ་
གསུམ་གྱིས། །སེམས་ལྟ་སྤྱེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཐུན་
མོང་གི་སེམས་ལྟ་ནི། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་དང་། ཉན་རང་། བྱང་སེམས། སྤྱི་རྒྱུད་
སྟེ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སེམས་ལྟ་རེ་བཅི་བ་ཡིན་ལ། མཆོག་
གི་སེམས་ལྟ་ནི། མཐུ་ཡོ་གའི་རང་ལམ་ཉིད་ལ་བཅི་བ་སྟེ། ལམ་དེ་དང་དེ་
ལ་འཇུག་འདོད་ཀྱི་སེམས་དང་པོར་ལྷང་བ་གཡོ་ལྷང་། ལམ་དེ་རྟེན་ན་ཅི་མ་
རུངས་སྟམ་དུ་འདུན་པའི་ལྷགས་ཆེར་སོང་བ་སྟོན་པ། སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་
པ་འཇུག་པ། ལྷགས་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ལ་གནས་པ་གནས་པ། མཐར་
འདོད་དོན་གྲུབ་པ་མཐར་སྟོན་པའི་སེམས་ཏེ། འདི་རྣམས་རེ་རེའི་མཐར་

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་སྤྱར་སྤྲང་བ་མཆོག་གི་སེམས་ལྔ་འི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ལས། ཡང་ན་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འི་སེམས་ལྔ་འང་དེ་དག་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལས་སྤྱུ་འཇུག་པ་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
པ་གང་བདེའི་སྤྱང་ནས་བསྟན་པར་བྱའོ།

དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནས་དེའི་ལམ་རྣམས་སེམས་ལྔར་བསྐྱས་ཏེ་
བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྡེ་འདིའི་གཞུང་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
སེམས་ལྔར་བསྐྱས་ནས་བསྟན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ན་ཐབས་སམ་
ལམ་གྱི་རྒྱུད་དུ་འབྱུར་ཞེ་ན། ཐོབ་བྱ་འབྲས་རྒྱུད་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐབས་དང་། གང་གིས་གང་དུ་བསྟོད་པའི་ལུ་ཡིན་པས་
ལམ་མོ།

དེ་ལ་གཙོ་པོ་ལྔ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན།

ཉེ་བའི་ལམ་སྤྱོད་སྤྱུ་བྱའི་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། རིང་བའི་ལམ་ཐུན་མོང་
གི་ཐེག་པ་བཞི་དང་ཕྱི་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཏེ། དེའང་འདིའི་དངོས་
ཀྱི་གདུལ་བྱས་ལམ་འདི་བོར་ནས་དེ་དག་ལ་འཇུག་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་

ལས་ཆས་རིང་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐོག་པ་གཞན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱིས་རང་ལས་
སྐྱབ་ནའང་དམན་ལས་སྡོན་སོང་ལྟ་ཅི། དང་པོ་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་ཕྱི་རྒྱུད་གྱི་
ལས་ནས་ཞུགས་ཀྱང་ལས་འདི་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྫོགས་བྱུང་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་
འགྲུབ་པས་རིང་ལས་ཞེས་བྱ་ཡི། ཁོག་གཞུང་ལས། ཐུན་མོང་ལས་སྟེགས་
ཙམ་ཉིད་དུ། །པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་རྒྱུ་འབྲས་སྟོད། །ཅེས་པ་ལྟར་འདིའི་ལས་ལ་
དབང་པོ་དང་བསམ་པའི་སྟོད་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་རིགས་ལ་
སྟོབ་པ་ཙམ་ནི་ཉིད་ཐུན་མོང་གི་ལས་དུ་འགྱུར་རོ།

ཁྱད་པར་གྱི་ལས་དེ་ལ་དབྱེན། ཐབས་གྱིས་ངས་པའི་ལས་དང་། ཤེས་
རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལས་གཉིས་ཏེ།

བཤད་རྒྱུ་རྒྱུ་མཆོ་ལས། གྲོལ་ལས་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་བསྟན། །ཞེས་
སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྦྱར་ཐབས་ལས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཐབས་ནི་
གྲོལ་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འང་ཡོད་དེ། ཆོགས་སྟོད་བཞིན་ནོ། །གྲོལ་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ཐབས་ལས་ལ་དགོས་
ཏེ། དེ་དང་བཅས་ན་ལས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་སྟོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གང་ཟག་

གཅིག་གི་ལམ་ལ་ཐབས་གྲོལ་གཉིས་ཀ་འཛོག་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ལམ་
པ་དང་གྲོལ་ལམ་པ་ཞེས་གང་ཟག་ཐ་དད་གྱི་ལམ་ཆ་ཆོང་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ།

དེས་ན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོས་ནས་རྩོམ་པ་དང་པོར་
ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་
རང་བབས་གྱི་སྟེང་དུ་འཛོག་པའི་བཞག་ཐབས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་
དུ་ལལ་ཤ་གྱང་རུང་མོད་དེ། འདིར་དགོངས་རྒྱུ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་གསུམ་
གྱི་སྟོན་པ་རང་རྒྱུད་གྱི་འཆིང་བ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་གྲོལ་ལམ་
དང་། གཙོ་བོར་ཐབས་གྱི་བྱུང་པར་བརྟེན་ལ་ཞུགས་གྱི་སྟོན་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་
སྟོན་པ་འབྲས་བུ་ལྟར་དུ་འབྲུག་པར་བྱེད་པ་ཐབས་ལམ་དུ་བྱ་སྟེ་ཉེ་སྟོན་ཆོས་
སེང་སོགས་གྱི་བཞེད་པའོ།

དེའང་ལྷག་པའི་བཞེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་བཞུགས་རྩལ་རྟོགས་ནས་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ཉིད་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་ཁོག་ཡིན་ལ། གཙོ་བོར་དེ་ཙམ་གྱི་
སྟེང་ནས་ལམ་བབྱོད་པ་ནི་གྲོལ་ལམ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མན་ངག་གི་ཐབས་
བྱུང་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་འང་གཙོ་བོར་བརྟེན་ཏེ་ལམ་བབྱོད་པ་ལ་ཐབས་ལམ་

དུ་བཞག་པ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཁོག་རྒྱས་བར་གྲོལ་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བསྟན་ཞིང་། ཐབས་ལམ་འཆད་དུས་ཐབས་ལམ་རང་གི་སྒྲོམ་
ཆོས་ཙམ་ལས་ཆེར་མ་བཤད་པ་འདུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བྱག་སྟེ། ཐབས་ལམ་ལ་
མཚན་ཉིད་གསུམ་མེད་པ་ནི་གཏན་མིན་ནོ།

དཔེར་ན་པར་ཕྱིན་དུག་སྒྲགས་ལམ་ལ་ཡང་ཆང་མོད་ཀྱི། སྒྲགས་ཀྱི་
ཐེག་པ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོད་པའི་སྒྲོམ་ལ་པར་ཕྱིན་
ཐེག་པའི་གཞུང་རྣམས་རྒྱས་ལ། སྒྲགས་སུ་གསང་སྒྲགས་རང་གི་བྱུང་ཆོས་
རྣམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་གྲོལ་སོ་སོར་གཙོ་བོར་
གང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་བྱུང་ཆེ་རྒྱུང་བཤད་པ་འདིས་མཚན་དོན་དང་བྱེད་གཞི་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲོལ་ལམ་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་མོང་ལྟར་རམ་
སྦྱི་ལྟར་བཤད་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་གོ་དོན་ཡང་ཤེས་པར་མཛད་ནོ།

ལམ་ལྟར་བུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྲོལ་ལམ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་
དང་ལྷན་ཅིག་བཞག་པའི་དོའི་ཁམས་རིམ་གྱིས་གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་
དང་། ཐབས་ལམ་ནི་མ་གྲི་ཀའི་སྦྱོར་བས་ལྷགས་ཁམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་

གསེར་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལག་ལ། གྲོལ་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་ཐབས་ལམ་རིམ་
 གྱིས་པ་ལས་བྱལ་ཡང་། གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་བཞི་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཅར་བ་
 ལས་ཀྱང་མྱུར་ཞེས་གསུང་སྟོལ་ཡང་སྤང་རོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་སྟེན་དང་བྱུང་
 པར་རྗེས་སུ་ལག་པའི་དབང་དུ་བཏང་སྟེ་གྲོལ་ལམ་དང་པོར་དང་། འཆད་
 བདེ་བ་ལ་བསམ་ནས་ཐབས་ལམ་དང་པོར་འཆད་པ་གང་ཡང་རུང་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལས་འདིར་དགོངས་རྒྱལ་ལྟར་ཐབས་ལམ་སྟེན་ལ་ལག་པར་བྱ་
 སྟེ། ཐབས་ལམ་ཉིད་ལ་འང་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཡོད་
 པའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་ཐབས་སྟེན་ལ་འོང་ཞིང་ཐབས་བྱུང་གྲོལ་ལམ་གྱི་
 སྟོམ་ནས་ཤེས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།

ཐབས་ལམ་དེ་ལ་གཉིས། སྟེང་སྟོ་འཇུ་འདུལ་དང་། འོག་སྟོ་ཁམས་གསུམ་
 རོལ་པའི་ལམ་མོ།

རྩྭ་ཉིད་ནང་དུ་ཁམས་བཅུ་བརྒྱལ་གྱི་ལས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་བྱེད་
 པ་ན་འཇུ་འདུལ་གྱི་ལམ་དང་། རྩྭ་གྱི་ལེན་བཞི་པར་ཡུལ་སྒྲ། དབང་པོ་
 གསུང་། རྣམ་ཤེས་ཐུགས་སུ་གསུངས་ཤིང་ལུས་སྤང་བ་འདོད་ཁམས། དག་

བྱེད་སྒྲུང་གཟུགས་ཁམས། ཡིད་མི་སྒྲུང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་བཤད་པའི་
གཙོ་བོར་པདྨའི་རིག་བྱ་དང་རྩོམ་པའི་དབང་པོ་དང་བདེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
སྒྲུང་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་རོལ་ཅེད་ཡིན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། སྒྲུལ་རང་ལུས་དང་སྒྱིམ་གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའོ།

འཇུ་འདུལ་གྱི་ལམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་ཀྱང་བོགས་འདོན་དུ་ཁམས་
གསུམ་རོལ་པ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་རོལ་པ་གཙོ་བོར་བྱས་
པས་ཀྱང་སྒྲོན་དུ་འཇུ་འདུལ་གྱི་ལམ་གྱིས་རྩ་བའི་གསུམ་ལས་རུང་ངེས་
པར་འགོ་དགོས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་གང་བྱེད་ལ་སྟོས་ནས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་
ལམ་དུ་བཞག་ཀྱང་ཆོག་སྟེ་སྒྲུལ་བཞིན་ལོ།

དང་པོ་སྟེང་སྒྲོའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་གཉིས་བཤད་དེ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷན་
པར་བའོ། དང་པོ་ནི།

བཤད་རྒྱུད་རྒྱུ་མཆོལ་ས། འཁོར་ལོ་གསུམ་གཉིས་སློབ་ཤིང་གསུམ། །
མེ་རླུང་འགོ་བས་ནམ་མཁའི་བ། བཞོ་བས་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་གྲགས། ཞེས་
གསུངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་སྒྲགས་གཉིས་ནི། སྒྱི་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་ མགྱིན་པ་

ལོངས་སྒྲིང་གི། སྒྲིང་གཞོས་གི། ལྟོ་བ་སྒྲུལ་པའི་ལམོར་ལོ་སྟེ་ཅ་བའི་ལམོར་
 ལོ་བཞི་དང་། དེའོག་སོར་བཞི་གཞལ་བར་ལྟོ་བའི་གཏུམ་མོ་ལས་ཡར་འབར་
 བ་རྒྱུད་གཞན་དུ་ཚངས་པའི་མེ་ཞེས་གྲགས་པའི་མེ་དགྲིལ་དང་། དེའི་འོག་ན་
 མེ་དེ་སྒྲོར་བྱེད་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྒྱུན་གྱི་ལམོར་ལོ་གཉིས་སོ།

སྒོག་ཤིང་གསུམ་ནི། དབུ་རྒྱུད་རོ་གསུམ་མོ། །ལྷག་མའི་དོན་ནི། ལམོར་ལོ་
 བཞིའི་ལྟོ་བར་དམིགས་པས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་འགག་
 ཅིང་རྒྱུད་དགྲིལ་གྱིས་མེ་སྒྲར། རྒྱུ་ཏའི་ལམ་དང་པོ་ནས་སོང་སྟེ་ནམ་མཁའི་
 བ་ཞེས་པ་སྒྲི་བའི་ཉི་ཡིག་སྒྲུལ་ཏེ་མུ་ཏིག་ལྟ་བུའི་བྱང་རྒྱུབ་གྱི་སེམས་བབས་
 པ་ལས་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་ཉམས་སུ་རྒྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་
 པར་དུ་ལྟན་སྒྲེས་གྱི་དགའ་བའི་དུས་སུ་གདལ་ཁྱབ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 ལ་སྒྲིང་པའོ།

གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བ་ལ། ལུས་ལས་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་གནད་དང་། དེ་ཤེས་
 བས་གནད་དུ་བསྐྱུན་རྒྱུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་

དེ་ད་ལྟ་དེ་མེད་ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རྒྱལ་ནི། སྤྱིང་ག་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་
ལོའི་ལྟ་བར་དྲངས་མ་ཆེན་པོ་ལྟའི་དབྱས་ན་སྟོང་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
བོ་དང་། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞིར་བཞུགས་ཏེ། དེ་མེ་མེ་ལོང་ལས།
ལུས་ཅན་སྤྱིང་ལ་གང་གནས་པ། །རང་བྱུང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །མི་
ཤིགས་ཐིག་ལེ་བདེ་ཆེན་པོ། །ཁམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཀྱན་ཐུབ་པ། །མི་གནས་ཆོས་
སྤྱི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་དང་། དཔེ་རྒྱུང་རང་གནས་ལས། མི་ཤིགས་ཡེ་
ཤེས་ཐིག་ལེ་ནི། །སྤྱུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དེ་མེད་བདག་ །གཅིག་དང་དུ་མ་རྣམས་
སྤངས་པ། །སྤྱོད་གསུང་སྤང་ལ་མ་ཆོན་དུ་མེད། །ཅིས་སོ། །དེ་ལས་ཆོ་འཕྲུལ་
འབྱུང་བའི་ལུས་པ་རིམ་གྱིས་སད་པ་ན་དང་པོར་དེ་ཉིད་དང་ཇེས་སུ་མ་ཐུན་པ་
དག་པའི་སྤང་བ་སྤྱུལ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་དཀར་དམར་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་ཆ་
ཕྱོལ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི་ཉེ་བའི་དྲངས་ཆེན་ཏེ། དྲངས་མ་གཞན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱུངས་སམ་གནད་དུ་གྱུར་པའོ།

དེ་དག་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་ལོག་པའི་ཞེན་སྤང་གི་ཆས་
དཀྱགས་པ་ལས་མ་དག་པའི་སྤང་བ་ངན་པ་སྤྱིད་པའི་རྩ་ཁམས་རྒྱུང་གསུམ་

སྒྲིགས་མའི་ཆ་གཙོ་བོ་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་སྣང་གི་ཡུལ་
རྣམས་གྲང་ཆུ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་དགུན་གྱི་གྲང་རེ་ག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ངོ་ལྟར་སྤྲོ་བའི་
ཁམས་སུ་འབྱུར་བ་ལྟར་ཐམས་པའི་རྣམ་པར་ཤར་ནས་སྤྲོ་བ་ལ་ཞེན་སྣང་རྒྱས་
པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ།

དེའང་ཅུང་ཟད་ཞིབ་ཏུ་ལལ་དང་། ལུགས་འདིར་སྒྲིང་གའི་གནད་གཙོ་བོར་
བྱེད་དེ། དེ་ལ་དགོངས་རྒྱུ་ལྟར་རྩ་གདབ་བརྒྱུད་དམ་རྩ་ཆེན་བཞི་ལས། མདུན་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ལ་ཉེ་བའི་དྲངས་མ་ཨོྲ་དང་སྒྲིགས་མ་སུ་ཏི། གཡས་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྩ་ལ་དྲངས་མ་རྩྱེ་དང་སྒྲིགས་མ་ཨ་མི། གཡོན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་ལ་དྲངས་
མ་ཨུཾ་དང་སྒྲིགས་མ་བྲེ་དུའི་ཡི་གེ་རྣམས་གནས་ཏེ། ཡི་གེ་གསུམ་པོ་དྲངས་
མའི་ནང་ཕྱོགས་རྩྱེ་ཏི་དང་ཉེ་བ་ན་དང་། ས་བོན་དུག་པོ་རྩ་འདབ་ཀྱི་གཡུ་བམ་
མཐར་གནས་སོ། །ཉེ་བའི་དྲངས་མ་དེ་དག་ནི་དབུས་ཀྱི་དྲངས་མ་ལྟེན་ཡོན་
ཏན་ལས་བྱུང་སྟེ། ཨོྲ་ཡིག་ཤར་མ་རྩའི་དྲངས་མ་ཤེས་སྤྱད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལས་བྱུང་། ལུས་ལ་རྩའི་དྲངས་མ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་
ཟིན་གྱི་རྒྱུན་གསོས་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་དོ།

ཡུལ་ཡིག་མི་ཤིག་ས་པའི་དམར་ཆའི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་། བྲག་གི་དྲངས་
 ཆ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་ཅིང་གསོ། རྩྱུ་ཡིག་མི་ཤིག་ས་པའི་སྤྱང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 དབང་ལས་བྱུང་། དབུགས་གྱི་དྲངས་ཆ་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་ཅིང་གསོ། ཞོ་
 དུ་འཛིག་པ་ནི་ཐིག་ལེ་དེ་ལ་དག་པའི་གཟུགས་སྒྲུང་སྒྲ་ཆོག་ས་སྐྱེད་པའི་རུས་
 སུག་སུམ་ཆེར་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ས་ཡིན་ཏེ། ཞོ་སྐྱེད་རྩྱུ་ཡིག་ས་པའི་སྤྱང་གི་ཡོན་ཏན་ལས་སོ།

དེས་མཆོན་ཏེ་སྐྱེད་ཆོག་གི་སྒྲུང་བ་རིས་མེད་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཡུལ་
 དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་སྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་རྩྱུ་ཡིག་པའི་འཛིན་པའི་འཕྲུལ་པར་བྱ་
 ལ། ད་ལྟ་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསམ་གསལ་པ་རྣམས་ཞོ་གྱི་སྤྱང་དུ་གསོག་པ་
 དང་། གསུང་སྐྱེད་བྱེད་རྣམས་ཡུལ་ལ་གསོག་པ་དང་། ཐུགས་སྐྱེད་བྱེད་རྩྱུ་ཡིག་
 གསོག་པར་ཡང་ལུགས་ཤོད།

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གཉིས་ལ་རྩྱུ་ཡིག་སྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་མིན་དང་དུང་
 འགྲོའི་སྒྲུང་ཞེན་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་
 སྐྱེད་པའི་ལས་བསམ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རུས་པ་གསོས་
 འདེབས་པ་དང་། བྲེ་དུ་གཉིས་ཀྱིས་བྲག་གི་སྐྱེད་ཆོག་ལ་བྱེད་འཕྲུག་ཅིང་། ཡི་

དུགས་དང་དུལ་བའི་སྒྲིང་ཞེན་སྒྲིང་པ་སོགས་དང་། ཨ་ནིས་དབུགས་ཀྱི་
སྒྲིགས་མ་ལ་བྱ་བ་འདུག་ཅིང་། ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་ཞེན་སྒྲིང་པ་སོགས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་དེ་ཤེས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱེད་ཅུང་ནི།

དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་སེམས་མི་ཤིགས་པའི་སྒྲིང་ན་སྒྲིང་བ་
འིས་སྒྲིང་ཆད་པ་སྒྲིང་བའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་འིགས་དུག་གང་
དུང་གི་ས་བོན་གྱིས་ཁ་ལོ་དྲངས་ཏེ་འབྲུལ་སྒྲིང་རང་དགའ་བའི་ཡོ་ལང་ཆེན་
པོར་ཤར་བ་འདི་དག་པ་རབ་འབྲུམས་ཀྱི་སྒྲིང་བར་གོ་འཕྲོ་ས་ནས་དོན་དམ་
སྒྲིང་བདུན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་འདུག་པའི་ཆེད་དུ་ལྟ་བ་དང་བསྒྲིང་འིས་
སྒྲིང་དུ་བཏང་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐིག་ལེའམ་སྒྲིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་
སེམས་འཛིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིངས་པས་ཐིག་ལེ་དེ་འབར་ཞིང་ལས་སྒྲིང་
ནས་སེམས་མི་ཤིགས་པ་འོད་གསལ་བསམ་མི་བྱུང་གྱི་དགོངས་པ་ཀུན་རྟོག་
གི་རྒྱུགས་པ་དང་བྲལ་བར་འཆར་ལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་བསྒྲིང་འིས་ལ་སྒྲིངས་
པ་དང་། དྲངས་མ་ལྟའི་སེམས་འཛིན་གྱི་ཁོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་ཐུན་མིན་

འཆར་བའི་ཙ་དར་སྐྱུད་ལྟ་བུ་འཕེལ་སྤྱད་ཅན་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མི་ཞིག་པའི་སྤྱང་གི་དག་པའི་སྤྱང་བ་འཆར་བའི་རྩས་པ་
 གསལ་བར་སད་དེ་མེ་ལོང་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་ཚུལ་དུ་
 སྐྱུ་དང་ཞིང་གི་སྤྱང་བ་ཚད་མེད་པ་མཐོང་སྟེ། དེའི་མཐུས་དང་པོ་བྱུང་བའི་རིམ་
 པ་ལྟར་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་གཟི་བཞིན་དང་རྩས་པ་ཆེར་སྤྱར། དེ་དག་སྤྱར་བའི་
 དབང་གིས་མར་མེ་གསོས་ན་རང་འོད་མཆེད་ནས་འོང་བ་ལྟར་སྟོན་སྟོན་གྱི་
 ལུས་ཀྱན་གྱི་དྲངས་མ་རྣམས་སྟོབས་སུ་གྱུར་ཅིང་འབར་ནས་རྩ་ཁམས་བདེ་
 བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། འཕྱོང་བྱ་བ་དང་རགས་པའི་ཕྱོགས་སམ་དྲངས་མ་
 ཡེ་ཤེས་དང་མ་དག་སྟེགས་མའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ནི་གཅིག་རྒྱས་པ་
 གཅིག་ཤོས་ལྷུ་འགོ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཡི་གོ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འབར་བ་དེ་
 ལྟར་ས་བོན་དུག་པོའི་རྩས་པ་རྒྱུད་དུ་འགོ་སྟེ། འདི་ལ་ཇོགས་རིམ་པའི་རིགས་
 དུག་སྟེགས་སྤྱང་ཡང་ཟེར་རོ།

འདི་ལྟར་མི་ཞིག་ས་གཏུག་མའི་དྲངས་ཆེན་བསྐྱུལ་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་ཁམས་
 ཀྱི་དྲངས་མ་སྤྱར་བ་ནི་ཅི་ཅུ་སྤྱར་བ་དེའི་ཆོད་དུ་དེ་རྣམས་མི་ཞིག་པའི་

དབང་དུ་འདུ་བས། རིམ་གྱིས་དྲངས་མ་གཞན་ནམས་ཅུ་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་
དང་། དེ་གསུམ་ཡང་དྲངས་མ་ལྷ་ལྷན་ལ་ཁྱགས་ནས་མཆོག་གི་དྲངས་མའི་
རྒྱལ་པ་ལྷག་པར་གསལ་བར་འགྱུར་རོ།

ཇི་ལྟར་ཞེན། དྲངས་མ་ལྷ་ལས་སས་བདེ་བ་བརྟན་པར་བྱེད། རྒྱལ་བདེ་བ་
སྤྱད་ཅིང་མཉེན། མེས་བདེ་བ་སྤྲིན། ལྷུང་གིས་བདེ་བ་རྒྱས། མཁ་མཁས་མཁའ་
མཉམ་ཇོགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་བདེ་ཆེན་གྱི་ཉམས་
སྤྲོད་འབྲུག་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་བརྟན་པོར་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་གྱིས་
སྤྲོད་གཞུགས་གྱི་སྤྲོད་བའང་ཇི་གསལ་དང་རྒྱ་ཇི་ཆེར་འགྲོ་ཞིང་བརྟན་པར་
འགྱུར་རོ། །དྲངས་མའི་གནད་སྐྱུ་ལ་རྩུ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་འོང་བ་ལ་
ནི་དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པའི་དུས་ནས་ཅིར་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་དཀྱིལ་འཁོར་
དང་། དེའང་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྲོད་ཞེས་མི་ཤིགས་པའི་སེམས་ལས་ཕར་མཆེད་
པའི་ཆོ་འཕུལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་
ངོ་འཕྲོད་ཅིང་ཐག་ཆོད་གྱི་གདེང་རྒྱུད་པ་ཞིག་སྟོག་ཏུ་བཟུང་དགོས་སོ།

སྐབས་འདིའི་སྤྲོད་གཞུགས་སྐབ་རྩུ་ལ་དང་དུས་འཁོར་ནས་ལྷུང་བཅུ་

དབུ་མར་བཅིངས་པའི་རྟགས་སྒྲུང་ལའང་པ་གཉིས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་
 ཚམ་དུ་འབྲེལ་དང་། འདི་ནི་མི་ལོགས་པའི་སྒྲུང་རང་མལ་དུ་སྤྲད་པའི་སྒྲུང་བ་
 ཡིན་པས་མི་འབྲེལ། རྟོགས་ཆེན་ཐོད་གཤམ་བའི་འཆར་སྒྲུང་དང་འདི་གཉིས་
 རིག་གཤངས་ཀྱི་ཆ་ལ་རྩ་ལ་འདོན་བྱེད་མི་བྱེད་དང་། སེམས་འཛིན་གྱི་རྩོལ་བ་
 ཡོད་མེད་ལས་ཕྱོགས་མཚུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་བ་དེ་དག་སྒྲུང་བཅུ་དབུ་མར་
 ལྷགས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱ། དེ་དག་འཆར་བ་ལ་
 སྒྲུང་བཅུ་དབུ་མར་འཇུག་མི་དགོས་ཞེས་ལའང་པ་ནི་མིན་ནོ། །

གཏེར་ཆེན་སྐྱུ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་རྟོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱུ་མཐོང་བ་
 དང་། ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་ལའང་པའི་མཐོང་བ་ཚམ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་
 པ་ལས་རུང་རྒྱེད་པ་ཚམ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐིག་ལེ་གཅིག་སུ་བསྒྲེལ་ས་
 པས་ཀྱང་ཆོག་མོད་ཀྱི། ལྷ་སྐྱུ་དེ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་ལ་མ་
 འཇུག་པོའི་འོད་གསལ་ཕུལ་བྱིན་འཆར་བ་ལ་ལྷེ་བའི་ཨ་མུང་ལ་དམིགས་
 པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མན་ངག་དང་། མགྱིན་པའི་རྩམས་མ་ལ་དམིགས་པ་
 སྒྲུར་བ་དག་པ་དང་། སྤྱི་བོའི་རྟོག་ལ་དམིགས་པ་བྱུང་བརྒྱུ་ཆེན་པོའི་

མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་གྲོགས་སུ་ངེས་པར་གཅེས་ཏེ། གཏུམ་མེད་གནད་ལ་
 དངོས་སུ་དམིགས་ནས་ཅི་ཙམ་བསྒྲེལ་ས་པ་དེ་ཙམ་དུ་འབར་འཛགས་ལུགས་
 ཆེ་ལ། འབར་འཛགས་ཀྱིས་མི་ཤིགས་པ་ཆོམ་སྟོབས་ཆེ་རིམ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་
 འབར་བ་དང་དེའི་རང་སྣང་གི་ལྷ་སྒྲུ་གསལ་བརྟན་བྱུང་ཞུགས་པར་གྱུར་
 ཅིང་། འབྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞིའི་སྟོག་མཁར་གྱིས་བོན་དུག་པོ་འགྲིབ་
 ཆབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།

འདིར་དོར་བསྐྱས་ཀྱིས་རྩ་མཐུད་འགོལ་བ་མ་བཤད་ཀྱང་། ལྟེ་བ་ནས་སྒྲི་
 བའི་བར་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འབར་འཛགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེར་འཕེལ་ཏེ་སེམས་
 བདེ་བས་བསྐྱས་པ་ན་རྩ་མཐུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྣམས་ཀྱང་ལམ་དེར་འབྱོར་སྟེ། སྒྲིང་
 སེམས་འཕྲུག་པ་གཅིག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིང་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་རྩུ་ཉིའི་
 རྩ་མཐུད་རང་ཞིག་ཏུ་འགོ་བས་གནད་ལེགས་པར་ཆང་ངོ། །དེ་དག་ནི་སྟེང་
 སྟོའི་མན་ངག་གི་གཞུང་རྣམས་ཁོག་བསྒྲིགས་ནས་གོ་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་
 པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞིའི་མན་ངག་སྟོམ་པའི་ལག་ལེན་དངོས་ནི་རྒྱུད་འགྲེལ་
 རྟོགས་བཅུ་ལྟ་སེལ་དང་། སེམས་ཉིད་ངལ་བསེའི་དོན་བྲིད། གསང་བདག་

ཞལ་ལུང་སོགས་སུ་གསལ་བར་བཞུགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་འང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
པར་བག་ཙམ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་འོག་སྒོ་ལམ་ས་གསུམ་རིལ་པའི་ལམ་ནི།

རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པར། ལྷ་མོ་ལྷུ་མོ་རིགས་ངན་མོ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བརྟག་ཅིང་བཅའ་བ་
དང་། འགྲུགས་ཤིང་རྒྱེད་ནས་འདོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་ཀུན་
སྤྱོད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་ཚུམ་པ་རྣམས་ནི་བསྟེན་པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་ལྟར་བསྐྱེད་
པ་ལྟའི་འདུ་ཤེས། མཁའ་གསང་དོན་དང་བསྐྱར་སྟོབ་པ་སྲགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་
པ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་ལྷན་གྱིས་བཅད་བཞིས་བསྟོལ་⁽⁴⁾མར་སྐྱལ་
བ་སོགས་ཉེ་བསྟེན། ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་
རྒྱུད་བསྐྱེད་པས་གཏུམ་མོ་སྤར་བའི་འོད་ཀྱིས་ཁླ་བ་བཞུས་པའི་ཡས་བབས་
ཀྱི་འགྲོས་ཀྱིས་འོངས་པ་ལས་འཁོར་ལོ་བཞིར་དགའ་བཞི་རིམ་གྱིས་མྱོང་།

(4) མགོ་ལོག་དེབ་གཞུགས། ༥༧ གླ་ཐའི་དཔེ་རིང་། ༣༡-༥༡ རྩ་བཅུ་ཞེས་བསྟོལ།

བའི་མཐར་མོར་བྱའི་ཆེར་འཛགས་མེད་དུ་བཟུང་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་
 རྒྱུ་གས་པར་ཐོབ་པ་སྐྱབ་པ། ཉི་ཟླ་དེ་ཅེས་ལྷོས་སྤངས་ཏེ་བསྐྱོད་པའི་སྒྱུར་བས་
 བྱེན་དུ་བྱངས་ཏེ་ཆུ་འཁོར་གྱི་གནས་སོ་སོར་དགའ་བའི་ཆུ་ལས་རིམ་གྱིས་
 གང་བའི་མཐར་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོའི་ཉི་ཡིག་ལ་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་
 སྐྱེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་སྐྱབ་ཆེན་ཏེ། ལམ་དུས་དང་། སྐྱབ་དུས་དང་། སྒྱུར་དུས་
 ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་བྱི་མའོ། འདི་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས་ནི། རྣལ་འབྱོར་རྣལ་འབྱོར་མར་འབྲེལ་བ། བསྐྱེད་པ་
 ཞེས་བྱུང་བསྐྱེད་པ་ཡིན། བོ་ལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྒྱུར་བ། ཉི་བར་བསྐྱེད་པར་བརྟེན་པ་
 སྟེ། རྩ་གཉིས་མཛོན་པར་འབྲེལ་བ་ནི། སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པའོ། ལྷན་
 ཅིག་སྐྱེས་གཉིས་འབྲེལ་བ་ནི། སྐྱབ་པ་ཆེན་པོར་བརྟེན་པའོ། ཞེས་བསྐྱེད་སྐྱབ་
 བཞིའི་འཛོག་ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་གཞན་གསུངས་སོ། དེ་དག་ལ་གཡོ་ལྔ་དང་ལ་
 སོ་གས་པའི་སེམས་ལྷུ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ་འབྲེལ་པ་ལས་ཤེས་སོ། སོ་
 ཉི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་གཅིག་ནི། ཐལ་བ་ལས། སྤང་ནས་དེ་ཅེས་དབྱིངས་
 ཡུག་ཅ། དགུག་དང་བསྐྱེད་པ་མཛུགས་ན། དེ་ཅེས་བསྐྱེད་པ་མཐར་ཡས་པར།

ཆོས་སྐྱོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཅུ་བཅེད་བའི་གཞན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་བརྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཐབས་
 དེས་རྟོག་ཆོག་ས་སྐྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་བར་གསུངས་
 པའི་དོན་ནི་དམ་པ་འགས་རྟོག་པའི་ངོས་ནས་ཐ་དད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་ལའད་པ་ལྟར་རྟོག་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་རོ་གཅིག་གིས་ཐྱོས་ཏེ་སོ་སོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཡའ་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ། སྤང་ཁམས་བདེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ལ་སོགས་པའི་གོང་འོག་དུ་མར་མ་དག་པའི་སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་རྟོག་ཆོག་ས་ཞེས་ལའད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལ་
 བྱས་ནས། འདི་ལ་དང་། འདིས་རྟོག་པ་ཞེས་པའི་སྤང་ཁལ་ལའད་ཀྱང་རུང་
 མོད། ལེན་གསུམ་པར། གནས་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུལ་འཁོར་ལ་སོགས་
 པ། འོག་རྟོག་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར། མ་དག་པའི་
 སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འོག་རྟོག་གི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་པའི་སྟོན་ས་ལའད་ན་འཐད་
 དམ་སྟུམ་མོ། །གོང་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་ཐབས་ལམ་ཅིག་ཆར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་

ཀྱང་དབང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལམ་གོ་རིམ་ངེས་ཤིང་གཉིས་པར་རང་
ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཆོན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གསུམ་
པར་གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པར་ཟད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་
སོགས་སྣ་མ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་མོ།

གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་ལའང་། ལམ་སྒྱུར་བྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཅིག་ཆར་བ་
དང་། རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་བ་ལས། དབང་པོ་ཡང་རབ་ཁ་ཅིག་དབྱེར་མེད་ཆིག་ཆོད་དུ་
རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ་ཅིག་ཆར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་རིམ་ཅིག་ཆར་བ་ཕྱི་བའི་གཞི་ནི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཡིན་
ལ། མངའ་རིས་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པས། དེ་གསུམ་དུས་
མཉམ་ཁོ་ནར་རྫོགས་པའི་ཅིག་ཆར་བ་འདི་བཞག་ཆོག་ནའང་། ཅིག་ཆར་བ་
ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཀྱི། རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ལ་ཅིག་ཆར་བ་ཞེས་
བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཅིག་ཆར་བའི་ལམ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་སོགས་སོ།

དེའང་འདིའི་ལམ་ལ་སྐྱེད་བའི་ཐོག་མར་རྟོགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲ་ཅེ་རེ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཅས་
མིན་དུ་རྟེན་ནས། སྐྱེད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ལེས་རང་སྐྱེད་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
ཉལ་གཅིག་ཏུ་འཆར་ཞིང་། དེའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྒྱེན་བྱལ་གྱི་
རྟོགས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བརྟན་པ་འཕྲུལ་ལ་ཐོབ་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་
ས་ལ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་འགོ་བཞིག་གོ།

རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེད་བའི་རྒྱུད་དང་དབང་པོ་དང་དགེ་ཆ་རྒྱབས་ཆེ་བའི་
གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེད་ཕྱུལ་དུ་བའི་ལམ་འདི་ལ་སྔོན་སྔོན་
ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོ་སྔོན་སྐྱེད་
དུའི་ལམ་ལམ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོ་འདོར་ལམ་བགྲོད་རྒྱུ་དང་སྐྱེད་ཕྱུལ་
གྱི་ལམ་འདི་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཅིག་ཆར་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོ་སྒྲུལ་ཡན་ཆད་དུ་འོག་
མའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་ས་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །བརྒྱུད་པའི་བཀའ་སློལ་
ལ་དེ་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་སྐྱེད་རྟོགས་ཆར་བཞེས་གྲགས་ཤིང་། ཐེག་གསུམ་རིགས་
ངེས་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་དབང་པོ་སྐྱ་ཆོགས་ཡིན་པས་དབང་རྣོ་

ཅིག་ཀར་བའང་ཡོད་ཅེས་གསང་བ་དག་སྒྲོ་ཤུག་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ།།

དེས་རིམ་གྱིས་པ་ལ་སྦྱངས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་དབང་ཚོན་གཉིས་སུ་
འབྱེད་ཚུལ་ཡང་གོ་སློའོ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མན་
ངག་ལྟ་བུའི་བྲང་བ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་
འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་པ་རྣམས་པ་བཞིའི་ཚུལ་རིག་པ་ནི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་
ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོམས་པའི་མཐུས་
མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ། རྒྱུ་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཏིང་ངེ་
འཛིན། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུ་སྟེ།

ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུར་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའམ། བསྐྱོམ་བྱའི་
དབང་དུ་མཛོན་ནས་ལྟ་བ་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲུར་བས་འཇུག་པའམ་སྐྱོམ་
བྱེད་གྱི་དབང་དུ་མཛོན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དོན་མཛོན་དུ་གྱུར་
པའི་དབང་དུ་མཛོན་ནས་འབྲས་བུ་བཞག་གོ།

ཕྱི་མ་འདི་ལ་རྟོགས་བྱ་མཐའ་དག་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་

བྱུང་དང་། ཅི་རིགས་ཚམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། སྒྲ་
མ་འབྲས་རྒྱུད་དང་གཅིག་ལ། ལམ་རྒྱུད་སྐབས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ནི་ཕྱི་
མའོ། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲར་བཤད་པའི་ཞེན་སྣང་དག་མ་
དག་ཡིན་ལ། ཞེན་སྣང་གཅོད་བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གྱིས་ཡང་ཡང་གསེས་བཤད་ཅིང་བསྐྱེད་བསྐྱིད་ས་པས་རིག་འཛིན་གྱི་འབྲས་བུ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་ཡང་བཞག་གོ། །ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་
གི་གཞུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་སྤྱད་གི་ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱོད་
པ་གཞན་རྣམས་དེའི་གྲོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། འདི་དང་རྣམ་གཞག་ཐད་དཔྱད་
ཞིང་། འདིར་ཐུན་མིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་ནས་འཛོག་
ཐུབ་པས་ཕྱོགས་འཛོལ་བ་ཡང་མེད་དོ།

དང་པོ་རྒྱ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། གཞལ་བུ། འཇལ་བྱེད། གྲུབ་མཐའ་
སྟེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ཞེན་སྣང་ངམ་སྣང་ཞེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་དགོངས་
པ་བཅའ་ན་ལོག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་

གདོད་ནས་རྣམ་དག་གི་དོ་བོར་འཇལ་བའམ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་
པས། དེ་འབྲུའི་ཆོས་ཅན་དང་བསྐྱབས་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་ས་དོན་དེ་ལ་བྱེད་པར་
མཛོད་ཏེ། གསང་བདག་ཞལ་ལུང་ལས། ཞེན་སྣང་གཏན་ལ་པབ་པས་ཆོས་
ཉིད་པེབས་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱལ་འབྱུལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་དབྱེད་པས་ཐག་ཁྲར་
རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་འཛིན་གྱི་ལཱ་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
ཤེས་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇལ་བྱེད་ནི།

གཏན་ཆོག་ས་ཏེ། སྐབས་དོན་རྒྱུ་མཆོན་གྱི་སློན་ས་གཏན་ལ་འབབས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལམ་རིམ་ལས།

དེ་ཉིད་དངོས་ལྷ་རྒྱུ་དང་ཆོག་ ཅེས་པ་ལྟར་གསུམ་སྟེ། སློན་བྱུང་དངོས་
ལྷའི་དང་། རྗེས་འབྱུག་རྒྱུ་ལྷའི་དང་། ཆོག་ས་ལྷའི་གཏན་ཆོག་ས་སོ། །དང་པོ་ནི།

སློན་བྱུང་དུ་སློན་པ་སྤྱུ་ལུས་འཁོར་ལྷ་ལ་གསུང་ལྷའི་སློན་ས་ཆོས་ཉིད་
གྱི་དོན་མཛོད་སུམ་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། སློན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུས་འཁོར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
མཆོལ་སྤྱེ་མེད་དོན་གྱི་གསུང་གིས། ལོངས་སྤྱུས་སློན་པ་རྒྱུ་མཆོལ་དགོངས་

པ་བདེ། སྐྱལ་སྐྱལ་མེས་པ་རྒྱལ་ཚོ་ལ་བརྟེན་པ་ཚོགས་གི། རྟོ་རྟོ་སྐྱལ་དབྱེར་
མེད་རྟོ་རྟོའི་ལའོར་ལ་རྟོ་རྟོའི། མའོན་བྱང་གིས་རྒྱལ་པ་རྒྱལ་ཚོ་ལ་རིག་པ་བྱིན་
རྒྱལ་ས་ཀྱི་གསུང་གིས་བད་སྟོན་པའོ།

འདི་ལ་སྔོན་གྱི་སྐུ་འཕུལ་མཁན་པོ་རྣམས་སྐུ་ལ་སྐུ་མ་གཏོགས་པའི་སྐུ་
བཞིའི་འཁོར་ལ་ཞེན་སྣང་མེད་པས་གསུང་དེ་དག་སྔོན་བྱུང་ཉིད་ལ་སྟེས་
ན་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ཡང་ཇེས་འཕྲུག་ཏོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་སྐུ་བ་བྱེད་
གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་གཏན་ཆོགས་སྐུ་བཏགས་གསུངས། གཞན་དག་
སྐུ་བཞིའི་འཁོར་ལ་འང་ཞེན་སྣང་ཕྲ་བ་ཅི་རིགས་གཅད་སྐུ་ཡོད་པས་གཏན་
ཆོགས་དངོས་ཡིན་གསུངས། ལེ་ཆེན་རྩམ་གྱི་ནི། མཐར་ལམ་ནའང་ཤེས་སྒྲིབ་
ཕྱ་མོ་ཡོད་པས་སྒྱི་མ་ལྟར་འཐད་གསུངས། དེ་དང་བསྟུན་ན། མཐར་ལམ་པ་
རྣམས་ལོངས་སྐྱུའི་ལྷན་ཅིག་པའི་འཁོར་དུ་སོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་སྐུ་སོགས་
གསུམ་པའི་ཡང་འཁོར་དུ་སོང་བ་དང་། ཆོས་སྐུ་དང་ཇེས་མཐུན་གྱི་ཏོགས་པ་
ཐོབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་དང་། རྗེ་དང་མངོན་བྱང་གི་སྐུ་དང་ཆ་
འདྲ་བའི་ཏོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྗེ་དེའི་འཁོར་དང་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་འཁོར་ཞེས་

ལྷོག་ཆས་བྱེན་ས་བཟོད་པ་ཡིན་ནམ་སྒྲམ་སྟེ། སྒོ་བ་ལམ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་
མཛོད་སྐྱེ་ལྟེ་མཛོད་བཟོད་ཅིང་། ཆོས་ལོངས་སྐྱེ་ལ་གསུམ་ཆོག་ས་དོན་ཉིད་
དེ་གསུམ་དེ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཆ་ནས་དེ་ཆེ་དང་མཛོད་
བྱང་གི་སྐྱེ་སོ་སོར་བཞག་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྟོན་པ་ཐ་དད་དུ་ལལ་ལོ་
ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ཆེ་གསུང་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡང་། སྟོན་པ་སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་སོགས་
ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ནམས་སྐྱེད་དོན་གྱི་
རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་སྐྱེད་པའི་ཐ་སྐྱེད་སྐྱེར་བ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དགོངས་
བརྟེན་དང་འབྲེལ། །རང་གི་གོ་ཆོད་ལ། གྲོལ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་འདིར་རང་
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ནམས་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར་
གཏན་ཆོག་ས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་ས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་གསར་དུ་འབྲེན་
པར་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་འབྲེན་ལུས་པའི་རྒྱུ་མཛོད་ནི། ལམ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་
ཤེས་རབ་ཆོས་ལྷན་པར་རྣོ་བའི་དབང་དུ་མཛོད་པས་གྲོལ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ལམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་འབྲེན་བེད་སྤྱོད་གཏན་ཆོག་ས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེན་སྒྲུང་

གི་སྒྲིལ་པ་གཙོད་རྒྱས་ཤིང་། དེ་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུག་མའི་བཞུགས་ཚུལ་
 རྒྱུ་པར་མཐོང་རྒྱས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ཞིན་ཏུ་དབང་ཚོན་
 འགའ་ཞིག་དེ་མེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་པ་གཏད་པ་ཙམ་དང་། བཟང་ཐབས་
 ཙམ་དང་། ཆོག་མགོ་སྟོབས་ཙམ་གྱིས་ཞེན་སྦྱང་བཅད་དེ་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 གསལ་བར་མཆོན་རྒྱས་པ་འང་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་དབང་ཚོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གོལ་ཚུལ་འདིར་བསྟན་འདི་ལ་ནམ་གངས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་
 ཏུ་དངོས་ཆོག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་དག་མཛད་པ་འདྲའོ། །སྤྱི་མ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་བྱེད་བཅིང་ལ་མི་
 ལྟོས་པར་གཏན་ཆོག་སྤོངས་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་རྒྱུད་འདིའི་
 རྒྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་འདིར་གཏན་ཆོག་སྤོངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་དགོས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་བྱུང་དངོས་ལྟ་ནས་དབྱེད་ཏུ་ཡོད་པས་གོ་བའི་
 གཏན་ཆོག་གྱི་བར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཆོན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གོལ་ལུགས་སུ་མཆུངས་པས་འདྲ་བ་ལས་བཏགས་ཏེ་དངོས་ལྟ་སོགས་
 ལ་འང་གཏན་ཆོག་སྤོངས་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོང་དུ་སྟོབས་པའི་བཞུགས་

པ་གཉིས་པོ་གང་ལའང་འཐད་མི་འཐད་གྱི་ཆ་གཉིས་རེ་འབྱེད་རྒྱུ་ཡོད་པར་
 རྟོགས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གྲོལ་ལམ་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་ལྟ་ནི།

དབང་ཚེན་ཡང་རབ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་བྱ་གསུང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 རྟོན་བྱུང་སྐྱེ་ལྟེན་གསུང་གི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་རྒྱུད་དོན་དེ་སྦྱོང་པ་སྟེ། དེའང་
 རྟོན་པ་ཆོས་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། མཛོན་བྱུང་། རྟོན་སྐྱེ། སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་གྱི་གསུང་
 དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་གསུང་འཛིན་པ་བཞིན། སྐྱེ་མེད་དོན་གྱི་གཏན་
 ཆོག་སྐྱེ་མེད་མཛོན་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དགོངས་པ་བཟླའི་གཏན་
 ཆོག་སྐྱེ་བ་པ་དེས་འཛོན་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དང་། རང་རིག་
 མཛོན་གསལ་གྱི་གཏན་ཆོག་རྟོག་མེད་རང་གསལ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་
 དང་། དབྱེར་མེད་རྟོན་ཆོག་གསུང་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་བྲག་ཆ་ལྟ་
 བུ་དང་། བརྟོག་པ་ཆོག་གི་གཏན་ཆོག་གུན་ཡིད་འཕྲུག་པ་ཆོངས་དབྱེར་ས་
 ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བ་གོང་མ་རྣམས་སྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་དཔེ་
 ཆར་ཤར་བ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དེའང་ཡུལ་སྒྲུབ་གི་བཟླ་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་པ་ཤར་ན་ཆོས་སྐྱེའི་གསུང་གི་ཚུལ་དུ་སོང་བ་
 དང་། བརྟེན་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ངོས་ཟིན་པ་ན་ལོངས་སྐྱེའི་དང་། གསལ་
 མཛད་ས་འགག་མེད་ཀྱི་རིག་པ་ངོས་ཟིན་པ་ན་མངོན་བྱུང་གི་དང་། རྣང་དུས་
 ཉིད་ནས་སྟོང་པའི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ན་རྟོག་པའི་དང་། རྒྱལ་བའི་ཆོངས་དབྱེད་ས་
 གཅིག་ཉིད་གསུལ་བྱེད་དབང་གིས་སྐྱེད་རིགས་དང་ཆོག་དོན་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་
 འཆར་བ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་གསུང་སྒྲགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྒྲུ་ཆོགས་
 ཤེས་པའི་སྒྲོར་མཐོང་བ་ན་སྐུལ་སྐྱེའི་གསུང་གི་ཚུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ཆོག་ལྔ་འི་

ཚུལ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཆོག་ཏུ་བརྟེན་པ་སྟེ། སྐྱེ་མེད་རང་རྣང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་
 རྣམས་ཆོས་སྐྱེའི་ཆོག་དང་། ལྷུ་མ་དགོངས་བརྟེན་ཆོག་རྣམས་ལོངས་སྐྱེའི་
 དང་། དབྱེར་མེད་རྟོག་པའི་ཆོག་རྣམས་རྟོག་པའི་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་
 རྣང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་མངོན་བྱུང་གི་དང་། བཀྱི་བྱང་བརྒྱུད་
 པའི་ཆོག་རྣམས་སྐུལ་སྐྱེའི་ཆོག་གོ། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལམ་རིམ་ལས། དེ་
 ལྟ་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཉིས། ཁེའི་རྟོག་པའི་དབྱེད་གཅིག་རྟོག་པའི་དབྱེད། ཁེའི་པ་

ལྟར། དབྱུང་དུ་མེད་པས་གོ་བ་སྐྱུ་བཞིའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ཞེས་གདུལ་བྱ་དབང་
 རྣམས་དབྱུང་པའི་ངལ་བ་ལ་ཆེར་མི་ལྟོས་པར་རྒྱུད་དོན་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 དང་། དབྱུང་དུ་ཡོད་པས་གོ་བ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ཞེས་དབང་རྟུལ་དབྱུང་
 པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དོན་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སོ།

འདི་ལས་དཔག་སེམས་ཆོག་ལྟེ་ནང་གི་སྐྱེ་མེད་རང་སྣང་དུ་སྟོན་པའི་ཆོག་
 ལ་ནམ་པར་སྒྲོས་ཏེ་མ་བཤད་པར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུའི་ངག་གིས་དོན་བཅར་པོ་གཏུ་སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་སམ་སྒྲུལ་ལ། སྐྱུ་
 གཞན་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆོག་སེམས་ལ་འང་རིག་སེམས་པ་དེ་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བ་དབང་རྣམས་མཆོག་གིས་རྒྱུད་དོན་གོ་བ་གཏན་ཆོག་སེམས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 མི་ལྟོས་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་རྒྱུ་མཆོན་མེད་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པ་མིན་
 པས་གཏན་ཆོག་སེམས་ཀྱི་དོན་ཐུབ་དགོས་པར་ངེས་ཤིང་། གཏན་ཆོག་སེམས་པ་བསྟན་
 དགོས་པའི་⁽⁵⁾ ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དབང་རྟུལ་ཞེས་བཞེད་
 ཀྱང་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོའི་གདུལ་

(5) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༥༩༥། ཐའི་དཔེ་རིང་། ༣༩༡༥། ༩་བསྟན་པའི་།

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མོར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འདི་དབང་
རྒྱལ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

སྒྲུ་ལ་སྒྱུ་འཁྱུར་ཆོག་པའི་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོག་དོན་མཐུན་པའི་དང་། མི་
མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། །དང་པོ་ནི།

བསྐྱེད་བྱའི་དོན་དང་གཏན་ཆོག་གཉིས་སྒྲུ་མི་འགལ་བར་སྒྱུར་ནས་
གཏན་ལ་འབབས་པའོ། །སྒྲུ་མི་འགལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་འདི་སྒྱུར་དགོས་
པར་སེམས་ཏེ། འགལ་བའི་གཏན་ཆོག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ན་
ཆོག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཆོག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་བཀའ་གཞུང་དང་། སྒྲུ་མཐུན་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་གཏན་
ཆོག་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་གཞུང་གིས་དངོས་བསྟན་ལྟར་འཆད་པ་སྟེ། དེ་
ལ་འདྲ་ཉེ་གསུམ་པ་བཞིའི། དག་པ་གསུམ་གྱི། མཉམ་པ་བཞིའི། བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་གཏན་ཆོག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

རྒྱུད་ཀྱི་ལུ་བཅུ་གཅིག་པར། རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ། ཁྱིམ་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དང་མེད་སྒྲུ་པ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། ཐམས་

ཅད་མཛོད་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། ཁྲིས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ལ་བའི་གནས་
 དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་དང་། དེ་རྣམས་ལ་བཟང་
 རན་དང་སྤང་སྤང་སོགས་སུ་ཞེན་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་ཀུན་ཉོན་
 ལ་ཁོར་བའི་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་བརྒྱལ་བའི་པ་རོལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་
 བློ་རྣམ་བྱང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་དག་གང་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཉུག་
 མའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱིངས་གཅིག་
 སུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའམ་སྒྲུང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དབྱིངས་དེའི་ངོས་ནས་
 ལ་ཁོར་བའི་སྒྲུང་སེམས་གྲུབ་ན་དབྱིངས་ལ་ཁོར་བའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པས་སྒྲུང་
 སེམས་དེ་དག་སྒྱུང་དུ་མི་རུང་ལ། རྣམ་བྱང་གི་སྒྲུང་བ་དེའི་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་
 དབྱིངས་དེ་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་སྒྱུང་བས་ལ་ཁོར་བའི་སྒྲུང་གཞིར་མི་རུང་
 རོ། །སྒྲུང་སེམས་རང་རྒྱུད་པའམ་རང་དབང་བར་གྲུབ་ན་སྒྲུང་གཞི་མཐར་
 ཐུག་གི་ཁམས་ལ་མེད་པ་མི་འཐད་པས། གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཁོགས་དགོས་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་སྤྱན་འགྲེལ་ལས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་
 པ་རྒྱུས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ལ་

གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པ་ཕྱར་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དེ། འདི་ཡང་མ་ཡིན་
དགག་གི་སྒྲིབ་ཉིད་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དབྱེད་པ་ལོ།

ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱ་གཅིག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོར་བསྡུས་
ནས་སྒྲིབ་པ་འགོད་ཆོ། རང་བཞིན་སྒྲིབ་མེད། རོལ་པ་འགག་མེད། རོ་བོ་དབྱེར་
མེད། མཚན་ཉིད་སྒྲོ་བྲལ་བཞི་བསྒྲུབ་བྱུང་བ་བྱུང་ནས་རྒྱ་གཅིག་པ་སོགས་བཞི་
པོ་གཏན་ཆོག་སྟེ་འགོད་པར་གསུངས་པ་དང་སྒྲིབ་ན། འཁོར་འདས་ཀྱི་
སྒྲིབ་བ་གཉིས་ཆོས་ཙན། དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲིབ་མེད་དེ། ཁྱོད་གཉིས་
ཀའི་སྒྲིབ་བཞི་མཐར་ཐུག་དབྱིངས་གཅིག་པོ་དེ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་སྟེ། གསང་བ་དག་དགོངས་རྒྱལ་དུ་བཀོད་ཚུལ་ནི་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་སྒྲིབ་ཆ་དབྱིངས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དབྱིངས་ལ་ཡེ་ཤེས་འབྲལ་
མི་སྲིད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིབ་ཆ་ལྟན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དེ། ཐག་བྲལ་མེད་ན་སྒྲུབ་དུ་
འབྲལ་བའི་གཞི་མེད་པ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་གཉུག་མའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིབ་བ་
གཏན་མེད་ན་འབྲལ་སྒྲིབ་གཏན་མེད་པས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་ལ་མ་ཐས་པ་
ནམས་གསུངས་ཏེ་རྟོག་པོ།

དེའང་གོང་སྒོམ་ལྟར་རྩ་བའི་དབྱིངས་གང་དུ་ཡང་སྤྱོད་སྒྲུབ་མེད་པའི་
 གནད་གྱིས་རིས་མེད་གྱི་སྒྲུབ་བ་སྒྲུམ་ལྟ་བུར་རང་ཤར་ཏེ། རིས་མེད་གྱི་དོན་
 བེ། གྲེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྩ་བུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་ལས་དང་
 རིགས་སྒྲགས་དང་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ཅིར་ཡང་སྒྲུབ་བ་
 ལྟེ། མདོར་ན་སྤྱོད་སྒྲུབ་རེར་མ་ཆད་པའོ། །རྒྱུད་འདིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མིང་
 ཅོམ་དུ་བྱུང་བར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་བ་རིས་མེད་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དབྱིས་
 སྤྱིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབྱིངས་ལ་སྒྲུབ་བ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེར་ཐུག་
 བོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་བ་ལ་སྤྱོད་སྒྲུབ་རིས་མེད་ཀྱང་སེམས་གྱིས་སྤྱོད་སྒྲུབ་རིས་སུ་
 ཞེན་པར་མ་བྱེད། རྩོགས་རིམ་པས་སྤྲོང་གཟུགས་མཐོང་ཆེ་རིས་མེད་ཀུན་གྲུབ་
 གྱི་འཆར་རྩལ་རྩལ་མ་རྩོགས་པའང་རྟོག་སྒྲིབ་སྒྲོ་བུར་བ་དེའི་ཤན་ལྷགས་
 པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་བ་རང་གི་གཉུག་མའི་འདུག་རྩལ་མཐར་ཐུག་གི་ཆ་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲོ་བུར་བས་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་དེ་རྩིས་མཐས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་གཞན་
 པའི་རང་སྒྲུབ་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
 ལྟར་ཆོད་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་དག་པ་རབ་འབྱུངས་

ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་འི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ།།

འདི་ལ་ཡིག་འབྲུའི་རྩུལ་དང་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྱུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟགས་སྒྱུར་
བཀོད་ན། དཀོངས་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གདངས་
ཆོས་ཅན། རོལ་པ་འགགས་མེད་ལྷ་འི་སྐྱུ་གསུང་བྲགས་སུ་རང་སྒྲུང་བ་ཡིན་
ཏེ། མཆོན་དུ་མེད་པའི་ཡི་གེ་ཨ་ཉིད་མཆོན་བྱེད་ཡི་གེ་དུ་མར་མ་འགག་པར་
སྒྲུང་བས་མཆོན་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་ལ་སྒྲོས་
པ་མེད་པ་ནི་ཨ་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་མང་པོ་མེད་པ་དང་འདྲ། འོན་ཀྱང་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་
ཆོགས་དབྱིངས་དེའི་ཆོ་འཕུལ་དུ་ཤར་བ་ནི་ཨ་དེ་གཞན་ལྷ་འི་བྱེད་ཆོལ་ཐ་དད་
ཀྱིས་བསྒྱུར་བས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ། རང་བཞིན་
དག་པའི་དབྱིངས་དེ་ལས་ཤར་བ་ལ་མཐར་གཏུགས་ན་དག་པའི་ལྷ་ལས་
གཞན་མེད་པ་ནི་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཨ་འི་གདངས་ཀྱིས་མ་བྱུབ་པ་
མེད་པ་དང་འདྲའོ། གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཆར་བའི་ཐད་ན་རྒྱ་མཆོལ་ས། སྐྱུ་གསུང་

ཐུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིས། །མ་ལུས་གསུང་གི་རྒྱན་དུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་
 པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡི་གེ་ཨ་ཅཱ་མ་གསུམ་ཨོ་ཡིག་ལ་གཅིག་ཏུ་
 འདུས་པས་མཚོན་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡིག་འབྲུའི་རྩལ་དུ་གསུངས་
 པ་འང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་རས་དཀར་པོ་བཅོད་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱར་ན་དམར་པོ་ཡིན་
 པ་ལྟར་གང་དང་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་
 འབྲུའི་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་
 རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉག་གཅིག་ཏུ་འཆར་བས་སྒྲུང་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྩལ་
 དེ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བཤད་ན་ལྟ་བུར་
 དང་མཐུན་ལ། སྐབས་འདིའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་འཕང་
 རྒྱུར་དུང་བར་མཛོད་ནོ།

སྤྱིར་བཞི། ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་
 གཉིས་རང་བཞིན་དང་རོལ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སམ་ལུགས་
 ལས་དེ་ལྟར་ཐོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་ན་གོ་བདེའམ་སྒྲུལ་མོ། །ཡང་ན། འདི་
 ལྟར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ལྟ་བུའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དམ་

ཟུང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཅིག་པ་དང་
 ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོབས་སམ་བྱིན་སྒྲུབས་ལས་དེ་
 ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 པ་དབྱེར་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་གསལ་བར་འགྲུབ་ཅེ་
 བ། དེ་ནི་སྒྲིན་པའི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རིང་དུ་བརྟག་ཀྱང་ལྷ་མིའི་སྟོང་ཡུལ་ཐ་
 དད་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་བར་མི་རུས་
 ཀྱི། སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་གཡོ་མེད་ཀྱི་དགོངས་
 པ་ཤར་བ་ན་གདོད་གཞོན་རུ་མའི་བདེ་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྟོང་བཞིན་བཞེད་
 མི་ཤེས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་ཡོད་ཀྱང་སྟོགས་འཛིན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚུལ་དུ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་
 ཅན། སྟོང་སྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡུལ་
 མེད་རང་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་པའི་གཏན་
 ཆོགས་སོ། །དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་ཞེས་སྟོས་པ་རྣམས་སུ་སྒྲར་
 རམ་པ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའི། གཞུང་སྤྱི་སྐད་དང་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དག་པ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ།

ཅ་རྒྱུད་ཉིད་ལས། སྔོན་བཅུད་རྒྱུད་ཀླུ་ས་དག་ཏྟགས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདི་ལ་སྒྲུང་བ་བྱིན་དག་གི་ཆོས་ཀླུ་ས་ཆོས་ཅན། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་ཡིན་
 ཏེ། དག་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྔོན་བཅུད་རྒྱུད་གསུམ་ཆོས་
 ཅན། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡུམ་
 ལྷ་དང་ཡབ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷར་དག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པ་གཉིས་དོན་
 འབྲེལ། །དེའང་ད་ལྟ་བྱིན་དག་གི་དངོས་པོའི་བྱེབ་གཤིས་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཐུམ་ལ་
 པའི་སྒྲུང་ཞེན་རྒྱུ་ཤིང་། དེ་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་པ་ལྟར་དག་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་
 གོལ་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། དམིགས་པ་དེ་དག་ཐུམ་ཅད་གདོད་ནས་རྣམ་
 དག་གི་ངོ་བོར་ཤེས་པའི་ལྟ་བུ་ཅི་ཅུ་རྒྱུངས་པ་དེ་ཅུ་དུ་ལོག་པའི་ཞེན་
 རྒྱུད་གཅོད་ཚབས་ཆེ་ལ། ཞེན་སྒྲུང་གི་དམིགས་པ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་འདིར་
 སྔོན་བཅུད་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་མཚོན་
 བ། གཞུགས་ཕུང་ཅུ་ཡང་ཆོར་བ་སོགས་ཕུང་པོ་ཐུམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་རོ་མཉམ་དེ་རྩེའི་གཞུགས་ཕུང་དང་། དེའི་ཆུལ་རེས་ཀྱང་བརྟན་

གཡོ་མཐའ་དག་ཁྱབ་པ་རྟག་ཁྱབ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་ཕུང་ནི་དག་པའི་གཟུགས་
ཕུང་གི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དོན་དེ་དག་གྲུང་རང་སྒྲུང་རིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་མཐའ་
ཐུག་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ཡང་རང་སྒྲུང་རིས་མེད་དུ་གདོད་
ནས་དག་པར་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་སྣོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་སོགས་གསུམ་
པོ་རྣམས་པར་དག་པ་ནི་དག་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཉམ་པ་བཞིའི་གཏན་ཆོག་སྟེ།

གཞུང་ལས། མཉམ་གཉིས་ལྷག་པའི་མཉམ་གཉིས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་
ཏེ། མཉམ་པ་བཞིས་མཉམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་རྣམས་སེམས་ལ་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལ་བཟང་
ངན་དང་གྲང་དོར་དུ་བདེན་པར་བལྟ་ཞིང་སྒྲོམ་པ་ལྟར་མེད་དེ། ཆོས་དེ་རྣམས་
གྱི་གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེ་བ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་མེད་མཐའ་བྲལ་དུ་མཉམ་
ཞིང་། ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་

སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་མཉམ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་མདོ་སྤྱུགས་སྤྱོད་མོང་གི་སྤྱི་ཞི་མཉམ་
ཉིད་འཛོག་ལུགས་སོ།།

འདི་དག་འོག་མ་ཁ་བྱང་བའི་ཆེད་ཙམ་མིན་གྱི། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱེར་
པས་ཚུལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་བལྟ་དགོས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདི་གཉིས་ལ་སྤྱོད་མོང་གི་མཉམ་པ་ཞེས་གྲགས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
སྤྱོད་ཉིད་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་རྣམ་གཞག་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་སྤྱོད་
བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉགས་པའི་དགག་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སེམས་ལས་འདས་པའི་ལྷག་པ་དོན་དམ་གྱི་ངོས་ནས་
བལྟས་ན་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀའི་ཐ་སྤྱོད་དང་བལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ད་
ལྟར་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྤྱོད་ཞེན་བཀག་ནས་བསྐྱོམས་པས་
དག་པར་ཤར་ཡང་དེ་འབྱེད་དག་མ་དག་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་
སྤྱོད་བ་ཡིན་མིན་བྱུང་མེད་ཅིང་། དག་པར་སྤྱོད་བ་དེ་མ་དག་པའི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པ་མི་རྣམས་ཉི་ཆོ་བར་ཟད་ལ། ལྷག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
པ་དངོས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གཞལ་ན་ནི་གསལ་བྱིང་དུ་སྤྱོད་པ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་

སྟོང་ལེན་མེད་པར་དེ་འདྲའི་ལས་སྒྲུང་དང་བཅས་མའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་
བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་གི་འཁོར་ལོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཉམ་སྟེ་ལྷག་
པའི་མཉམ་པ་གཉིས་སོ།

རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་འཆད་ཆེ་ལྷག་པའི་
མཉམ་པའམ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་པ་ཞེས་འདོད་རུང་མི་རུང་དབྱེད་
རྒྱ་ཆེ་ཡང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་དམིགས་བསལ་དུ་བྱས་ནས། མདོ་
ཕྱོགས་སྤྱིར་བཏང་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྤྱན་མིན་དུ་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་བདེ་གཤེགས་
སྟིང་པོ་དོན་དམ་དཀོར་བདུན་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྲུང་སྟིང་དག་མཉམ་དུ་བལྟ་བ་མདོ་སྟེང་ཕྱོགས་ལ་མེད་པས་དེའི་ཆ་ནས་སྤྱན་
མིན་དུ་བཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་དྲག་པར་སེམས་སོ། །ལེའུ་བཙུ་གཅིག་པའི་
དགོངས་རྒྱུ་སོགས་དང་བསྟན་ནས་གོང་ལྟར་བཤད་གྱི། གོ་བདེ་བ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་མར་མཉམ་པ་གཉིས་
སྤྱན་མོང་བ་དང་། དོན་དམ་པར་དཀོར་བདུན་དུ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་
སུ་མཉམ་པ་གཉིས་ལྷག་པ་ཞེས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གཏམ་ཆོག་ནི།

ལམ་རྣམས་བཀོད་དང་བསྟུན་ན་ལེན་དགུ་པའི། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་
མེད་སྣང་། །ཞེས་པ་དང་རུང་བ་འདྲ་ཡང་དབྱུང་དགོས། དོན་ནི། འཁོར་
འདས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྣང་ལུགས་དུ་མར་སྣང་ཡང་ཡིན་ལུགས་
ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་པ་མེས་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
བསྟན་པས་རིགས་བརྒྱུད་གང་ཡིན་ཤེས་པའི་དཔེས་མཆོན་པར་གསུངས་
པས། མདོར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་གདུང་རིགས་སུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།

དེའང་དག་མཉམ་གྱི་ལྟ་བའི་གནད་སྤྱིར་གཏམ་ལ་འབེབས་པ་རྟོགས་
པ་བཞི་དང་། དག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་ནས་སྟོན་པ་དག་པ་གསུམ་དང་། མཉམ་
ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་བ་མཉམ་པ་བཞི། དག་མཉམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་མཐར་
ཐུག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་ལ་རྫོབ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་ལའད་ན་ཉང་ལྷོག་པ་
དང་། སྤྱིན་ལེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་ཡང་འགྲིགས་སོ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཐུན་དོན་སྒྲགས་ལ། ཉོན་མོངས་རང་སྤྱི་ལི། མཐའ་དང་བྲལ་
བའི། རྣམ་པར་དབྱེ་བས། མཚོན་པ་དཔེའི་གཏན་ཚིགས་དང་བཞི། དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་དུག་ལྡེ་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱར་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་
སྤྱི་ལི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཆར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དུག་
ལྡེ་ལ་རང་སྤྱི་ལི་མཚན་ཉིད་གཉིས་འཛིག་པ་འོག་མ་དང་མཐུན་ཡང་། འཛིག་
ལྷགས་མི་མཐུན་ཏེ། འོག་མའི་ལྷགས་ལ། དེ་དག་སྤྱི་ལི་མཚན་ཉིད་སེམས་
རབ་ཏུ་མ་ཞི་བའི་རྣམ་པ། སོ་སེའི་མཚན་ཉིད། གཏི་ལུག་ཀུན་ཏུ་མོངས་པ། ཞེ་
སྤང་ཀུན་ནས་མཁར་སེམས་པ། ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ། འདོད་ཆགས་ཡུལ་ལ་སྟེད་
པ། སྤག་དོག་གཞན་གྱི་སྤྱན་ཚིགས་མི་བཟོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཉོན་
མོངས་སྤྱི་ལི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྟོལ་བྲལ་དང་། སོ་སེའི་མཚན་ཉིད་རིག་པ་སྐྱེ་
མའི་རྩལ་ཐད་དད་དུ་སྤྲང་བར་འདོད་པས་འཕགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མའི་
མཚན་ཉིད་ནི་དོན་ལྡོག་ལ་མི་བྱེད་གྱི། རང་བཞིན་ནམ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་ཞིང་། ཉོན་
མོངས་པའི་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལྷགས་ལ་སྤར་གཞི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱབས་
སུ་བཤད་པ་བྲན་པར་བྱའོ། །བཤད་ཚུལ་སྤེལ་ཡང་འདིར་མི་བཞེད་པ་མིན་

ཡང་། ཉེན་མོངས་ལམ་བྱེད་གྱི་སྐབས་དོན་གཅོད་བྱིན་ཡིན་ལ། དེའོག་མ་དང་
མི་མཐུན་པའི་འཕགས་ཆོས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཆོག་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཐའི་སྤྲོས་པ་ཅི་
ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
སྟེ། ཐུན་མོང་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་གྱི་མཐའ་གང་ཡང་
མེད་པ་དང་སྐྱེ་མཐུན་ཡང་། འདིར་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མཐའི་རྟོག་པ་
གང་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མི་རྒྱ་བར་སྟོན་པས་སྤྲགས་སོ།

གསུམ་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་གཏན་ཆོག་ནི།

དུ་མ་པ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཆོས་
དུ་མ་དང་ལྡན་པས་བརྟགས་ན་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་
ན། འབྱུང་ཆེན་རགས་པར་སྒྲིང་བ་རྣམས་སྒྲིང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཆ་
ཤས་སྤྱོད་མི་རྟོག་པའི་རིགས་པས་འགོག་པ་དང་སྐྱེ་མཐུན་ཡང་། འདིར་རྒྱ་
མཛོན་དེས་ཆོས་དེ་དག་ལྷོ་གྱི་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟེན་པར་

བྱས་པས་འཕགས་སོ།།

བཞི་པ་མཚན་པ་དཔེ་གཏན་ཚིགས་ནི།

སེམས་ཉིད་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་གཞུང་སྤྱིའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་
དང་སྒྲུ་མ་ཐུན་ཡང་། འདིར་རྣམ་མཁའི་བཟང་ཐབས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་མཚན་པ་
ཙམ་ལས་ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་མ་ཡིན་པས་སྒྲགས་ཞེས་ཟེར་
རམ་དབྱེད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་ཚིག་དོན་མི་མཐུན་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཉིད་
ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གཤོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་
ཤེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནད་གསང་མཐར་གཏུག་
ན་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཐུག་
ཅིང་། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ནི་སྣ་ཚོགས་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་མིག་འཕྲུལ་གྱི་གྲོང་
ཁྱེར་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་དེས་མགོ་མྱོངས་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ལས་

སྤྱི་ནི་ལོ་ག་ཏུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ནིར། ལྷ་བ་དེ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱང་སྤྱོགས་ཅིར་ཡང་
འཆར་བ་ཉིད་དབྱིངས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བསྐྱོར་བ་⁽⁶⁾མ་དུ་
བྱུང་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དུ་མ་དང་རེ་གཅིག་སྤྱོགས་རེར་ཞེན་པའི་མ་དུང་
པ་འགོལ་བ་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྤྱོགས་འཛིན་གཞིག་པ་ཞེས་ལམ་ནམ་བཞོད་
ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཏན་ཆོགས་ནི། སེམས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་
པར་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་རྒྱལ་དུ་མ་འགགས་པར་རང་སྤྱང་བས་ཅི་ཡང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བཏྲགས་ཤིང་བསམ་པ་ལྟར་འགྱུར་
བས་ན་ཆོས་ཀྱན་གྱི་དེ་བོར་ཆོས་ཉིད་རང་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ།

སྤྱི་མཐུན་དོན་སྤྱགས་དང་ཆོག་དོན་མི་མཐུན་པའི་མཐུན་མི་མཐུན་བཅི་
བའི་གཞི་མི་གཅིག་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་ཐེག་པ་འོག་མའི་བཤད་རྒྱལ་དང་སྤྱི་མཐུན་
པ་དང་། སྤྱི་མ་ཏྲགས་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མི་མཐུན་པ་ལ་བཞག་པའི་
ཕྱིར་རོ། སྤྱི་མ་འདིའི་མི་མཐུན་པའི་མཚམས་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་
གཉིས་ཅོམ་མོ།

(6) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༤༡༧། ཐའི་དཔེ་རིང་། ༩༣༧། ༥། རྩོད་དཔེ།

དེའང་རྟོགས་པ་བཞི་སོགས་རྒྱུད་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་བཞི་པའི་
 ཁོངས་སུ་ལྷ་བ་དེ་སྟོན་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེས་ཐེག་པ་འོག་མའི་གསུང་
 རབ་རྣམས་སུ་རང་སྤྱི་དང་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཐ་སྟངས་སོགས་གསུངས་པའི་
 མཐའ་ཐུག་གི་དགོངས་གཞི་སྤྲས་ཏེ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་གསལ་བར་བཀོལ་
 བས་སྡེ་སྟོན་གཞན་རྣམས་འདིར་གཞོལ་བར་སྟོན་པ་ལ་སྤྱི་མཐུན་དོན་སྤྲུགས་
 དང་། ཡང་བཞི་པའི་མི་མཁས་པ་ལ་ཆེས་འགལ་བ་ལྟར་སྤྲང་བའམ་ཕན་
 ཚུན་གོགས་སུ་བྱེར་ནས་གོལ་སྤྱིབ་གྱི་གཡང་སར་མི་འཁུག་པའི་གནད་གྱི་
 གཞེར་བུ་དོ་མཆར་ཅན་ཡོད་པ་ཟུར་དུ་སྤྱང་སྟེ་དོ་སྟོན་པ་ལ་མི་མཐུན་པའི་
 གཏན་ཆོགས་བྱུང་བར་བདག་ཙག་སྟེ།

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའ་ནི།

དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ཞེན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
 ལྷ་བ་དངོས་ཆེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་དོ་བོན་ལམ་རིམ་ལས། རྒྱ་མཚོ་དྲངས་
 པའི་གཟུངས་བརྟན་ལྟར། །སྤྱི་ཏེན་ཡོད་ལ་བྱེད་མིན་པར། །རང་རིག་མཛོན་
 སུམ་དམིགས་བྲལ་བ། །རང་གསལ་གསུམ་བྲལ་མི་བསྐྱལ་བར། །ངེས་པར་

གདེངས་སུ་གང་བྱས་པ། ཐོས་བསམ་བརྟན་པའི་ལྷ་མཐར་ཕྱིན། ཞེས་པ་
ལྟར། གནས་ལུགས་ལྟག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རང་རིག་མཛོད་སུམ་
གྱིས་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་དུ་མེན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། མཛོད་སུམ་འདི་དང་
རྟོགས་པ་བཞིའི་སྐབས་ཀྱི་མཛོད་སུམ་པ་དོན་འབྲེལ།

གསལ་བར་བཤད་ན་འོད་གསལ་གྱི་རྟོགས་པ་དངོས་སུ་རྟོན་ནས་དེའི་
ཆར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་སྟེ་ཁོག་གཞུང་ལས། ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་
མ་ཉིད། །རང་བཞིན་གསལ་བ་སྐྱེན་གྱི་མཆོག་ ཅེས་སོ། །འདི་ལ་རང་རིག་
མཛོད་སུམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གོ་ཡུལ་དུ་མ་ལུས་
པར་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་
མཛོད་སུམ་དུ་ཤར་ན་ཆོས་ཉིད་གྱི་དབྱིངས་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བས་མ་ཁྲབ་
པས། རྗེ་སྒྲོལ་གཡུང་རྣམ་གཉིས་འདིར་ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོན་མཐོང་བར་
བཞེད་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཇི་སྲིད་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱོམས་ཀྱང་བར་མཆོད་
པའི་རྒྱལ་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཆོས་
ཉིད་མེན་པར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་མཐོང་ཆོད་ཙམ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་དབྱིངས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ།

འདིར་འོད་གསལ་མེན་པར་རྟོགས་པའི་གྲོལ་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་ཡོད་
ན་སྒྲུབ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཉམས་ལུ་མཐར་ཆགས་གྱི་སྒྲོན་ས་
འཇུག་དགོས་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འོད་གསལ་སྒྲིན་སྒྲུབ་ས་
གྱི་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཡུད་ཚམ་རེར་རྟོགས་ཀྱང་ད་དུང་རྣམ་རྟོག་གི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པས་བརྟན་པ་རིམ་གྱིས་འཕྲོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས།
རང་ངོ་འཕྲོད་ཀྱང་གོམས་འདྲིས་མ་བྱས་ན། རྣམ་རྟོག་དབང་ལའཁྱེར་གཡུལ་
ངོའི་བྱ་རྒྱུང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འོད་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་
དངོས་ལ་མ་རེག་ཀྱང་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་
མཁེས་པའི་མཚན་ཉིད་པལ་པ་ཚམ་དུ་འདོད་དགོས་སོ།

ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལཤད་ཟིན་ཏེ། མ་རྒྱལ་ཡོགས་རྒྱུད་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་
སྒྲུབས། གསང་འདུས་སོགས་པ་རྒྱུད་རྣམས་སུ་གསལ་སྟོང་རྒྱུད་གི་ཐོགས་
རིམ་དང་། བདེ་མཆོག་སོགས་མ་རྒྱུད་དུ་བདེ་སྟོང་ཐིག་ལའི་ཐོགས་རིམ་
དང་། གསང་སྟོང་སོགས་གཉིས་མེད་རྒྱུད་ལས་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་

པོའི་ཚྭ་གསེང་རིམ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚྭ་གསེང་རིམ་གྱི་མ་ཡང་གྲོལ་
ལམ་ལ་བྱེད་པར་མཛོན་ཞིང་། སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་ཐབས་ལམ་དུ་ཚྭ་གསེང་རིམ་
གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ནས་འཕེལ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཤས་ཆེར་རྩ་རྒྱུང་ཐིག་ལའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱེད་པའི་དོད་པལ་ཆེར་ལམ་འདྲིར་ལྟ་བུ་ལམ་བྱེད་གྱི་སྤྲོད་
ནས་འགོ་བར་སྤྲོད་བ་དང་ཐབས་ལམ་ལའང་མེད་དུ་མི་རུང་བས་རྒྱས་པར་
བཤའ་དོ།

གཉིས་པ་རྒྱུན་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ།

ལམ་རིམ་ལས། སྤྱིད་པ་རིམ་པར་སྤྲིན་ཚུལ་གྱིས། །འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་
ལྟ་རུ་བཞག། གང་དག་དངོས་ཀྱི་རང་རིག་གྱིར། །ཤི་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། །
སྐྱེ་བ་བར་མ་ཀྱན་ཚྭ་ཡིན། །སྐྱེས་པའི་རིམ་གསུམ་གཉིས་མེད་དོན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཐམས་ལ་པའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་ཞེན་སྤྲོད་ས་
ནས་འཆི་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱར་ལམ་དུ་འབྱེད་བ་དོན་དམ་སྤོང་པ་ཆེན་
པོའི་རྣལ་འབྱོར། བར་དོའི་རྒྱུང་སེམས་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བ་ཀྱན་ཚྭ་སྤྲོད་
ཚེ་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར། སྐྱེ་སྤྱིད་རགས་པ་འཁོར་བཅས་སྤྱལ་སྐྱར་སྤྱོད་བྱེད་གྱི་

ནལ་འབྱོར་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟའོ། །ཁྱིམ་འདི་རིམ་པ་གསུམ་ནི་དེ་
 ཟམང་ལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་པའི་བར་དང་མཐུན་པ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་
 པ་དང་། བཅོས་ནས་བུ་ཚེ་འཁོར་འདབ་རྒྱས་པའི་བར་དང་མཐུན་པ་ཕྱག་རྒྱ་
 སྟོམ་བཅས། རར་སོན་ནས་བཅད་རིམ་དང་ཁེ་དྲག་སྐྱབ་པ་དང་མཐུན་པ་ཆོམ་
 བུ་ཆོགས་སྐྱབ་ནམས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིམ་དུ་གཤམ་ལག་དོ། །

ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་ལའང་། དེ་མེད་ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་སྦྱར་ན། བར་
 དོའི་རྒྱང་སེམས་པ་མའི་ཁྱུ་ལ་གྱི་དབུས་སུ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ལྟར་གསུང་
 ཡིག་འབྲ། མེར་རྩུ་ལྟར་འབྲང་གི་གནས་སྐབས་ལྟར་ཕྱགས་ཕྱག་མཚན་
 དང་། གོར་ཉ་རུས་སྤལ་ནས་ལུས་ཚྡོགས་ཏེ་བཅོས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཚྡོགས་པ་ཞེས་
 ཏེ་རུ་ཀ་གསྟོན་དངས་ནས་ལེ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་སྟོན་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་ཚྡོགས་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་
 ཏེ། འདི་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཁྱིམ་ལས། ལྷ་ཡི་ནམ་པའི་སྦྱར་བ་ཡི། །ཟླ་བ་དེ་མེ་ལ་སོགས་
 རིམ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་སུ་ལག་དོ། །རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ནལ་འབྱོར་
 ནི། ཚྡོགས་པའི་རིམ་པ་ཞེས་བྱར་བ་ཚེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་

སྤྱི་འཛི་བར་དོ་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་གསུམ་སྟེ་གཞི་འབྲས་
 དེ་གཉིས་ཆར་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བྱས་ནས་ཆོག་གས་རིམ་གྱི་སྤྱིན་གྱིད་དུ་
 སྒྲོམ་པའི་དག་ཆོག་སྤྱིན་གསུམ་གྱི་གནད་ཚད་བའི་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་
 བེ་བསྤྱད་རིམ་དང་། སྤྱི་འཛི་བར་དོ་སྤྱི་གསུམ་དུ་དངོས་སུ་སྤྱུར་བའི་ལམ་གྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་མ་བཅོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་ཆོག་གས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་གོང་མ་ཁ་ཅིག་ཀྱན་བཏགས་བསྤྱད་རིམ་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཆོག་གས་རིམ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དགོངས་པ་ཟབ་བོ།

ཡང་གཉིས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་མོས་མཉོམ་གྱིས་
 ཐུན་དེའི་ནང་དུ་སྤྱང་འཁོར་ནས་གོ་བགོ་ལུས་སྤྱང་བར་གྱི་སྤྱོད་ཐབས་ཚད་
 བར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མོས་སྒྲོམ་དང་། སྤྱང་ཆེན་སོགས་ལྟ་བུ་སྤྱུམ་ལ་གཡོ་
 ཐོབ་གོམས་བརྟན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལྟ་ཆོག་གས་པ་ན་གདོད་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐར་ཆགས་སུ་སྤྱོད་པ་དེས་ཆོག་གས་ཏེ་ལམ་རིམ་ལས་
 དེ་ལྟར་བཤད་དོ།

མོས་སྒྲོམ་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཐུན་བཞིར་སྒྲོམ་པའི་སྤྱོད་པས་

བསྐྱེད་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པའང་ཡོད་མོད་གྱི། བཀའ་སྲོལ་འདི་ལས་ཆེར་མི་
འབྱུང་ལ། བྱམ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོང་བར་སྒྲོམ་པ་ལ་མོས་ངེས་
གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མོས་སྒྲོམ་གྱིས་བྱུང་བ་ནི་འདིར་ཡང་མི་བཞེད་དེ། ངེས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་སྐྱབས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མོས་སྒྲོམ་འདི་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་གིས་བྱུང་བ་ཅིང་། དེར་བྱམ་པའི་ནང་དུ་
ཆོང་བར་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྒྱ་སྒྲོམ་མན་ཆད་ཀྱི་བཞི་པོ་ཙམ་ཡིན་
ཡང་། སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་མ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་པ་པོ་མང་པོས་ཚོགས་
སྐྱབ་བྱེད་པའང་མོས་སྒྲོམ་དུ་བཞག་དགོས་པས་སྤྱིར་མོས་སྒྲོམ་གྱི་ལྷ་ག་ཡོད་
དོ། །ངེས་ཚོགས་ལ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་སྒྲོབ་རྒྱལ་ཡང་
གང་ཟག་གི་བྱེད་པར་གྱིས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་
ནས་བསྐྱེད་ཚོགས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲོབ་རྒྱལ་དང་། བསྐྱེད་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་ནས་
ཚོགས་ཅིང་ལ་འཇུག་པའོ།

དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པས་གཡོ་བའི་
ཉམས་ཅི་གཟར་གྱི་འབབ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཐོབ་པའི་ཉམས་རོང་བྱུང་དོག་པོའི་

འབབ་ཁྱུ་ལྟ་བུ། གོམས་པའི་ཉམས་བྱང་ཐང་གི་དལ་འབབ་ལྟ་བུ། བརྟན་པའི་
 ཉམས་མཚོ་རྒྱུང་སེར་བུས་བསྐྱོད་པ་ལྟ་བུ། མཐར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་རྒྱུ་མཚོ་
 རྒྱབས་དང་བལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉམས་ལྷ་ཚྭ་ལྷ་ཚྭ་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ཁོག་
 ལས་ཚྭ་ལས་རིམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཉམས་ལྷོང་ལ་འདྲིས་ཆ་ཐོན་པ་ན་སྒྲིང་
 རྗེ་སྤྱུ་མ་བཅོས་ནས་སྒྲོམ། དེ་ཚྭ་ལས་རིམ་མ་བཅོས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་སྤྱུ་མར་སེང་
 སྟེ་ཉམས་ལྷ་ཚྭ་ལས་པ་ན་ཕུག་རྒྱ་གཅིག་པ་ཕྱ་ར་གསལ་དམིགས་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་ལ་སྤྱང་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་ཚྭ་ལས་རིམ་གྱི་ལྷ་སྤྱུ་རྒྱ་གཅིག་མཐོང་ལ། དེ་ལ་
 གསལ་བརྟན་གྱི་རུས་པ་རྟེན་པ་དང་། ཕུག་རྒྱ་སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་
 དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་དང་རིམ་གྱིས་ཚྭ་ལས་རིམ་དུ་གོ་འཕེའིང་། སྤྱོས་
 བཅས་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཚྭ་ལས་སྤྱུ་བ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཉེ་རྒྱུས་མཚམས་སྤྱར་བས་
 འཕགས་ལམ་འགྲུབ་པ་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་གཅིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུ་ནི་ཚྭ་ལས་
 རིམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། ཚྭ་ལས་
 པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཚྭ་ལས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ།
 གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐོབ་དུ་སྒྲོམ།

དེ་ནས་སློང་རྩེ་སྐྱུ་མ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ། དེ་ལྟར་བྱའི་རིམ་པས་སྒྲོམ་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རིམ་མཐར་སོན་པ་ན་ཆོག་ས་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རིག་
 འཛིན་བསྐྱུ་བས་ཏེ་མ་ཁའ་སྐྱེད་ཀྱི་ཞིང་སོགས་ཉལ་ཞིང་དཔའ་བོ་མ་ཁའ་
 འགྲོའི་ཆོག་ས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྩོག་ས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷ་མཐར་
 དབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གོལ་ལམ་རིམ་གྱིས་པ་གཙོ་བོ་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་རྒྱལ་དངོས་སྤྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱུང་པའི་ས་བོན་ཙམ་སྒྲོམ་ནས་ཏིང་འཛིན་
 ལྷ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་བྱུར་ཙམ་བརྟེན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པ་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་
 འཛིན་ཅིག་ཆོས་སྐྱེའི་ངོ་བོར་བལྟ་བ་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར། དེ་ལྟར་མ་
 ཏོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟར་བྱའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སློང་རྩེ་ལོངས་
 སྐྱེའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པ་སློང་རྩེ་སྐྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར། སྟོང་ཉིད་
 སློང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་སེམས་ཨ་དཀར་པོར་བསྒྲོམས་ནས་ཡི་གེ་སྟོ་
 བསྐྱུ་ལ་དམིགས་པ་སྤྲ་བ་ཡིག་འབྲུ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་

རིགས་ཀྱིས་རྩ་བའི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལྷ་གསུམ་དང་
 དབུ་རྒྱན་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སྟེ་ཡན་ལག་གི་ལྷ་དགུ་
 དང་བཅས་པར་སྒྲོམ་པ་རགས་པ་ལྷ་སྐྱུ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ་ཐ་
 རགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་སངས་རྒྱས་གྲགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་རིགས་ཐ་
 དད་ཀྱི་གཙུག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རིགས་ཐ་
 མི་དད་ཀྱི་གཙུག་གཅིག་སེམས་བྱས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བཞོམ་བྱུར་ལམ་དཔེ། དེ་འབྲེལ་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཚུལ་བྱ་སྤྱོད་པ་གཉིས་དང་གྲངས་དང་ཞལ་ཕྱག་སྤྱོད་པ་སྟེ་
 ཕྱག་རྒྱ་སྤྱོས་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱོད་མི། ཞི་དཀྱིལ་
 འབྲིང་པོ་ལྷ་ཞེ་གཉིས་མ། རྒྱས་པ་དེའི་སྟངས་ཏུ་རིགས་རྒྱུང་གི་སེམས་དཔའ་
 ཡབ་ཡུམ་བཞི་བརྩ་བསྐྱན་པས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ། བསྐྱུས་པ་རིགས་ལྷ་
 དང་སྒྲོ་བ་ཡབ་ཡུམ་བཅོ་བརྒྱད། ཁྱོད་ཀྱིལ་འབྲིང་པོ་ཡོངས་གྲགས་ང་བརྒྱད་
 ལ་ཁྱོད་ཅུ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱན་པས་དོན་བརྒྱད། རྒྱས་པ་དེ་ལ་རིགས་རྒྱུང་བསྐྱན་
 པས་བརྒྱད་པ་བཅོ་བརྒྱད། བསྐྱུས་པ་ལྷ་བརྩ་རྩ་བརྒྱད་པ་རྣམས་སོ།།

ཚུལ་བྱ་མི། མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་རྩེ་རྩེའི་རིགས་རྒྱུང་བཞི། སྒྲོ་བ་

ཡབ་ཡུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་
བོ་རིགས་ཀྱང་དང་བཅས་པ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལས་སྟོང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་སྤངས་པའི་
ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བརྒྱད་བསྐྱེད་པས་ཞེ་དུག་མ་དང་། རིགས་ལྔ་རིགས་ཀྱང་ཁྱོ་བཅུ་
ཡབ་ཡུམ་སྟེ་བདུན་ཅུ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཚོམ་བུ་གཅིག་གསུམ་ལྔ་པའོ།

ཁྱོ་བོའི་སྐབས་སུ། གནས་ཡུལ་སློ་སླྱང་དབང་མོ་རྣམས་ཡོད་མཉམ་
ལ། དེ་མེད་རིགས་ཀྱི་གཙོ་འཁོར་བཅུ་དང་ཁྱོ་བཅུ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
བརྒྱད་མ་དང་། བྱླ་དང་པདྨ་འི་གཙོ་འཁོར་ཡང་བསྐྱེད་པའི་གོ་བརྒྱད་མ་
དང་། རིགས་ལྔ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པས་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད་པ་⁽⁷⁾ རྣམས་
སྤེལ་བཞིན་འོ།

གངས་ནི། ལེ་འུ་བརྒྱད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་། ཉི་ཁྱི་བཞི་སྟོང་
དང་། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་སྟོ་བ་དང་གསུམ། དེའི་རིགས་པ་ཁྱོ་བོ་ལའང་
སྐྱུར་བས་ལྷ་གངས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་། བདུན་ཁྱི་དུག་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པ་དང་། བསམ་ཡས་ལྷན་གྲུབ་སྟེ་སྟོ་བ་གསུམ་མོ། བསམ་ཡས་

(7) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༥༩། ཐའི་དཔེ་རིང་། ༩༡། ༥། ༩་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ལྷན་གྲུབ་སྒྲོ་བ་ལ་འཕགས་ལམ་པ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚུན་
ཆད་ལ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྒྲོ་མི་རུས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་མི་རུས་པ་མིན་ནོ།

ཞལ་ཕྱག་ནི། ཞི་བ་རྒྱས་པ་ཐུབ་དུག་དང་ཡུམ་རྣམས་མ་གཏོགས་ཐམས་
ཅད་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་དང་། འབྲིང་པོ་རྒྱལ་བ་རིགས་དུག་ཅོམ་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དུག་པ། བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ཁྱོ་
བོ་ལ་གཙོ་བོ་དབྱུ་ཕྱག་གངས་མེད་དང་དབྱུ་དགུ་ཕྱག་བཙོ་བརྒྱད་པ། འཁོར་
གྱི་མ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་སོགས་རྒྱུད་ནས་བཤད་ཀྱང་
བརྒྱད་པ་འི་ཕྱག་བཞེས་སུ་རྒྱས་པ་ལ་རིགས་ལྟ་དང་། འབྲིང་པོ་ལ་གཙོ་བོ་
ཅོམ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་པ་དང་། བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་
གཉིས་པ་འོ།

དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྒྲུབ་ཅིང་རྩལ་ཐོན་ནས། སྤྱར་དེ་
རྣམས་ཐུན་རེའི་ནང་དུ་ཆོང་བར་བསྒྲེམས་ཏེ་བོགས་འདོན་པ་འཕམ་ཁྱད་པར་
དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གསུམ། ཐུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ལྟས་གཞི་བཟུང་བ། བསྐྱེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞེས་གཞུང་བསྐང་

བ། འབྲས་བྱ་རིག་འཛིན་འབྲུག་པའི་དུས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་
 དབང་བར་ཆད་མེད་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སར་གཡོས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྐྱབ་
 གཞུང་སྤྱོད་པ་དང་། གསང་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པའི་ཁང་པ་རིམ་གསུམ་བཅིགས་
 པ་གནས་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཟའ་སྐར་སྤྱོད་བྱེད་ཆོས་གངས་སོགས་ལེགས་
 པའི་དུས་ཕུན་ཚོགས། འཛོལ་ཟས། རྒྱུན་སྒྲིག་སྒྲུབ། སྐྱབ་པ་ཇུས། མཆོད་པ་
 ཇུས་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཆོང་བར་འདུགས་པ་ཡོ་བྱད་ཕུན་ཚོགས། སྟོན་པ་མཛོད་
 ལྡན་ཐུ་བོ་ཇུགས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ལྡན་གྱི་སློབ་དཔོན་
 དང་། སྟོན་པ་མཆོད་བཅོམ་རྟོགས་པ་གསལ། །སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་གྲུབ་ལྡན་གྱི་
 འཁོར་ཏེ་སྟོན་འཁོར་དེ་གཉིས་སྐྱབ་པ་པོ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱ་
 སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འདུས་པ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཆོགས་པ་དང་། བསྟེན་སྐྱབ་
 རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ལ་དུ་རྒྱུད་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་ལྟོ།།
 གཉིས་པ་ནི། སྐྱབ་དུས་ཀྱི་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིའི་དང་པོ་བསྟེན་པ་ལའང་སྟོན་དུ་བྱ་
 བའི་དང་། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་བསྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་སྤྱོས་བཅས་
 མན་ཆད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ས་ཚོགས་སྤྱོད་། ལྷག་པ་སྤྱོད་། མཚམས་གཙོད་། དགྲིལ་
 འཁོར་གྲིས་ལིང་རྒྱན་བཀོད་པ་རྣམས་སྤོན་དུ་བཏང་སྟེ། གྲུལ་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་
 བས་རྟགས་གདབ་པར་བྱ། དེ་ནས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་
 དང་། ལས་རིམ་གྱི་ཏིང་འཛིན་ལྷ་པོ་བསྐྱེལ་ལ་འཛབ་ཁ་སྤྱོད་ནས་གསལ་
 བ་གསུམ་ལྷན་གྱིས་འཛབ་བཟླ། དགྲིལ་འཁོར་སྤྱོད་བཏང་ལ་བསྐྱེལ་ཞིང་
 ཚོགས་མཚོད་སོགས་བྱེད་པ་རྒྱབ་དང་པོའི་བསྐྱེལ་པ་སྤྱོད་བསྐྱེལ་པའི་ཡན་
 ལག་ལས་རིམ་དེ་དང་མཐུན་པས་འཛབ་གྱི་ཚེ་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་སྤྱོད་བསྐྱེལ་
 དངོས་གྲུབ་གྱི་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཙམ་སྐྱབ་པའི་དུས་གྱི་སྤྱོད་ཚུན་ཆད་
 བརྩོན་པ་ཉེ་བསྐྱེལ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱོད་སྤྱོད་མར་འོད་ཟེར་དཀར་པོའི་སྤྱོད་བསྐྱེལ་
 དངོས་གྲུབ་དབང་དུ་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དངོས་གྲུབ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་
 ཆེས་པ་བྱུང་བ་ན་འོད་ཟེར་མཐིང་ཁས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེལ་ཞིང་ལྷ་དང་རྣམས་
 དང་ཡུམ་གྱི་མཁའ་རྣམས་ལས་དངོས་གྲུབ་གྲང་བ་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་
 གོ་རྒྱུད་ཉིད་ལས་ཚོགས་སྐྱབ་སྤོན་པ་ན་ཞེན་མེད་གྱི་དང་ནས་འདོད་ཡོན་གྱི་
 ཡོ་བྱེད་ལྷ་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཚུལ་འབའ་ཞིག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས་

ཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་པོ་ནི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་རྟོགས་པ་འབར་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེའི་མཐུས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 སྤུལ་བཞིའི་རྒྱུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྱུར་བས་སོགས་འདོན་དུ་
 འགོ་ལུགས་དང་། དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་དེ་ཡིན་
 རོ། །སྦྱིར་བདེ་བ་དང་། བྱུང་པར་ཞུ་བདེ་ལམ་བྱེད་ལ་རྟོགས་རིམ་གྱི་མ་ཁྲུབ་པ་
 རི་གྲགས་ཆེ་བས་མ་བྱེད། །འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དངོས་གྲུབ་སྤང་བའི་སྐབས་
 མ་གཏོགས་པར་ཨ་ལི་ཀ་ལིའི་ཡོ་བྱེད་ལ་སྦྱོང་རྒྱུ་ལ་གསལ་བར་མ་སྒྲིམ་
 གྱང་། མེད་པ་མིན་ཏེ། སྦྱོབ་ཐབས་གྱི་མཚོན་པའི་ནང་དུ། འབྲིལ་བའི་མཚོན་
 ཆེན་མཉམ་སྦྱོར་བས། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙུན་འགྲུས་དྲག་པོས་བསྐྱབས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་སོགས་
 པའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་ན་ཕྱང་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་རིག་འཛིན་
 གྱི་ལུས་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་ལྟ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཐོབ་སྟེ། འདོད་
 གཟུགས་གྱི་རིག་འཛིན་གཉིས་གང་འཐོབ་ནི་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
 བྱེད་པར་གྱིས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་རིག་འཛིན་ནི་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོའོ། །ལམ་རིམ་
 ལས་ནི་བའི་ཆོག་སྒྲུབ་གྱིས་རབ་ཁྲ་བ་དུག་དང་། ཐམས་ལོ་གཅིག་ཁྲ་བ་
 བཞིན་དང་། ཁྲོ་བོས་རབ་ཁྲ་བ་གཉིས་དང་། ཐམས་དུག་ན་འགྲུབ་པ་སོགས་
 གྱི་ཁྱད་གསུངས་པ་ལ་འཛིན་འཐོར་འབྲིལ་གྱི་ཁྱད་དུ་བཞེད་པ་འང་ཡོད་མོད་
 གྱི། སལ་ཆེར་སྒྲར་སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཁྲོ་བོ་བར་ཆད་འདུལ་བ་དང་། དུག་
 ཅིང་སྒྲུར་བའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་ལྟར་བཞེད་ས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་བྱས་ན་
 བདེ་ཞིང་། དངོས་གྲུབ་གྱི་ཕོ་ཉེ་དབང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་ཅུང་ཟད་ཞུགས་སམ་
 སྐམ་མོ།།

མཐུ་ཡོ་གའི་རྒྱད་གཞན་ལས་ཆོག་སྒྲུབ་སྟོད་གྱི་མཐར་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་
 ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་ད་དུང་སྒྱིན་སྟེག་དང་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་བར་དུ་བརྒྱུད་
 དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་དེ་དག་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཆོག་སྒྲུབ་གྱི་
 དུས་ཉིད་དུ་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནི། སྒྲུལ་བསྐྱེད་རིམ་ཅུང་ཟད་
 བརྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཆེར་བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་སྟོད་པས་ཀྱང་སྒྲུལ་ལྟར་བྱེད་པར་

ལལ་དུ་པས་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ལྟ་བུའི་འབྱེད་དགོས་སམ་བརྟག་པར་བྱའོ།།
 ཕྱག་སྐྱེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གོང་འོག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་
 སུ་ལལ་དུ་པའི་རང་སྒྲུང་རིས་མེད་ཀྱི་གོ་དོན་སྒྲིག་ཏུ་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་
 ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཡུལ་དུས་ཚད་ཅན་འཛུམས་
 པར་གསུངས་པའང་འདི་དང་ཚུལ་མཚུངས་ལ། རང་སྒྲུང་རིས་མེད་ཀྱི་
 ད་ཀྱིལ་འཁོར་ལ་གྲངས་ཚད་དང་ཞལ་ཕྱག་སོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་
 ཀྱང་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་ངེས་པ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་དོན་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་
 ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱེད་མི་རུས་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅེས་
 བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་ནི་
 བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྩོགས་རིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟ་
 ནི། དང་པོར་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་གཞན་བཏང་སྟེ། ལུས་གནད་རྣམ་
 སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པས་འདུག་ལ། སེམས་ཀྱི་གནད་བཞག་ཐབས་
 གཉིས་གང་རུང་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། བཞག་ཐབས་གཉིས་ནི། སློ་ཆེ་བ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དང་། སློ་ཆུང་བ་གདམས་ངག་གི་སློབས་ཀྱིས་འཛོག་པ་གཉིས་ཏེ། དང་

པོ་ལ་འང་། སྒྲིམ་བུ་ལ་གྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་གོ་སྒྲིམ་པ་དྲན་ཙམ་གྱིས་
 རིག་པ་ཡུལ་མེད་དུ་སལ་ལེར་འཛོག་པ་རིག་པ་སྤྱི་ལུགས་སུ་དང་། སྤར་
 གཏན་ལ་པཐས་པའི་ལྟ་བ་དྲན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ངང་ལ་གསལ་བ་སོ་མ་
 ཤོར་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལ་འཛོག་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་
 བད་དུ་རང་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་དེའི་ངང་
 ལ་མ་བཙོས་པར་འཛོག་པ་སྟེ། གསུམ་ཀ་: སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་⁽⁸⁾ལ་འཛོག་པར་
 བྱུང་མེད་ཀྱང་འཛོག་བྱེད་གྱི་ཐབས་སམ་སྒྲིམ་འབྲ་བ་ལས་དབྱེ་ལོ།

གང་ལྟར་ཡང་ཆེ་གཅིག་དུ་དང་། བར་མ་ཆད་པར་བསྐྱབས་པས་གཟུང་
 འཛོན་རགས་པ་དང་བུལ་བའི་འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཛོན་དུ་གྱུར་
 བས་སྟོང་གཟུགས་ཞེས་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲུང་
 ངམ་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་སྤྱི་མའི་གྲོང་ཁྱེར་
 ལྟར་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ཅན་མཐའ་གྲས་པ་འཆར་ཏེ། གོམས་པ་
 ཡུན་བསྐྱིངས་པས་འོད་གསལ་ཇི་འབྲུག་དུ་འགྲོ་ཞིང་། ཇི་ཙམ་འབྲུག་པའི་

(8) མགོ་ལོག་དེབ་གཟུགས། ༡༠༩, ༡༠༧ བཤེད་པེ་རིང་། ༧༩༡, ༩༩༢ སེམས་དེ་ཉིད་།

འི་མ་པ་ལྟར་སྟོང་ག་ཟུགས་དེ་དག་ཇི་དྲངས་ཇི་གསལ་དང་ཆེར་མཆེད་པར་
འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་བྱའི་འོད་གསལ་དེ་ལ་འབྱུང་པའི་ཀུན་རྟོག་གིས་སྟོང་པས་སྟོང་
པ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆོ་སྟོང་ག་ཟུགས་ཤར་བ་དེ་ལ་
གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་འོད་གསལ་རང་གི་བཞུགས་ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་
ལ་བསྐྱེད་བ་རྩལ་འདོན་བྱེད་པར་མཛོན་ནོ།

དེ་བྱང་བར་གོ་མས་པ་ན་འོད་གསལ་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲུང་བ་དེ་རྣམས་ལ་
བསྐྱེད་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་འི་ས་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲར་ལས་ཀྱང་
ཆེར་མཆེད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་བདེ་བའི་ཡོ་ལང་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བར་འགྱུར་
ཏེ། དེ་བཟུང་པའི་ཆོ་སྟོང་ག་ཟུགས་ལ་ལས་རུང་གི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་
པས། རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཇོགས་འི་མ་པའི་ལྟ་སྟེ་རྒྱ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བུས་
པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་ལྟར་རྩལ་འབྱོངས་པས་དེ་ལས་ལང་བ་ནའང་
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ག་ཟུགས་བཞིན་དུ་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཇི་ལྟར་པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་

བྱུང་འཆར་ཏེ་སྒྲིབ་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་རོ།

དེ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ས་བྱུང་འབྲེལ་བྱེད་ཆོ་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་བུའི་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གང་ལྟར་ཡང་འཕེན་པའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྟོང་གཟུགས་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་པའི་རྣམ་པར་སང་པ་ནི་
:རྒྱུ་⁽⁹⁾གཅིག་གི་རྣམ་འབྱོར་ཏེ། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུབ་སྟེང་ལ་ཡང་ཀུན་
བཟང་ཡབ་ཡུམ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཆུང་ས་པས་དེ་ལྟར་བཞུགས་
གྱི། སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཅིག་ལས་མི་འཆར་བ་ནི་མིན་པ་འདྲའོ།

བཀའ་སྲོལ་འདི་ལས་རྒྱ་གཅིག་གི་འགོ་བརྒྱུམས་པ་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་
ལྷ་སྒྲུབ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོའི་སྟོང་པ་དང་གཉིས་པའི་
སྒྲིབ་ཆེ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་སྟོང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་གྱི། བྱུང་འཇུག་གི་སྒྲུབ་དོས་མིན་
ནོ། །དེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོས་བྱུང་འཁོར་ལོ་སྟོབ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྒྱུན་
ཅུང་ཟད་ལས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་དང་ཆོས་བྱུང་རྣམ་པ་མཐའ་
ཡས་པ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་གྲངས་སྟོབ་པའི་སྐབས་ལྟར་གྲངས་མེད་པ་

(9) མགོ་ལོག་དེ་བཟུགས་༡༠༥༥། ༩༩།

མ་འདྲེས་ཡོངས་ཚྲོགས་སུ་འཆར་བ་ནས་བཟུང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ཕྱག་
རྒྱ་སྒྲོམ་བཅས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུལ་བཞིའོ།

ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་འདིར། སྤང་ཁམས་སོགས་ཉོག་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལྟར་སྒྲོང་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་སྒྲོམ་པ་དང་། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ཡང་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལྟ་དེ་དག་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཐམས་
ཅད་ཆོང་བར་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་དག་པ་གཅིག་ཀྱང་དག་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་རྩྱལ་དེའང་ཉོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་
པའི་སྒོག་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་བའི་སྤང་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་ལུས་
ལ་བཀོད་པའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ལྡན་པར་
དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པས། ལྟ་ཉོག་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་བསྐྱེད་ཚྲོགས་
ཀྱི་ལམ་གནད་གཅེས་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་།

དེ་དག་སྒྲོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་རྣམས་སུ་འང་མཉམ་བཞག་གི་རྣལ་
འབྱོར་གང་ཡིན་དེས་སྒྲུང་སྒྲོད་ཐམས་ཅད་རྒྱས་བཏབ་ནས་རྣལ་འབྱོར་དེ་དང་

མི་མཐུན་པའི་རྣམ་ཏྲུག་སྒྲོམ་པའང་གནད་གཅིག་སྟེ་འདི་ནི་ལ་དོར་བ་སྒྲིང་
པའི་ཐད་ན་གསལ་ལོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་མོ་ཉིང་རེ་འཛིན་གང་ལ་སྒྲོབ་པ་དེ་ཉིད་མཚན་མའི་རྣལ་
འབྱོར་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡང་རྒྱུད་འགྲེལ་ལས་སྟོང་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་སང་པའི་
དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་མཚན་མའི་གཉིད་འཐུག་གི་འོད་གསལ་གཉིས་སྟེལ་
ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། སྒྲིང་ཇེ་སྒྲུ་མའི་སྐབས་སུ་ཉིན་སྤང་དང་མི་ལམ་གྱི་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མར་མཐོང་ཞེས་བྱུང་བས་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་གཉིས་
གྱིས་གཉིད་དང་མི་ལམ་སྒྲོང་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། ཚུལ་དེས་མི་
ལམ་གྱི་སྒྲིང་ཇེ་སྒྲུ་མ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོས་སུ་བསྐྱར་ནས་སྒྲོམ་པའང་གོ་བུས་
ལ། སྤར་ལམ་རིམ་བྱངས་པར། འཆི་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། །སོགས་གྱིས་
འཆི་བ་དང་སྟོང་ཆེན་བསྟེ་བ་དང་། བར་དོ་སྒྲིང་ཇེ་སྒྲུ་མ་དང་བསྟེ་བ་སོགས་
ཀྱང་ལེགས་པར་ཐོན་པས་བསྟེ་བའི་མན་ངག་ཅེས་པའི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་
དོན་ཚད་བཡིན་ནོ།

འོན་ཀྱང་འདིར་མི་ལམ་དང་བར་དོའི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོས་སང་པ་དང་

སྐྱེ་བ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་གཞན་དང་མི་འདྲའོ། །དེའང་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་
གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་བྱམ་མོང་གི་སྒྲིང་བ་
རགས་པ་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲིང་ཁོ་ནའི་གྲོགས་བཟུང་སྟེ་བལྟས་པས་
གྲུབ་མཐའ་འོད་གསལ་མཛོལ་སུམ་དུ་སང་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་བྱམ་མིན་
དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྒྲོ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་བྱམ་མིན་ནི་
སྒྲོང་གཟུགས་ལ་བྱའོ།

དེ་འདྲའི་སྒྲིང་བ་དེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་པོར་མཐོང་ནས། གཉིས་པར་ངི་
ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་དབང་སྒྱུར་བསྒྱུ་བ། གསུམ་པ་ནས་ལྟ་སྒྱུར་བསྒྱུར་ཏེ་ཅལ་
སྒྱུངས་པས་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའི་སྟངས་ཀྱི་ཕྱིན་ཏུ་སྒྲིང་བ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་སྒྲོ་བའི་རུས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་གིས་བསྐྱེལ་
ནས་གསལ་བར་སང་ཅིང་། གཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཤེས་འཇུག་གི་ལམ་མ་བུ་
འཕྲོད་དེ་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲིང་གི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་གནས་པ་འགྲུབ་པའི་རུས་པ་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་
ཇོགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་འཕྱུལ་དུ་བའི་ལམ་གནད་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐབས་གྲོལ་

གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་དཀའི་མདུད་པ་འདི་ལས་འགོལ་དཀའ་བ་མེད་
པས་རྩལ་ཅི་ཡོད་ལུང་ནས་སེམས་པ་གཅིས་སོ།།

རྒྱ་སྤྱོས་མཐར་ཕྱིན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་འབྱོར་པ་དང་དབང་པོའི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་འདུས་པ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུ་དུ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་བཅ་ཡང་ན་སྟོང་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་བསྐྱབས་ཏེ་
ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོར་བ་ནི་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བར་ཆད་མེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་རྒྱ་སྤྱོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་བའི་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་
ཞིང་། དེས་སྟོང་ཆེན་སོགས་གཞན་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལེན་དགུ་པ་རྩ་འགོལ་ཀྱི་ཚོགས་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པའི་
དུས་བསྐྱེད་པ་འགྱུར་བ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ཚོགས་སྐབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་ཆོས་བྱ་གཅིག་པ་དང་གསུམ་
པ་སོགས་གང་བསྟོམ་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་གི་བྱུང་འཇུག་
པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་གཅིག་དང་ཚོགས་སྐབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱོས་བཅས་བོར་བའི་

ཐོད་ཀྱི་ལ་བ་ཡོད་པར་ལའད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྱུར་དགོས་སམ་དཔྱད་དོ།

ཤེས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ལ་ཚོགས་སྒྱུར་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིམ་ལྟུང་སྒྲིམ་ར་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཚོགས་སྒྱུར་གྱིས་
འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གྲུབ་པའི་བར་རྣམས་ཚོགས་ལམ་དང་། རྟོགས་
རིམ་ལ་ཞུགས་པ་ནས་སྒྱུར་ལམ་དུ་འཛིན་པར་ལའད་པ་སྒྱུར་བཅེད་པའི་
རིམ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་བྱིམ་དང་འགྲིགས་ཤིང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལའད་
སྒྲོས་དང་ཡང་མཐུན་པས་བཟུང་བདེ་མོད། བསྐྱེད་རྟོགས་སྒྲུག་ནས་སྒྲིམ་
པའི་སྒྲོགས་ལ་རྣམ་གཞག་གཞན་དགོས་པས་སྒྱུ་འབྲུལ་རང་གི་ལའད་སྒྲོས་
སྒྱུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། སྒྱུར་ལམ་ཚོགས་སྒྱུབ་ཅེས་གྲགས་
ཆེ་བ་ལྟར་དགོས་སོ།

སྒྲུགས་སྒྲིམ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་བསྒྲིམ་སྒྲོབས་ཀྱི་རྒྱུར་སེམས་དབྱ་
མར་ཚུད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་
ཡིད་བཞིན་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་སོགས་མང་པོ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་
པའང་སྒྲོགས་འདི་ལ་འཐད་དོ།

དེའང་ཇི་སྲིད་བཅོས་ཤིང་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་
 ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རམ་མ་བཅོས་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་ན་སྦྱོར་ལམ་པར་འཛོགས། ཚོགས་ལམ་དུ་
 འཛོགས་པ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ཡང་། ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་མ་བཅོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཚོགས་ལམ་དུ་འཛོགས་པ་མི་འགལ་ལོ།

འདིས་ཇོགས་རིམ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྡོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་མ་སོང་བའི་གནད་གྱིས་ཇོགས་རིམ་པའི་རྒྱ་སྒྲོས་གྲུབ་པའི་འོག་ཏུ་རང་
 བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོ་བ་སྤྱི་རྩལ་སྤྱད་དགོས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲུ་མ་
 བཞི་ཀ་ཚོགས་ལམ་དུ་འཛོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་སྒྲོས་ལས་བསམ་
 ཡས་ལྟར་གྲུབ་སྦྱོ་བའི་ཐད་འདིར་ཞིབ་ཆ་ཅུང་ཟད་དགོས་སོ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་ཇོགས་སྒྲུག་མའི་ལྷགས་འདིར་སོ་སྐྱེའི་སའི་
 ཇོགས་རིམ་གྱི་ཡོན་ཏན་པལ་ཆེར་ཚོགས་ལམ་ཉིད་དུ་ཇོགས་པར་འདོད་
 དགོས་ཤིང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་བློ་སོགས་བཞིའི་དབྱེ་བ་བྱས་པའང་མ་མཐོང་
 བས་སྒྲུ་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་ལམ་གྱི་འགྲོས་གནད་དང་མི་འདྲ་བ་ཆེས་ཆེ་བ་ཞིག་

འོང་བར་གོ་སྟེ། ད་དུང་མ་ཁས་པ་ཞུས་ཤིང་བརྟག་དབྱེད་མཛད་པར་
ཞུའོ། །སྐྱ་གཅིག་མན་ཆད་ཆོག་ས་ལམ་དང་། སྒྲོས་བཅས་ནས་སྒྲུར་ལམ་དང་
ལོ་ཆོད་བསྟན་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ་འདིར་མ་བཟོད་དོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གྱུར་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ལམ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས།
ལམ་ལ་མཐོང་སྒྲིམ་མཐར་ལམ་གསུམ་དང་། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ།
ཞུས་སྒྲིམ་ཆོད་བར་ཕྱག་སྐྱེད་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་པ་ལྟར་རིག་འཛིན་ཞུས་པ་
བཞིའོ། །དང་པོ་ཞུས་སྒྲིམ་རིག་འཛིན་ནི།

ཞུས་སྒྲིམ་གྱི་ལུས་རྟེན་རགས་པ་དང་མ་བུལ་བར། སེམས་ཡིད་དམ་གྱི་
ལྷ་སྐྱར་སྒྲིམ་པ། ལུས་རྒྱ་དང་བུལ་མ་ཐག་ཕྱག་ཆེན་རིག་འཛིན་ལ་སྒྲུར་ངེས་
པ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་མཐོང་ལམ་པའོ། །དེ་ཐོབ་པ་ན་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲིང་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲུབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་
གཞན་མང་པོ་ཡང་ཐོབ་བོ། །འདི་ལ་ཞུས་སྒྲིམ་གྱི་ལུས་རྒྱས་བཅིང་བའི་ཆ་ནས་
དང་། སེམས་ལྷ་སྐྱར་ཞུས་པར་སྒྲིམ་པའི་ཆ་ནས་ཞུས་སྒྲིམ་རིག་འཛིན་ཞེས་སྒྲ་
བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་གསུངས་སོ།།

ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་ནི།

ལུས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པ། འཁོར་སྐྱུར་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་གཙོ་
 བོའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ་པ་སྟེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་ལག་རྩེས་སུ་གྱུར་པའི་
 དབང་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་དང་། སྐྱུར་གྲགས་པའི་མངོན་ཤེས་དུག་གི་སྒྲིང་བཞི་བྱེ་
 བ་སྟག་བརྒྱུར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའོ།

འདིར་ཟག་མེད་ཅེས་པའི་ཟག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཞན་པ་སྤྱན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་
 འདོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལུས་རང་དབང་མེད་པར་འདོར་བ་ལུས་
 ཀྱི་དང་། ཁམས་བདེ་མི་བདེ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་
 དང་། ལས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ལུས་ལེན་པ་སྒྲུ་གནས་ཀྱི་ཟག་པ་སྟེ་
 དང་པོ་ཅུ་བ་དང་ལྷག་མ་གསུམ་ཡན་ལག་གོ། རྟེ་ལ་རིག་འཛིན་དེ་གཉིས་
 ཀའང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཅུ་བའི་ཟག་པ་བཟད་པའི་
 སྤངས་རྩོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་དབང་པོ་རྣེ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་རགས་
 ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་སྐྱུང་རུས་མ་རུས་སམ་ཡན་ལག་གི་ཟག་པ་གསུམ་
 བཟད་མ་བཟད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་སྤྱེ་བར་ལམ་རྒྱུང་ལས། རུས་པ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་

པའི། མཐོང་ལམ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་ནས་བཤད་དོ། དེས་
ན་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རིག་འཛིན་འདི་གཉིས་ཀ་བགྲོད་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ།
མཐོང་ལམ་ལན་གཉིས་སུ་འགྲོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕྱག་ཆེན་རིག་འཛིན་ནི།

རྩ་བའི་ལུས་རྟེན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་ཅན་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་
དང་། སྤྱུལ་པའི་ལུས་རྟེན་པ་དང་སྤྲད་འཛོང་སོགས་སྣ་ཚོགས་པའི་གཞུགས་
སུ་སྟོན་ཅིང་། ཆོ་དབང་ལས་ཀྱང་གསལ་བརྟན་དག་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་
འབགས་པའི་མདོན་ཤེས་གྱིས་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་དང་མཉམ་པར་འགོ་བའི་
དོན་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགའའི་དབྱེ་བས་དེ་སྟེད་དང་། དགའ་པོ་དེ་
ལ་རིགས་ལྷའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷར་མཛད་པའང་ཡོད་དོ།

ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་ནི།

མཐར་ལམ་པ་ཞེས་ས་བཅུ་པའི་བྱུང་པར་ལམ་ལ་གནས་པ། སངས་
རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་དང་རྟོགས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཅན། རྟོགས་པ་དང་
ཕྱིན་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དང་རྟོགས་མཚུངས་པའོ། རིག་འཛིན་ཕྱི་

མ་གཉིས་སུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་སྤྱོད་བར་
གསུངས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་
ལྷན་སྒྲིབ་མ་ཕྱེ་བར་མཐོང་ལམ་ནས་སྤྱོད་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲོབ་ལམ་
དུ་རིག་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་བསྟོད་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་
དེ། ལྷན་ཏུ་སྒྲོཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ཆོད་བང་ནས་རྒྱུ་ཆེན་དང་ལྷན་གྲུབ་གཉིས་བོར་
ནས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ཙམ་བོར་ནས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་ནས་ལྷན་གྲུབ་བོར་ཏེ་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐོད་རྒྱལ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་དག་གི་དཀར་བའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྒྲོ་ཅུང་ཟད་བཏོད་ན། འདི་
དང་དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་གཉིས་ལ་སྦྱར་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཆེ་ཡང་
སྤྱོད་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་
དང་། དེས་ཕྱང་ཁམས་རགས་པ་སྤྱོད་⁽¹⁰⁾ རྒྱལ་ལ་དགོངས་པ་མཐུན་པར་
རྒྱལ་བ་གཡུང་སོགས་བཞེད་ལ། དེ་ལྟར་ཀྱན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འང་
བཞེད་དེ། སྒྱུ་འཕུལ་རྩི་ལས། ས་དང་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྣམས། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་ནི་

(10) མགོ་ལོག་དེ་བ་གཟུགས། ༡༡༣༡། ༩་སྤྱོད་།

སྒྱུ་འབྲི་ལས། རྒྱུ་དང་བདེ་ཆེན་ལས་འདོད་དེ། རྒྱུ་གཞི་སྒྱུ་བྱེད་འཕེལ་
དང་འགྲིབ། སྤྱིད་དང་མྱ་ངན་འདས་འཕེལ་འགྲིབ། རྣམ་བཞི་འཕ་གསུམ་
མཁ་ལྷ་འཁོར་ལོ། གཉིས་གཉིས་ཀྱི་ནི་གཅིག་མཛོགས། ས་བརྩུ་ཐ་མས་ཡེ་
ཤེས་ས། བཞི་པས་སྤྱིད་དང་འོག་ཏུ་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིད་བཞིན་མཛོད་ཀྱི།

འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་རྒྱུ་སེམས་ལས་རུང་ཆོ། ལམ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རིམ་
བཞིན་འཆར་བ་སྟེ། དབུ་མའི་རྩ་མདུད་གཉིས་གཉིས་གྲོལ་བ་ལས། ས་
བརྩུའི་ཡོན་ཏན་ནང་ནས་འཆར་བར་བཞེད། ཅིས་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་
རྣམས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་རགས་ལུས་ཟ་རྩུལ་ལམ་ལུགས་པ་རྣམས་དང་
རགས་ལམ་ཞིབ་ལམ་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་
མཁས་གྲུབ་གོང་མ་འགས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་འདིར་འགྱུར་ཏེ། དུག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོམ་སུ་སྤྱོད་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་དུག་རྒྱའི་སྒྲོམས་ཀྱིས་བདེ་ཆེན་འབྲེན་པའི་ཆེད་
དུ་ཆོགས་སྒྱུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་

ཐོབ་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་བཅའ་པོའི་ཆ་དག་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་ཡིན་པས་རྒྱལ་ལུས་
 རྒྱལ་མཐུན་མཐུན་པའི་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་དུ་འཛིན་ཆོག་གོ། དབང་རྒྱལ་ནི་
 ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་པོ་གྲུབ་ནས་དེ་ལ་ཆོག་པས་ཀྱི་སྒྲིང་པས་རྒྱལ་མཐུན་པས་བརྒྱལ་མཐུན་
 མཆོག་བདེ་འདྲན་མི་ལུས་པས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲིག་པས་མཐུན་པའི་ལུས་
 དག་མ་དག་གཉིས་སུ་བྱུང་བར་འདོད་དགོས་སོ། འདི་པས་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བ་ཐོབ་ནས་ཆོ་དེ་ལ་འཛིན་སྐྱེས་པས་བྱུང་། སྒྲིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་ལ་དེ་འདྲའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཞེད་དེ། རྒྱལ་སྒྲིན་རིག་འཛིན་
 ཀྱི་ལའད་པས་ཤེས་སོ།

རྒྱལ་སྒྲིན་པས་བར་དོར་སྐྱེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་པས་ཀྱི་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་དེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པས་གསལ་སྐྱེས་ལྷན་དག་
 ཅིང་བྱི་མེད་ཀྱི་ལམས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་སྒྲིང་རྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱིས་
 མི་ལམ་དང་སྐྱེས་པ་བར་དོར་སྐྱེས་པས་ལྷན་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པས་ཀྱིས་
 ཐོབ་པའི་སྒྲིང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ལ་གསལ་བཟོན་ཆོག་པའི་རྒྱལ་མཐུན་ཀྱི་
 འོད་གསལ་ལས་ལྷན་བཟོན་པས་ལྷན་སྐྱེས་པས་སྐྱེས་པས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས་

བཞེངས་པ་ལ་ཚེགས་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ཚེ་དབང་ལས་རྒྱ་ཆེན་དུ་འཕོས་ཚེ་
རགས་ལུས་ལྟའི་སྐྱར་འགྲུབ་པ་ལ་འང་སྐྱབ་ཚུལ་བྱར་པ་མེད་དོ། །ཚེ་དབང་
དང་དེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆེན་ལྟ་བུར་སྟོང་གཟུགས་སྐྱ་ཡང་གསལ་བརྟན་དག་
གསུམ་སུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྟོང་གཟུགས་མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་དང་
འབྲེལ་བས་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་ཞེས་མི་བྱའི། བར་དོའི་རྒྱ་ཆེན་
ཐོབ་ན་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཚེ་འདིར་ཐོབ་ན་རགས་ལུས་དྲངས་མར་གྱུར་
པའི་རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།

སྒྲིམ་ལམ་བར་ནས་བོར་ཏེ་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་འགོ་བའི་
ལམ་ཐོད་རྒྱལ་བ་ནི་འདིར་ཡང་མི་འདོད་ཀྱི། དུག་ཆེན་དང་ལྷན་གྲུབ་བོར་ཏེ་
ཚེ་དབང་ནས་འཛང་རྒྱ་བ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་ནི་དོན་དེའི་ལུས་ཐམས་
པའི་ཆ་བྱད་ཅན་སོགས་རིག་འཛིན་ཀྱི་ལུས་རྟེན་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཀྱི་སྟེང་ནས་
ཐོད་རྒྱལ་བ་ཅིས་ཏེ། ལྷན་ཏུ་དབང་རྫོལ་ཅིག་འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བའི་སྐྱད་ཅིག་
མ་ཐམས་ཅད་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་ཐོགས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དམ་གང་ཡིན་
དཔྱད་པར་བྱའོ།

ཞར་བྱང་ཀུན་མཁུན་ཆོས་རྒྱུད་པའང་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྤྲིན་རིག་
འཛིན་ནི་སེམས་ལི་དམ་གྱི་ཕུག་རྒྱུར་སྤྲིན་པའི་མོས་སྦྱོད་པ་དང་། ཆོ་དབང་
མཐོང་ལམ་པ། རྒྱ་ཆེན་ཙམ་ནི་འཕགས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་
ནས་དང་། བྱུང་པར་སྒྲོམ་ལམ་པ། ལྷན་གྲུབ་མི་སྒྲོབ་ལམ་པ་སྟེ་སེམས་གྱི་
རྟོགས་པ་ལ་ལྟེས་ནས་བཞག་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་རྟེན་བྱུང་པར་ཙན་
སོགས་རིག་འཛིན་གྱི་ལུས་ལ་ལྟེས་ནས་འཛོག་པའི་རྒྱལ་གཉིས་ཏེ། ཆོ་རྒྱ་
གཉིས་ལུས་དྲངས་མར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆ་
ནས་རིམ་བཞིན་འཛོག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་
དང་། གཉིས་པ་ཆོ་དབང་། གསུམ་པ་ཕུག་ཆེན་ཞེས་པ་མི་འགལ་རྒྱལ་ཡང་
དེའི་སྟངས་ནས་གོ་སྟོན།

རྣམ་སྤྲིན་པ་ལ་འདིར་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་ནས་ཆོ་དབང་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་
མཆོག་མ་ཐོབ་པར་ཞི་ནས་བར་དོར་ཕུག་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་འཐོབ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱ་
མས་རིག་འཛིན་བཞི་ཀ་འཐོབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་གསུམ་ལས་མི་འཐོབ་བོ། །དེ་
ལྟར་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཀྱང་

ཁྱད་ཆེ་བས། ལྷ་ས་པ་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་པའི། །སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ཡང་གནས་
སོ། །ཕྱི་མ་འདིས་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་ལམ་ནི་སེམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྒྱ་ཆེན་རིག་འཛིན་
དུ་རུང་ཡང་ལུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིག་འཛིན་བཞིའི་གང་ཡང་མིན་ནོ།

ཆོས་མཆོག་མ་ཐོབ་པར་ཤིན་པར་དོར་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་པ་
ནི་ཐོགས་རིམ་གྱི་ཉོགས་པ་ཆེར་བྱང་བ་དགོས་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་བརྟན་པ་ཙམ་
མིན་པར་སེམས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་རིག་འཛིན་ལ་མ་ཐོབ་ལམ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུར་བའང་
ཐོགས་རིམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་རྟེན་པ་ཡན་ཆད་ཅིག་ལས་གཞན་ལ་འགྲིགས་
དགའ་བས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་འཛོག་ན་པལ་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པར་
བྱའོ། །ལམ་རིམ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུད་གོལ་གྱུར་ནས། །ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱེ་ཉིད་
གསལ་གྱུར་པ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་ཞེས་དེ་ལ་བཟོད། །ཅེས་སོགས་བཤད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་རིག་འཛིན་ཤིན་པར་དོར་ཕྱག་ཆེན་ལ་སྐྱུར་བ་
ཞིག་སྟོན་ཡང་། རྣམ་སྤྲིན་རིག་འཛིན་ཡིན་ནམ་ཤི་བར་དུ་ཕྱག་ཆེན་མི་འགྲུབ་
པས་བྱུང་ཅེས་བསྐྱེད་པར་མི་བཞེད་དོ།

ཆོ་འདིར་ཆོས་མཆོག་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཅེས་པ་ནི་ཆོགས་སྐྱེད་བྱས་མ་བྱས་ལ་

རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱི་པ་བཞེད་དོ། །ཆོས་མཆོག་ནས་ཆོ་དབང་རིག་
 འཛིན་ལ་སྦྱོར་རྩྱལ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་སྤྱང་ནས་འགྲོ་བ་ཀུན་མཁུན་གྱི་
 བཞེད་པར་ཡང་གནས་པ་ནི་སྤྱར་བཤད་ཟིན་ལ། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་མ་
 མཐའི་མཆོམས་ལ་མོས་སྦྱོད་མཐོན་པོ་ནས་འཛིག་པ་སོགས་བཞེད་པ་མི་འདྲ་
 བ་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་བ་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་འཕགས་ལམ་གྱི་དང་
 པོ་བརྟེན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཀུན་མཁུན་གྱི་དགོངས་པར་གནས་
 ཏེ། དེའི་རྩྱུ་མཆོན་དང་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་ལུང་རིགས་གྱི་
 གཞོད་བྱེད་ཡོད་རྩྱལ་སོགས་མ་སྦྱོས་ལ། དེས་དོན་ལོང་རྟ་ཆེན་པོ་སོགས་
 ལས་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ཀྱིས་རྩྱུ་ཏིའི་རྩ་མཐུད་འཛིག་
 པར་བཤད་པའི་དོན་ནི་རྩ་མཐུད་དང་དེ་འཛིག་རྩྱལ་གཞན་ནས་བཤད་པ་དང་
 མི་འདྲ་བར་རྩ་མཐུད་དུ་དངས་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེའི་རྩྱལ་ཡང་མ་སྦྱོས་སོ། །

སྤྱིར་སྤྱུ་འཕུལ་མཁན་པོ་སྤྱར་བས་པ་ཁ་ཅིག་རྣམ་སྤྱོད་རིག་འཛིན་ལུས་
 འདི་དང་བྲལ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རིག་འཛིན་དུ་མ་སྤྱེབས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་
 འཛིག་པར་འདོད། དེ་ལ་ཉེ་སྤྱོད་ཆོས་སེང་གིས། མི་འདོར་འགོད་པ་གཞན་

གྱི་ལོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་བརྗོད་མཛད་
 གུང་། འཆི་བའི་སྤྱོད་ལ་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཞུ་སྒྲིན་པར་འཛིག་པ་
 ཞུས་ལས་འདི་ཉིད་ཟུར་ལུགས་གཞིར་བཞག་ལའང་བཟང་བར་སེམས་
 ཏེ། སྤྱོད་ལྟར་ན།⁽¹¹⁾ དེ་འདྲའི་ཞུ་སྒྲིན་པ་དེས་སྤྱོད་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་
 ཐོབ་ནས་རྒྱ་ཆེན་ཆོ་འདིར་འགྱུབ་པའང་མེད་པར་སྤྱོད་མི་ལུས་ལ། དེ་ཡོད་ན་
 བྱིར་གསལ་ལུས་འདི་རྒྱ་ཆེན་དུ་འཁྱེར་བ་མེད་པས་ཞུ་སྒྲིན་དང་དེས་ཐོབ་པའི་
 རྒྱ་ཆེན་སོགས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་དང་། ཆོ་དབང་དང་དེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 ཆེན་སོགས་དེ་ལས་ལྟོག་པས་ལྟག་བཅས་མུང་འདས་སུ་ཟུར་ལུགས་པ་རང་
 གིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། སྤྱོད་གཟུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གྲུབ་
 ཅིང་དོན་གྱི་ལོད་གསལ་ཐོབ་ནས་ཉོན་སྤྱོད་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་
 ལས་ཀྱིས་འཆི་བའི་གཞན་དབང་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བཟང་བར་
 མ་མཐོང་ལ། ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་ན།⁽¹²⁾ སྤྱོད་ལམ་ཚོགས་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱག་

(11) །ཉོན་སྤྱོད་མཛོད་འདོད་པ།

(12) །དམ་པ་རྒྱུར་བའི་འདོད་པ།

རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་གྲུབ་ནས་མཐོང་ལམ་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་ཀྱང་འཆི་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕུག་པོའི་འོད་གསལ་
 གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོས་པས་མི་ཤིགས་པ་ཐོབ་སྟེ་མཐོང་ལམ་པར་འགྱུར་བ་
 གཉིས་ལས་སྒྲུ་མས་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་ཆོ་དབང་དང་། གཉིས་པ་
 རྣམ་སྤྲིན་རིག་འཛིན་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ་མཐོང་ལམ་
 པ་བྱི་མ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལུས་ལས་བསྐྱུས་ཟིན་པས་ལུས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གོང་
 དུ་སྟོས་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བར་དོ་ལ་མ་སྟོབས་བར་དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ལ་
 གནས་ཤིང་ལུས་ལས་བྱིར་མ་ཐོན་པས་རྒྱ་ཆེན་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྒླིགས་མའི་
 ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བཛོད་པ་དང་། སྒྲུར་ནས་སེམས་ལྷ་སྒྲུར་སྤྲིན་
 པ་དང་། གདོན་མི་བཟང་བར་བར་དོའི་རྟེན་ལ་རྒྱ་ཆེན་འཐོབ་པ་སྟེ་སྒྲུར་སྟོས་པའི་
 ཆོས་གསུམ་ཚང་བར་ལྡན་ལ། ཟག་པ་གསུམ་མ་བཟད་པའི་དོན་ནི་ལུས་རྟེན་སྒྲུ་
 མའི་འབྱུང་བ་སྒླིགས་མའི་ཆ་རྣམས་མ་དག་པར་ལུས་པ་ཅོམ་ལ་བྱ་ཡི། ད་
 དུང་ཁམས་བདེ་མི་བདེ་སོགས་དབང་མེད་དུ་འབྱུང་བ་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་
 རིག་འཛིན་ཆོ་འདིར་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ནའང་། དེ་སྟེ་གནས་ཀྱི་

ཐག་པ་མ་ཐད་ཀྱང་བར་དོར་གྱི་ཆེན་དུ་སྒྱུར་བ་ཅེས་པས་⁽¹³⁾དབང་མེད་དུ་
སྒྱུ་བ་མི་ལེན་པས་བྱུང་པར་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ།

འདིས་མཐོང་ལམ་བརྟེས་ཀྱང་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་སྐྱའི་
སྤྱབས་ལས་མ་འཕགས་པས་སྒྲིབ་ལའད་ཀྱང་མི་འདུག་གོ། ཅི་སྟེ་རྣམ་སྤྲིན་
རིག་འཛིན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ནི། ལམ་རིམ་ལས། ལྷ་ཡི་རྣལ་
འབྱོར་གསལ་ཚྲོགས་སྤྲིན། །ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་བསྐྱེད་པས་བྱུར་པ། །ཞེས་ལུས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་བྱུར་པ་དང་འགལ་ཏེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་ལ་གནས་
པ་ཡིན་ན་ཕུང་ཁམས་རགས་པའི་བྱ་བས་མ་བསྐྱེད་པས་བྱུར་པ་འདོད་རིགས་
པའི་སྤྱིར་དང་། དཔག་ཆོད་སྤྱིར་ཁམས་ཡུལ་ལ་སྒྱུད། །ཅེས་མཛོན་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དོན་ལའད་པས་ཀྱང་གཞིན་ཅིང་། སྤྲིན་པས་སྤྲིན་ལས་ཚྲོགས་བྱས་
པས། །མི་འདོར་འགོད་པ་གཞན་གྱི་འོ། །ཞེས་སྤྲིན་ལས་བཞིས་གཞན་དོན་
སྒྱུད་པ་མི་འདོར་བར་ལའད་པའང་འགོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞིན། མི་སྒྱུན་
ཏེ། དང་པོ་ནི་འོད་གསལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དོན་མིན་ཞིང་ཕུང་པོ་སྤྱིར་གསལ་གྱི་

(13) མགོ་འོག་དེབ་གཟུགས། ༡༩༠-༥། ༩ཅེས་པར།

འབྲེལ་བ་གཏན་ཆད་པ་ན་གོགས་བྱས་པའི་དོན་དངོས་མི་གནས་ཀྱང་རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་ལུས་སྒྲུལ་ལས་མ་ཕྱུང་བར་དུ་སྒྲུ་མའི་སྐྱུར་མངོན་དུ་མི་འབྱུར་བ་ལ་
 དེས་སྐྱུ་དེ་བསྐྱེབས་པར་ཐ་སྐད་བྱས་པ་ཡིན་པར། ཡིད་ཀྱིས་ལྷ་ཡི་གཟུགས་
 བཟུང་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་མདུད་གོལ་གྱུར་ནས། །ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱུ་ཉིད་གསལ་གྱུར་
 པ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་མིག་རྒྱ་ས་ཇི་ལྟ་བར། །ཕྱག་རྒྱ་ཐོབ་ལ་མ་རག་པའི། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། གཉིས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་ཙམ་ལ་
 སྐྱུར་བས་ཆོག་པ་དང་། གསུམ་པ་སེམས་ལྟའི་སྐྱུར་སྒྲིན་པས་གནན་པན་སྒྲིན་
 ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆེར་ལྷག་པའི་སྒྲོན་ས་རྣམ་སྒྲིན་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་དང་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 དུ་འགོ་ལུགས་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་འདི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེན་།

འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ན་ཟུར་ལུགས་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
 ཇེའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་རིག་འཛིན་གྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་
 ལ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་དང་། རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིར་པས་ཀུན་མཁྱེན་
 གྱི་དགོངས་པ་སྤངས་པ་དང་བསྐྱིགས་ཆེ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲོས་པས་ཆེ་

འདིར་ཆོ་དབང་རིག་འཛིན་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆོག་མ་སྤྲོད་མ་བྱས་
པ་དང་། བྱས་ཀྱང་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བཞེད་པའི་བྱང་པར་ཡང་ཡོད་
དེ། དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་གནད་གྱི་འགངས་གཅིག་པར་སྤང་ལ། ཆོ་འདིར་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཅིང་བར་དོར་རྒྱ་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྣམ་སྤྲོན་རིག་འཛིན་ཁས་
ལེན་པ་ལྟར་ན་གནད་མི་མཐུན་པའི་བྱང་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ།

དེ་ལ་ཟུར་ལྷགས་པ་རྣམས་ནི་རིག་འཛིན་བཞི་པོ་འདི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
ལས་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེའི་སར་བཞག་ཏུ་མི་བཏུབ་
པར་དགོངས་ཏེ་རྣམ་སྤྲོན་རིག་འཛིན་ཡང་འཕགས་ལམ་པ་ཁོ་ནར་འཛིག་
གི་གཉུག་སེམས་ལྟའི་སྐྱར་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛིག་མི་ལུས་པར་བཞེད་
ལ། ཀུན་མཁྱེན་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཅས་པ་ཕལ་ཆེར་གཙོ་བོར་ལུས་
གྱི་དངོས་གྲུབ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྤྲེང་ནས་འཛིག་པ་རྒྱུད་སྤེལ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་
གྲགས་ཆེ་ཞིང་། སེམས་ལྟ་སྐྱར་སྤྲོན་པ་ཞེས་ཚོགས་རིམ་གྱི་ལྟ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་
ནས་རྣམ་སྤྲོན་གྱི་ལུས་གནས་མ་གྱུར་ཡང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་གཏོགས་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་སྐྱབ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རིག་འཛིན་བཞིའི་དང་

པོར་འཐད་སྒྲུབ་དུ་དགོངས་ནས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སར་གནས་དང་མཁ་སྤྱོད་རིག་
འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་སོ་སོའི་ལུགས་
ལ་ངེས་པ་ཤིག་ཅུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ལྷ་སྐྱར་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱུ་
འདི་ངེས་སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་། རེས་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཤད་ཀྱང་འགལ་
བཅེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཅུང་ཟད་གོ་སྒྲུབ་ལོ།

གསུམ་པ་གང་དུ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི།

གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞིའི་སྤྱང་གི་སྐྱུང་བྱ་སྟོ་བུར་གྱི་ངོ་མ་རྣམས་
ལམ་གྱིས་བསལ་བས་གཞི་ངོ་ལྟ་བ་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
གོ་འཕང་སྟེ། ཁོག་གཞུང་ལས། གྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུར་བཛོད། ཅེས་
པ་ལྟར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་
སྤྱོད་གསུམ་པས་ན་འབྲས་བུ་དང་། མཁ་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ན་རྒྱུད་ཅེས་
བཤད་དོ། ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྡེ་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་
འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་བསྟན་མོད་དེ། དེ་དང་སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ནས་བཤད་པའི་
སངས་རྒྱས་གཉིས་སྤྱོད་ལམ་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་བསྐྱབས་

བ་དང་། རང་བཞིན་གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུན་དེ་ལྟར་བཞིན་མངོན་དུ་མཛད་
 པའི་བྱུང་ཆེ་ཞིང་། གསང་སྟགས་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ཐུན་
 མིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུག་པ་མི་འཐད་པས་མཐར་ལམ་ལྟན་གྲུབ་རིག་འཛིན་
 ཙམ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྟགས་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱུ་
 དངོས་ནི་དེའི་ཕྱི་ནས་འཕྲོག་དགོས་སེཞེས་དཔལ་ལྷན་ཟུར་པའི་སྟོལ་འཛིན་
 ཆེན་པོ་རྣམས་བཞེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་མདོ་སྟོགས་ནས་
 ལའད་པའི་སངས་རྒྱུ་དང་རྒྱུད་འདིའི་ལྟན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གཅིག་པར་
 བཞེད་ཀྱང་། ལྟན་གྲུབ་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་མཛད་པས་དགོངས་པ་མི་གཅིག་
 སྟེ། ལྟགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་
 བྱང་རྒྱུ་པའི་སངས་རྒྱུ་མདོ་སྟོགས་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 ལ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ནི་སྟོ་བུར་བའི་སེམས་ཀྱིས་བསྟུབ་གཞི་
 བྱས་པ་ལ་མི་སྲིད་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ངས་པར་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱའི་སངས་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ཡང་མདོ་ལམ་རྒྱུད་པས་
 འཕྲོག་མི་རྣམས་ཞེས་པ་སྟེ། ཡི་གས་འཛིགས་པས་རྒྱུ་བསྟུན་དོ།

འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་དབྱེན།

སྒྲིང་གྲགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་སོགས་དང་། སྒྲ་མེད་ཁོ་ན་ལ་
གྲགས་པའི་ཁ་སྒྲིང་ཡན་ལག་བརྟན་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཞུང་འདི་
ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འབྲས་ཆོས་ཉེར་ལྔ་སྟེ།

དང་པོ་སྐྱེ་ལྔ་ནི།

དབྱིངས་ལ་རིག་པ་སྟོགས་མེད་དུ་གྲོལ་བ་ཆོས་སྐྱེ་དང་། དེ་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་
ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ལོངས་སྐྱེ། གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་ཐུན་མོང་
གི་སྒྲིང་དོར་བཅོ་དང་སྐྱེ་བ་མཆོག་གི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་སྐྱེལ་སྐྱེ། དེ་གསུམ་
དབྱེར་མི་བྱེད་པ་རྟེན་པ་སྐྱེ། སྐྱེ་གསུམ་སྒྲིང་ཆ་མ་འབྲེས་པ་མཛོད་བྱང་གི་སྐྱེའོ།

གསུང་ལྔ་ནི།

བསམ་བཞེད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་
དོན་གྱི་གསུང་། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་རྣམས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱེད་པའི་གནས་ལ་འདྲེན་པའི་ཆ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོངས་པ་བཟུང་བ་
 གསུང་། སྐད་ཅིག་རེར་ཡང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐད་དུ་ཆོས་ཚད་མེད་པ་སྟོན་
 པ་སྤྱུལ་སྤྱོད་བཟོད་པ་ཆོག་གི་གསུང་། ཅི་ཙམ་གསུང་ཡང་གཞོམ་མེད་ཡེ་ཤེས་
 གི་རང་སྤྱོད་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དབྱེར་མེད་དོན་མེད་པའི་གསུང་། ཡེ་ཤེས་
 གཅིག་ཉིད་སྤྱོད་བྱུངས་ཀྱི་ཞུམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་བ་མཛོན་བྱུང་མིག་
 པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གསུང་སྟེ་བྱི་མ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་ནི། དུ་མ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་
 དང་། གཅིག་ཉིད་དུ་མར་འཆར་བའི་ལྷོག་ཆ་ནས་སོ། དགོངས་བརྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་
 སྤྱར་ན་སྤར་སྟོན་བྱུང་དངོས་ལཱ་འཕྲུག་དུ་ལའད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་མོད་དེ། ལཱ་
 བདུན་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ནི་ལའད་མ་ཐག་པ་ཉིད་དོ།

ཐུགས་ལྡན་ནི།

ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་ཞུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཐུགས་། མཉམ་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་། འཁྱུག་ཡེ་ཤེས་སྤྱུལ་སྤྱོད་འགོ་བ་
 འདུལ་བའི་ཐུགས་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མི་བྱེད་དོན་མེད་པའི་ཐུགས་། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་
 མཛོན་བྱུང་ཅིར་ཡང་གསལ་བའི་ཐུགས་སོ།

ཡོན་ཏན་ལྔ་ནི།

རྣམ་པར་དག་པའི་ཞིང་ཁམས། རྒྱ་ཚད་བྲལ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་།
གསལ་ཞིང་དག་པའི་འོད་ཟེར། བྱད་པར་འཕགས་པའི་གདན་ཁྲི། དབྱེས་
དགུར་སྦྱོད་པའི་ལོངས་སྦྱོད་རྣམས་སོ།།

སྤོན་ལས་ལྔ་ནི།

ཆོ་འདི་སྤྱིའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་རྒྱུར་བཅས་ནི་བ་དང་། ལེགས་ཆོགས་རྒྱས་པ་
དང་། ས་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་དུ་མཛོད་པ་དང་། ལྷན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་
རྣམས་དྲག་པོས་ཆར་བཅད་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་དང་གདུལ་བའི་
དབང་བཞིན་ཚོལ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤོན་ལས་སོ། །རྟེན་
སྒྲུ། བརྟེན་པ་ཡེ་ཤེས། མཛོད་པ་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ཏུ་
འདུས་སོ།།

དོན་གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྡེའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་སྟེད་ཅིག་
བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ལམ་གང་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ནས་

གདུལ་བྱ་མཆོག་ནམས་འབྲིང་པའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོ་ལམ་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལམ་གྱི་ཁོག་དབུབ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་དགོས་པའི་རྒྱུད་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པ་ཉེ་ནས་བསྐྱེད་
པ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་ལའད་པ་ལས། དང་པོ་ཐབས་གོལ་གྱི་ལམ་སྤར་
བརྗོད་པ་ནམས་ཡིན་ནིང་། སྤྱི་མ་ལའང་། དཀྱིལ་འཁོར་། སྒྲུབ་པ། དབང་། དམ་
ཆོག་ སྤོན་ལས་ཏེ་གཞི་ལྷ་དང་། སྤྲུགས། སྤྲུག་རྒྱ། ཉིང་འཛིན། མཆོད་པ་དང་
ཡན་ལག་བཞི་སྟེ་ཤེས་བྱའམ་མཁས་བྱའི་རྒྱུད་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགུར་ལོ་
རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་རིང་ཐོམ་གསུངས་ལ། སྤར་ཁབ་ལས་གཞི་ལྷ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་ལྟ་
སྟོན་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་དངོས་པོ་བདུན་དུ་ལའད་ཀྱང་། འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་
བ། ལ་དོར་བ་སྟོན་པ། བཀོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་། རིམ་པར་བསྟོན་པ་དབང་། མི་
འདའ་བ་དམ་ཆོག་རོལ་པ་སྤོན་ལས། དོན་དུ་གཉེར་བ་སྒྲུབ་པ། མི་གཡོ་བ་ཉིང་
ངེ་འཛིན། གནས་སུ་སྟོབས་པ་མཆོད་པ། འཆིང་རྒྱུས་སྤྲུགས་དང་སྤྲུག་རྒྱ་སྟེ་
བཅུར་འཆད་པར་མཛད་དེ། དེའང་ལམ་གྱི་ཁོག་སྤར་ལའད་པ་དེ་ལ་དབང་
དང་དམ་ཆོག་སོགས་ཁ་བསྐྱེད་ནས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོན་པ་སོགས་

གསལ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཆད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལ་ཉམས་
སུ་ལེན་བྱེད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལའད་པ་དང་། སྒྲང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལའད་པ་
ཞེས་གྲང་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལ་དང་པོ་དེ་ཞོན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི།

སྒྲུ་འཕུལ་བྱ་བའི་ལམ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་བྱེད་དུ་འཕུག་
པས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟ་བའི་གྲངས་དགུར་དབྱེ་སྟེ། ལམ་རིམ་
ལས། མཉམ་ཉིད་ངང་ལ་མི་སྒྲག་པས། ཁའོན་བྱས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །
རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྟོང་ཆེན་མཐོང་། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེས་གཟིགས། །
དུག་རྒྱ་གཅིག་སྒྲུ་འབྲས་བུར་བལྟ། ཐམས་ཅད་གསལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། །བར་
ཆད་མེད་པའི་ཚོགས་ཆེན་མཐོང་། །དབང་བསྒྱུར་མཉམ་ཉིད་མི་གཡོ་བ། །ཡེ་
ཤེས་ཀུན་མཁྱེན་ལྟ་བ་དགུ་ཞེས་སོ།

གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་བྱེད་དམ་ཟིན་བྱེད་
དུ་འཕུག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྟ་བའི་གྲངས་དགུ་དང་། ཚོགས་དུག་གི་སྟོང་
ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བའི་རྒྱས་འདེབས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དུག་དང་། དབང་པོ་

རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རྟོག་ས་རྩུལ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་
ཅིང་། གཏན་ལ་འབབ་རྩུལ་རྒྱས་པར་སྒར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་ལ་དོར་བ་སྦྱོད་པ་ནི།

སྦྱོད་སྦྱོད་པ་ལ་མཉམ་ཇེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སྦྱོ་མིང་སྦྱོགས་
གཅིག་ལ་བཏགས་ནས་མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོ་
གསུམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཇེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྟེ།

དེ་ལ་སྦྱོད་དང་། རྒྱད་པར་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སུ་དགོ་སྦྱོང་གཞིན་ཅུ་ལྟར་བག་དང་ལྟན་པར་
སྦྱོད་པ་ཞེས་ལམ་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་
ལས་བྱེད་བ་དང་། མཐུན་རྒྱུན། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱོན་པ་དང་། ཉན་དང་
སྒྲོག་དང་འཛིན་པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། འོན་སེམས་པ་དང་
སྒྲོམ་པ་སྟེ། སྦྱོད་པ་འདི་བཅུ་འི་བདག་ཉིད་ནི། བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད། ཅིས་པའི་ཆོས་སྦྱོད་བཅུ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་ཅུང་ཟད་
གོམས་པ་ན་རྟོགས་པ་རྒྱུན་ཕུང་ཏུ་ཅུལ་སྦྱོང་བ་རོ་སྒྲོམས་སྦྱོན་པའི་བརྟུལ་

ལྷགས་དང་། འིན་ཏུ་གོམས་ནས་རྒྱུན་བཟང་དན་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པ་གི་
གང་མེད་པ་ན་རང་བབས་སུ་གཞན་པན་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ་སྤྱིར་ལའད་པའོ།

གཉིས་པ་ཐུང་པར་ལ། གྲོལ་ལམ་བག་ཡོད་དང་། ཐབས་ལམ་བརྟལ་
ལྷགས་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཆར་བའི་སྤྱོད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་བདུན་ཏེ།

དང་པོ་དད་བརྩོན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་དུས་གྱི་སྤྱོད་པ་
འདི་ལ། གཞི་དམ་ཆོག་གིས་བཟུང་བ། རྒྱུད་ཐོས་པས་དགོལ་བ། སྒོ་ཀུན་ནས་
བསྐྱར་བ། སྤུལ་དུ་མ་ལས་པས་དབྱུང་བ། ཐག་ལྟ་བས་བཅད་པ། ཉམས་སུ་ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤང་བ། ལ་སྤྱོད་པས་དོར་བ། རིམ་པ་དབང་གིས་བགོད་པ། དོན་
མན་ངག་གིས་སྒྲུབ་པ། མདོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་པའི་
མཐའ་བཅུ་འོ། །དེའང་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་འཚོལ་དུས་ནས་ལམ་ཡོངས་ཐོགས་
དམིགས་འོག་ཏུ་བཅུག་ནས་སྐབས་དོན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱི། སྐབས་དོན་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བཏང་ན་རྒྱུད་ཐོས་པས་དགོལ་

བ་སོགས་བཞི་པོ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་སྟོང་ཆེན་གྱི་དུས་སུ་ཐུན་མཚམས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་རྩ་ལ་སྟོང་དུ་འབྱེད་བ་དང་། གསུམ་པ་ཐབས་དང་མཐུན་པ་ཞེས་སྟོང་ཆེ་སྟུ་མའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སྟུ་མའི་ཡོ་ལང་དུ་བསྟར་བ་དང་། བཞི་པ་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་པ་སྟོས་བཅས་གྱི་ཆོ་སྟོས་བཅས་གྱི་སྟོང་པ་ཞེས་མཉམ་བཞག་ཏུ་གང་བསྟོམ་གྱི་ལྷ་འི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ལོག་ཏོག་འབྲུལ་པའི་སྒྲིབ་བ་བློ་ལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། དུག་པ་ཆོགས་གྱི་སྟོང་པ་ཞེས་ཆོགས་སྟུབ་གྱི་དུས་སུ་དག་མཉམ་བཤེད་བ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། བདུན་པ་ཟུག་མེད་རིག་འཛིན་ཐོབ་ནས་རྩུ་འཕུལ་གྱི་སྟོང་པ་ཞེས་རྩུ་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་གྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྟོང་ཅིང་རང་རྒྱུད་གྱི་ཏོགས་པ་གོང་དུ་སྟོར་བའོ།

གཉིས་པ་ཅིག་ཆར་བའི་སྟོང་པ་ནི།

རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་སྒྲིབ་སོམས་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་

པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དགོངས་པའི་རྩ་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་སྦྱོང་བའོ།

གཉིས་པ་ཐབས་ལམ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ནི།

སྐྱུ་ག་པ་དང་དོགས་པ་དང་ངོ་ཚ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ལའི་གནས་ལ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་
ཅད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གི་གདེང་དང་ལྷན་པས་ཅི་དགར་ལོངས་སྦྱོང་
བའོ། བྱི་མ་འདིར་ཡུལ་གང་ལ་སྦྱོད་ཀྱང་རང་བཞིན་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ལས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་གནད་དུ་བབྱུང་དགོས་པས་སྒྲན་མེད་པའི་བག་
ཡོད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཡང་ཆགས་ཡུལ་དག་སྐྱུ་ག་བྱོ་བའི་གནས་སོགས་གང་
ལ་འང་འཛོམ་པ་སྤངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་གྲོལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་རྩ་ལ་འདོན་མི་བྱས་
པས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དང་བག་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ།

གསུམ་པ་བཀོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།

བཀོད་པ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས་པར་སྤང་བ་ལ་བཤད་དེ་བྱུགས་ཏིག་
ལས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་དོན་ལས་རང་བཞིན་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཞུགས་
བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས་སྐྱུ་ག་སྤངས་བྱུགས་ཀྱི་

དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། འགྲེལ་ཆུང་ལས་དགྲིལ་འཁོར་བཅུ་གཉིས་སུ་
 ལའད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱད་པའི་བཀའ་སློལ་དུ་རྒྱས་པ་ལས། འདིས་
 བྱི་རང་བཞིན་དགྲིལ་འཁོར་དང་། གཞུགས་བརྟན་ལྷག་པའི་གཞུགས་བརྟན་
 གསུམ། ཏིང་འཛིན་ལྷག་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཚོགས་
 མཚོག་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་བདུན་དུ་འཆད་པར་
 མཛད་དེ།

དེ་ལ་དང་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ།

ཁོག་གཞུང་ལས་གསུམ་དུ་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་
 ཡོན་སྒྲུབ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དང་། རྟོག་ཚོགས་ཐམས་
 ཅད་གྱི་སྒྲུང་གཞི་ཡོན་སྒྲུབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་
 ཀྱི་དང་། རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་
 པར་བཞུགས་པ་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རོ།

གཉིས་པ་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི།

དོན་དམ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ཀུན་རྫོབ་ལྷན་དགྲིལ་འཁོར་རྟོག་པ་ཤ་

རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའོ།།

གསུམ་པ་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི།

དགོས་པ་ལ་ལྷོས་ནས་དབང་གི་དང་། རབ་གནས་ཀྱི་དང་། སྐྱབ་པའི་
 དང་། སྒོན་ལས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཞི་སྟེ་གང་ཡང་རྩལ་ཚོན་སོགས་ལས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཟུགས་སུ་བཞེངས་པའོ། །དེའང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 ལས་རིམ་མང་པོས་ལྷག་པས་ན་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཞེས་བྱའོ། །ལས་རིམ་ནི། རྗེ་ལས་རིམ་ལས། ས་གཞི་མཉམ་དང་ཚད་ཐིག་
 དང་། ཚོན་དང་བྱི་དང་རྣམ་པ་དང་། རབ་ནས་སྒྱུན་སྟེག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ།
 འཇུག་དང་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ས་བརྟག་བསྐྱང་། དབང་དུ་
 བྱལ་སྐྱང་བ། བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ། སྐྱང་བ། ས་གཟུང་བ་དང་བདུན་ས་གཞི་མཉམ་
 པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་
 བྱེད་གྱི་ཚད་ངེས་པ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཐིག་གི་རྒྱ། བྱོགས། ཚད། བྱངས། རབ་
 གནས། གདབ་ཐབས། ཉེས་སྤངས་དང་བདུན་ལ་ཐིག་ཚོགས་ཅེས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་པ་དང་། རྒྱ། བྱངས། རབ་གནས། འབྱེད་ལུགས། ཉེས་སྤང་སྟེ་ཚོན་གྱི་

ཆོག་ལྟ་དང་། ཉེན་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་གང་རུང་དུ་འབྲི་བ་
 དང་ལྟའི་མཚན་མ་སྒྲིང་ཡིག་འབྲུ་ཕྱག་མཚན་ཅི་རིགས་གྱི་རྣམ་པ་དགོད་པ་
 དང་། བུམ་པ་དང་སློབ་མ་དགྱིལ་འཁོར་གསུམ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། འཆད་
 པར་འབྱུར་བའི་སྒྲིན་སྟེག་དང་། བདག་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་སློབ་
 མ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གྲང་སློབ་མ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་ལམ་མོས་སློམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གངས་དུས་
 མཚན་མའི་བསྟེན་པ་གང་རུང་ཚྲོགས་པ་དང་། ཆོགས་སྒྲིབ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ན་
 དེས་ཚྲོགས་གྱི་སྒྲོས་བཅས་མན་ཆད་བརྟན་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི།

དངོས་སྣང་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་རིག་པ་མ་
 བཅོས་པའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིག་པའོ།

ལྟ་པ་ལྟག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི།

མཚན་བཅས་ལྟ་སྒྲིབ་སློམ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བསྐྱེད་ཆོག་གི་བྱ་བ་མང་
 པོས་ལྟག་པས་ལྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་ལྟ་སྒྲིབ་སློམ་པའི་དང་། བདུད་

འདུལ་བྱེད་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ཡོད། འདི་དག་གི་ལས་
རིམ་ཡང་ཟུར་ཙམ་བཟོད་ན།

སྒྲིང་འགོ་དངོས་གཞི་རྩེས་གྱི་རིམ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།

གྲལ་ཚུལ་གྱི་ཕྱག་དང་། རྒྱུད་སྒྱུར་བ། མཚམས་བཅད་པ། ལལགས་པ་བྱ་
བ། དམ་བཅའ་བ། གྱིན་དབབ་པ། མཚོད་པ་གྱིན་བརྒྱབ་སྟེ་ལས་བདུན་ནོ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི།

བྱུང་པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པས་མཚམས་སྒྱུར་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་དངོས་
ལ་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་ལྷག་ཉིང་གི་སྒྲིམ་དོན་གཙའ་བའི་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་ལལད་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གསུམ།

ཉིང་འཛིན་ནམ་གསུམ། དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ། ལས་རིམ་གྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ནོ། དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཀུན་སྒྲུང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲུལ་དང་། རྒྱུ་ཉིང་འཛིན་
རྩ་བའི་ཨ་དང་དེ་ལས་ཨ་སོགས་ཡི་གེ་སྤྱ་མེད་སྟོ་བསྐྱུས་ལ་དམིགས་པ་
ནམས་སོ།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ལ། ཏེན་དང་། བཏེན་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་གྱི་
དང་པོ་ནི།

འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གདན་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་ཏེ་སྒྲུབ་ཐབས་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་བཏེན་པ་སྒྲོམ་པ་ལ། དང་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ། བསྐྱེད་པའི་ལྷའི་རྣམ་
པ། དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

སྤྱིར་ལུགས་གསུམ་ལས་རྒྱུད་འགྲེལ་ཉི་མེད་མ་ལྟར་ན། ཐོག་མར་
སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཡུད་ཙམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་བསྒྲོམས་ནས་འོག་གི་
ཕྱོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་གཞི་ནས་བཟུང་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་
བསྐྱེད། དེ་ལས་ཉི་ཟླའི་གདན་ལ་སེམས་སྤྱིལ་གྱིས་འདུག་པར་མོས་ལ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས། དེའི་རང་
ལས་རང་སེམས་ཨའི་ངོ་བོར་བསྒྲོམས་ནས་སྒྲོ་བརྟུས་ཨ་ལས་ཁྲ་བ་ལ་
མཚན་གྱི་ས་བོན་ཨ་ལི་ཉིས་འབྱུར་དང་། ཨྱ་རིང་ལས་ཉི་མ་ལ་དཔེ་བྱང་
གྱི་ས་བོན་ཀ་ལི་གཉིས་རིམ་དུ་འགོད་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། དེ་དག་འོད་གྱི་

གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། འོད་ཀྱི་གོང་བྱ་དེ་ལས་རྒྱ་བྱ་
 གྱུར་ནས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དྲེ་རྩེར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་སོར་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་བྱ་བྱུབ་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ་ཆོག་ལཱ་འོ། །དེ་ནས་ཡུམ་བསྐྱེད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱིན་ལས་ལྷ་སོ་
 སེའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་རང་རང་གི་སྤྲགས་ཀྱིས་སྤྱིར་སྤྱང་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 འགོད་པར་མཛོད་དོ།

བིམ་ལའི་ལྷ་སྐྱེས་སྒྲོམ་པའི་མན་ངག་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུའི་ཡི་
 གོ་ལས་ཡི་གོ་ཞེ་གཉིས་སྒྲོམ་ཏེ་སོ་སེའི་གདན་ལ་བཀོད་ནས་རྒྱུའི་ཨ་ཉིད་
 དེ་ནམས་ལ་བསྐྱེམ་ཞིང་སྒྲོ་བསྐྱེད་བྱུབ་ཡིག་འབྲུའི་ཆོག་ཡི་གོ་ནམས་ཁུ་བརྩོ་
 རྩེ་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ཕྱག་མཆོན་ཞེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲོ་བསྐྱེད་བྱུབ་
 ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཆོག་ཕྱག་མཆོན་ནམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དང་སོ་སེའི་
 བསྐྱེད་སྤྲགས་བརྩོད་པ་ལས་རྒྱུལ་བ་བཞི་བཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུར་བསྐྱེད་པ་སྐྱུ་
 རྩོགས་པའི་ཆོག་སྐྱེ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཆོག་སུ་བསྐྱེད་པ་ད་ལྟའི་ཕྱག་བཞེས་སུ་
 རི་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞི་བཅུ་། །དུ་བཀེ་རྩུང་གི་ལུགས་ནི་སྤྲས་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་སུ་

བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་སྤྲུལ་ནི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་ལྷ་ཞིག་ཉིས་བསྐྱེད་པའོ།
 གཞན་སྤྲུལ་ནི། གཙོ་བོའི་བྱ་གསུལ་ཀ་ནས་བདག་ཉིད་འཁོར་བའི་ལུས་
 འཛིན་པ་ཞིག་ཤར་སྒོར་ཐོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུར་
 མཚམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་བདག་གི་ལུས་རྟོག་
 སྒྱུར་པས་འོད་ཀྱི་གོང་བྱུང་གྱུར་པ་ལ་སྒྲར་ཡང་རྟོག་གསུམ་གྱི་འོད་ཟེར་
 བསྐྱེད་པས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་དེ་ཡང་རྩྱུ་རྩྱུ་བསྐྱེད། དེ་ཉིད་ཟླ་བའི་སྟེང་དུ་
 བཞག་པ་སྒྱུར་དྲེད་ཀྱིས་བཏེགས་ནས་ལྷ་ཆོག་རྣམས་ལ་བསྐྱོར་བ་ལན་
 གསུམ་བྱས་ཏེ་གཙོ་བོའི་བྱ་གསུལ་ཀར་ཐིམ། ཡབ་ཡུམ་རོལ་པའི་རྗེས་ཆགས་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་སུ་ལུ་བ་སྐྱེའི་དབྱིབས་བསྐྱེད། ཡུམ་མཁའ་བབས་པའི་རྒྱུན་
 ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་འོད་དུ་ལྷ། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ལྷ་སྟེ་
 དབྱས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་ཐིམ་པས་འོད་ཀྱི་གོང་བྱུ་གཅིག་དུ་གྱུར། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྩྱུ་མྱི་
 དུ་གྱུར་པ་ལས་ཆོག་གསུམ་གྱིས་རྟོག་སེམས་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད། སྟོན་པས་
 ལྷགས་ནས་ཡུམ་མཁའ་སྟོབ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་ཐིག་གདབ། གཉིས་པས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་སུ་སྒྲོབ། གསུམ་པས་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེ་བསྐྱེད་

ཅིང་དེ་དག་རང་རང་གི་སྒྲགས་གྲིས་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་མདུན་མ་ཁར་བཏོན། ཡི་
གོ་གསུམ་གྲིས་སྐྱབས་པར་བྱ། སྒྲོ་བསྐྱེད་སངས་རྒྱས་གྲིས་མཛོད་པ་བསྐྱབ་
སྟེ་མི་བསྐྱེད་པ་གཅི་བོ་ལ་བསྟེན། གཞན་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་དགོང་
པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་བྱངས་ནི། རྒྱུ་མཚོ་ལས། རང་བྱུང་དངོས་དང་
མི་འགལ་ཞིང་། འབྲས་བུ་ཉིད་ལ་ལམ་ཤེས་པས། ཁ་ལུས་དགྲིལ་འཁོར་
ཐིག་ལེ་རྣམས། བདག་གི་སྒྲས་སུ་བསྒྲུལ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གང་གིས་
གང་ལ་གསོལ་བཏབ་པས། ཐུགས་རྗེས་བྱིན་བརྒྱབས་སྐྱབས་བྱས་ནས། །
ཐུགས་ཞུགས་འདྲེས་ནས་དབྱེར་མེད་པ། སྒྲས་གྱུར་དགོངས་པ་གཅིག་
ལ་གནས། ཞེས་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་ལས། རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་འོད་ལས་བྱུང་། བྱིན་རྒྱབས་འབྲས་བུ་དངོས་འབྲེལ་བས། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྒྲས་ཚོགས་བསྒྲུལ། ཞེས་སོ།

དེའང་བདག་སྟོན་གྲིས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་སྒྲས་སུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་བྱ་བ་དང་། རིགས་མི་རྣམས་ཅིང་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲས་སུ་བདག་བྱ་བ་ཞེས་ཆེན་པོ་རྣམས་གསུངས་

བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཉུག་མའི་གནས་རྒྱུ་
 རི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་ལའོར་གང་བསྐྱོམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་
 གཞིར་བབྱང་སྟེ་སྐྱོམ་པ་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གཉུག་
 མ་ལས་གཉིས་མེད་གཉིས་ལྟར་སྒྲུང་བའི་སྟོ་བྱར་གྱི་ཡུང་པའི་ཆ་ནམས་སྐྱུ་
 དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དུ་བསྐྱེམས་ནས་སྒྲུང་ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་གི་ཡུང་
 ཁམས་གྱི་ཆ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅུན་མོར་བཅས་པ་
 རང་འཆར་བ་ནི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོག་སྒྲོམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འབྲས་
 གུའི་སངས་རྒྱས་ལམ་དུ་གང་བྱེད་གཞིར་གནས་གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་གྱི་
 གདུང་རིགས་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། རི་བཅས་གནས་ལུགས་གྱི་གཞི་
 དེ་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་གྱི་གདུང་སྤྲུལ་སྤྱུ་བབྱང་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་འབྲས་བུ་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདིའི་ཕྱིར་བདག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུ་སངས་རྒྱས་དང་སངས་
 རྒྱས་གྱི་སྤྲུལ་སྤྲུ་བདག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྷུང་དོན་ཡང་འདིས་ཤེས་སོ། །
 དམ་པ་རྒྱན་ལས་སྤྲུལ་གཉིས་གྱི་ཆོ་ག་ཁྱོ་བའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཏུ་སྒྲུར་ནས་མཁའ་
 པ་འང་ཁོག་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཡི་གས་འཛིགས་ནས་མ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྷའི་རྣམ་པ་ནི།

བཞུགས་ཚུལ། ལྷ་གནས། དུག་མཆོན། སྐྱ་མདོག་ ཞི་ཚུལ། འོད་ཟེར་
སོགས་ཏེ་ལེན་དུག་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི།

བྱིན་རྒྱ་བས་དང་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྒྲགས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལེན་བདུན་པ་
རྩ་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལས་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའང་།

ཡེ་ཤེས་གྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱན་དྲངས་ཤིང་བསྐྱེམས་ནས་མཆོད་པ་དབུལ་བ་
དང་། ལམགས་པ་བྱ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་གསོལ་བ། དམ་བཅའ་བ། འཛིབ་
བཞུབ་སྟེ་ལྟོ།

གསུམ་པ་རྗེས་རིམ་ལའང་།

ཆོག་གས་གྱི་མཆོད་སྦྱིན། བརྟན་མ་སྦྱོང་བ། བསྐྱེད་ལྗེ། གོ་བགོ་ལུས་
བསྐྱེད་། སྦྱོང་ལམ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དང་ལྟོ། །རྗེ་རོང་ཟོམ་ནི། སྤྱང་སྤྱིང་
ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དག་པ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་སྦྱིར་དམིགས་

ནས་སྒྲོམ་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དང་། རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་གང་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་ནས་སྒྲོམ་པ་ལྷག་ཉིང་གི་དགྱིལ་
འཁོར་དུ་བཞེད་དེ། འདིས་ནི་ལྷག་པ་ཞེས་པ་གཙོ་བོར་རམ་བྱུང་པར་དུ་ཞེས་
པའི་སྟངས་ནས་འཆད་པར་མངོན་ནོ།།

དུག་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ནི།

ཅ་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སྟེ། རྫོང་འཁྱུང་ལུས་ལ་ཅ་དབུ་རྒྱུང་རོ་གསུམ་དང་། དབུ་མ་
ལས་གྲུས་པའི་སྒྲིབ་བདེ་ཆེན། མགྱིན་པ་ལོངས་སྟོང་། སྟིང་ག་ཆོས། ལྷ་བ་
སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་དང་། ལྷ་འོག་མེ་དང་། གཤམ་ཁ་རྒྱུང་གི་འཁོར་ལོ་
རྣམས་དང་། རྒྱུང་ཅ་བ་ལྲ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྲ་དང་། དེ་དག་གི་འཕོ་བ་
བཅུ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་སྒྲུ་འཕུལ་རྒྱུ་ཆོད་དང་། གསང་བའི་སྟིང་
པོ་ཁྱོའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། དབང་གི་གཞུང་ལ་སོགས་པ་ལས་གསུངས་པར་
ལཡང་ལ། རྒྱུད་འདིའི་སྟོས་ཆོས་སུ་ཆེ་ལོང་ཙམ་འབྱུང་བ་ནི། སྟིང་གའི་འཁོར་
ལོར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཅ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཅ་གཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཅ་གསུམ། ཡོན་
ཏན་གྱི་ཅ་གཅིག་རྣམས་འོད་བཞི་དབྱིབས་བཞིར་བཅས་པ་དང་། དེ་དག་གི་

དབུས་ནས་དྲངས་མ་ལྟེ་ཐིག་ལེ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། མགྲིན་པར་གཏུམ་མོ་
དང་། སྒྲི་བོ་ན་བདུད་ཅིའི་ཐིག་ལེ། དབྱིངས་ཕྱུག་ལྟེ་ཐིག་ལེ་སོགས་ཀྱི་
མིང་ཅན་ཡོད་ཚུལ་ཐལ་རྒྱུད་དབང་གི་གསྐོ་དང་གསང་ཐིག་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་རྣམས་སོ།།

བདུན་པ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱིལ་འཁོར་ནི།

ཁོག་གཞུང་ལས། སྐལ་ལྷན་མིའི། འབྱོར་ལྷན་ཡོ་བྱད་ཀྱི། དབྱེས་ལྷན་
ལྟེ་ཆོགས་གསུམ་ཆོག་ཐིག་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་ཆོགས་ཆེན་པོ་སྟེ་
བཞིར་ལའད་དོ།།

དང་པོ་སྐལ་ལྷན་མིའི་ཆོགས་ནི།

རྣལ་འབྱོར་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་པོ་མོ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་པ་
སྟེ། ལའད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ལས། སྐྱེ་བོ་མཛའ་བ་ཀུན་ཆོགས་པ། རྣལ་འབྱོར་འདུས་
པའི་ཆོགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་འབྱོར་ལྷན་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཆོགས་ནི།

བྱད་པར་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ལྟེ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་

འབྱོར་ཡོ་བྱད་ཚང་བས་ནི། །བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་སུ་བཤད། །ཅེས་སོ།།

གསུམ་པ་དབྱེས་ལྟན་ལྟའི་ཚོགས་ནི།

དེ་ལས། ལྷ་དང་དམ་ཅན་ཀུན་འདུས་པ། །འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སུ་
བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་འདི་དངོས་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྟའི་དགྲིལ་འཁོར་
སྤྱུལ་པ་ཕྱག་བརྒྱན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། བརྟགས་པ་བ་དང་དངོས་གྲུབ་གྱི་
རྟེན་དུ་དེ་དག་གི་གཟུགས་བརྒྱན་བཀོད་པ་དང་། སེམས་གྱིས་བརྟགས་ནས་
བསྐྱོམ་པ་འང་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ཚོགས་ཆེན་པོ་ནི།

བདག་དང་ཚོགས་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོལ་པར་ཤེས་
ནས་སྤྱད་པས་བསོད་ནམས་དང་། །སྤྱོད་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཟིན་པས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚྲོགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ལ་མི་འཛིན་པ། །ཚོགས་གཉིས་རྒྱན་དུ་ཚྲོགས་བྱས་པས། །
ཚོགས་ཆེན་པོར་ནི་ངས་པར་བཤད། །ཅེས་སོ།།

ཚོགས་དགྲིལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་

གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དངོས་ནི། དགྱིལ་ལའོར་གྱི་ཁང་པར་ཏེན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱིས་ཏེ། དེར་ལྷ་བྱངས་དང་མཉམ་པའི་ཚྲིགས་སྐྱབ་གྱི་ནལ་
 འབྱོར་པ་རྣམས་ལྷའི་ཆས་སུ་ཞུགས་ཏེ་གཙོ་བོའི་ལྷ་གནས་སུ་དེ་མེས་སློབ་དཔོན་
 ཡབ་ཡུམ་དང་ལའོར་གྱི་ལྷ་གནས་སུ་ལའོར་གྱི་ནལ་འབྱོར་པོ་མོ་བྱང་སྐྱད་དུ་
 འདུག་པའམ་འདུག་པར་མོས་པ་གང་རུང་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འང་ནལ་འབྱོར་པ་
 སོ་སེའི་ལྷ་སོ་སེར་ད་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ནལ་འབྱོར་པ་རེ་རེ་ཞིང་
 གཙོ་བོའི་ད་རྒྱལ་ལ་གནས་ཏེ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་པོ་གཉིས་ནི་ལྷ་ག་པ་དོན་དམ་
 པའི་དགྱིལ་ལའོར་དང་། སྤྱི་མ་གཅིག་ནི་དེ་སྐྱབ་གཞི་མཐར་བུག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་
 འབྲས་བུ་ལམ་བུ་དྲ་གྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་བརྒྱན་ནི་ལྷ་ག་པ་ཀུན་
 རྫོབ་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དང་། ལྷ་ག་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ནི་གང་དུ་ཞུགས་ན་ཀུན་
 རྫོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དེར་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་མའི་དགྱིལ་
 ལའོར་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྟོང་སྟོགས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་སྟོམ་པའི་ནལ་
 འབྱོར་དང་། ལྷ་ག་ཏིང་ནི་སྟངས་སྟོགས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་སྟོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་

དང་། བྱང་སེམས་ནི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དངོས་སུ་
འབྱུག་པའི་ཕྱིར་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཡུལ་དང་། ཚོགས་དགྲིལ་ནི་དངོས་གྲུབ་
མཚོག་གི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བྱལ་ཉུང་དུ་འི་རྣམ་པ་ལ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་
རྣམ་པས་སྟོངས་གདབ་པའམ་གཙོ་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་ཀུན་སྟོང་གཅིག་པའི་
གོགས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་སྟོགས་མེད་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ།

བཞི་པ་དབང་ནི།

སྤྲུགས་ཐིག་ལས། རྒྱ་གཉིས་རྒྱུན་བཞིས་ཡན་ལག་བསྟན། འབྲུག་ལ་གནས་
པའི་ཐོབ་བྱེད། རང་བོ་ཉིད་ཅེས་རྣམ་པར་ལའད། ཅེས་པས། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་
བཞི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་འཕང་གི་ཚོས་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པའི་ལས་ཀྱིས་
ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་སྒྲེས་པའམ་སྒྲེ་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་ཐོབ་པའོ།

དེ་ལ་དབྱེད།

ཅ་རྒྱུད་དུ་པན་རྣམས་ཟབ་མའི་དབང་གསུམ་གསུངས་པ་བཤད་རྒྱུ་དོ་
ཇེ་ལས་ལྷར་སྟེན་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ས་བོན་འཛོག་པ་སྟེ། གཉིས་པ་
རྣམས་པ་བསྟེན་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ཉམས་སྟོང་སྟེན་པའོ། བཞི་པས་དེ་ཉིད་

བརྟན་པར་བྱེད། །ལྷ་པས་བརྟན་པ་ཉམས་ལོན་པས། །མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 །:ཆོ་འདིས་⁽¹⁴⁾འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། །སློབ་དཔོན་གསང་བ་
 །ཤེས་རབ་དང་། །དེ་མ་ཐག་པ་བཞི་པ་སྟེ། །ཞེས་པམ་རྩས་གཉིས་སློབ་དཔོན་
 །གྲི་དབང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་ནས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། །སློབ་དཔོན་གྲི་དབང་
 །གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་དེའི་འཁོར་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །དེ་ལ་པན་
 །དབང་ནི་བཅུ་སྟེ། །སྒྲིང་པོ་ལྷ་དང་དབུ་རྒྱན་དང་། །བུམ་པ་ཅོད་པན་ཐེང་བ་དང་། །
 །གོ་ཆ་རྒྱལ་མཚན་གདུགས་ཕྱག་རྒྱ། །བཟའ་བཏུང་དབང་རྣམས་རིམ་བཞིན་
 །བསྐྱར། །ཞེས་རྒྱུད་གྲི་དངོས་བསྟན་ནི་བའི་པན་དབང་ཡིན་ལ།

།ཁོ་བོ་ལ་ནི། །གདན་དང་ལྷ་དབང་ཕྱག་མཚན་དང་། །ཆས་བཅུ་སྐྱབ་ཇུས་བཙོ་
 །ལྷ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཉར་བརྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། །པན་དབང་བཅུ་པོ་དེ་དག་པལ་ཆེར་
 །འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་བུ་རྒྱལ་སར་དབང་སྐྱར་བ་ན་སྟེང་དུ་གདུགས་
 །དང་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱང་། །བུམ་རྩས་སྒྲི་བོ་ནས་བྲུགས་དབུ་
 །རྒྱན་དང་ཅོད་པན་སོགས་བྱིན་ནས་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་མཐུན་པར་བཞག་པ་དཔེར་

(14) མགོ་འོག་དེབ་གཟུགས། ༡༤༡, ༡༥༡ ། ཆོ་འདིར།

ན་དུས་འཁོར་ནས་གྲིས་པ་ལྟར་འདུག་པའི་དབང་བདུན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུར་མངོན་མཁས་སྒྲུལ་ཡང་སྒྲུལ་རྣམས་གྲིས་ལའདད་པ་མ་མཐོང་བས་ཁ་ཆོན་མི་
ཆོད་དོ། ཁུས་དབང་ནི། ཉན་སྒྲོམ་གཉིས། འཆད་ཕྱིན་གཉིས། དེ་ཐོག་སྒྲུལ་པའི་
དབང་དང་ལྟ་སྟེ། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གཞན་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
མ་ཡིན་ཡང་དབང་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དབང་ཡིན་པར་བརྟེན་ཟེན་
ལ། གསུམ་པོའི་ཡང་དེ་ཐོག་སྒྲུལ་པའི་དབང་གཙོ་བོ་དང་འཆད་ཕྱིན་དེའི་འཁོར་
དུ་ལའདད་དེ། དེས་ན་དེ་ཐོག་སྒྲུལ་པའི་དབང་གི་འཁོར་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་
ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ། ཟབ་དབང་གསུམ་ནི་གསང་ཤེས་ཆོག་དབང་གསུམ་
སྟེ། ཤེས་དབང་ལ་འདིར་ཡོད་ཤེས་རང་གནས་དང་། དབང་བཞི་པ་ལ་དབྱེར་མེད་
བདེ་བ་ཆོན་པའི་དབང་ཞེས་གྲུང་གསུངས་སོ།

དབང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་བཞི་རེ་ཡོད་པའི་དང་པོ་
རྒྱ་གཉིས་ལས། མཚུངས་ལྟར་གྱི་རྒྱ་ནི།

སྟོབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དང་པོ་ནས་དབང་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
རེ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། བན་དབང་དང་སྦྱར་ན། བོད་དུ་སྟོས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་

ནང་གི་བདུད་ཅི་ལྟ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚྲགས་བརྒྱད་དང་། རྩ་གནས་ཐིག་ལེས་
གང་བ་དང་། རྩ་རྩེ་རྩེ་གཉིས་དང་། རྩ་ཏིའི་ནང་ན་ཐིག་ལེ་སོ་གཉིས་གནས་
པ་དང་། ལུས་རྩའི་བླ་བས་ཁེབས་པ་དང་། ཤོ་མེའི་དབང་ཤོ་དང་། སྒྲི་བའི་རྩ་
ལའོར་དང་། རྩེ་གཞིགས་ལྟའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། ལོངས་སྒྲིང་ལའོར་ལའི་
ཐིག་ལེ་རྣམས་སུ་ཐལ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། རུས་དབང་གི་མཚུངས་ལྟ་ན་ནི་
རིམ་བཞིན། རྩ་བའི་འདོམ་རྩའི་སྒྲི་ཉན་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་། སྒྲིང་གའི་བྲན་བྱེད་
ཀྱི་དང་། ལག་པའི་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་དང་། ལྟའི་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཡན་ལག་ལྟའི་སྒྲིང་
བྱེད་རིག་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་རྣམས་དང་། ཟབ་དབང་གསུམ་གྱི་ནི། སྒྲིང་ག་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་ལུས་གནས་བདེ་བའི་རྩེ་གྱི་ཐིག་ལེ་དང་། འོད་གསལ་ལ་མི་རྩེ་ག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ།

ལྟ་ཅིག་བྱེད་པའི་རྩེ་ནི།

དབང་རྩེས་རབ་གནས་དང་ལྟ་བ་སྟེ། དབུ་རྩེ་དང་ཐོང་བ་རིན་འབྱུང་
གི་ཅོད་པན་མཐའ་ཡས་དང་རྩེ་སེམས་ཀྱི། གོ་ཆ་དོན་གྲུབ་ཀྱི། རྩེ་མཚན་

དང་གདུགས་མི་བསྐྱོད་པའི། ཕྱག་རྒྱའི་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོ་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་
མཚན་ལ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་དགྲིལ་འཁོར་བའི་སྐྱུ་གཟུགས་ཏེ་ལྷ་རང་རང་
གི་བུམ་རྒྱུ་རིགས་ལྔ་ཀའམ། བཟའ་བཏུང་ནམ་སྤང་གི་སྒྲིང་པོ་ལྔའི་ཀུན་
མཁུན་བདུད་རྩི་ལྔ་ལ་བཞེད་ཀྱང་འདིར་རིགས་ལྔའི་ས་བོན་ཏེ་གང་ལྟར་ཡང་
རིགས་ལྔ་སོ་སོས་རབ་གནས་ཅན་ནོ།

དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་རབ་གནས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དུས་དེར་གང་
ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་དེའི་ཆེད་དུ་རབ་གནས་བྱས་པ་དགོས་སོ། །དབང་ཇུས་
གང་དུ་འགོད་པའི་མཚན་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུར་འཛོག་
པའམ་ཡང་ན་བདག་རྒྱེད་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞག་པར་བྱསྟེ་བརྟག་གོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལུས་དབང་གི་དབང་ཇུས་ཀྱང་། སྤྱོད་ཀྱིས་བཞག་པར་བྱསྟེ་ལུས་
དང་། སྤྱིང་བ་ཡི་དམ་གང་ཡིན་གྱི་དང་། རྒྱ་གམ་དོན་གྲུབ་གྱི་དང་། འཁོར་ལོ་
དུང་སོགས་མཐའ་ཡས་གྱི་དང་། རྩི་ལྔའི་རིགས་ལྔ་སྐྱུ་འདུས་གྱི་རབ་གནས་
ཅན་རྣམས་དང་། གསང་དབང་ལ་རྩི་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བས་
ལྷག་པར་གནས་པའི་བདུད་རྩི་དང་། གོང་མ་གཉིས་ལ་བྱེད་གྱིས་བརྟག་པས་

པའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛོད།

རྒྱ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

ཁོག་གཞུང་ལས། དང་དང་བཙུན་འགྲུས་གསུམ་ལྟ་དང་། བརྟུལ་
 རྒྱགས་གསུམ་ལྟ་སྤྱོད་པ་ལ། ཁོག་པ་ལྟར་དབང་གི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུང་བའི་སྤྱོད་
 མ་སྟེ། སྤྱོད་དང་པོ་ཙམ་དང་། རྒྱུ་དབང་ལས་ཉན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 བདག་དོན་རྒྱུ་པའི་དང་། འཆད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་རྒྱུ་པའི་དང་། རྟོག་རྒྱུ་
 པའི་གཉིས་ཀའི་དོན་རྒྱུ་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཙམ་གསུམ་དང་། གསང་དབང་
 གི་སྤྱོད་པའི་དང་། ལེར་དབང་གི་རིག་པའི་དང་། དབང་བཞི་པའི་སྤྱོད་མཉམ་
 པའི་བརྟུལ་རྒྱགས་ཙམ་ཏེ་གསུམ་རྣམས་སོ། འདིར་བསྟན་དང་པོ་ཙམ་གི་
 རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དེའི་རྟོག་དུ་ཆོ་འདིའམ་སྤྱུ་མར་ཐེག་ཆེན་
 སྤྱིའི་ལམ་ལ་སྤྱོད་བའང་དགོས་སོ།

རྒྱུ་དབང་གི་སྤྱོད་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་རྒྱུ་ཉན་སྤྱོད་སོགས་ལ་དངོས་སུ་
 འདུག་པའི་བཙུན་འགྲུས་སམ་སྤྱོད་ལྟགས་ལྟག་པ་དང་། ཟབ་དབང་ལ་དེ་
 གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་དུ་བརྟུལ་བརྒྱགས་གསུམ་དང་ཡང་ལྟ་པ་སྤྱོད་དུ་དགོས་

ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སན་དབང་མ་གཏོགས་པའི་སྣོད་ལ་དད་པ་ཅན་མི་དགོས་པ་
 སོགས་མིན་ནོ། །བརྟུལ་ཞུགས་གསུམ་ནི་དེ་མ་བཞིན། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 ལ་མོས་པ་བརྟན་པས་བདུད་ཚི་ལྔ་ལ་གཙང་དམའི་རྟོག་པ་བཟུང་བྱིས་མནན་
 བས་དངོས་སུ་སྦྱོད་ཅུས་པ་དང་། ཆགས་རྟོག་རང་དགའ་བ་བཟུང་བྱིས་མནན་
 བས་དེ་གམའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་དང་། དེའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་གཉིས་
 དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་ཅུས་པ་སྟེ་གསུམ་ལ་
 བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོར་དངོས་དབང་གི་སྣོད་ལ་དགོངས་སོ།

གཉིས་པ་བདག་པོའི་རྒྱུན་ནི།

ལེའུ་དགུ་པར། འཕྱི་རྟུ་པ་བའི་དམ་ཚིག་མཚོག་ །ཅེས་པའི་སྐབས་ལྟར་
 བསྟེན་པ་ཚད་དུ་འབྱོར་བ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཏེ་དེ་
 ལས་གཞན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ལོ་བྱས་ཀྱང་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་སྟོན་མི་ཅུས་ཤིང་
 བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པར་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་དམིགས་རྒྱུན་ནི།

དབང་ཇུས་དང་སྒྲགས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཅུས་པ་བྱེད་

བར་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི། སློབ་མ་ལྟར་གསལ་བའི་གནས་ལྟར་
 སྒྲིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རིགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་ལྟ་
 རིགས་ལྟར་དག་པ་དང་། དབུ་རྒྱུན་གྱིས་ཚོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་ལྟར་དག་པ་
 དང་། བུམ་པས་རིགས་ལྟའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བྲི་མ་དག་ནས་ཡེ་
 ཤེས་ལྟའི་དབང་ཐོབ་པར་དང་། ཅོད་པན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཚྲོགས་ཤིང་གདུག་
 པ་འདུལ་བ་དང་། སྤང་བས་གཟུངས་ཉིང་སོགས་འབྲས་ཚོས་ཚྲོགས་པར་
 དང་། གོ་ཆས་ཚོལ་བས་མི་ཚུགས་པར་དང་། རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ལོག་ལྟ་ཅན་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དང་། གདུགས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གདུང་ལས་
 སློབ་པར་དང་། ལྷག་རྒྱས་རྟོག་པ་ལྟའི་ངོ་བོར་དག་པར་དང་། བཟའ་བཏུང་
 གིས་འདོད་ཡོན་ཡེ་ཤེས་སུ་རོལ་པའི་མཐུ་ཐོབ་པར་བསམ་པ་རྣམས་པན་
 དབང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་དགོངས་པ་མཛོད་པར་དམིགས་དགོས་ཏེ། པན་དབང་ལྷག་པ་གཟུགས་
 བརྒྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཐོབ་པར་ལའད་པའི་གོ་དོན་ཡང་དེའི་སྤྱིང་ནས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་པན་དབང་གི་མཚམས་

སྒྲིང་དུ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོར་ཞིང་བསྐྱོད་ནས་དབང་
བསྐྱུར་བའི་དོན་དུ་དགོངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ནུས་དབང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྒྲོབ་བྱའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནམས་གྱི་
གནས་སུ་དབང་རྒྱས་རབ་གནས་ལ་བཤད་པའི་རིགས་གང་ཡིན་གྱི་ཚེ་བྱའི་
དགྱིལ་འཁོར་གསལ་སྒྲོ་བསྐྱེམས་ནས་སྒྲོབ་མ་རིགས་བཞིའི་གཙོ་བོ་དང་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའོ།

ཟབ་དབང་གསུམ་ལས། གསང་དབང་ལ་ཉི་ཟླ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྩོ་
རྩོ་སེམས་དཔའི་སྐྱུ་སྒྲ་མོ་ཉིལ་གོང་སྤེལ་བ་ལྟ་བུར་བྱུར་པ་སྒྲིང་གའི་འཁོར་
ལོ་ལ་བསྐྱེམས་པས་དེ་ན་གནས་པའི་རིགས་དུག་གི་ས་བོན་གཉིད་དང་
བཅས་པ་སྐྱུངས་ནས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུར་བ་
དང་། ལེར་དབང་ལ་ཕུག་རྒྱའི་ཐབས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དཔའི་ཡེ་ལེས་རྟོགས་
པ་དང་། དབང་བཞི་པར་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བའི་མཐའི་ལྡན་སྐྱེས་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འདུག་གི་དགྱིལ་འཁོར་མཐའ་ཕུག་རོ་སྒྲིང་པའི་

དགོངས་པའོ།

སྐྱུ་འཕུལ་ཐལ་བ་ལས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་དུས་དགའ་བཞི་མཚན་དཔེ་
 དང་མདོན་ཤེས་དུག་ལྡན་དུ་རྩོད་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་བསྐྱར་
 སྐྱུ་ལ་སོགས་དང་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་གྱིས་མཚན་དཔེ་དང་མདོན་ཤེས་སྐྱུ་བ་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ། མདོར་
 བ་སྤྱར་ཐབས་གྲོལ་དུ་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་⁽¹⁵⁾སྐྱུ་དང་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བའི་ཐུགས་གཉིས་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་དོ་
 སྤྱོད་པར་གསལ་ལ། དེ་ལྟར་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་དགའ་བཞི་དངོས་ནི་སྤྱིང་བསྐྱར་
 གི་ཐད་དང་བསྐྱོགས་ན་མས་བརྟན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་མདོན་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་
 བས་དེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ད་ལྟ་དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པའི་དགའ་བཞི་འདི་དག་གི་
 རྒྱུན་གོམས་པ་ལས་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་གནས་སྐབས་བཅུ་དུག་
 དང་། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་ཉམས་བརྒྱུད་ཅུ་མཚན་
 དཔེའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མས་བརྟན་གྱི་ཡེ་

(15) མགོ་འོག་དེབ་གཟུགས། ༡༥:༤༡ རྩ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་།

ཤེས་མཚན་དཔེ་དང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
བཡིན་ནེས་མཚན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ད་དུང་དོ་ཇེ་ལས་རིམ་ལས། སེལ་བྱིན་
དང་ས་མཚན་ཉིད། །མཚུངས་ཕྱིར་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །ནེས་སོགས་
ལྟར་མང་དུ་སྟོབ་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ནི།

དབང་དེ་དག་གོ་རིམ་འཛེལ་བར་བསྐྱར་དུ་མེད་ཀྱི། སྡེ་མ་སྡེ་མས་གོ་བྱེ་
ནས་གདོད་བྱི་མ་བྱི་མ་བསྐྱར་དགོས་པས་ཟབ་དབང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལུས་
དབང་དང་། ལུས་དབང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་པན་དབང་ཡིན་པ་སོགས་ཏེ། དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་མ་བཅུག་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་མི་རུང་བ་འདིའི་ཡང་ལུགས་ཡིན་པས་
པན་དབང་དང་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ལ་བཞག་དགོས་
པ་སོགས་ཀྱང་འདོད་ཆོག་གམ་སྟུམ་མོ།།

དེ་ལྟར་ན་དབང་བསྐྱར་ཡུལ་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་རྟེན་ཅན་མིན་ན་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མ་ཚང་། དབང་རྣམས་མ་ཆོགས་པ་འཕམ་ཆོགས་ཀྱང་ལྟག་གནས་མ་
བྱས་ན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཚང་། སྟོན་དུ་སྟོབ་བྱའི་རྒྱུད་སྦྱངས་ཤིང་སྟོན་པ་

མ་སོང་ན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་སྤྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་སོགས་མ་སོང་
ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་མི་དབང་བས་བདག་པོ་དང་། ཡུལ་རྟེན་དེ་དག་
འཛོམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐུགས་སྒྲུག་ཏིང་འཛིན་ཚང་བར་འདུས་མ་
བྱས་པ་དང་། བྱས་ཀྱང་སློབ་བྱས་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་ནས་མོས་པ་མ་བསྐྱོམས་ན་
དམིགས་ཀྱིན་དང་དམིགས་ཀྱིན་དུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་དང་། དབང་གི་གོ་རིམ་
འབྲུགས་ཤིང་བར་དུ་འགའ་ཞིག་ཆད་ན་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་མ་ཚང་བར་འགྱུར་
ལ། ཤིང་རྩ་འཕང་ལོ་ཉམས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་ན་དགོས་
པ་བྱེད་མི་རུས་པས་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་གཅེས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚང་བ་ལས་ལག་རྗེས་ཀྱི་བྱེད་པར་གང་དང་གང་འབྱུང་བ་
ནི། བན་དབང་གིས་སྤྱིར་གསང་སྤྱི་གསུང་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱི་
དཀྱིལ་བྱེད་དོན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་མཉན་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཉན་སློམ་གྱི་
དབང་གིས་ནང་ལུས་ལ་ལྟ་ཚོགས་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
རིམ་སོགས་ཉན་སློམ་ལ་དབང་བར་བྱེད། རུས་དབང་ལྟག་མ་གསུམ་གྱིས་
སློབ་དཔོན་གྱི་གོ་འཕང་སྤྱིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་འཆད་སྤོང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་

འཆད་པ་དང་། ལས་སྤྱོད་སྐྱབ་པ་ཙམ་ལ་དབང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་
དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དོ་ཆེ་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཞིང་། དོ་ཆེ་རྒྱལ་པོའི་
དབང་གིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་དབང་བར་བྱས་པས་མི་
འདྲའོ།

གསང་དབང་གིས་སྟངས་སྒྲིའི་ཆོག་གས་རིམ་མམ་རང་ལུས་ལ་གཞན་དུ་
བསྐྱེད་པ་ལ་དང་། ཤེར་དབང་གིས་འོག་སྒྲིའི་ལམ་མམ་གཞན་ལུས་པོ་ཉི་
ལྷུ་འབྱོར་ལ་དབང་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ཏེ། གྲོལ་ལམ་དང་སྐྱུར་ན། གསང་
དབང་གི་ལམ་ཆོག་གས་རིམ་པོའི་སྟངས་ཆེན་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་པོ་བཞི་
དང་། ཤེར་དབང་གི་ལམ་ཆོག་གས་སྐྱབ་ནས་འཛིན་པ་འདྲ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་
དབང་བཞི་པས་གསང་ཤེར་གྱི་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འགྱུར་མེད་
གྱི་བདེ་བར་སོང་བའི་སྒྲོ་ནས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་དེ། དབང་བཞིའི་ལམ་གྱི་
ཏོག་གས་པ་འདི་དག་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་རིམ་གྱི་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། གསང་
དབང་གི་ལམ་པ་དང་བུམ་དབང་གི་ལམ་པ་འགལ་བ་སོགས་མི་གཞི་དམ་
སྒྲུབ་དུ་སེམས་མོད་གྱི་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་ཁ་ཆོན་མི་ཆོད་པས་གཟུར་གནས་

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་དུ་དབྱད་པར་བྱའོ།

དབང་དེ་རྣམས་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བསྐྱར་ན་རྒྱུ་ཉི་དབང་ཞེས་
བྱ་ལ། སྒྲིན་ཟེན་གྱི་རྣམ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ལྷུང་བྱུང་ནས་
སྒྲགས་སྒྲོམ་སྒྲར་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུ་མ་ལས་ཞོད་པ་ལས་རང་ཉིད་ལེན་པ་ནི་
ལམ་གྱི་དབང་དང་། མཐར་ལམ་པས་རིགས་བདག་ཏུ་གྲག་པ་དངོས་ལས་ཞོད་
པ་ནི་འབྲས་བུའི་དབང་ཞེས་བྱའོ།

ལྷ་པ་དམ་ཆོག་ནི།

སྒྲིན་པ་དེ་ཆེ་འཆང་གིས་བྲིམས་སུ་བཅས་ཤིང་སྒྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱུང་བྱར་བྱུར་པའི་བསྐྱབ་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ལས་མི་འདའ་བའི་སེམས་པ་
ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། གང་ཞིག་ནན་ཏན་ལས་མི་འགོང་། །
མི་ལམ་དུ་ཡང་དམ་ཆོག་བཟོད། །དམ་བཅའ་བ་ནི་སྒྲོམ་པར་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཆེ་གསུམ་གྱི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་གནས་པའི་ཆ་ནས་དམ་
ཆོག་དང་། རྒྱུད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་སྒྲོམ་པའི་ཆ་ནས་སྒྲོམ་པའང་ཡིན་
ནོ། །དེ་སྐྱུང་བ་ལ་དང་པོ་སྒྲུ་མ་ལས་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཐོབ་པ་མེད་དུ་མི་རུང་ཞིང་།

དེ་ལ་ཐོབ་པའི་དུས་མཚམས་ཤེས་ནས་ཐོབ་སློ་སྒྲིབ་གལ་ཆེ་སྟེ། དུས་
 མཚམས་ནི་སྡོན་གྱི་སྒྲུ་འཕུལ་མ་ཁན་པོ་རྣམས་དབང་གི་སྒྲ་རོལ་དུ་དང་པོར་
 ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་བཟུང་དང་། དེ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་སྡོམ་བཟུང་ལན་གསུམ་རེ་
 བརྗོད་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲིབར་བཞེད་ཀྱང་། ལུགས་འདིར་རྟོག་ལས་རིམ་ལས་།
 རང་བཞིན་འབྱུགས་སུ་གསུང་ཐུགས་། གཟི་བྱིན་ལྡན་པར་བྱིན་བརྒྱབས་
 ལ། །དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་མཚོག་ཅེས་བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
 འབྱུག་པའི་སྐབས་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་བྱིན་པ་ཉིད་སྡོམ་བཟུང་དུ་
 བཞེད་པས་དེའི་མཐར་སྒྲིབ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི། སྡོམ་བཟུང་གི་དུས་སུ་སྒྲགས་སྡོམ་ཐོབ་ཀྱང་
 སྒྲགས་སྡོམ་མཐའ་དག་དེར་བཟུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་དབང་སོ་སའི་
 རོ་སྐལ་གྱི་སྡོམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བཟུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 ལ། ཁ་ཅིག་ནི། སྒྲགས་སྡོམ་ལ་རིས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཟད་
 ལ། དེ་ཁས་སླང་གི་བཟུང་བའི་མཐར་ཐོབ་ཀྱང་དབང་སྒྱུར་དང་མ་འབྲེལ་
 བའི་ཁས་སླང་གི་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་ཙམ་གྱིས་འཐོབ་པ་མིན་ཞིང་། ཁས་

སྒྲ་གི་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་དབང་ཆ་མས་བསྐྱར་བས་སྡོམ་རྒྱུན་གོང་འཕེལ་དུ་
 འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐུན་མོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ནི་
 ལུས་དབུལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བར་ལའད་ཀྱང་དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོད་
 དང་བསྐྱུན་ན་རུང་ཙམ་སྤང་ཡང་འདྲིའི་སྐོར་དུ་དེ་ལྟར་ལའད་པ་མ་མཐོང་
 རོ། །སྤྱིར་དམ་ཚིག་གི་ཆམ་གངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྐྱུས་ན་རྩ་བ་དང་ཡན་
 ལག་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེའང་རྒྱུད་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས་གྲགས་པ་ལྟར་ན།

རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་དང་། ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་བཅུ་འོ། །དང་པོ་ནི།

ལེན་བཅུ་དགུ་པ་ལས། སྒྲ་མེད་མི་སྤང་སྒྲ་མ་བཀུར། །སྒྲགས་དང་བྱུག་རྒྱ་
 རྒྱུན་མི་བཅད། །ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་ལ་བྱམས། །གསང་བའི་དོན་ཕྱིར་སྤྱ་
 མི་བྱ། །འདྲི་ནི་རྩ་བ་ལྟ་ཆམས་ཏེ། །སྤྱོད་དང་སྤྱང་བའི་དམ་ཚིག་མཚོག་ །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར།

སྒྲ་མེད་མི་སྤང་བ། སྒྲ་མ་བཀུར་བ། །སྒྲགས་རྒྱ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། མཆོད་ལ་
 བྱམས་པ། གསང་བའི་སྤྱ་བ་སྤྱེ་ལྟ་ལས། དང་པོ་ནི།

སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའམ་བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོར་འབྲས་བུ་ལམ་བུ་དེ་གི་ཚུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བསྟེ། སེམས་
 གི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གིས་རྒྱན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཉིད་སྟོས་
 བལ་གྱི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཅིར་སྤྱང་
 སེམས་ཉིད་གི་རྣམ་རོལ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉག་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་ཀུན་
 རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རིམ་བཞིན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སེམས་
 གཉིས་སོ། །སེམས་དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་གདུལ་བྱས་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་
 ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་བདེན་གཉིས་བྱང་འདུག་
 ལྟའི་རྣམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྟོམས་ན་སྤྲུལ་མེད་
 བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་གཉིས་ཀ་དེར་འདུ་བར་སྟོན་གི་མཁས་གྲུབ་དག་གིས་
 གསུངས་ཏེ། འདིར་ཀུན་རྫོབ་བྱང་སེམས་གཙོ་བོར་སྟོམ་པའི་ཆོ་ཡང་སྤྱང་བ་
 རང་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
 བསྟོམས་པས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་མཉམ་པར་འཛོགས་པ་ན་ཡང་ཐུགས་པའི་དངོས་སྤྱང་གི་རང་བཞིན་

སྒྲིང་པར་སྒྲིམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར་དག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་
 སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡ་བལ་དུ་མ་སོང་བའི་སྒྲོན་སྒྲོལ་ཆོག་གས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་པོ་
 ཆེ་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་པར་བྱའོ། །གསང་བ་སྒྲུ་མེད་འདྲིར་བཅས་མཚམས་སྐྱེ་
 མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། བདེ་གཤེགས་ཉིད་གྱི་ཡུལ་
 ལ་ཞུགས། །འཛིགས་མེད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་སྦྱོར། །ཞེས་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་ན་
 སངས་རྒྱུ་ཉིད་དང་སྦྱོད་ཡུལ་གཅིག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིད་
 ལག་མཐིལ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་སྒྲོམ་འདུས་པའི་
 ཆེ་བ་དང་། སྦྱོད་སྒྲོལ་ངས་པའི་ཆེ་བ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་གནད་འདི་ལ་གཏུག་
 དགོས་པར་དམ་བསྐྱུ་གས་གྱི་སྐྱབས་ལས་ཤེས་ཤིང་། ཅུ་བའི་དམ་ཆོག་ལྟ་
 མ་བཞི་ཡང་འདིའི་ཆེད་དུ་བཅས་པར་སྒྲུང་ངོ་།

གཉིས་པ་སྒྲུ་བཟུང་བ་ནི།

བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་བདེ་འདུས་ནི་རྒྱུད་ལས། རྒྱུད་འགྲོལ་དབང་བསྐྱུར་

དེ་ཉིད་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟར། དབང་བསྐྱར་བ་རྒྱུད་འཆད་པ། སླིང་པོའི་དོན་གྱི་
 མན་ངག་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བློན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡིན་
 ཡང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་བསྟན་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མཆོད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །སྟེ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་ཆུལ་
 རི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལ་ཞུགས་ནས་
 དགོངས་པ་གཅིག་གིས་སྟོབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པར་དེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་
 ཉིད་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། དབང་ཐུག་ལོངས་སྟོང་
 ལྷས་མཆོད་ན། །ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ཡིན། །ཉེ་བའི་ད་ཀྱི་ལ་
 འཁོར་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་
 མང་ངོ་། །དེ་ལ་དགོངས་ནས་སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྟེར་ལས་ཀྱང་། སྟེ་མེད་
 མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་རི། དེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་ལེགས་མཆོད་པས། །དེ་ཡི་
 བསོད་ནམས་མ་བྱས་ཅི། །དཀའ་ཐུབ་མ་བསྟེན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོགས་
 ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པས་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོགས་ལྷུང་དུ་ཆོགས་པར་བྱེད་པའི་
 ཐབས་འདི་དང་མཉམ་པ་གཞན་མེད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ཏེ། མཆོད་པས་

བསྐྱེད་བཀུར་ཚུལ་ལ། རྟེན་བཀུར་གཉིས་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་སྒྲོམ་པོ་ཡོད་
 དོ། །གཙུག་པོ་དབང་དུ་བཏང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། སྒྲིང་སྒྲུ་མ་བཀུར་ཞེས་པའི་
 སྒྲུ་མ་ལ་གསང་སྒྲུ་གསུལ་སྒྲོན་པ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་
 བཤད་ཞིག་སྤྲད་པས་སྒྲུ་གསུལ་གྱི་རྩ་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་གསང་སྒྲུ་གསུལ་གྱི་
 ཆོས་ཤིག་མི་དགོས་པར། རང་ངམ་གཞན་གྱི་སྒྲུ་བ་པའི་མཐའི་། ཆོས་ལ་སྒྲོད་
 པ་དུག་པ་ཡིན། ཞེས་ལའང་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གསལ་བཀུར་ལས་
 འདིར་བསྐྱེད་སྒྲུ་མའི་དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་བཀུར་བའི་ཚུལ་དུག་ཏུ་ལའང་དེ། འགྲོ་
 བ་མང་པོའི་འབྲེན་པར་གྱུར་ཅིང་རང་གིས་ཀྱང་བཀུར་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་སྒྲིའི་
 སྒྲུ་མ་སྟེ་ཡུལ་ཁམས་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བཀུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རབ་
 གྱུང་གི་མཁན་པོ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྒྲོང་འབྲེན་པའི་སྟེ་ཁུ་བོ་དང་། དམ་ཆོག་འབོགས་
 ཤིང་དབང་བསྐྱེད་བ་དམ་ཆོག་དབང་གི་སྟེ་པ་དང་། ལྟར་བཤིར་བཅོས་གྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པ་ཉམས་ཆགས་སྒྲོང་བའི་སྟེ་མ་དང་། གཞུང་དོན་གསལ་བར་བཀོལ་
 བས་སྟེན་པ་ཤེས་རྒྱུ་དེ་གྲོལ་བའི་སྟེ་མིག་དང་། ཟབ་དོན་སྒྲིང་པོའི་མན་ངག་
 འབོགས་པ་མན་ངག་ལུང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་ཏེ་སྒྲིང་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་བལྟས་

ནས་བཀུར་བ་རྣམས་ཏེ། འདིར་དཔེ་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གསུང་
 གྲོས་ཀྱང་ཡོད་དེ་གོ་སྤྱོད་བས་མ་སྤྱོད་སོ། །ཡང་ན་རྒྱུད་ལས་དངོས་བསྟན་གྱི་
 གྲུ་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡིན་ཡང་། གྲུ་མར་གྱུར་པ་གཅིག་ལ་བརྟུན་ན་དེའི་རྒྱུ་མ་ཐུག་
 འཕེལ་ནས་གཞན་ལ་འབྲེལ་བ་སྤྱིར་སྤྱོད་དཔེ་སོགས་ཀྱང་ཞུ་
 བྱུང་དུ་བསྟན་ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་སྤྱགས་རྒྱ་རྒྱུ་མི་གཙོད་པ་ནི།

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་གྲུ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡང་སྤྱགས་དང་ཕྱག་
 རྒྱའི་ཡན་ལག་དང་བྲལ་ན་མདའ་སྤྱོད་མེད་བསྟན་ཡང་ཆོབས་རྒྱུད་བ་བཞིན་དུ་
 དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་རྩ་ལ་ལུགས་ཆེར་མི་བྱུང་བས་གྲུ་མེད་མི་སྤང་ཞེས་པའི་
 ཆོག་ཟུར་གྱི་གྲུ་མེད་བསྤྱོད་བྱུང་སྤྱགས་རྒྱ་སྤྱོད་བྱེད་དུ་དཀོན་མཆོག་འབྲེལ་
 ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱགས་གསུམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་
 བཞི་པོ་སྤྱོད་བསྟན་འཆིང་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་ཉམས་སྤྱོད་བལ་བཙོན་དགོས་
 སོ། །དེའང་བཙོན་པས་ཉམས་སྤྱོད་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གྱི་
 མ་བཙོན་ན་བཙས་འགལ་གྱི་ལྷུང་བ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱོད་པའི་མཆོམས་

ཀྱང་དམ་ཚིག་གསལ་བཀྲའི་ཚིག་རིས་ལས་དཔགས་ན། སྤྲེལ་མེད་མི་སྤང་ཉིན་
 དེར་དུས་གསུམ་དུ་མ་བྲན་པ་དང་སྤྲུགས་རྒྱུར་བ་བཞིའི་དུས་མཚམས་ཡོལ་
 བ་ནས་འཛོགས་སྟེ། ཚོགས་གཏོར་ཡང་ལོ་ལས་འདས་པར་ཆག་ན་དེ་བཞིན་
 རོ། །བསྐྱེད་ན་ཡོན་ཏན་འཐོབ་པར་མ་བྲན་འདས་པ་ལས་ལྟུང་བ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 འདི་སྤྲེལ་བཀྲར་བ་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་མཆོད་ལ་བྱམས་པ་ནི།

ཡུལ་ལ་སྤྱི་རིང་ཉེ་འདྲེས་ཀྱི་སྤྱན་བཞི་ལས། སྤྱིའི་མཆོད་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་དེ། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་གདུང་གཅིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
 ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འབྱུར་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་བྱམས་ཤིང་གུས་
 པར་བྱ་བར་གསལ་བཀྲ་ལས་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྲིག་ལྟུང་
 མཐའ་དག་སྤྲོམ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོའོ། །རིང་བའི་མཆོད་ནི་ཆོས་འདི་པ་རྣམས་
 ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་འཁོར་ཡིན་ལོ་སྤྲོམ་དུ་དང་། ཉེ་བའི་
 མཆོད་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་
 པའོ་སྤྲོམ་དུ་དང་། ནང་འདྲེས་པའི་མཆོད་ལ་སྤྲེལ་གཅིག་པ་པ་གཅིག་གི་སྤྱན་

ནི་གསལ་བཀྲ་ལས་དངོས་སུ་བཤད་ལ། དེས་དགྲིལ་ལ་ཁོར་གཅིག་པ་མ་
 གཅིག་གི་སྟུན་ཡང་མཚོན་ཞེས་མ་ཁས་པ་དག་གསུངས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་སྤྱིང་
 པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་དམ་ཚིག་གི་སྟོག་རྩ་གཅིག་གིས་སྒྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་
 གྱིས་ལྷག་པར་ཡང་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་བྱམས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ལ་བྱམས་
 པ་ལས་འདས་ཀྱང་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། སྐབས་
 འདིར་བསྟན་གྱི་མཆེད་དངོས་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ཁོ་ན་རོང་བོམ་ཆེན་པོས་བཞེད་
 ལ། ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་གསུང་པ་དང་ལེན་བཅུ་གསུམ་པར་པར་
 སྤྱོད་ཐེག་པ་བ་ལ་ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་གྱིས་
 ཡང་དག་རྟོགས་པའི་ལམ་གསང་སྟགས་སུ་གོ་རུས་པ་བསྒྲིགས་ན་ཐེག་ཆེན་
 གསང་སྟགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲའོ།

ལྷ་པ་གསང་བ་མི་སྒྲུབ་ནི།

གསང་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་བཟུང་། གང་གསང་བ་ནི་གསང་བའི་དོན་
 ཞེས་པས་བསྟན། གང་ལ་གསང་བ་ནི་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའོ། །ཇི་ལྟར་གསང་བ་ནི། སྒྲིམ་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན་

ཏོ། །དེདག་ཕྱེན། ཡུལ་ནི་དམ་ཆེག་ཕྱ་རྒྱལ་ལས། དམ་ཉམས་དམ་ལས་ལོག་
 པ་དང་། །དམ་མེད་དགྱིལ་ལའོར་མ་མཐོང་དང་། །འབྲེས་དང་མ་འབྲེས་ཐམས་
 ཅད་ལ། །ཞེས་སོ། །གང་གསང་བ་ལ། སྒྲིང་གསང་བ་ནི་དང་། བར་གསང་བ་ནི་
 དང་། གསང་བར་འོས་པ་དང་། གཉེར་གཏད་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུར་བཤད་པ་ནི་དང་།
 རོ་ནི། ལྟ་བ་ཟབ་མོ་དང་སྒྲིང་པ་བསྐྱར་པོ་གཉིས་ནི་སྒྲོ་དམན་དང་མ་འབྲེས་པ་ལ་
 གསང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་སྒྲགས་དང་གྲུབ་ཏུགས་ནི་འབྲེས་དང་མ་འབྲེས་ཐམས་
 ཅད་ལ་གསང་བར་གསུངས་ཏེ། དུས་ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་གསང་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པ་ནི་གནས། དུས། གྲོགས། རྒྱུ་རྒྱུས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཇི་སྒྲིང་
 དུ་གསང་ངོ་། །གསང་བར་འོས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མཆོད་ལ་པ་རོལ་མ་དད་པར་
 འགྱུར་བ་འཕམ་འགྱུར་དུ་དོགས་པ་ནི་ཀུན་སྒྲིང་སོགས་དང་། གསང་བར་གཉེར་
 གཏད་པ་ནི། སྒྲུ་མ་དང་མཆོད་ཀྱིས་འདི་གཞན་ལ་མ་སྒྲུ་ཞེས་བསྒྲོ་བ་རྒྱུས་སོ། །

སྒྲུབ་རྒྱུ་སྒྲིང་མིན་གྱི་མིག་ལ་མི་བསྟན་པ་འང་དམ་ཆེག་ཆེན་པོ་ཡིན་
 མོད་དེ། སྒྲུབས་འདི་འདི་དངོས་བསྟན་ནི་གསང་དོན་ན་བར་མི་སྒྲུབ་ཉིད་
 དོ། །སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་ནང་ན་སྒྲིང་མིན་ལ་གསང་བ་

སྟོན་པ་དང་། གྲུ་མ་སྟོན་པ་ལས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་དགོངས་ཏེ་འདི་ཉིད་
 གྱིད་བང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གསང་བ་འདི། །དམ་ཉམས་
 མ་འབྲེས་མེད་པ་ལ། །ཞམ་ཡང་སྒྲུབར་མ་བྱེད་ཅིག །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་བྱེད་
 པ། །ད་ལ་བརྟུན་དང་སྟོན་མི་རུང་། །ཞེས་འབྱུང་དོད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
 གྲུང་བསྐྱུས་ན་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་སྤྱད་བའི་དམ་ཆོག་ །དང་པོ་
 དང་གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་དམ་ཆོག་གོ། །དེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་བསྐྱུས་
 བ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་སྐྱུའི། གསུམ་པ་གསུང་གི། །དང་པོ་དང་ལྔ་པ་བྲག་ས་
 གྱི་དམ་ཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་གྲགས་ཆེ་ལ། །དང་པོ་གསུང་གི་དམ་ཆོག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་
 ལྷགས་གྲུང་ཡོད་དོ།

དེ་ལྟར་རྩ་བ་ལྔ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དམ་ཆོག་ནི་བཅུ་སྟེ། མི་སྤང་པ་
 ལྔ་དང་། མི་དོར་བ་ལྔ་པོ། །དང་པོ་ནི།

གཏི་མུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། །རྒྱལ་པོ་དོག་མི་སྤང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ལ་གསལ་བ་གྲ་ལས། མི་སྤང་དམ་ཆོག་བཤད་བྱ་བ། །
 ཡང་དག་དུག་ལྔ་ལོག་དུག་ལྔ། །ཞེས།

གཉིས་སུ་བཞད་པའི། དང་པོ་ཡང་དག་དུག་ལྷ་ནི།

སྒྲ་མེད་མི་སྒྲོང་བའི་གྲོགས་སམ་ཡན་ལག་ཏུ་དུག་ལྷ་དང་ཆ་འབྲ་བའི་
 ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལྷ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ་བ་སྟེ། ལྷ་ནི་ལྷ་བ་ལ་སྒྲོགས་རིས་
 དང་སྒྲོང་པ་ལ་སྒྲང་དོར་གྱིས་འབྱེད་པ་མེད་པ་གཏི་མུག་དང་། དེ་མ་རྟོགས་
 པ་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་འབྱུང་བ་འདོད་ཆགས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་
 མཉམ་པ་ཉིད་ལས་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་འདོད་ཆགས་སུ་བཞད་པའང་ཡོད། རང་
 བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་འཛུམས་པ་ཞེས་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་
 བ་གཤོངས་སུ་མི་འབེབས་པའམ་འཕང་མི་སྒྲོང་པ་ད་རྒྱལ། གཉིས་འཛིན་གྱི་
 ཞེན་རྟོག་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་གྲོང་དུ་མ་ཤོར་བ་ཤྲག་དོག་རྣམས་ཏེ། མདོར་
 བ་སྒྲ་མེད་བྱང་སེམས་ནི་སྒྲ་སྒྲོགས་དང་སྒྲོང་སྒྲོགས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ནི་སྒྲོང་ལེན་སྒྲོགས་རིས་ཀྱི་ཞེན་སྒྲ་ཡིན་པས་དེ་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ལ་ལྷར་སྒྱེ་བ་འབྲལ། དེ་ལྷར་
 བྱས་ན་སྒྲ་མེད་མི་སྒྲོང་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཡུལ་དང་། འདི་ལྷ་ནི་སྒྲོབ་ཚུལ་ཐབས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་དུ་འབྱུང་རོ།

གཉིས་པ་ལོག་པའི་དུག་ལྔ་ནི།

ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔ་དངོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དང་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་མང་དུ་བཤད་
 གུང་སྒྲིང་པོ་བསྟུས་ན། དེ་ཐེ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་སྒྱུ་འབྲུང་པོ་བོས་སྒྲོང་། །
 རང་གིས་མི་རྟག་རང་བཞིན་ཤེས་པས་གོ་ལ། །ཞེས་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་
 བས་དང་དུ་སྒྲུང་བར་གསུངས་པ་དང་། རིག་འཛིན་གོང་མས་སྒྱུ་གི་དོན་དུ་
 ཏིལ་མི་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས་ཉོན་མོངས་ཐོལ་གྱིས་སྒྱུས་པ་ན་འཛིག་
 རྟེན་པལ་པ་ལྟར་དེའི་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་། ཐེག་དམན་པ་ལྟར་དེ་ལ་
 དགའ་མི་ལྟ་བ་སྒྲུ་མཐུན་དོན་སྟགས་ལས་ཉོན་མོངས་རང་སྤྱིའི་གཏན་ཆོག་གས་
 གི་ཐད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པས་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་གི་བཅུད་སྒྲུངས་པས་
 རང་སྒྱུ་མི་བྱུང་བར་ལན་ཚུ་རྒྱུས་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གི་དབྱིངས་སུ་རང་
 གོལ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་བཅུད་ནི་འོད་གསལ་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་སྟར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ།

གཉིས་པ་མི་དོར་བ་ལྔ་ནི།

དཀར་ཅི་དམར་ཅི་དྲི་ཤེས། །དག་པའི་སྒྲོང་རྒྱ་མི་དོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

ཏེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྲོད་མཛོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དེ་ཆེ་སྟེ། །ཤེས་མཛོད་
 པ་རིན་པོ་ཆེ། །པར་མེད་ཏྲུ་ཡང་དག་ལྟར། །ཆོ་ཆེའི་ཆུ་སྟེ་ལས་གྱི་མཛོད་ག། །ཟས་
 མཛོད་ཆེ་ཡི་དྲི་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ་སོའི་རིགས་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཤད་
 པའི་གྲུབ་པ་བཞི་ལྟར་གྱི་བདུད་ཅི་ཆེན་པོ་ལྟ་དག་མཉམ་རྟེན་གསུམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 གྱིས་དང་དུ་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གྲུབ་པ་བཞི་ནི། རྣམ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་
 རྣམ་དག་གི་དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པས་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ། སྤྲགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་ཁམས་དུག་
 ལྟར་གྱི་ལུས་ལས་གྱུར་བའི་བཅུད་ལེན་གྱི་རྣམ་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་
 ཅན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། དམ་ཆོག་ཅན་གྱི་སྤྲགས་པས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་
 པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྒྲུངས་རྟེན་གསུམ་སྤྲུང་གསུམ་བྱས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་གྱི་རྣམ་སྟེ་
 གྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་རྣམ་པའི་མཐུས་གྲུབ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྟེ་ལ་དམེ་
 བར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟེན་མཉམ་པའི་དམ་ཆོག་ལ་གྲུས་པ་དང་དག་མཉམ་གྱི་
 དགོངས་པས་ཟིལ་གྱིས་མཐན་ཏེ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གྱིས་མཛོད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་སྤྲས་རྣམས་སྤྱོད་ཡུལ་

གཅིག་པར་དགོངས་ནས་ལྷག་པར་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ་པ་བྱིན་གྱིས་རྒྱ་བས་གྱིས་
 གྲུབ་པ་དང་བཞི་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན། ཐལ་རྒྱུད་ལས། དངོས་པོ་མ་ལུས་
 སེམས་ཉིད་ཕྱིར། ཁཚོན་ཉིད་བལ་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་
 བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ། བྱེད་པ་མེད་པར་རང་སྣང་བའོ། ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་
 ཏིང་འཛིན་ཐབས་དག་གི་རྣམ་མཐུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འདི་
 ལྟའི་ལམ་ལ་གང་གནས་པ། བྱོགས་དུས་ཀུན་ནས་བྱིན་གྱིས་ཚོ་བ། ཅེས་
 གསུངས་སོ། རྟེན་དང་དུ་སྤངས་པས་གོང་དུ་སྒྲོས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། ཆོ་
 བ། མཛེན་ད། གང་བ། གག་པ། དུག་ནད་དེ་ནད་ལྷ་སེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 མི་བཟུང་པའི་གཟུངས་དང་། མཐུ་ཆེ་བ་དང་། བཀྲག་གསོ་བ་དང་། སྐད་སྒྲན་
 པ་དང་། ཆོ་རིང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ལྷ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། རྟེན་དང་
 ན་དུས་ཏྲག་ཏུ་ལྷག་པའི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་ལ་
 གནས་ཤིང་། བར་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུག་ལྷ་དང་། བྱི་འཛིག་
 ཏེན་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པར་གྲགས་པའི་རྣམས་ལྷ་སོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྩ་ལ་སྤྱོད་གི་
 བྱོགས་སུ་འབྱེར་བ་ལ་ཅི་རུས་སུ་སྒྲོབ་པ་ནི་གསང་བ་སྤྱི་འཕུལ་པའི་དམ་

ཆོག་གི་ཀུན་སྤྲོད་ངེས་པའི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དམ་ཆོག་བཙོལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱས་པར་སྤྱོད་སྤྲོས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཇི་སྐད་ལའད་པའི་དམ་ཆོག་དེ་
 དག་མ་ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་དང་། བརྒྱ་ལ་ཉམས་ན་སྤྱིར་འཆོས་པ་གཉིས་
 གྱིས་དམ་ཆོག་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱུང་བའི་ཐབས་ནི། རྒྱུད་ཉིད་ལས།
 རྩ་བའི་དམ་ཆོག་ཉམས་གྱུར་ན། སྐྱུ་བ་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 སོགས་དམ་ཆོག་ཉམས་པ་ལ་མཐོང་དང་མ་མཐོང་གི་ཉེས་དམིགས་བཀའ་
 སྤྱུལ་པ་རྣམས་ཡང་ཡང་བསམ་ནས་འཇིགས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་རིགས་
 མཆོག་འཛིན་པ་དེ། ཞེས་སོགས་བསྐྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་རྣམས་
 བསམ་ནས་དོན་གཉིས་དང་སྤྱོད་བ་བསྐྱེད་ལ་སྐྱུང་འདོད་དྲག་པོ་མང་དུ་
 སྐྱུང་། དེ་ལྟར་བསམས་ཀྱང་འཇིགས་སྒྲག་དང་སྤྱོད་ཆེར་མི་འབྱུང་ན་རྩ་བ་
 ལས་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྒྱུད་བ་དང་ཀུན་བྱུང་གི་སྤྱོད་ཡོན་མ་མཐོང་
 བས་ཡིན་སྤྱིར་དད་པ་མང་དུ་བསྐྱེམ། དཔེ་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ངོ་ཚ་བྲིལ་ཡོད་
 སོགས་སྐྱུང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོའི་མན་ངག་བཞིན་

དུ་བསྐྱབ། ཕྱིར་བཅོས་ནི་རྩ་བའི་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་འདིར། ཉམས་ན་སྒྲོང་བས་
ཐོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། དོན་ཡོན་རྗེ་རྗེའི་ནལ་འབྱོར་
གྱིས། དམ་ཚིག་སྒྲོང་བར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་
ནལ་འབྱོར་སྤྱི་བྱས་སོགས་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།

དུག་པ་སྤོང་ལས་ནི།

ཐུགས་ཐིག་ལས། ཕྱི་རོལ་ཚད་མེད་ཉིད་ལས་བཞི། ཞེས་པས་བྱམས་
སོགས་ཚད་མེད་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་མི་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཐིག་པའི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་དངོས་སུ་
སྐྱབ་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་མཛད་སྦྱོང་དོ། གསང་བདག་ཞལ་ལུང་དུ་བདག་
གཞན་དོན་སྐྱབ་སྤོང་ལས་ཏེ། ཞེས་ཁོག་གཞུང་ལས་གསུངས་པ་བྱངས་ནས་
པན་གདགས་པ་དང་ཚར་གཙོད་པ་གང་རུང་གི་སྒྲོ་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དོན་
སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཞེས་ལའད་དོ།

དེ་ལ་དབྱེན། བསྐྱབ་བྱའི་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་སོགས་བཞི་སྟེ།

དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐའ་ཡས་པ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་ཐིག་ལས་ནི་བ་

ལ་ནད་དང་གདོན་བག་གསུམ་དག་ཞི་བའི་ལས་གསུམ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་གསོ་བ་
 དང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་ལ་ན་བ་གསོ་བ་ནས། ཞི་བ། ལོ་རྟོག་སྤྱི་
 གསོ་བ་སྟེ་བཞི། བྱི་མ་ལ་ཆོ། རིགས་བརྒྱད། ལོངས་སྟོང། བསོད་ནམས་སྟེལ་
 བ་སྟེ་བཞི། དབང་ལ་གཟུངས་མ་སོགས་དགུ་ག་པ་དང་། ཡུལ་ཁམས་སོགས་
 དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས། མཛོན་སྟོང་ལ་བསྐྱད་པ་དང་། མཉན་པ་དང་། སྟོ་བར་
 བྱེད་པ་དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། རྫོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། རིངས་པར་བྱེད་པ་
 རྣམས་ལྟར་ལ། མཛོན་སྟོང་གི་གཙོ་བོ་བསད་པ་ནི་རྒྱུད་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ།

བྱ་ཐབས་ཀྱི་སློན་སྤྱོད་དབྱེ་ན།

མེ་དང་། རྩམ་དང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། བྱ་གྲུ་འཕྲོ་མས་བྱ་
 བ་རྣམས་ཁོག་གཞུང་ལས་ལྟར་དེ། དེ་ལས་སྤྲུལ་གསུམ་ནི་རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་
 ཉི་ལུ་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་རེ་རེ་ལའང་ལས་བཞིས་དབྱེ་བས་བཞི་བཞིར་
 འབྱུར་རོ།

རྒྱུད་ཉིད་དུ་བསྟན་ཆོད་ཀྱི་ལས་བཞི་ནི། ས་རོལ་ཁྲོས་པ་ནི་བ་དང་། ཆོ་
 བསོད་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། དམིགས་བྱ་འགུག་པ་དང་། བསྐྱལ་འོས་བསད་

བ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་མོ། མེད་ལས་ནི་སྦྱིན་སྲེག་དང་། རྩམ་གྱི་ལས་ནི་
 སུར་གདབ་དང་། ལུ་གུ་རྒྱུད་ནི་བྲོའི་ལས་སོ། སྦྱིན་སྲེག་ལའང་སྦྱིན་
 གསང་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱིན་སྲེག་ཅ་བ་
 ལས། གནས་རྩམ་ཐབ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། གཟུངས་དང་གཙུག་མེས་ས་བསྐྱབ་
 བྱ་དང་། སུར་བུ་ལྟ་དུས་ལས་རིམ་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་པར་
 བྱ། ཞེས་དོན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ལཉན་དེ། སྡོམ་ཆོག་འདི་དག་ཏྲོག་པ་སྟོབ་པའི་ས་
 བོན་ཙམ་དུ་སྟོས་གྱི་ཡི་གས་ངལ་བས་རྒྱས་པར་མ་བྱས་ལ། སྦྱིན་སྲེག་གི་
 སྟོན་ས་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ལྷུར་དུ་འབྱེད་པའི་གནད་ཆེ་བ་ནི། ལེན་དགུ་
 པར། ཞལ་དུ་གྱུར་པའི་མེ་བོས་ལ། ཞེས་མེ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཞལ་
 དུ་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁམས་ཟས་གྱིས་ཁའི་སྟོན་ས་བརྒྱུད་དེ་
 ཟེན་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆོམ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷ་
 ཆོམ་པའི་སྟོན་ས་དགྱིལ་འཁོར་བ་རྣམས་ཆོམ་ཞིང་མཉེས་པར་གྱུར་པས་ན་དེ་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ་མདོར་ན་མེ་ལྷའོ། དེའི་སྟོན་ས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་
 ཆོམ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། མེ་ལྷ་འབར་བའི་རྣམ་པར་བྱས་ལ་དེར་ལྷ་

རྣམས་སྒྲིང་བྱས་ཏེ་མཛོད་པ་དང་། འབར་བའི་དབྱས་སྒྲིང་ཆོག་པ་བསྐྱེད་
 དེ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དང་། མེ་ལྷ་ཤར་ལྷེའི་མཛོད་སྒྲིང་པ་དང་། མེ་ལྷེའི་ལྷ་ཤར་
 དུ་བཞག་ནས་མེའི་དབྱས་སྒྲིང་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། མེ་ལྷེའི་ལྷ་ཤར་
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལས་འདིར་སྤྱི་མཐོ། །དམིགས་བྱའི་ཐུགས་གཞུགས་ལ་བཏེན་
 པའི་ལས་ནི། དམིགས་བྱ་གང་ཡིན་དེའི་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟེ་ཐག་ཐུགས་སམ་ཉ་ཤ་བུ་
 རམ་སྒྲིང་ཅི་ཏིལ་ཏེ་ཐུགས་ལྟ་དང་གཞན་ཡང་མི་ལ་རྒྱུ་ཐུགས་ཀྱིས་དང་མི་མ་
 ཡིན་ལ་གནས་ཏེན་གྱིས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བྱས་པའི་ལིང་ག་གནས་ཡིག་ཅན་
 ལས་གང་ཡིན་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་དུ་བཅུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་སམ་སོ་སོར་
 འཛོག་དེ་ནས་ལས་དང་མཐུན་པའི་འདུག་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་གི་རིང་བྱུང་བྱ་
 ཞན། དབྱུངས་གྱི་འགྱུར་སྒྲིང་སོགས་དང་ལྟན་པས། སྐབས་སྒྲིང་གང་བབས་
 གྱི་ཏེན་དང་བཏེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད། ལྷ་ལས་ལ་གཞུག་ཅིང་སྒྲིང་པ་
 སྒྲིང་ལ་བསྐྱེད་བྱ་གང་ཡིན་བཀུག་སྟེ་ལིང་ག་ལ་བསྐྱེད། རྒྱ་དང་དབྱིབས་
 དང་ཁ་དོག་དང་གངས་རེས་པར་བྱས་པའི་ཕུར་བྱ་གང་ཡིན་ལས་དེ་དང་དེའི་
 རིགས་གྱི་གྲི་ལ་ཡར་བྱས་ནས་ཕུར་བསྐྱེད་དང་། ག་ཏ་ཡའི་སྒྲིང་མཐུག་

ཏུ་སྤྱི་བཏགས་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟོང་ག་དང་དུག་རྒྱས་པ་ལ་ཡན་
ལག་བཞི། དབང་ལ་དབང་པོ་ལྔ། དག་པོ་ལ་གནས་གསུམ་དུ་གདབ། སྐབས་
འདིར་ནི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ཕུར་བུའི་རྒྱས་བཏབ་ནས་
རྒྱས་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཕུར་གདབ་དཀྱུས་དང་མི་འབྲེལ། ཕུར་
གདབ་གྱི་འོག་ཏུ་རལ་གྱིས་བཅད། མཚོན་ཆར་གྱིས་གཏུབ་ནས་ཞལ་བསྟུབ་
སོགས་བྱའོ།

གྲོའི་ལས་ནི། ལིང་རོ་དབུས་སུ་སྤངས་པའི་མཐར་སྐྱབ་པ་བོ་རྣམས་
ལས་དབྱིབས་དང་མཐུན་པའི་གྲོར་བཅས་ལ། སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལས་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཏྲེན་དང་བཏྲེན་པར་བཞེངས་པའི་ད་རྒྱལ་གྱིས་ལག་གཡས་
སྟེང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱོལ་བས་ནི་རྒྱས་དབང་དུག་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་མཛུབ་
གུང་སྟོན་ལག་མཐེའུ་རྒྱུད་རྣམས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་སྐྱེལ་ཞིང་ཆོག་དང་སྤགས་
གྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་གྲོ་བརྟུང་བས་ལྷ་རྣམས་གྱི་འོད་ཟེར་ལས་མཐུན་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་
བསྐྱབ་བྱུ་ལ་ཐིམ་པས་ལས་གང་ཡིན་གྲུབ་པར་བསམ་ལ་སྤྱི་བཟོད་ཅིང་
ཕྱག་རྒྱ་སྤྱགས་ཏེ་བཞིག་ནས་མཚན་པར་བྱ་བའོ།

མཛོད་རྟེན་གྱི་ལས་ནི། རང་ཉིད་ནི་བ་ལ་རྣམ་སྤྲང་སོགས་ལས་གང་
 ཡིན་གྱི་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རིགས་སོ་སོའི་སྤྲགས་གྱི་མཛོད་རྟེན་དཀར་པོ་ལྷུ་མ་
 པོ་སོགས་ལས་གང་ཡིན་དེའི་དབྱིབས་མདོག་ཏུ་བཏབ་པའི་བུམ་པར་ལས་
 མཐུན་གྱི་ལྟ་བསྐྱེད། དེའི་འོད་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བ་ལྟག་ནས་མཛོད་རྟེན་གྱི་འོག་ཏུ་
 གནས་པ་ལ་འོད་དེས་རིག་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ལས་གྲུབ་པར་བསམ་པ་
 སྟེ་སྐྱེ་འཕུལ་རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེ་འགྲེལ་ལས།
 མཛོད་རྟེན་འབྱུང་བ་གང་ལ་འདེབས་གྲང་། ཞེས་མེ་དང་རླུང་སོགས་ལ་
 འདེབས་གྲང་རུང་བར་ལའད་དོ།

ཕྱག་རྒྱའི་ལས་ནི། སྐྱེ་འཕུལ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཇི་ཅེ་གཅིག་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་དང་བསམ་པས་ནི་བ་དང་། ཅེ་ལྲས་རྒྱས་པ། དགྲུ་པས་
 དབང་། བཅུ་གཅིག་པས་མདོན་སྤྱོད་སྐྱབ་པར་སྐྱེ་འགྲེལ་ལས་ལའད་པ་ཕྱག་
 རྒྱ་བཅའ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པ་ལས། དེ་ཇི་ལན་གསུམ་གསེར་
 བ་ཡིས། །ལྷ་མོ་ལྷུ་མོ་རིགས་རན་མོ། །དམ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་དབང་དུ་འགྱུར། །
 ཞེས་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱར་བའི་སྒོ་ནས་སྤོན་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་

རྣམས་སོ། །དེ་དག་གང་ལ་འདྲ་ན་གི་སེམས་རྣམས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་
གྲོགས་འཛོམས་པ་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་གཉིས་ནི་དོན་གྱི་
སེམས་དང་། སྡོངས་གྱི་སེམས་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་དང་བཤམ་བཤྲོགས་ཤིང་གོམས་
ནས་སྦྱུ་མའི་མཛད་སྤྱོད་ལ་བྱམ་ཚུད་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྡོངས་འདེབས་པ་འཕྲུག་གསུང་བྱེད་པའི་ལས་སོ་སའི་
ཀུན་སྤོང་གི་སེམས་ཏེ། ཞི་བ་ལ་དྲུངས་པ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བ། དབང་ལ་
ཆགས་པ། དག་པོ་ལ་ཁྲོས་པ་ཞེས་ལེན་ཉི་ཤུ་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲོགས་ནི། དོན་གྱི་སེམས་དེའང་ཕྱག་རྒྱ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་
གྲོགས་དང་ཆོགས་ན་ལྷག་པར་འབར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེའང་ལས་དེ་ལ་
བྱེད་པར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེད་ན་སྡོངས་གྱི་སེམས་རྣོ་ལ་ངར་བཏགས་
བཞིན་བྱས་པས་ལེན་ཉི་ཤུ་པའི། རྒྱུན་པ་དང་ནི་ལྷག་ཕྱན་ཆེལ། །སོགས་གྱི་
ངས་དོན་འགྲེལ་ཆུང་ལས། མ་སྒྲས་པ་དང་ཕྱ་ཏམ་འཕེལ་དང་། །སྤྱི་རྒྱུད་
མེད་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་གསང་བ། །ཞེས་བཤད་དེ། སྤྱིར་བདེ་ཆེན་གྱི་རྣལ་

འབྱོར་ལས་རུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ནི་སོགས་ཀྱི་ལས་ལྷམས་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་
མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོད་ན་ཕྱིན་ལས་སྒྲུབས་ཆེ་བ་དང་ལྷུ་དུ་དང་ཆོགས་མེད་དུ་
འགྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོབས་ཤིན་ཏུ་མི་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ།

བདུན་པ་སྐྱབ་པ་ནི།

དངོས་གྲུབ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་
བྱའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཅུ་དང་། མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། འཛིག་
ཏེན་པ་ཡི་དངོས་གྲུབ་ནི། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བས་འཐོབ། །འཛིག་ཏེན་
འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ནི། །ཚྲོགས་པའི་རིམ་པའི་སྦྱོར་བས་སོ། །ཞེས་ཐུན་
མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚྲོགས་རིམ་གྱིས་
འགྲུབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ཚྲོགས་རིམ་གྱི་གཞིར་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་དགོས་
པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚྲོགས་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་
དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ།

ལྷ་འི་ཁྱད་པར་གྱིས་དབྱེ་ན། ལྷ་ཆེན་པོ་སོགས་འཛིག་ཏེན་པའི་དང་། དེ་ཆེ་

སེམས་དཔའ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་དེའི་ཕྱི་མ་
 ལ་འང་གཙོ་བོར་ལས་ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབས་པའི་ལྷའི་དང་། མཆོག་
 སྐྱབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་པའི་ལྷའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོགས་ཡོད་
 དོ། །བྱེ་བྲག་གསང་བ་སྐྱུ་འཕྱུལ་བའི་ལྷགས་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་མང་
 དུ་གསུངས་ཏེ། ཁོག་གཞུང་ལས། རོ་ལངས་ཆོ་དང་བྲ་སྐྱབ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་
 དང་རྒྱལ་པོ་བཞི། གདུག་པ་ལྷ་འདུལ་རྒྱལ་གློན་གྱི། རྩེ་མ་དབང་དུ་བྱ་བ་
 གཉིས། །ཡུལ་ཁམས་ཅེ་སྤྱང་རྒྱང་མཁྱེགས་བསྐྱད། ཁི་སྤྱང་གཟུགས་སྐྱབ་
 ལྷ་ལྷ་མོ། རྒྱལ་གློན་དམག་དཔོན་ཞང་གློན་སྐྱབ། ཆོ་འདིའི་ཆེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་
 པའོ། ཞེས་སྐུ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེ་ཆོགས་སྐྱབ་ལྷགས་དང་། ཡི་གེ་སྐྱུ་
 འཕྱུལ་ཆོགས་སྐྱབ་དང་། རི་རྩེ་སེམས་དང་སྐྱེན་སྐྱབ་དང་། རིགས་ལྷ་སྐྱབ་
 དང་ཡུམ་ལྷ་སེམས། བྱིན་དབབ་སྐྱབ་པ་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་མཆོག་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྣམ་གངས་གསུངས་ཏེ། ལུང་ཕྱི་མའི་རྣམ་གཉིས་སོ། ཞེས་པ་ནི་བྱིན་དབབ་
 དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་པོ་ཉིད་དེ། རིགས་ལྷ་དང་ཡུམ་ལྷ་དང་སེམས་མ་རྣམས་
 རེ་རེ་ཞིང་དབབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་ལྷགས་ཀྱི་བྱུང་པར་

དེ་ཕྱི་མ་ལོ་བཤུད་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལས་ཁ་བསྐྱེད་ས་ནས་བཤུད་པ་སྟེ། རྒྱུ་པ་འི་
ལེ་འུ་གང་གིས་སྐྱབ་ལུགས་གང་བསྟན་པའི་ཕྱི་མ་གཞག་ཞིབ་པར་ནི་འགྲེལ་
པ་ཕྱི་མ་སྤྱི་གསལ་ལོ། །ཅུ་རྒྱུ་ཉིད་ལས་མདོ་ཅོམ་གསུངས་པ་ནི། ཐུན་
མོང་གི་སྐྱབ་པ་ལ་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་པར། འཇུ་ལ་ལམ་ནས་མ་ཁའ་འགོ་བར་
འགྱུར། །ཞིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞིས་སོགས་དཀོན་
མཆོག་འགྲེལ་དང་སྐྱར་པ་ལས་འཕྲོན་ཞིང་། གཙོ་བོར་ལེ་འུ་ལྔ་པ་ལས་ཡི་གེ་
སྐྱེ་འཕུལ་གྱི་ལས་ཆོགས་གསུངས་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་
བ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་དུག་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ཕྱི་
མ་ཁའ་ལ་དེ་ཅི་སྐྱེས་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་དངོས་གྲུབ་ལྔ། དགུག་
པ་དང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལས་ཕྱན་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་སྐྱབ་པ་སྟེ་
བཅུ་དགུ་ལོ།

ཅུ་རྒྱུ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཕྱི་མ་སྤྱི་གསལ་རྒྱུ་པར་བཤུད་པ་ཕྱི་མ་སྤྱི་གསལ་གྱིས་སོ་སོར་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ་གཞན་དུ་
ཤེས་སོ། །འདི་དང་སྤྱགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་དོན་གོ་བ་ལ་འང་ཕན་པས་ཡི་གེ་འི་

ལས་ཚོགས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བྱུང་ཙམ་བཞིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་
 ལས་ཀྱི་མཐུ་དང་ནལ་འབྱོར་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅེས་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར། ཡི་གེ་སྐྱེད་པའི་ཀྱི་ཏིང་པའི་འཛིན་གྱུ་བ་པ་རྣམས་ལ་
 ཡི་གེའི་སྒྲིན་ལས་དངོས་གྱུ་བ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཡིད་
 བཞིན་གྱི་སྒྲིན་ལས་རིན་པོ་ཆའི་ཆར་འབབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ལྟར་དངོས་གྱུ་བ་
 གྱི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལྟུང་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་གྱུང་ནལ་འབྱོར་
 པའི་ཡིད་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱིས་སྒྲིན་གཟུགས་ཅན་དེ་
 དག་གྱུ་བའི་རྒྱལ་པོའི་སེམས་དང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 རྩ་བ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་བཞིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཉིད་ལས། རྩ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། རྩོམ་རྣམས་
 གྱུ་བ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། སེམས་ཉིད་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ཏེ། ཡི་གེ་ཡིད་བཞིན་རིན་
 ཆེན་སྒྲིན། ཞེས་གསུངས། དེའང་རྩོམ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་རང་སྣང་རིས་
 མེད་ཀྱི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་མིང་ཚིག་ཡི་གེས་བཏགས་པའི་རྣམ་
 འཕྲུལ་ཉམས་གཅིག་ཏུ་གནས་ལ། དག་པའི་ལྟ་དང་དེའི་མཛོད་པ་སྐྱེད་པའི་

ཡི་གེ་དེ་ལ་སྒྲགས་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་ཅེ་
 དབྱིངས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འདུ་ཞིང་། དེའང་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ལ་འདུ་བར་
 ཏོགས་ནས་ཡི་གེ་སྒྲུ་འཕུལ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོམ་པ་དེ་ཏོགས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་
 པའི་ཞེན་སྣང་བྱིས་ཞོན་ཏེ། སྣང་སྤྱིད་མ་ལུས་པ་རིས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 སྣང་བ་ཇི་ལྟར་བསམ་པ་དེ་ལྟར་འཆར་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཡི་གེའི་ཆོ་འཕུལ་
 ཅོམ་དུ་མཐོང་བ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་སྣང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བྱིས་མཉན་
 ནས་དངོས་པོའི་རང་གཟུགས་གསལ་བར་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་དབང་
 གིས་བརྟན་གཡའི་དངོས་པོ་རྣམས་བྱེ་མ་ལས་གསེར་དང་སོལ་བ་ལས་
 ལྷོན་ཤིང་སོགས་རྣལ་འབྱོར་པའི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་གསེར་
 འགྱུར་ཅིས་ལྷགས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ངན་
 རིང་གི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡི་གེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་འདུལ་
 རུས་པ་དུག་བཅུད་ལེན་གྱི་སྒྲན་གྱིས་ཐེབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལེའུ་ལྷ་པའི་གཞུང་
 དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་བའི། མིང་ཆོག་གཟུགས་སོགས་ཡིད་
 བཞིན་གྱིས། མུན་ལ་སྣང་བྱུང་ཇི་བཞིན་དུ། འགྱུར་བ་གསེར་འགྱུར་སྒྲན་

གྱི་ཚུལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རོང་གྲོང་གི་འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་འགྲོ་
 གྲུགས་བསྟན་ནས་ལའད་དོ། །ཡི་གེའི་སྐྱུ་འཕུལ་འདི་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་དུས་
 གྲང་མེ་རོང་གྲོང་ནི། དང་པོར་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་དགྱིལ་འཁོར་པ་བསྐྱེད་དེ་གཙོ་
 བོའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲིབ་པའི་སྟེང་དུ་ཨ་དཀར་པོ་ཕྱ་མོ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཐོབ་སྒྲིམ། དེ་
 རྣམས་ཨ་གངས་མེད་པའི་སྟོབས་སྟུང་དང་། དེ་གོམས་པ་ན་ཡི་གེ་གཞན་སྟོབས་སྟུང་
 དམིགས་པ་ལ་བསྐྱབ། དེ་ལའང་བྱོད་ཐོབ་པ་ན་ལས་སྣ་ཚོགས་སྟུང་བར་
 བཞེད། ཟུར་ལུགས་ལ་སླིང་མེ་སྐྱུ་མ་དང་ཕུག་རྒྱ་གཅིག་པ་རགས་པ་ལྷ་སྐྱུ་ལ་
 བསྐྱབ་པའི་བར་དེར་སྒྲིམ་པར་བཞེད་དོ།

ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དེ་སྟེད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པའི། མཁའ་འགྲོ་
 གསལ་འབར་ཨོ་ཚེ་⁽¹⁶⁾ལ་སོགས། །ཞེས་པའང་དངོས་གྲུབ་དེའི་བྱུང་པར་
 ཡིན་ལ། བཅུ་གཉིས་པར་ཡོ་བྱེད་ལྷ་ལ་སྟུང་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་རྣམས་
 གྲང་ལས་ཆེར་ཆོགས་སྐྱབ་གྱི་དུས་སུ་ཡོ་བྱེད་ལྷ་ལ་སྟུང་པའི་ལག་མེས་རིག་

(16) མཁོ་འོག་དེབ་གཟུགས། ༡༩༩༧། ༩་ཆོ།

འཛིན་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་འཕྲོབ་ཚུལ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་པོ་
 བོ་ཚོགས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་གང་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོམ་བཅས་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་ནས་གདོད་བྱ་བར། སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་བརྟན་
 བ། ཞེས་པའི་རྒྱུད་ཚིག་གིས་བསྐྱབས་ནས་ཟུར་པ་རྣམས་འཆད་པར་མཛོད་
 དེ། རྒྱ་སྒྲོམ་རྫོགས་པ་ལའང་ཚོགས་སྒྲིང་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ལས་རིག་འཛིན་
 མ་གཏོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་པལ་ཆེར་མ་བྱས་པས་ཀྱང་སྐྱབ་ལུས་ལ། རིག་
 འཛིན་བོ་ཚོགས་སྒྲིང་མེད་པར་སྐྱབ་ཏུ་མེད་དེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ།

འདི་ལྟར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་
 ལ། རྫོགས་རིམ་པ་ལའང་ཉིང་འཛིན་ལཱའི་སྐྱབས་སུ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབ་པ་
 ཅི་རིགས་བྱེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྤྱིར་མཆོག་སྐྱབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་
 དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱབ་པ་དང་ཕྱིན་ལས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་
 བ། ལས་ཕྱ་མོ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན་བསྟེན་པ་རྫོགས་ནས་ལས་དེ་དངོས་སུ་
 འགྲུབ་པའི་ལུས་པ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལས་དེའི་སྒྲགས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
 སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ལུས་པ་ཆེད་ནས་གྲུབ་པ་ལས་ལ་སྤྱར་བ་ཞེས་

ལས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི་ཕྱིན་ལས་ཏེ། གསུང་རྒྱན་འགར་སྐྱབ་པར་རང་དོན་
དང་། ཕྱིན་ལས་གཞན་དོན་གཙོ་ཆེ་ཞེས་འབྱུང་བའང་དེ་དང་ཕྱོགས་འདྲའམ་
སྒྲུལ་ཞིང་། ཕྱིན་ལས་ལ་སྤྲོ་མོ་ལས་བཞིའི་སྒྲོར་མ་གཏོགས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་
པོའི་རིགས་རྣམས་མ་ལམ་དེ་དོ།

བརྒྱུད་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི།

ལེའུ་ལྷ་པར། དངོས་རྣམས་ཉིད་ན་དངོས་མེད་པར། རྟོགས་པའི་དབང་
རྒྱུར་ཏིང་འཛིན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་བྱའི་དོན་ལ་དབང་དུ་
རྒྱུར་པའམ་ལས་སུ་རུང་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྟེ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་དེ་
འདྲའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པ་ལས་འབྱུང་ལ། སྤྲོ་མོའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱང་
ལྷ་སྒྲགས་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཅིང་
དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཉིད་ལས།
གང་གིས་སྤྲང་ཆེན་ཚུལ་འདྲའི་སེམས། མཉམ་པར་བཞག་པས་བརྟུལ་ནས་
སུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་སྤྲང་པོ་ཆེ་ཚུལ་པ་བཞིན་དུ་

སྒྲིང་ན་མི་འཕྲོ་ཞིང་། བསྐྱུས་ན་མི་འདུ་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་
 ཅིང་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡིད་འདི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་གི་གཞན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་
 འདུལ་བ་གཅེས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་རིམ་ལས་སྐྱེས་བུ་སེང་གོ་བཞིན་རྒྱ་བས། །
 ཞེས་དང་། ཁམས་དང་ཉིང་འཛིན་རྒྱུན་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་པ་ལྟར། དབེན་ཞིང་
 ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ། ཁམས་དང་མཐུན་པའི་ཟས་སོགས་དང་། ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྲུ་མའམ་མཆོད་དགོངས་ཉམས་ཅན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་མན་ངག་གི་སྒྲིགས་བམ་སོགས་བསྐྱུས་ལ། ལྷ་ཇེ་ཟུར་རྒྱུང་པའི་མཛུབ་
 རྒྱུགས་གྱི་བསམ་གཏན་ལས། དད་པས་སྤུལ་བཏགས། བཙོན་འགྲུས་གྱི་
 གཞུ་བདུངས་པ། འཁོར་བ་དབྱིས་འབྱིན་པ། སེམས་རུས་གྱི་ཐང་གཅོད་པ། གྲ་
 མ་ལྷ་ལྟར་བཀྱར་བ། མན་ངག་སྒྲིང་ལྟར་འཛོལ་། དམ་ཆོག་སོ་མཆོམས་གྱི་
 མཁར་ལྟར་སྤྱང་བ། འདུ་འཛི་དུག་ལྟར་སྤོང་བ། གནས་གྲོགས་ལྟར་བསྟེན་
 པ། བྱང་རྒྱབ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་མི་ཆེན་པོས་སྟོབ་བསྐྱིངས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་བཅུ་ལྔ་ན་གྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

སྒྲིམ་ཚུལ་དངོས་ནི་ལམ་ངེས་ཐོག་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་སྟོང་
 ཆེན་གྱི་ནལ་འགྱུར་སྒྲུབ་པ་བཞད་པ་བཞིན་བྱས་ལ། དེའི་དུས་སུ་སྒྲིམ་པའི་སྟོན་
 བྱིང་བའམ་རྟོག་པ་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ངོས་བཟུང་སྟེ་གཉིན་པོའི་མན་ངག་གིས་
 འཆོས་ཤིང་། སྟོན་དེ་དག་ནི་བ་ན་རང་བབས་སུ་བཞག་ནས་བསྒྲིམས་པས་
 རིམ་གྱིས་ཉམས་ལྷུ་ཐོག་གསུམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནའི་ངེས་
 ཐོག་གསུམ་པ་ཡིན་ན་དུས་དེར་ནི་གནས་དང་། རིམ་གཉིས་སྟབས་གཅིག་ཏུ་ངེས་
 ཐོག་གསུམ་བྱེད་ན་དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་ལ་ནི་གནས་ཐོབ་སྟེ། དེའི་
 འོག་ཏུ་ཐོག་གསུམ་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ལ། དེ་སྟེས་པ་ན་སེམས་
 གཡེ་བྱེད་གྱི་ལས་རྒྱུ་རང་སར་ནི་བས་འོད་གསལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྒྱུ་
 མེད་པའི་མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལྟར་གཡེ་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། དེ་ཉིད་མར་མེ་དང་
 རང་འོད་གྱི་ཚུལ་དུ་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲུབ་བློན་པོ་དང་མི་འབྲལ་ལ། དེ་དག་གྱུང་
 སེམས་གྱི་གཉུག་མའི་ཆ་ཡིན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཞན་ལས་
 ཆེས་ལུ་ལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་ཐོག་གསུམ་རིམ་པའི་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲལ་གྱི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱང་སེམས་ལེགས་པར་བརྟུལ་བའི་འོག་
 ཏུ་སྒྲིང་རྩེ་སྒྱུ་མ་སོགས་ཀྱང་ཉམས་ལྷུ་རྩོགས་རྩོགས་སུ་སྒྲིམ་ཡང་མཐར་
 གྱུར་གྱི་ཉམས་ལ་སླེབ་པར་སྒྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རེ་རེ་ཞིང་གཡོ་བའི་ཉམས་
 རིག་ཟར་གྱི་འབབ་ཏུ་ལྟ་བུ་རེ་ཡོད་པར་མི་སེམས་སོ། །འདིའི་ཐད་དུ་ལྟ་སྒྱུ་
 སྒྲིམ་ཐབས་གྱི་མན་ངག་རྣམས་ཀྱང་བྲན་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་མདོ་ཙམ་བཀོད་
 བ། སྐབས་འདིར་ཐམས་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་གཙོད་པའི་སྤྱང་སྤྱོགས་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་སྤྱིད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གསལ་ངར་
 དང་ལྡན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་ ལྟ་སྒྱུའི་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་ང་རྒྱལ་
 བརྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མེད་ན་དག་མ་དག་གི་སྤྱང་ཞེན་གོ་བསྐྱོག་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་ང་རྒྱལ་བརྟན་པ་འང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་
 གཞིར་བཟུང་སྟེ་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་པ་གསལ་བ་ལ་འང་སྤྱན་
 མོང་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲོབ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བི་མ་ལས་ལྟ་སྒྱུ་སྒྲིམ་པ་
 ལས་བཤད་དེ། སྤྱན་མོང་བ་ལྟར་ན། བདེ་བའི་སྟན་ལ་ལུས་གནད་རྣམ་སྤྱང་གི་
 ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པས་འདུག་ལ། མདུན་དུ་བྲིས་སྒྱུ་ཆོད་ལྡན་བཀྲམ་སྟེ། དེའི་

གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སེམས་གཏད་ནས་མིག་རངས་རངས་སུ་བལྟས་པས་
ཡིད་ངོར་གསལ་ཞིང་འདྲིས་པ་ན་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བཟུང་། དེ་རང་
དང་པོར་ལྷ་སྐྱུ་མདུན་དུ་སྒྲོམ། དེ་ལ་གོམས་པ་དང་བདག་ཉིད་ལྟར་སྒྲོམ་པར་
ལྷ་སྐྱུ་སྒྲོམ་པ་དང་ལམ་རྣམ་བཏོད་ལས་ཅི་རིགས་སུ་བཤད་དེ། བདག་ལྟར་
སྒྲོམ་ཚུལ་ནི་བྱུང་པར་བའི་སྐྱབས་བཞིན་བྱས་པས་ཆོག་པ་འདྲའོ།

གཉིས་པ་བྱུང་པར་བ་ལྟར་ན། ལམ་རིམ་སོགས་ལས་རིམ་ཅིག་ཆར་གྱི་
སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཆོག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་དབང་བསྐྱར་
རྒྱས་གདབ་སོགས་བྱས་ནས་སེམས་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་རང་དམིགས་
པ་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་སྐྱུ་སྒྲོམ་པ་ལས། དང་པོ་དབུ་ཡི་གཙུག་ཏྲར་
གསལ། དེ་ནས་ཞལ་གྱི་མདངས་ལ་བསྐྱབ། དེ་ནས་བྱགས་གྱི་དཔལ་བེའུ་
ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྤྱི་རི་རྣམ་པར་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་སྐྱུ་རི་ཆ་སོ་སོར་
གསལ་བཏབ་ལ་སྒྲོམ། བརྒན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷ་གདངས་དང་སྐྱུ་རི་ཆ་དམ་
ངས་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་ལྷ་སྐྱུ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པ་ནི། ལྟའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
འབྱོངས་པའི་འོག་ཏུ་རྩལ་སྤྱང་ཚུལ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱམ་རུང་ངོ་།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་རིམ་ལས། ཡང་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྒྱ་ལས་ཉ་ལྔ་དེ་
བཞིན་དུ། ཞེས་པར་ལྟར་ལྷ་སྐྱ་སྐྱད་ཅིག་དཔྱེགས་སུ་ཐལ་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་
གཞན་དུ་མ་ཡངས་པར་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་འཛིག་པ་སྟེ། ལྷ་སྐྱ་འི་གསལ་སྒྲུང་
སྐྱེ་ལྟར་བུལ་གྱི་སྒྲོ་རིམ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་པས་དེ་ལྟར་ཕྱེའོ། །གྲོལ་ལམ་གཅིག་
ཆར་བའི་སྐབས་སུ་ནི་ལྷ་ག་གཉིས་སྒྲུ་ཕྱི་མེད་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་མངོན་ཞིང་། ཐབས་ལམ་པ་ལ་ཐོགས་རིམ་གྱི་སྒྲོན་དུ་རིམ་པ་དང་
པོའི་ནི་ལྷ་ག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ཙམ་ཐོབ་པ་འང་འཛིག་ཆོག་གམ་
ད་དུང་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུ་ལུ་མ་མི་བྱ་བར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ།

དགུ་པ་མཆོད་པ་ནི།

འདིར་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཆོམ་ཞིང་
མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེད་སྟེ།

དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཅ་བའི་རྒྱུད་ལས་ཕྱག་རྒྱ་དང་ལྷ་ག་པ་ཉིང་འཛིན་སོགས་ཅི་རིགས་ཤིག་
གསུངས་པ་ལ་བཞད་རྒྱུད་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་སྐྱབ་

ཐབས་རྣམས་སུ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ།

དེ་ལ་མཆོད་ཇས་གྱིན་སློབ་དང་། འབྲུལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མཆོད་ཇས་ལ་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་རྟོག་མ་བསལ་བར་སྒྲ་མེད་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་དགེས་པ་སྦྱེད་པའི་དེ་རྗེས་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉམས་ཆག་སྐྱོང་བ་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་ཇོགས་པའི་
དགོས་པ་འདྲ་སྒྱུབ་མི་རུས་པས་མཆོད་པ་ལ་གྱིན་སྒྲ་བས་ཐོག་མར་འགོ་སྟོ། དེའི་
ཚུལ་ནི། དུག་རྒྱ་བཞི་པའི་བསམ་གཏན་ལྟར། རང་ཉིད་ལས་གྱི་དེ་རྗེས་མམས་
དཔར་བསྦྱེད་དེ། སྤྱགས་ཀ་ནས་ཇས་སོ་སོའི་ས་བོན་སྟོས་ཏེ་འཕྲོ་འདུ་དང་
སྤྱགས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མཆོད་ཇས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་ནམ་མཁའ་གང་བར་སློབ་པ་
བྱམ་མོང་གྱི་མཆོད་སློབ་ཚུལ་དང་། སྒྲ་གྱི་སྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟེ་བ་ཅི་བས་
བཞི་དང་བཅས་པའི་ནང་དུ་ཤ་ལྷ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ས་བོན་བྱུང་ལྷ་བཀོད། ཚོགས་
གསུམ་གྱིས་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྦྱེད། ཇེས་ཆགས་གྱི་སྦྱོར་བས་ཐམས་
ཅད་ལྷ་སྟེ་སྟོན་ཀ་ལྷ་ལར་བཅུད་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་ཨོྲོ་དང་། ཁག་ཅོད་གྱི་དོ་
རྗེ་རྒྱ་མཁའ་ལ་རྟ་མགྱིན་གསལ་བའི་ཡུམ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྦྱེད། མཐེབ་སྤོན་

གྲིས་དྲེ་བཟུང་བ་བདུད་ཅི་ལ་རེག་སྟེ་བདུད་ཅི་དགུག་པའི་སྤྲགས་བཟུའིང་
 ཨོྫ་གྲི་འོད་ཟེར་གྲིས་ལ་ཁོར་འདས་གྲི་བདུད་ཅི་བཀུག་པ་དམ་ཚིག་གི་བདུད་
 ཅི་ལ་ཐིམ་པར་བསམས་ནས་བདུད་ཅི་བྱིན་གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲན་
 མཚོད་གྲི་ཆེད་དུ་མ་ཟད། ཇི་སྐད་དུ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཏོར་བྱས་ན། ཁྱིམ་སྤྱིབ་
 ཉམས་ཆགས་དག་པར་འགྱུར། མཚོད་པའི་རྣལ་ལ་གཏོར་བྱས་པས། ཐམས་
 ཅད་བདུད་ཅི་ཉིད་དུ་འགྱུར། མི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ལ་གཏོར་བྱས་པས། འདྲེ་པོ་
 གཏུམ་པོ་འང་འཛིག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་
 ངོ། ཇི་བཞིན་དུ་གཏོར་མ་ལ་ཨོྫ་བཀོད་དེ་འཕྱོ་འདུ་དང་གཏོར་སྤྲགས་གྲིས་
 འདོད་ཡོན་གྲི་ལྟ་མོ་དུག་རེ་རེ་ཞིང་གངས་མེད་པར་སྤྲོས་ཏེ་སྤེལ་བ་དང་། ར་ཏྟ་
 ར་ལས་འཕྱོ་འདུ་དང་སྤྲགས་གྲིས་ར་ཏྟའི་རྒྱ་མཚོར་སྤོབ་པའོ།

གཉིས་པ་འབུལ་རྩུལ་ནི།

ད་གྲིལ་ལ་ཁོར་གྲི་གཙོ་བོ་ལས་ལས་གྲི་དྲེ་ཐེམས་དཔའ་ཞིག་སྤྲོས་ཏེ་
 འཤར་སྐྱོར་གནས་པ་ནི་མཚོད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། དེས་མཚོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱེད་
 པ་ལ་བཅུ་བཞི་སྟེ། དེའང་སྤྱུ་འཕྲུལ་ཞི་བ་དང་སྤྱུར་ན།

དང་པོ་ཕྱག་ནི།

ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་སུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དོན་
གྱི་ཕྱག་དང་། ལྷ་ལྷམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞུགས་གསུམ་པས་འདུད་པ་བཟུང་ཕྱག་
གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་འཆའ་ཞིང་། ལྷ་ཚོགས་ལྷམས་ཀྱིས་ལན་གནང་བར་
བསམ་པའོ།

གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ནི།

འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ།

གསུམ་པ་ཀུན་བཟང་ནི།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་པ་རང་སྒྲུང་དུ་མཉམ་པ་ལ་བཟང་ངན་དང་སྤང་
དོར་མ་གྲུབ་པས་མཆོད་པར་མ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཚམ་ཡང་མེད་དེ་
སྦྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་པའོ། །འདི་དང་འོག་མ་
ལྷམས་ཀྱི་སྒྲགས་རྒྱ་སོགས་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་ཞབས་བསིལ་ནི།

བསིལ་ཆབ་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོས་ལན་གསུམ་དུ་ཕུལ་བས་ཕྱག་དང་

ཞབས་དང་ཞལ་བསིལ་བར་བསམ་པའོ།

ལྷ་པ་བཞི་བསྐྱེལ་ནི།

དེ་མེ་སྤྱོས་མ་སོགས་ལྷ་མོ་དཔག་མེད་སྤྱོས་ཏེ། འཤས་ལ་བདུག་
སྤྱོས། དབུ་ལ་མེ་ཏོག་སྤྱན་ལ་མར་མེ། ཐུགས་ཀར་བྱུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཛོད་དེ། མཐར་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱང་གནས་དེ་དང་དེར་ཐིམ་པ་དང་། རྒྱུས་ལན་
གི་ཚུལ་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ལས་ལྷ་མོ་བཞི་སྤྱར་བྱུང་ནས་ལས་
སེམས་ཀྱི་འཤས་སོགས་གནས་བཞིར་ཐིམ་པས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་
པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱོས་དང་སྤྱོས་ལན་གི་ཚུལ་གཉིས་བསྐྱེལ་མར་བྱས་པས་ན་
བཞི་བསྐྱེལ་ཞེས་བཞེད་གསུངས་སོ།

བྱུག་པ་སྤྱན་མཛོད་ནི།

བདུད་ཅིའི་ཆེ་བ་བཞེད་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་སྟེ། མཐེབ་སྤྱན་ཉི་ལྔ་ཁ་སྤྱོར་གི་
བྱུག་རྒྱས་གཏོར་བས་བདུད་ཅིའི་ཐེག་མ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱན་ལྟར་ཆགས་པ་
ལས་ར་སྒྲ་ཡ་ནའི་ཆར་བབས་པས་ལྷ་རྣམས་གཟི་བཞིན་བསྤྱོད་ཅིང་། དེ་ནས་
རང་གི་ལྷེ་ལ་རྒྱུ་དང་སྤྱན་ལ་འབྲུག་སུམ་བཞེད་ལ་མཐེབ་སྤྱན་གིས་སྤངས་

ནས་ལྷེར་བཞག་པས་གནས་གསུམ་དུ་ཆགས་ཏེ་འཕྲོ་འདུས་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བསམ་པའོ།

བདུན་པ་གཏོར་མ་ནི།

གཏོར་མ་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་དུག་གི་རྣམ་པར་སྤལ་བས་གཟུགས་དེ་ཆེ་
མ་དང་མེ་ལོང་སྒྱུན་ལ་དང་། སྐྱ་དེ་ཆེ་མ་དང་རྒྱུད་མངས་སྒྲན་ལ་སོགས་དབང་
པོ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་ནས་མཉེས་པར་བསམ་པའོ།

བརྒྱད་པ་བདུད་ཅི་གསང་ནན་ནི།

གསང་ནན་ནམ་རྩང་ནན་ཞེས་པ་སྐྱེམས་ཀྱི་བདེ་ཆིང་སྟེ། བདུད་ཅིའི་
རྒྱུན་གཏོར་མར་ལན་གསུམ་སྤྱིང་བས་དང་པོས་ལྷ་རྣམས་དགེས་པ་
བསྐྱེད། གཉིས་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་འགོག་པ་ལས་བསྐྱང་། གསུམ་པས་
རྒྱལ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱེད་པའོ།

དགུ་པ་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ་ནི།

སྤུལ་པ་དང་བསྐྱུར་བ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱེད་དེ། བདག་
ཉིད་ལས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་ནས་རྩྭ་ཡིག་སྒྲོས་པས་ས་གནི་དང་

ཁང་ཁྱིམ་སོགས་དག་པའི་ཁིང་དང་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པ་
 དང་། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་རྩྭ་ལས་རྒྱན་དང་ནགས་ཚལ། རྩི་ལས་སྒྲུ་དབྱངས། ཨ་
 ལས་ཁྲུས་ཇིང་། ཨོ་ལས་ཞལ་ཟས། ཨི་ལས་མོས་དར།⁽¹⁷⁾ རྩྭ་ལས་བྲོགར་
 སོགས་རེ་རེའང་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོས་ཏེ་མཛོད་པའོ།

བཅུ་པ་བསྐྱལ་མཛོད་ནི།

རྒྱུད་ཉིད་ལས། སློང་ན་འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་རེ་ཆེ། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲུལ་པའི་
 གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲིང་རེ་བསྐྱེད་དེ་རང་གི་
 རྟགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་རྩྭ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་བས་བསྐྱལ་བའི་
 སྒྲིང་ནང་གི་ས་བོན་དུག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་ཤེས་
 འོད་གསལ་གྱི་དགོངས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེད་པའོ།

བཅུ་གཅིག་པ་སྒྲོམ་མཛོད་ནི།

ལྷ་ཚོགས་རྣམས་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བའི་འོད་
 ཟེར་སྒྲོ་བསྐྱེད་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཛོད་ཅིང་གསང་བའི་དབང་ཐོབ་པར་

(17) མགོ་འོག་དེ་བག་རྟགས། ༡༤༩། རྩྭ་ལས་དར།

བསམ་ལ་ཨ་རུ་རུ་གའི་སྒྲགས་གྱིས་ང་རྒྱལ་བཟུང་བའོ།

བཙུ་གཉིས་པ་འདོད་ཡོན་རོམ་ཉམ་ནི།

སྒྲ་སྲིད་ཐམས་ཅད་འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོར་དག་པས་ལྷ་ལ་ལྷ་དང་ཆོས་
ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་རོལ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མཆོད་པའོ།

བཙུ་གསུམ་པ་རོལ་མོ་ཡེ་ཤེས་ནི།

མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཇི་སྟེད་པ་སེམས་ཉིད་གྱི་རོལ་པར་སྤྱད་པ་སྟེ། དེ་
རྣམས་བསྒྲིགས་ན། དང་པོ་ཀུན་བཟང་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་
ཡོན་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་སྒྲུང་ཁོ་ནར་བལྟས་ཏེ་མཆོད་
པ་དང་། དེ་ནས་དགུས་དག་པའི་འདོད་ཡོན་གྱི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྤྱལ་ཏེ་མཆོད་
པ་དང་། ཕྱི་མ་འདིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་
པར་བསྟུས་ནས་མདོར་ན་སྒྲུང་སྟོད་མ་ལུས་པ་དབྱེས་མཉམ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་རྩལ་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འབྱེད་བའི་ཉིད་མཆོད་པའི་ལམ་གྱི་གནད་
ཡོན་པས། རོལ་མོ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐར་མ་རྒྱ་དྲུ་ཇ་བཟོ་ཞེས་སོགས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོད་པའི་རྟོག་རྒྱལ་བཟུང་བ་གསུངས་ཏེ་

མཛོད་པར་མ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་འདོད་ཡོན་ལམ་ཁྱེར་གྱི་ཐབས་མཁམས་
 ཇི་སྟེན་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་གཟེར་ཡང་འདི་ཉིད་དོ།

བཅུ་བཞི་པ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ནི།

དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་རྣམས་ལ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་པ་བསྟོན་པའི་སྤྱོད་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་དབྱེས་སུ་གྲགས་པར་མེས་ལ་བསྟོན་པ་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤྱོད་བའོ།

ཁྱོད་ལ་འདུག་པའི་ཆེད་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། དགུ་པའི་གནས་སུ་རྩ་ཆེར་
 གསུམ་སྟེ་ལྷ་ཆོག་མཁམས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞིང་བཅུ་སོགས་
 གསུམ་ཅན་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་གསུལ་དཀྱིལ་
 འགོ་བ་རྣམས་ཐུགས་རྟེན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྩ་ཆེད་དེས་མ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་ཅིར་དང་། ཁུ་བ་བསྒྲུལ་བྱུར་དང་། ཅིག་མཁམས་ཀྱི་གསུལ་ལ་
 རུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་ཆེད་ལན་གསུམ་སྤྱོད་བའོ། །སྤྱོད་
 བ་ཆོག་མཁམས་མཛོད་ཀྱི་ཆོག་འདི་ཚུལ་ཡང་གནས་སུ་སྟོན་པ་མཛོད་པའི་སྤྱོད་པས་
 འདིར་བཞག་པར་བྱའོ།

བཅུ་པ་སྒྲགས་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྒྲགས་ནི།

ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཨ་ལི་ཀ་ལི་ཚོགས་པའམ་རྒྱུ་པ་ཅི་རིགས་ལ་
བཞག་པའི་གྲུབ་པ་བཞི་ལྟར་གྱི་དག་གཅི་བོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐུགས་ཐིག་ལས།
ཡི་གེ་འདུས་པ་གྲུབ་པ་བཞི། མཐུ་ཆེན་རེད་པ་གང་ཡིན་པ། ཞེས་སོ། གྲུབ་
པ་བཞིའི་གྲངས་འདྲེན་ནི་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཏེ། ཡི་གེའི་རང་བཞིན་མཐུ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གནས་པ་དང་། སྤྱུ་མ་ཙམ་དུ་མིང་
ཆོག་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་གནོད་ཀྱི་གྲུབ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ་བ་ལང་མེའི་
བར་ལ་གྲགས་པ་དང་། སྒྲགས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་མཐུ་
ལྟན་ནམས་ཀྱི་སྒྲགས་ཆོག་ཏུ་བྱིན་གྱི་བརྒྱབས་པའི་ཆེས་སུ་འབྱངས་ནས་
བསྐྱེད་པས་དག་ལ་རྩས་པ་སྤུལ་བྱུང་སྟེ་བ་དང་། དེས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྒྲགས་
རྒྱུ་འབྱུང་ནས་སྒྲོག་སུམ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ནམས་སོ།

སྤྱིར་ནི་སྒྲགས་ལ་དག་ཁོ་ནས་མ་བྱུང་ཅིང་། གསང་བདག་ཞལ་ལུང་
ལས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེའི་སྒྲོ་ཡིག་འབྱུར་སྤྲང་བས་གསང་སྟེ་
དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཤེས་སྒྲོབ་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་གི་གཉེན་

པོ་འགྱུར་བ་ནི་གསང་སྤྲགས། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དངོས་
 པོའི་དོན་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་
 རིག་སྤྲགས། དཔལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མི་བཟེད་
 པར་འཛིན་པའི་ལས་ཀྱིས་དཔ་ཉམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་གཟུངས་
 སྤྲགས་ཏེ། འདི་གསུམ་གྱི་རྟགས་ཀྱང་། དང་པོ་ལྷ་པོའི་དབྱིབས་དང་། སྤྱི་མ་
 གཉིས་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་དུ་
 དབྱེ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཅུ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་རྣམ་
 གྲངས་ནི།

གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དང་། ལྷ་བསྐྱེད་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་རིམ་
 པའི་སྤྲགས་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

པོ་བྱང་གི་ས་བོན་དང་། རྒྱུན་གྱི་སྤྲགས་གཉིས་རིམ་བཞིན་གྱི་ཞེས་པ་དང་
 བེ་ལུ་བེ་ལུ་རྩེ་ཞེས་པ་འོ།

གཉིས་པ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བྲོའི་སྤྲགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་། རྒྱ་
 མ་ལོར་བ་རྩ་བའི་དང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱུན་གྱི་དང་། བཟླས་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲགས་

སོ། །དང་པོ་རྒྱུ་མ་ནོར་བུ་བའི་སྒྲགས་ནི།

གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷར་བསྐྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་སྒྲགས་ལ་
ལྷ་སྐྱེའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་སྒྲགས་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་པས་གཞན་དུ་སྤེང་བའི་
སྒྲགས་རྩ་བའི་སྒྲགས་སུ་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འབྲེལ། །དེ་ལའང་། ལེན་
བཞི་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཡི་གེ་སྐྱེ་འབྱུང་དང་། བདུན་པ་ལས་གསུངས་
པའི་རྩྭ་ལྷོ་སོགས་རིགས་གྱི་ས་བོན་དུ་གྲགས་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལའང་
མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ནོར་བུ་བའི་སྒྲགས་ནི།

གང་ཞིག་བཟོད་པའི་རྒྱུ་མ་ནོར་བུ་མཚན་དོན་དེ་སོགས་ལས་ལྷའི་སྐྱར་
འབྱུར་བའི་རྒྱུ་མ་ནོར་བུ་སྒྲགས་ཏེ། འདི་ལ་སྐྱབ་ཐབས་སུ། རྩྭ་སོགས་ས་བོན་དང་
བཟོད་རྒྱུ་སོགས་གཉིས་ཆར་ཆོགས་པ་འབྱུང་ཡང་། འབྲེལ་པ་ལས་བཟོད་
རྒྱུ་སོགས་ཅོམ་ལས་མ་བཤད་པས་བསྐྱེད་སྒྲགས་དང་བསྐྱེད་སྒྲགས་རྒྱུར་
པ་གཉིས་ལས་གསུམ་དུ་སྤེང་བའི་བསྐྱེད་སྒྲགས་ལ་རྒྱུར་པ་ཁོན་འཛོག་དགོས་
སམ་སྐུ་མོ།

གསུམ་པ་བརྒྱུ་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་ནི།

ས་བོན་དང་བསྐྱེད་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་སྟེ། འདི་ནི་འཛེབ་ཀྱི་ལས་ལ་འཇུག་ཆེ་
བས་ལས་སྤྲུག་ཞེས་བཏགས་སམ་བཏགས་པོ།

གཉིས་པ་ཁོའི་སྤྲུག་ལ་འདྲ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཙུ་སྤྲུག་ནི།

རྩྱ་ཏྲ་ཏྲ་པའ་རྩྱ་མམ་ཁྲག་འཕྱང་གནས་ཡུལ་སྒྲོད་བང་ནམས་ཀྱི་ལོ།

གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩྱ་མམ་སྤྲུག་ནི།

ཁྲག་འཕྱང་ལྷ་ལ་ཨོ་བཟླ་མ་རྩྱ་ལྷ་སྤྱི་སྤྲུག་དང་། གནས་ཡུལ་སྒྲོམ་ལ་
བཟླ་སྟེད་བང་རྟགས་དེ་ཆེ་མཚོན་པའི་མཐར་གྱི་རི་སྤྲུག་སོ་སོའི་མིང་སྤྱར་
བ་དང་། དབང་སྤྲུག་མའི་བསྐྱེད་སྤྲུག་ཙུ་བའི་རྩྱ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་
ལག་རྩྱ་དེ་ཆེར་མ་རྩྱ་རྩྱ་སྤྱི་སྤྲུག་གྱུང་བས་ཁ་བསྐྱོད་དོ།

གསུམ་པ་བརྒྱུ་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུག་ནི།

བཟླ་མ་རྩྱ་ལྷ་སྤྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲུག་ལ་མ་རྩྱ་ཙུ་སྤྱི་སྤྲུག་ལས་སྤྲུག་
བཏགས་པ་སྟེ། འདི་ཙུ་བསྐྱེད་ལས་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་ལས་སྤྲུག་ཡིན་
ལ། མ་རྩྱ་ཙུ་མཚོན་མ་གཏོགས་ལས་སྤྲུག་སྤྱི་འཛེབ་པར་ལག་པ་ནི་

ལས་ལ་སྐྱལ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་མངོན་པས་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་
འཛིག་ཚུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་འདྲའོ། །ཁ་ཅིག་རྩ་བ་སྐྱེད་ལས་གསུམ་ཕྱིན་
ལས་སྐྱལ་བའི་སྒྲགས་དང་བཞིར་བཞེད་པའང་སྒྲུང་ངོ། །འཁོར་རྣམས་ལ་རྩ་
བ་སྐྱེད་སྐྱེལ་བ་ལས་སྒྲགས་སུ་འཛིག་པ་སྒྲུང་དང་འདྲ་ལ། དེ་རྣམས་སོ་སོའི་
མཐར། ཆེ་གོ་མོ་རྩྱུ་རྩེ་ལྟ་བུ་གང་འདོད་ཀྱི་སྒྲགས་ཤམ་བཏགས་ན་ལས་ལ་
སྐྱལ་བའི་སྒྲགས་སུ་འང་འགྱུར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒྲགས་ནི།

ལེན་བདུན་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པ་ལས་སྟོན་གསལ་དབབ་པ་དང་། སྟོན་
བྲངས་པ་དང་། རིག་མེདོར་བ། བསྐྱལ་ཞིང་བསྟོམ་པ། དབང་བསྐྱར་བྱིན་
ཚོལ་ཀྱི་སྒྲགས་དང་། ཁྱོལ་མཆོད་པའི་སྒྲུ་རྣམས་སོ། །གསལ་བཟླ་ལས། ཏུག་
ཏུ་བཞུས་པ་བྱས་པ་ནི། །བྱང་རྒྱུ་གཟུངས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་
དངོས་གྲུབ་སྒྱིད་དང་ཁྱད་པར་གསུང་ནི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གཙོ་
བོན་བཞུས་སྒྲགས་ཡིན་པས། བཞུས་བཞི་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་
ན། ལམ་རིམ་ལས། སྟོན་བཅུ་གྲངས་ཏེ་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །བཞུས་པ་གྲངས་

བཞིན་རྒྱུ་གསལ་པར་བྱ། ཞེས་ལུགས་དེ། དེ་ལ་སྒྲིན་བཅུ་ནི། རམ་སྒྲོག་ལས། སྒྲ་
 ཆེན་མ་ཡིན་ཆུང་བ་མིན། མཁྱེས་པ་མ་ཡིན་བྱུང་བ་མིན། འག་པོར་མ་
 ཡིན་ཞན་པར་མིན། ཡིག་འབྲུ་ཡན་ལག་ཉམས་པ་མིན། ཡེངས་པས་མ་ཡིན་
 སྒྲ་བཞིན་མིན། སྒྲ་ལ་སོགས་བར་དུ་ཆོད་པས་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་ཉ་ཅང་སྒྲ་
 ཆེ་བ་དང་ཆུང་བ་སོགས་སོ། རྣམ་པ་གསུམ་ནི་བསྒྲུ་ཆུང་ཏེ།

དེ་ལ་འང་གསལ་བ་གསུམ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་། བླ་མོ་
 གསུམ་གྱི་བསྒྲུ་ལུགས་རྣམས་ལས། དང་པོ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་བསྒྲུ་ལུགས་ནི།

བདག་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་གསལ་བ་དང་། དེ་ལས་མདུན་དུ་བྱེ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གསལ་བ་དང་། དམ་ཆོག་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་འོད་
 ཟེར་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་མགལ་མེད་ལའོར་ལོ་ལྟ་བུར་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆུང་བ་
 གྱིས་བསྒྲས་པ་བྱ་བའོ།

གཉིས་པ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བསྒྲུ་ལུགས་ནི།

དམ་ཡེ་བྱེ་ནས་སྒྲོ་བ་སྒྲུ་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་གསང་བ་ནས་གསང་བར་
 ལའོར་བའི་ཆུང་བ་གྱིས་བསྒྲ་བ་དང་། ཕར་སྒྲོས་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བར་སྒྲུལ་ཞིང་

ཚུར་བསྐྱབ་སྒྲིབ་པ་སྐྱེས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣོད་རུང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་སྤྱི་ལྟར་
བསྐྱབ་པའི་སྣོད་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འབྱེད་དམ་མི་འབྱེད་ཀྱང་
རུང་སྟེ། སར་སྟོས་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་ནས་ཚུར་བསྐྱབ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
པར་བསམ་པ་ནང་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་། སར་མི་སྟོ་བར་ཚུར་དངོས་གྲུབ་
བསྐྱེད་མིགས་ཁོ་ན་བྱ་བ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཞལ་དང་
མཁའ་ནས་གསང་བར་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ་གསང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་
ཚུལ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་ཐ་མོག་སུམ་གྱི་བསྐྱེད་ལུགས་ལའང་ཚུལ་གཉིས་ཏེ།

ཡིག་འབྲུ་དང་། རྒྱག་མཚན་དང་། ལྷ་སྐྱ་སྤྱོད་སྟོ་བསྐྱེད་མ་བཞིན་བྱ་བ་ལ་
དམིགས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཆོད་དང་། དབུགས་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་སྤྱགས་
དང་སྐྱར་བའི་རྟོ་རྟེན་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་གང་མོས་ཀྱི་སྣོད་ནས་རབ་ལྷས་བྱིན་
བྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་མ་རྟོན་པའམ་སེམས་བརྟན་པའི་བྱོད་ཚད་ཐོབ་པ་
དང་། འབྲིང་ལོ་གཅིག་གམ་སྐྱེད་པར་དབུགས་སོགས་ཇི་སྟེད་བསྐྱེད་པར་དམ་བཅས་
པ་དེ་སྟེད་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམ་གཙོ་བོ་ལ་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་ལྷས་ལ་ཁྲི་སྤྱག་

རེ་བསྐྱབས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕྱག་རྒྱུ་།

རིག་པ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཐོག་གསུང་གི་ལྟ་བུ་སྤྱིར་གསལ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ཞེས་
ལལ་དེ། སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་དག་གི་དོ་བོར་བརྟན་ཅིང་མི་
ཤིགས་པར་བྱེད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་མར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱལ་
པ་ལས། འདའ་དཀའ་ཇི་བཞིན་མི་ཤིགས་པའི། རྒྱལ་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཆོག་གི་
གནས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་མཆོན་མའི་གཟུགས། ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ནི་བསྐྱབས་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཙོ་བོར་ལྷག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་
དབང་དུ་བྱས་པའོ།།

དེ་ལ་ནི་ཁྱོའི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་།

ལག་པ་གཡས་པའི་སོར་མོ་ལྷ་ལ་དཔའ་བོ་འབྱུ་ལྷ་དང་། གཡོན་གྱི་སོར་
མོ་ལྷ་ལ་དཔའ་བོ་འབྱུ་ལྷ་བཀོད་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱར་བ་སྟེ། འདི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཆོན་པའོ།།

དེ་ནས་རིགས་ལྔ་སྤྱི་འདུས་རྒྱུ་ལྟར།

ལེན་བརྒྱུད་པར། མཛོད་དང་ལྷན་པར་སྤྱི་འདུས་ཆེ་སྤྱད་ཏེ། འབྲུ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་ནས་
 ཆེ་སྤྱད་པ། རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་མཉམ་སྦྲུང་བའི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་འདུས་པའི་རྒྱུ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སོར་མོ་འདི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ལ་གསུང་རྒྱུ་དུ་
 གྲགས་པ་འགར་ལྷན་པར་གཞན་རིགས་ལ་འབྲུད་པར་རིགས་པའི་སྤྱོད་གས་
 ནས་བཤའ་བ་མཐོང་ཡང་། འདི་སྐོར་གྱི་བྱུངས་ཆོད་ལྡན་མ་ཆེད་ལ། ཐལ་བ་
 ལས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་བདག་པོ་ཉིད། མཛོད་དང་ལྷན་པར་བཞུགས་པར། །
 རྒྱུ་དང་འདབ་མའི་ཐིག་ལེ་རྣམས། རང་གི་གནས་གྱི་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། །
 རབ་ཏུ་འདའ་འདྲེས་པར་འགྱུར་བ་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་པོ། བྱིང་
 སྤྱིར་ཐོབ་པ་ཞེས་སུ་གསུངས། ཞེས་བྱུང་བ་ལས་དཔགས་ན། དབྱིངས་སྤྱོད་
 སྤྱོད་གས་མཆོན་པའི་ལྷན་པར་གཙོ་བོ་དབྱིངས་ལྷན་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་གས་
 མཆོན་པ་ལ་གཙོ་བོ་རྣམ་སྤྱོད་གཙོ་བོ་ཡི་གེ་གཉིས་མཉམ་སྦྲུང་དུ་བཅིངས་
 འཛིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་མང་པོ་ཐབས་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་བས་
 མི་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་པའི་ནས་ལྷན་པར་དབྱིངས་མཆོན་པར་རྒྱས་འདེབས་

པའི་ཆེད་དུ་སོར་མོ་པལ་ཆེར་བསྐྱེལ་མར་སྐྱར་ལ། མ་བསྐྱེལ་བ་བྱང་གཅིག་
ཡོད་ཀྱང་རིགས་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་བདེ་བ་འདུས་ཤིང་བསྐྱེལ་པར་
འགྱུར་བས་མདོར་ན་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེལ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་
ཞེས་བཤད་དུ་བྱུང་ངམ་སྐུ་སྟེ་དཔྱད་གཞི་ཙམ་མོ།

སོ་སོའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།

རེ་རེའང་ཕྱག་རྒྱ་བདུན་སྟེ་གསུམ་སྟེ་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་མཛོན་ན། རང་ལྟ་
དེའི་སྐྱར་སྐྱོམ་པ་ཕྱག་ཆེན། ལག་པ་གཡས་པའི་གྲུང་མོ་ཐུགས་ཀར་བསྐྱོང་
བ་བཅའ་བ་དམ་རྒྱ། དེའི་ཅེ་མོ་རྩྱུ་ཡིག་བསམ་པ་བསམ་པ་ཆོས་རྒྱ། དེ་ལས་
རྩོམ་ཅེ་ལྟ་བསམ་པ་བསམ་པ་དམ་རྒྱ། གཡོན་པའི་འབྲུ་ལྟ་སྐྱེས་ནས་བྲིལ་བུ་
གསེལ་ཞིང་ལྟ་མོ་ལ་འབྲུད་པའི་རྩྱུ་ཡིག་ཀྱིས་ཞབས་གཡོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅའ་
བ་ལས་རྒྱ། དེ་ལྟར་བསམ་པ་བསམ་པ་ལས་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་གཡས་ནས་བཅས་
ཏེ་མདུན་དུ་བསྐྱར་ནས་གཡོན་དུ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་དགོལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་
བཟོ་རྒྱུ་ཀ་ཅས་བརྩོད་པ་བརྩོད་པ་ཆོས་རྒྱ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདིའི་བསྐྱར་ཞིང་དགོལ་བ་
ནི་བཅའ་བ་དང་བསམ་པ་ལས་རྒྱ་འཁོར་ས་སུ་གཏོགས་པ་འདྲའོ། །དེ་ནི་ཤེས་

རབ་ལ་ཐབས་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་པའོ།

དེ་བཞིན་དུ། ལྷོ་བསྐྱེད་ཅེ་མོར་བྲིལ་བསིལ་འབར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
དབྱིངས་ཕྱག་མའི་ཕྱག་རྒྱ་བདུན་ལྟར་གྱིས་ཐབས་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་རྒྱས་
འདེབས་པ་སོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་རོ། །བསྐྱེད་པ་ལ་
དག་འབས་སྤྱིར་དམ་རྒྱ་ཙམ་བཅིངས་པས་ཀྱང་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཐོགས་
མཉེས་པ་དང་རྒྱས་འདེབས་གྱི་དགོས་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ཁྲོ་བའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི།

རྩ་བའི་རྒྱུད་འདིར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལལ་དང་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་དེ་ཐོ་མོ་ལོང་
སོགས་ནས་ཁ་སྐོང་བ་སྟེ་མ་སྒྲོས་སོ། །སྐྱུ་བ་ཐབས་གྱི་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་ལྟག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ལྟར་ཡོན་ཡང་། སྦྱིར་ལྟག་པའི་བདེན་པ་
དབྱེར་མེད་གྱི་གནད་ལ་རྟོགས་གོམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སྐྱགས་པས་ཡན་ལག་
གི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོད་པ་མོ་ཚུན་ཆད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
བྱེད་ཐག་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ལེན་བརྒྱུད་པར། མདོར་ན་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོད་
ཐམས་ཅད་ཀུན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་གནས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

སོ། །དངོས་པོ་བཅུ་ཉི་ལྔ་གྲུལ་གྱི་སྤྲུག་སྤྲུག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡང་ཡོད་
མོད་ཀྱི། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་དག་ཏུ་བཞེད་པ་དང་ལག་པས་བཅའ་བ་གཙོ་བོར་
གྱུར་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་ཡིན་ཞེས་རོང་ཟོམ་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ།

བཞི་པ་རྒྱུད་གྱི་དགོས་འབྲེལ་ནི།

སྤྲུག་སྤྲུག་ལས། བཞེད་འབྲེལ་དགོས་པ་ཡང་དགོས་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་ཡན་
ལག་བཞི་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་
རྒྱུ་གསུམ་བཞེད་བྱ། དེ་མཆོཅ་བྱེད་ཡི་གའི་རྒྱུ་ནི་ཞེད་བྱེད་དེ། བཞེད་བྱ་གང་
སྟོན་ལ་མི་སྟོས་པར་ཞེད་བྱེད་དང་དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་བཅིར་མི་བཏུབ་པས་
དེ་ལྟར་སྟོས་ཀྱི། ཡན་ལག་བཞིའི་དང་པོ་དངོས་ནི་ཞེད་བྱེད་དོ། ཞེད་བྱེད་དེ་
ལ་བཏེན་ནས་བཞེད་བྱའི་དོན་དེ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བར་ཤེས་པ་ནི་དགོས་པ། དེ་
ལྟར་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་བྲལ་ས་པས་ལས་བཞི་དང་འབྱུང་ལྗེའི་དངོས་གྲུབ་
སོགས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཉིང་དགོས་
སམ་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཕྱ་མོ་དང་། སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་
ཤུག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ནི་ཉིང་དགོས་གཙོ་བོ། འབྲེལ་

པ་ལ་བཞེད་བྱ་ཚེད་བྱེད་གཉིས་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་དང་། ཚེད་བྱེད་དང་དགོས་
 པ་ཐབས་ལས་ཐབས་བྱུང་དང་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་
 དང་། ཉིང་དགོས་དང་བཞེད་བྱ་དེ་བོ་བདག་གཅིག་གིས་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། འདི་དག་ལ་འབྲེལ་བ་དངོས་བཏགས་ཅི་རིགས་ཡོད་ཅིང་། སྐབས་དོན་
 དངོས་ནི་ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལས་འབྱུང་། དགོས་པ་ཚེད་བྱེད་ལས་འབྱུང་
 བའི་དེ་བྱུང་འབྲེལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིང་དགོས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ལ་ཁོར་རྣམས་དེ་
 ལྟ་བུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ཚེད་བྱེད་རྒྱུད་གཞུང་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།

འོན་ཏེ་གོ་ལ་ལམ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་དང་བསྐྱེད་ན་ཉིང་
 དགོས་དང་བཞེད་བྱ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཕྱིས་པ་འདིར་ཡང་གོ་རྒྱུ་
 དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡོད་དམ་སྟུང་མོ།

སྤྱིར་ནི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པ་གདུལ་བྱ་གཞུང་དེ་ལ་དང་པོར་
 འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་གཞུང་གི་སྡོན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་འདིར་
 རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཚོགས་པའི་མཐར་སྒྲིལ་པ་ནི། ཇི་སྲིད་རྒྱུད་འདི་མ་ལུག་པར་

འཛིག་ཏེན་ན་གནས་ཤིང་སྒྲིང་པ་དེ་སྒྲིང་དུ་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་
 འདས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་
 བྱུང་བས་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དོན་ཆེན་པོའི་སྒྲོར་
 འགྱུར་བར་གཟིགས་ཏེ། སྟོན་པས་འཁོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཛིན་པར་
 ཅན་གྱིས་གདམས་ཤིང་བཀའ་གཏང་པ་ཡིན་ཞེས་གདམས་གཏང་གི་འཕྲོས་
 བཅའ་བ་ལ་བཤད་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ།

ལྷ་པ་འཁོར་ལ་གདམས་ཤིང་གཏང་བ་ནི། གདམས་པ་བཞི་དང་གཏང་བ་
 གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ནི།

རྒྱུད་འདིར་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བ་རྟོགས་བྱུང་གདམས་
 པ་དང་། འདིར་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་བཤད་པ་རྣམས་ནི་དག་
 བྱའམ་སྒྲིང་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་སྒྲུང་བ་ལ་
 བརྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ལོག་རྟོག་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དག་བྱུང་གདམས་
 པ་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་ལམ་འདི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་སོ་དང་ས་

ལམ་གང་ནས་ཞུགས་ཀྱང་གྲུབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་རྒྱ་ཤུང་མ་ཐའ་དག་
འདུ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདི་ཁོན་ལ་སྐྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་ཤུང་ནས་
སློབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་བཟོད་བྱར་གདམས་པ་
དང་། དེ་ལྟར་ལམ་འདི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་བདག་དོན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་འབྱོར་ཞིང་ཅི་མཛད་གཞན་པན་གྱི་སྤོན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པར་འཇུག་པས་དོན་གཉིས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྤང་བ་ཐོབ་བྱར་གདམས་པའོ།

གཉིས་པ་གཏང་པ་གསུམ་ནི།

ཁོག་གཞུང་ལས། སྤྱད་པ་པོ་དང་བྱུང་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མིག་
ལྡན་སོགས་ལ་འོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གསང་བའི་ཆོས་མཛོད་འཛིན་པ་པོ་བྱོད་ཡིན་ན་གསང་དོན་འདི་ལས་མཐར་
བྱུག་པ་གཞན་མེད་པས་འདི་ཉིད་བརྟན་པོར་བྱངས་ཤིག་ཅེས་བཀའི་སྤྱད་པ་
པོ་འཕགས་པ་བྱུག་ན་དེ་རྗེ་ལ་གཏང་པ་དང་། གང་ཞིག་རྒྱུད་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་གཞན་ལ་འདོམས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཐོབ་

བ་དང་། དེར་མ་ཟད་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དངོས་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་སྒྲིང་བས་གྱི་གང་ཟག་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ནམས་
 སྟོན་ལྷན་ལ་རྒྱུད་འཆད་པར་སྟོབ་བ་སྒྲིང་ནས་གཏད་པ་དང་། བུད་མེད་ལ་
 གཏད་པ་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་
 དེ་མེ་རྒྱལ་འབྱོར་མའི་ཆོགས་ལ་གཏད་པ་སྟེ། རྒྱུད་འདིའི་ཆོག་ཟེན་ལ་མེད་
 གུང་སྒྲུ་འཕུལ་རྒྱས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ང་ཡི་ཐུགས་གྱི་སྒྲིང་པོ་
 འདི། བྱོགས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་སྟེལ་བ་དང་། །དེ་ཡི་གཟུངས་ལ་གཏད་པ་ནི། ཞེས་
 སོགས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ནས་དེ་དག་ཇེས་འཇུག་ལ་སྦྱར་ན། རྒྱུད་ནས་ལམ་དང་པ་
 མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་དང་བལྟ་ན་འགྲུབ་
 པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས་རྒྱུད་སྟེ་མཉམ་ནས་གོ་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་
 རྒྱུད་ཉིད་ནས་ཇི་སྐད་ལམ་དང་པ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྒྲིང་པོར་བྱོས་ལ་རང་གི་རྒྱུད་
 བྱོལ་བར་གྱིས་འཁོག་ཅེས་པ་ནི་གདམས་པའི་དོན་དང་། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་
 ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་ཞིང་འཇུག་པ་ནི་ཉན་ལམ་དང་

ལ་རག་ལས་པས་སྒོད་ལྷན་ལ་མ་སྤྲས་པར་རྒྱུད་སྤྲིན་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
ལེགས་པར་ཤོད་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་གཏད་པའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་ལ་
སྤང་བ་ཆེར་གཙོད་པ་དང་། བསྟན་པ་འཛིན་མཁས་ཀྱི་དབྱེད་དང་གྲོགས་བྱེད་པ་
སོགས་སྤྲིན་ལས་མཁས་པ་བཞི་ཇི་ལྟར་རིགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་
བྱ་བ་འདུག་པའི་འཁོར་དུ་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ཆོག་གི་མཁས་བྱེད་སྤྲིན་པར་དབྱེ་བ་ནི།

ཡི་གེ་འདུས་པ་ལས་མིང་། མིང་འདུས་པ་ལས་ཆོག་དེ་ལས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། སྤེལ་མ་དང་། ལེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་
བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་པར་ལུས་པའི་ཇོ་བོ་སྤྲིན་གྱི་གཞུང་དུ་བྱུང་
པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས།

ཡི་གེ་སྤྱོད་གསུངས་མིང་ཆོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཆོག་གིས་རབ་མཚན་ཏེ། །
ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འདུས་སྤྲིན་པ་དང་། སྤྲིན་གྲགས་པ་དང་། བཟར་གྱུར་
པའི་རྒྱུ་གཞུང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་གང་དང་གང་གིས་⁽¹⁸⁾ དོན་

(18) མགོ་ལོག་དེ་བ་གཞུགས། ༡༠༡ པྱེད་ཆ་དང་གང་གིས།

གང་སྟོན་ཆེ་ལོང་ཅམ་ནི། ལེའུ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་སྟོད་དང་། བཅོ་ལྲ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་གཞི་དང་། ལེའུ་གཉིས་པས་གྲོང་བསྐང་དང་། བཅིངས་
 མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། །ཡེ་ནས་ལྷན་ཐོག་གས་སངས་རྒྱས་ཆོས། །ཞེས་
 པས་གཞི་རྒྱུད་ཀྱང་བསྟན། ལམ་རྒྱུད་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་མདོ་ཅམ་
 བཅུ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལེའུ་ལྲ་པ་ལས་བསྟན། ལྷ་བ་ལེའུ་གསུམ་
 པའི་སྟོད་དང་བཅུ་གཅིག་པས་བསྟན། སྟོད་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་
 གཉིས་པས་བསྟན། དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་ལ་ནི་དཀྱིལ་དང་པོ་དང་དུག་པས་
 བསྟན། བློ་དཀྱིལ་བཅོ་ལྲ་པ་དང་བཅུ་བདུན་པས། ཞི་བློ་ལྷག་པ་གཟུགས་
 བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དགུ་པས། ཆོག་གས་དཀྱིལ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་
 གཉིས་པས་སྟོན། དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེར་འཇུག་པ་དང་སྟོད་དང་
 འཚམས་པར་བསྐྱར་རྩྱལ་སོགས་དགུ་པས། དབང་བསྐྱར་ཐབས་དངོས་བཅུ་
 པས། དམ་ཆོག་བཅུ་དགུ་པས། སྤོན་ལས་ལ་མེད་སྤོན་ལས་བྱུང་ཅམ་དགུ་
 པར་དང་གཙོ་བོར་ཉི་ལུ་པས་སྟོན། སྐྱབ་པ་བཞི་པ་དང་ལྲ་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་དང་སྟོམ་ཐབས་སོགས་ལྲ་པས། བསྐྱེད་ཐོག་གས་

གཉིས་དང་རྫོགས་རིམ་ཐབས་གོལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱས་པར་བརྟུ་གསུམ་
 བས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུག་པ་
 སོགས་ཀྱིས་སྟོན། མཆོད་པ་ལ། ཞི་བ་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོད་པ་བརྒྱད་པས། ལྷག་
 ཉིང་གི་མཆོད་པ་དགུ་པས། སྤྱ་ཡེ་ཤེས་བརྟུ་བཞི་པས། སྦྱོར་སྦྱོལ་དང་དམ་
 རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་པ་བཙེ་བརྒྱད་པས། ཁྲོ་བསྟོད་ཉེར་གཅིག་པས་སྟོན། སྤྲགས་
 རྒྱ་གཉིས་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་གའི་འཁོར་ལོ་བཞི་པས། ཞི་བའི་སྤྲགས་
 བདུན་པས། ཁྲོ་བའི་སྤྲགས་བརྟུ་དུག་པས། ཕྱག་རྒྱ་བརྒྱད་པས། གདམས་
 གཏད་ཉེར་གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ། འདི་དང་ཞལ་ལུང་གི་ཚིག་ཟེན་ལ་མི་འབྲ་བ་
 ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་དོན་གྱི་གནད་གཅིག་པ་ཁོན་ཡིན་ནོ།

དེ་དག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་ཞིབ་པར་ནི། ལེའུ་
 བརྟུ་གསུམ་པ་ལས། ཁོང་ནས་གབ་སྤྲས་དོན་འབྱིན་པ། སྟོན་པ་དེ་མེ་བྱགས་
 ལ་གནས། ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས་མན་ངག་གི་
 བརྒྱད་པ་བར་མཆོད་པ་མངའ་བའི་དེ་མེ་སྟོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པས་
 རྒྱུད་གཞུང་འབྲུགས་པ་བསྟེན་པས། གཞུས་པ་བསྟངས་། གབ་པ་མངོན་དུ་སྤྱང་

བའི་རྒྱལ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ཉི་ཟེར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲིའི་པ་སྒོ་སང་པར་བྱས་ཏེ་བྱུང་བ་དག་དྲུག་པའི་སྤྱན་ལས་སྤྱོད་གས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བྱའོ།།

ལག་རྒྱུད་རྒྱ་བོ་བཞི་ཡིས་རྒྱས་བྱས་ཤིང་།།
དངོས་གྲུབ་མོར་བྱའི་ཁ་དོག་སྟོང་གིས་བཟ།།
རིག་འཛིན་གྱི་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དགའི་གནས།།
དཔལ་ལྷན་སྟེང་པའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ཟབ་མེའི་མཚོར་།།

ཞུགས་ནས་དོན་ཐོབ་གནའ་དུས་མང་བྱུང་ཡང་།།
དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཉུང་དུར་གྱུར་མཐོང་སྟེ།།
དེད་དཔོན་མཁས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས།།
ལེགས་ལག་གྲུ་ཡི་འབྲུལ་འཁོར་གསའ་པ་བྱས།།

འོན་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་བསྐྱིད་བའི་དོན་གནས།
ཉམས་ཆུང་གིས་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་དབྱེད་ཀྱང་བས།
ནོངས་པར་གང་གྱུར་དོན་ཅན་ལ་འཆགས།
བཟོད་པར་དགོངས་ནས་ཆངས་པའི་མཆོག་སྤྱོན་མཛོད།

ཆོས་མཆོག་ཞིང་ལ་ངལ་བའི་ས་བོན་འགའ།
བསྐྱེད་ལས་རྒྱུ་མཐུན་སྤོང་པོ་ཆེར་རྒྱས་ཏེ།
ཟབ་ལམ་རོ་བདེའི་འབྲས་སྟོར་ཉན་ལལ་དྲ་གྱི།
ཡལ་འདབ་སྤྱོད་ཀྱིས་དུས་ཁྲུབ་པར་བྱེ་གྱུར་ཅིག།

སྤྱི་སྣོད་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྤེའི་མཛོད་དུ་གྱུར།
ནང་བཅུད་འགོ་ཀུན་རིག་འཛིན་ཆོམ་བུར་སང།
བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་སྤྱོད་འཕུལ་བྱ་བ་ཡི།
ད་ཀྱིས་འཁོར་འཁོར་ལོ་གཅིག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་ཤོག།

དཔལ་གསང་བ་སྒྲིང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་ན་ཉུང་དུ་འཇག་གིས་ནམ་པར་འབྱེད་
 པ་རིན་ཆེན་མཛོད་ཀྱི་ལྷེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྒོན་ཆད་སྒྲིང་བསྟན་རིན་པོ་
 ཆེར་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན་སྒྲིང་མ་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱ་
 མཚོས་བསྐྱལ་ངོར་སྒྲིང་ན་ཞིག་གིས་པ་དེ་དུས་རང་ཉིད་ན་ཆོད་མ་རྩོགས་ཤིང་
 རྒྱུད་གཞུང་ལ་འདྲིས་ཆ་རྒྱུད་བའི་སྐབས་ཡིན་པས་འདུས་གསལ་ཞིག་མ་
 རྒྱུད་བའི་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དད་བཙོན་ནམ་དཔྱིད་ཡངས་
 ཤིང་ཐོས་བསམ་གྱི་མོར་དང་ལྷན་པའི་སྒོམ་བཙོན་ཀུན་དགའ་སྒོ་གྲོས་གྱིས་
 རྒྱུད་ལའད་ལ་ངལ་བ་དང་ལེན་གྱི་ཞབས་ཏོག་བཟང་པོ་སྐྱབ་སྐབས། རིན་
 ཆེན་དཀར་པོ་དང་། གོས་དབང་མདོག་ལྷུང་བའི་བཞེན་པ་འཆར་ཀའི་སྒྲིང་
 བ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་ཅན་སོགས་མཐུལ་དུ་སྤུལ་ཏེ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་
 བ་དང་། རྩོད་བྲལ་དུས་བབས་ཀྱི་འགྲོ་འདུལ་སྐྱུལ་པའི་གཏེར་སྒོན་ཆེན་པོ་
 རིག་འཛོན་ལས་རབ་སྒྲིང་པའི་བཀའ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་བས་བསྐྱལ་
 ཞིང་། ཡི་གའི་གྲོགས་དན་མཛོད་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོའི་
 མངའ་བདག་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་མཚན་བཛོད་པར་དཀའ་བ་ཀུན་

མ་ཁྱེན་སྒྲ་མ་དྲེ་རྩེ་གཟི་བརྒྱུ་འབྲས་རྩུ་སྒྲི་བོས་སྒྲངས་ཤིང་། དཀྱིལ་
ལ་པོར་ཆེན་པོའི་དྲེ་རྩེ་སྒྲི་བ་དཔོན་མ་ཁས་ཤིང་དངོས་གྲུབ་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་པར་
བཟུང་ཞབས་སོགས་དྲེ་རྩེ་འཛིན་དབང་དུ་མའི་སྒྲུན་སྒྲར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་འཕུལ་
དུ་བའི་དབང་། རྒྱུད་ལལ། མན་ངག་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བློན་ཐོབ་པ་མདོ་
ཁམས་དྲེ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྒྲུ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་ཉི་
མས་རབ་ཆོས་མེ་འབྲུག་གི་ལོ་རྒྱུད་དང་མི་རྒྱུའི་འཛིག་ཏེན་དབྱར་གྱི་དགའ་
སྟོན་ལ་རོལ་པ་རྩེ་གསུམ་ལྷན་གཉིས་པའི་དུས་སུ་སྒྲུར་བ་འདིས་ཀྱང་ཕན་བའི་
འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྒྲི་དང་བྱེ་བྲག་གསལ་ཆེན་སྟོང་པོའི་རིང་
ལུགས་བྲི་མ་མེད་པ་སྒྲོ་ཐས་མས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །།མཆོལ།

ཨོ་སྤྱི། འཕགས་པའི་ཞིང་ཁམས་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་འདིར། །པཎ་གྲུབ་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་ལམ་ནང་འཛོམས་
པས། །དང་པོར་གསལ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་གྲོང་རྫོལ་བ། །སྤྱེའུར་རྒྱུང་མ་ཞེས་བྱུར་གྲགས་འདི་ཡིན། །མ་གཉགས་
བེ་རོ་གཞུབས་ཆེན་ཁྱེད་པོན་དང་། །བྱར་པ་མེས་དཔོན་ཉང་རོག་རོང་ཆོམ་སོགས། །གྲུབ་བརྟེས་རིག་འཛིན་རྒྱལ་བ་
དངོས་འབྲུ་བ། །བྲངས་མེད་བརྒྱུད་པ་རིན་ཆེན་འདི་ནང་བྱུང་། །དེ་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཕ་ཚོར་གཅེས་པའི་དབྱིག་ །ཡོ་ག་

གསང་སྒྲིང་སྤྱོད་མཛོད་ལྟེ།

གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་རྩ་བའི་རྒྱུད། །ད་ལྟའི་བར་དུ་བཤད་རྒྱུ་མ་རྩུབ་པར། །ལེགས་གནས་དཔལ་ལྷན་གསང་བའི་
སྒྲིང་པོར་ངེས། །དོན་དེ་དགོངས་ནས་ལྷ་བདེའི་དུས་མཐར་ཡང་། །རྒྱ་བའི་སྤྱོད་ལས་སྤེལ་ལ་རྒྱ་བཤམ་བ། །གཞན་པ་ན་
མཐར་ཡས་འོད་ཟེར་ཡབ་སྲས་གྱིས། །རྒྱུད་འདིའི་བཤད་སྟོལ་འབད་བ་བརྒྱ་ཡིས་བཟུང་། །བདག་འདྲའང་བཀའ་བརྒྱུད་
དེ་ཡི་རྩེས་སྒྲིས་ཤིང་། །ཀུན་མཁུན་དབྱེས་པའི་བཀའ་ལུང་ཐོབ་ལྷུར་པས། །གསང་བའི་སྤྱོད་ཅན་རང་འདྲ་འགའ་ཡི་
ཆེད། །སྤྱོད་ཅན་མ་བཤད་ཉིང་ལ་གསལ་བ་བཙམས། །ཁང་དེ་དང་འདུན་ལྟག་བསམ་ལྷན་པ་འགས། །འབད་བས་
སྤར་དུ་བཞེངས་པའི་ལེགས་ཚོགས་རྒྱུན། །སྒྲིང་པོའི་བསྐྱུས་པའི་བྱངས་སུ་སྤྱོད་ལྷུར་ཏེ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མའི་སྤྱོད་
ལས་རྒྱས་བྱེད་ཤོག། །འབྲེལ་ཐོགས་ཀུན་གྱིང་དམ་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ། །མི་མཐུན་རྒྱུད་པའི་མིང་ཡང་མི་འབྱུང་ཞིང་། །
མཐུན་རྒྱུན་ལེགས་དགའི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་ཚོགས་ཏེ། །དོན་གཉིས་འབྱོར་བ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱས་ལྷུར་ཅིག། །ཅིས་པའང་ཆོས་
སྒོར་རྒྱུ་ཀུན་དགའ་སྤྱོད་ཤོས་དང་། །གཡུང་ལུལ་རྒྱུ་མ་གསུང་མཚོག་དེ་རྩེ་སོགས་ནས་རྒྱ་ཡོན་བསྐྱབས་ཤིང་། །མཁུན་
དབང་ཨ་མ་དོ་ཞབས་དྲུང་མཁས་བཙུན་བསྐྱུས་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །དགོ་རྩལ་བདེ་ལོ་སོགས་གཞན་འགའ་རེས་གྱིང་།
མཐུན་རྒྱུན་བྱར་གསོས་སྤྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཉིག་ནས་སྤྱོད་ཤོས་ཆོས་ལྷན་གྱིས་དོ་དམ་པ་བྱས་ཏེ། །སྤྱོད་མཛོད་ལྟེ་
སྤར་དུ་བཞོས་པའི་སྤར་བྱང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཉི་མས་སྤྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །